Surete și Izvoade

(Fereştii, Vaslui)

Studiu şi documente

Publicate de

GH. GHIBĂNESCU
profesor, membru corespondent al Academiei Române, senator

Publicaţiune făcută supt auspiciile Prefecturii de Vaslui

IAŞI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „VIAȚA ROMÎNEASCA"
1926

Preţul 100 lei

SURETE ȘI IZVOADE Vol. XVI

Surete şi Izvoade

(Fereştii, Vaslui)

Studiu şi documente

Publicate de

GH. GHIBĂNESCU

profesor, membru corespondent al Academiei Române, senator

Publicaţiune făcută supt auspiciile Prefecturii de Vaslui

IAŞI

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „VIAŢA ROMÂNEASCĂ"

1296

SURETE ŞI IZVOADE Vol. XVI

Iubite D-le Râşcanu,

Dându-mi fericitul prilej de a publica în corp toate actele Fereştilor, ce le aveam copiate de acum 20 de ani în urmă din arhiva prea bogată în acte vechi a răposatului dr. C. Istrati, ai ridicat cel mai frumos monument satului, în care ai avut parte să lucrezi peste 20 de ani ca învăţător.

După cum, ca dascal, ai onorat satul Fereşti, azi când ai fost chemat şi stai în fruntea judeţului Vaslui ca prefect, ai crezut că cel mai bun şi mai frumos dar, ce poţi face satului d-tale, este să-i dai istoria moşiei satului, mai ales că azi toţi sătenii sînt legaţi de moşia Fereştilor, ceia ce n'a fost dintru începutul ei.

Aşezare de boeri Maramureşeni în pragul secl. al XV-a, puţin după descălecătoarea ţării Moldovei, urmaşii primului **Feaer** *şi-au legat numele de două aşezări la Vaslui: una pe Racova, vechii* **Fereşti,** *azi* **Laza;** *alta pe Vaslaeţ supt dealul* **Cârjenilor**, *apoi* **Prigorcenii**, *unde stau şi azi Fereştii pe afluentele apei Sărăţii.*

Şcoala din Fereşti va avea un bun prilej să răspândească la elevii săi povestea satului **Fereşti**, *fericită poveste, căci aici s'au aşezat primii Cehăneşti, strămoşii Racoviţeştilor, cari au domnit în repetate rânduri şi în Moldova şi în Muntenia şi şi-au legat numele lor atât prin fapte de arme — Cerdaeul lui Ferenz, cât şi prin acte de caritate publică, — ospitalele Sfântului Spiridon din Iaşi.*

De la vlaga stăpânilor vechi ai moşiei Feresti, s'a înfruptat şi biserica satului de o brumă de cultură, aşa că preuţii bisericii din Fereşti, bucurându-se de vechi privilegii în viaţa lor, au putut lega puţină carte şi să-

tenii au găsit în preuții bisericii lor nu numai vrednici slujitori ai altarului, ci și izvoditori de zapise scrise pe românește în pragul secl. XVII, ceia ce aruncă o lumină nouă asupra culturii slavone a timpului în pătura rurală.

Cum pe atunci biserica era singură păstrătoarea culturii, preuții din Fereşti au învățat carte românească și slavonă pe ucenicii lor atât în ale bisericei, cât și în ale cărții.

Încheind această scurtă a mea scrisoare, nu pot uita că fostul meu elev de eri a crezut să răspundă fără şovăire la dorința vie a profesorului său de a întregi cunoştințele trecutului Moldovei prin publicarea actelor satului Fereşti, cum şi a stărui în publicarea actelor moşiei târgului Vasluiului, ce în curând vor vedea lumina tiparului, formând vol. XV din colecția **Suretelor,** *pe când Fereştii formează cel de al XVI volum.*

Al D-tale cu nețărmurită dragoste colegială.

Gh. Ghibănescu

Iaşi 26 Iauaarie 1926.

SCHIŢA ISTORICA

§ 1. *Priviri generale.* E greu a spune lămurit istoriceşte începuturile aşezărilor pe văile, unde azi stau *Fereştii.*

Mergând în sus de Vasiui pe şoşeaua naţională, treci întâi pe la *moara Grecilor*, apoi dai de *moara Domnească* şi la stânga apuci *Valea Sărăţii* şi sui dealul la *Valea ră*, şi pe valea Fereştilor te sui în susul ei spre satul *Fereşti*, depărtaţi de Vaslui la 13 chilometri spre Nord, şi la 17 chilometri depărtare de *Codăeşti*, aşezaţi mai la nord.

Comuna Fereşti este aşezată pe valea dintre dealurile *Zăpodeni, Dăneşti* şi Valea Ră. Pe latura de *sud* se megieşeşte cu satele *Valea Ră, şi Sărata*, aşezarea gospodăriei d-lui Miclescu Eugen; pe latura de *răsărit* moşia satului Fereşti îşi dă coaste pe latul său cu moşia Soleştii, având ca hotar apa Vasluețului; pe latura de *nord* se megieşeşte cu *Dăneşti, Bereasa, Răşcanii* şi cu satul *Butucăria*, iar pe latura de *apus* stă dealul acoperit cu păduri despre Telejna.

Terenul este deluros şi anume plecând din apa Vasluețului spre apus sui *dealul Buzdugan—recte Burdugan—*; apoi scobori în *Valea Glodului*, ce duce în sus spre *Ciorâţa*; trecând peste valea Glodului sui *dealul Dumbrava*, care se ramifică la sud în dealul *Sârbii* şi dealul *Glodului.* Pe dealul Dumbrava ai podişul *Crucişoara*, iar spre nord, spre Dăneşti, ai dealul *Zlătăreştilor.* Trecând podişul *Crucişoara*, scobori în vale la apa Sărata, care primeşte pe dreapta un alt părăuaş, despărţit de dealul *Bouşoril.* Suind la deal dai de dealul *Fereştilor*, iar în vale ai apa *Fereştilor*, pe îmbele maluri ale apei fiind aşezat satul *Fereşti*, mai ales pe coasta dealului *Corbul* şi *Sărata.* In fundul văii vine în amfiteatru satul *Tătărâni*, supt podişul *Bouşorilor*

acoperit cu păduri. Toată lătura apusană a moşiei e păduroasă şi în zarea dealului spre apa *Telejnei* îşi dă coaste cu satul *Telejna*.

Aici moşia Fereştii se îngustează şi cu o hliză numită *Childeştii* — care cuprinde circa 60 Ha. pământ — tae apa Telejnei şi afluentele său *Butucăria* şi din zarea dealului de spre apus zăreşti apa *Bârladului*. Hliza Childeştilor se megieşeşte la nord cu *Bereasa*, cu *Râşcanii* şi cu *Butucăria*.

Tot acest teren cuprinde *2907 Ha*. din care 2679 Ha. loc de cultură, fânaţ şi imaş, *azi al sătenilor*; 228 Ha. pădure, 4 Ha. vii.

Starea economică, culturală şi fiscală a Fereştilor, era acum 20 ani în urmă aceasta: erau 159 contribuabili; 332 familii cu 966 suflete, din cari 60 familii de ţigani, şi 5 familii de jidovi.

Şcoala din Fereşti a fost înfiinţată în 1865, şi stà frequentată în 1900 de 35 copii; biserica e de vălătuci şi are peste 90 ani vechime; e servită de un preut şi 2 cântăreţi. Erau în sat o moară de aburi, 2 mori de vânt, 2 iazuri, 2 crâşme şi 10 comercianţi:

Locuitorii aveau 1752 capete de vite, din care 1060 de oi,. 470 vite mari, 150 râmători, 72 cai; apoi mai aveau 38 pluguri, 70 cară cu boi, 16 căruţe cu cai, 140 stupi.

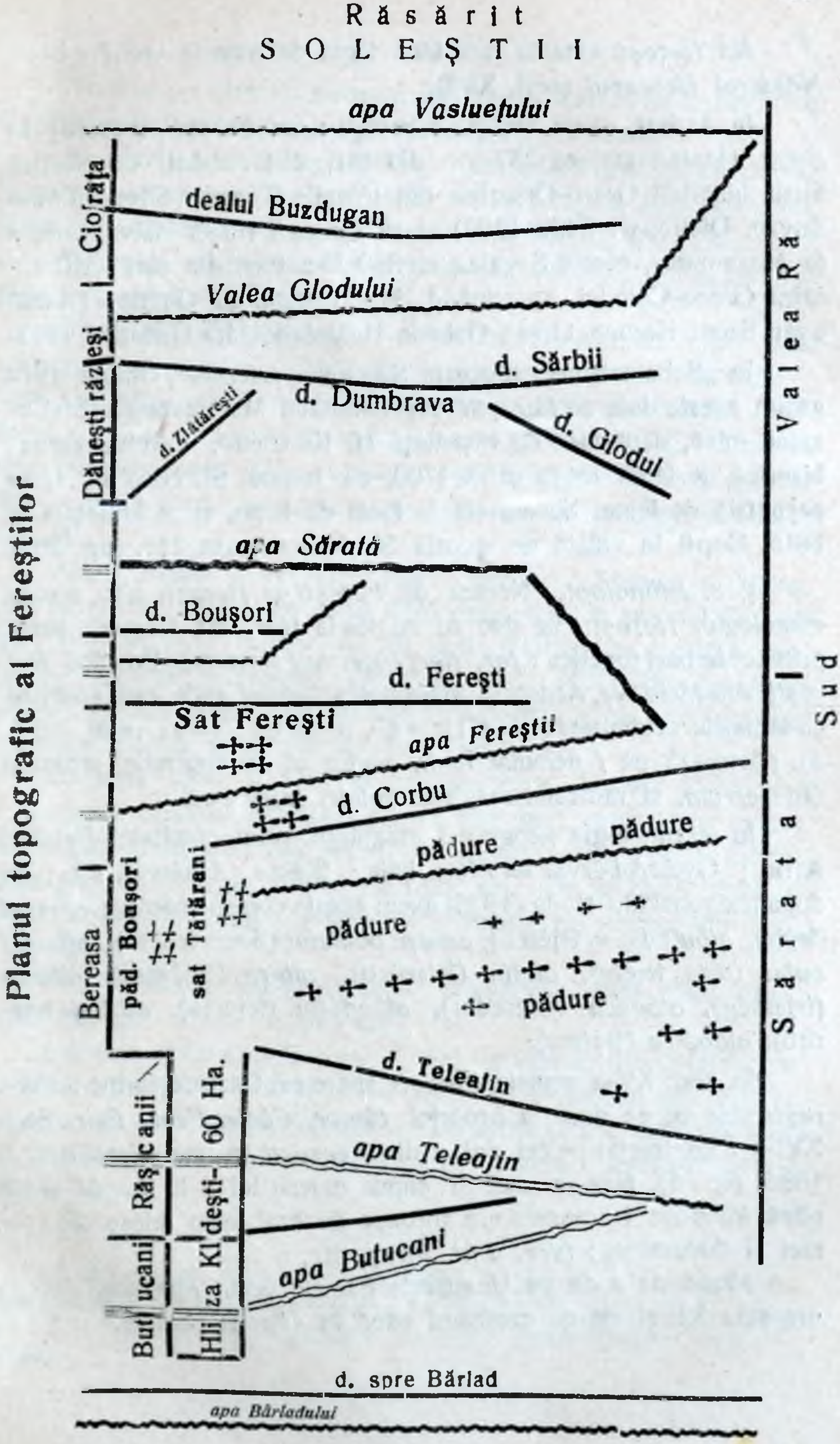
Bugetul comunei avea 2310 lei la venituri.

In 1803 trăiau în Fereşti 56 liude, din cari 40 liude birnici şi 16 breslaşi. Toţi aceştia plătiau pe an 952 lei, din cari breslaşii plătiau 300 lei (pg. 128).

In 1820 în Fereşti erau 167 liude, din cari 84 birnici, 11 bejenari daţi în bir, 15 slugi boereşti, 20 bejenari fără bir tocmiţi ca plugari şi pădurari, 16 copii din casă şi 11 diferite trepte (pg. 139).

In 1831 în Fereşti erau 197 liude, din cari 64 birnici, 20 birnici hrisovoliţi, 16 slugi, 10 copii de casă, 26 oameni străini, 26 văduve, 13 nevolnici, 5 privilegiaţi, 5 feţe bisericeşti, 2 mazili, 6 ficiori de privilegiaţi, *3 jidovi orândari*, 2 liude fără dare (pg. 141)

§ 2. Supt numele de *Fereşti* se găsesc foarte puţine localităţi pe tot întinsul României Mari: Este un *Hereşti* zis şi *Ruşi* în ţinutul Fălticenilor, în Comuna Cristeşti, locuit de Lipoveni, cărora în 1846 Mihai Vodă Sturza le ridică o biserică închinată *„blagocestivului domn şi împărat Mihail Voevod gad. 1846 Mai 9"*

Răsărit
SOLEŞTII
Planul topografic al Fereştilor
apa Vasluețului
dealul Buzdugan
Ciofrăța
Valea Glodului
Dănești răzeși
d. Sărbii
d. Dumbrava
d. Zlătărești
d. Glodul
Valea Ră
apa Sărată
d. Boușori
d. Ferești
Sat Ferești
apa Fereștii
Sud
d. Corbu
pădure
pădure
sat Tătărani
păd. Boușori
Bereasa
pădure
pădure
Sărata
d. Teleajin
60 Ha.
Rășcanii
apa Teleajin
Hilza Kl. deşti-
Butucani
apa Butucani
d. spre Bârlad
apa Bârladului

Alt *Hereşti* este în jud. Ilfov legat de numele vechilor boeri *Năsturel Herescul* (secl. XVII).

In Ardeal avem iarăşi 2 Fereşti: un *Fereşti* (Feresd) în comit. Huniedoara, cu 257 loc. din cari 254 români, cu biserică filială bisericii Greco-Orientale din Poenile Tomei. (Silvestru Moldovan. Dicţionar. Sibiu 1909) şi alt *Fereşti* (Fejér falva) cotună în Maramureş, cercul Şugatag cu 380 locuitori, din cari 340 români Greco-Catolici, aparţinând Episcopatului din Gherla = (A magyar Szent Korona Orszà Gainak. Helységnévtára Budapest 1913)

In „Schematismus diocesis Szamosujváriensis", Gherla 1914 găsim aceste date de *Fereştii* din Comitatul Maramureşului: «Comună mică, depărtare de reşedinţă 16 Kilometre. Parohie veche; biserică de lemn zidită cătră 1700, cu hramul Sf. Nicolae. Casa parohială de lemn. Scoala stă în local de lemn, şi e înfiinţată în 1815. Copii în vrâstă de şcoală 50, frequentează 21". (pg. 269).

§ 3. *Etimologie.* Numele de *Fereşti* şi *Hereşti* n'au aceiaşi etimologie. *Hereştii* ne duc cu mintea la *Her*, (lat. ferrum), trecut prin schimbări fonetice: *fer, fier, fher. her* (ferrum). Pe când *Fereştii* din Moldova, Ardeal şi Maramureş, tocmai unde este vorbirea cu labialele schimbate (f = h ; b = gh, p = ch : v = gi γε) m = mn, *n*), păstrează pe *f* nemuiat în *h*, pentru că nu cuprinde radicalul din *ferrum*. ci radicalul maghiar *fehér, fejér* = alb.

In terminologia geografiei maghiare avem comitatul *Fejér*= **Alba** ; Gyulă*fehèr*vâr = *Alba* Iulia ; Sjékes , fehérvár, etc ; iar după lexiconul din Buda (1825) avem aceste corespondenţe : *albuşul* (fejér). *albu*(adv = fejèren), *albuşu ochiului* (Szem fehére); *albuşul oului* (ojäs fejére), *albitu* (fejerilett), *albire* (fejérités), *albeha* (fejerség), *albesca* (fejéredni), *albenetin* (fejéres), *albèle* (fejéritö), *albastru* (fejéres).

In secl. XV-a numele *Fereşti* apare supt aceste forme: *Feereşti* ceia ce ne duce la propriul *Feaer, Fèair, Feer. Feir.* Secl. XVI-a a contractat pe cei doi *e* din *Feereşti* în unul *Fereşti* s. a. 1586 pg. 5), fără a mai fi supus muerii lui *f* in *h*, de şi în plină Moldova fenomenul era aproape general, cum reiese din cronici şi documente: *hire, a hi, hireş*, etc.

Moda de a da pe Ungureşte numele vechi româneşti începe din suta XII şi merge crescând până în vremile noastre.

Terenul pe care s'a petrecut fenomenul denumirilor maghiare la elementele româneşti este Maramureşul şi Ardealul.

In adevăr încă din suta XIV-a avem satul *Fereştii* (Feyrfalva) în stăpânirea urmaşilor Voevozilor Balk, Drag şi Ioan Românul, fii lui Sas Moldovanul, nepoţii Voevodului Dragoş (pg. 1).

Feyrfala Fejérfala, Fehérfalva, = Belafalva, căci şi *Balk.* şi *Bela* [1]) însamnă tot *Albu* (Fejér).

S'a putut dar întâmpla ca un curtean român din ceata voevodului *Balk* (Albul = Fejér), dacă nu chiar o rudă de aproape — frate sau *văr* — să fi trecut munţii spre şesurile şi dealurile Moldovei şi să se fi aşezat în văile Racovei şi Vasluețului, — aceasta spre începutul secl. XV-a, când în hotărnicia din 1400 a Dăneştilor — sa la nord de Fereşti — se pomeneşte de *hotarul din Feair.* (pg. 1).

Acest *Feaer* a avut trei tete: *Marena, Titiana* şi *Muşa,* care au rămas stăpâne în satul *Tătăreştii,* mai în sus de *Fereşti* (pg. 3) şi în 1487 îl vând cu 40 zloţi tătărăşti la 4 fraţi: *Ion, Petre, Andrieş* şi *Gavril.* Tătăreştii din 1487 veniau pe locul satului Tătăranii de azi supt podişul Bouşorilor, şi pe clina nordică a dealului Corbul şi la obârşia apei Fereştilor.

Ca între 1400 şi 1487 să se intemeeze 2 sate: *Tătăreştii* şi *Feereştii* însamnă că Feair a avut mai mulţi copii şi nu numai cele 3 fete, şi că unul din gineri — *Tataral,* a pus temeiu satului *Tătăranii,* cu aşezările sale şi ale fiilor săi, cum şi după băeţi să se denumească în plural — *Feereştii* — hotarul cel vechiu din 1400 a lui *Feair.*

Tot pe atunci era şi aşezarea *Titeştilor,* adică a lui *Titea,* un alt ginere — cred — a lui Feair.

§ 4. *Fereştii de pe Racova (Laza).* In marele uric a lui Stefan cel Mare din 1490 Oct. 15 (Vol. XV doc. Vasluiului pg. 25), se vorbeşte de Feer de pe Racova, şi de urmaşii lui, cari vând cu 100 zloţi tătărăşti satul lor pe Racova anume *Feereştii* însuşi marelui Voevod.

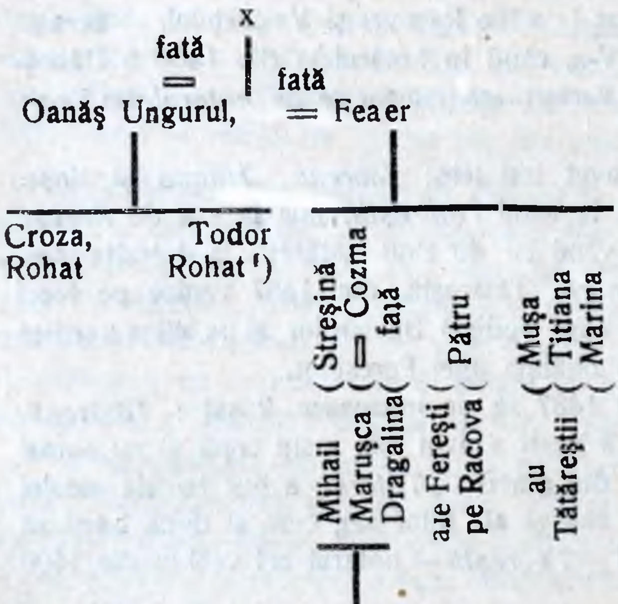
---

1) бѣлыи adj. *alb*; бѣло adv. *alb*; бѣлѣтѣ v. *a albi*: бѣлокъ *albul ochiului* de aici *Beláfalva* = satul Albului, *Albeşti,* de unde *Balk.* dim. *Albiţa.* In Ungureşte *Bela* ca nume propriu este Adalbert.

Acest Feer de pe Racova a avut uric de stăpânire de la Ilieş şi Ştefan Vodă, când au fost în pace; deci acest Feair a fost — cred — fecior lui Feair din 1400, sau rudă de aproape.

Feaer a avut de fraţi sau cumnaţi pe unul *Petre* şi *Cozma Streaşină*, căci pe numele acestor trei se împart Fereştii de pe Racova în 1437, supt Iliaş şi Ştefan. In acest sat de pe Racova stăpâniau urmaşii lui Cozma Streşină şi anume fetele lui: *Drăgălina* şi *Maruşca* cum şi nepoţii săi *Ion* şi *Marina*, copii *Mihului*.

Iată dar o încrângătură a primilor *Feeri* din secl. al XV-a:

1). Rohat mag. *rohat*, *rothad*, faulen, Putredu; Rohat nu corespunde slavului рогъ din рогатка, ca corne, sgardă cu ghimpi de fer, lanţul cu care se închideau barierele, de unde rom. *rohatcă*.

§ 5). *Fereştii şi aşezările din jur*. Rari plicuri cu documente vechi cuprind mai multe trupuri de moşii ca cel al Fereştilor. De ce? Pentru că şi aici ca şi în multe alte regiuni a fost o luptă încontinuă de format *moşie mare* din hlize răzeşeşti; aceasta în curs de două, trei generaţiuni în neamul *Cehan*.

Iată toate numele vechilor aşezări de *selò* (село) *selişte* şi *sate*: Fereştii, Popeştii, Răii, Nerăii, Făstâci, Văvărăeşti, Cursăci, Lieştii. Sărata, Româneşti, Mărtineştii, Burdugani, Cojocari, Dobroslăveşti, Băbuşeni, Mâneştii, Mileştii Faurii, Grumăzeşti, Ungureni, Lăţcani, Prigorceni, Cârjeni, Tătărăni, Strâmtura, Matieşeştl Bouşorii, Childeşti, Şendreşti, Căpoteşti, Vilneşti, Grauri,

Frasini, Ţigăneşti, Fetioneşti, Titeştii, Dumbrăveni, Chiujdeni, Zlătăreşti, Portari; în totul 41 nume.

Unele din aceste aşezări vin pe Racova, cele mai multe vin pe Vaslui şi afluenţii săi; la unele din aşezări s'au schimbat câte 2—3 nume; dovadă că aşezările erau cu totul simple, şi uşor de mutat cuibul lor de pe o vale pe alta, sau de pe un deal pe altul, sau ceva mai în sus sau mai în jos de vechile aşezări ale primilor descălecători de ocini.

Pentru a prinde firul istoric al tuturor acestor aşezări vom lua ca punct de plecare momentul, când Cehăneştii întră ca rezeşi prin zestre şi cumpărături în toate trupurile de moşii, aşezate pe Sărata şi Vaslui.

§ 6. *Cehăneştii.* Toată istoria proprietăţii din loc se leagă de creşterea în avere şi vază politică a *Cehăneştilor*, deveniţi apoi *Racoviţeşti*, din cari au eşit şi Voevozi în secl. XVIII-a: *Mihai*, *Ştefan* şi *Costandin* Racoviţă.

Ne întrebăm ce să însemne numele de *Cehan*; Costantin Vodă Racoviţă în uricele sale îşi zicea *Gihan*? (џихан), nu *Cehan*? De ce să-şi fi schimbat Domnul numele de *Cehan*? (чихан) în *Gihan* (џихан)?

De sigur că el ştia senzul apelativ al tulpinei lui Cehan, şi că prin simţ de inobilare al neamului său şi a schimbat apelativul *Cehan* în *Gihan*.

Şi unul şi altul sunt cuvinte turceşti, dar *Gihan* însamnă: a) lume, le monde; b) creator: *gihan aferim*, Dumnezeul creator, *gihan penah*, împăratul: *Gihan ban* = monarhul; *gihan bane* = imperial; *gihan der, deri* = stăpânul lumii, regal, *gihan dide* = experimentat; *gihangir*=mare cuceritor; (Ioussouf).

Iată dar că acel care a ajuns Vodă în Moldova şi Muntenia, mândru de înalta sa situaţie politică, de a fi *gospodar* la Iaşi şi Bucureşti a căutat să-şi găsească origina familiei sale de *Cehan*, în apelativul *Gihan* = stăpânul lumii, împărat, domn, Rege, până chiar la înţelesul de creator, de Dumnezeu.

In ce înţeles lua el atunci pe *Cehan*, a cărui formă literară o schimbă, crezând că prin forma *Cehan* nu-şi arată nobleţa, ci o origină modestă, Cost. Racoviţă Vodă ştia că Cehan, este un derivativ de la tulpina *Ceh*, care în persană însamnă *fântână*, deci *Cehan* era *Fântânariu* (Ioussouf).

In înrudire cu *Cehan* avem apelativele *Erhan, Crihan, Ker-*

han, Blehan, în care am deosebi la prima vedere pe *han* şi prefixele *cri, er Ker Ble*; în toate aceste cuvinte sufixul este *an* şi tulpinele sunt *Ceh, Erh, Crih, Kerh.—Erhan,* recte *Erham,* este comparativul de la *rahm, rahim,* ventres, pitié = Foltea, Pântece, Milosul!

Crihan, pâne (slav крѹхъ) rus кроха, les restes, un dărăb de pâne, un crihan de pâne, iar *Blehan* este ruteanul бляха, pol. *blah,* ceh *bleh,* magh *pléh,* gotic *bleh,* fer-blanc, deci *tinichigiu.* Cuvântul a fost dat de lumea germană lumei slavone; şi la noi a trebuit să vină prin Saşii din Ardeal încă din secol. a XIII-a, mai mult de cât prin Ruteni, căci supt raportul meseriilor terminologia a venit o dată cu practica lor din Ardeal de la Saşii de acolo, ca unii ce au întemeiat târguri în Moldova şi au avut chiar administraţia lor cu şoltuzii şi pârgarii lor.

§ 7. *Petre Cehan vătagul,* şi fiii săi. Cel întâi dintre Cehani, care întră cumpărător în văile Fereştilor şi Sărăţii este vătagul Petre Cehan. Vătagul în secl. XVI-a era administratorul poliţienesc al unui judeţ; mai apoi s'a numit parcalab, (secl. XVII), apoi ispravnic (secl. XVIII) şi în fine prefect (sec. XIX).

Petru Cehan era om destul de bogat, căci primul act în care el e pomenit, e o afacere de negustorie cu Mihai Dămăcuş din Tătarani, cari cumpărase cu 540 ughi aur, 50 boi de la Petre Cehan. Neplătind la zi, Petre Cehan capătă carte de la C. Moghilă Vodă în 1608 Iulie 23 să-şi ia garanţi buni ca să i se plătească boii; Pentru executare se scrie carte la starostele de Trotuş şi la ureadnicul de Bârlad (pg. 16).

In 1617 Ghenar 21 (pg. 24), Radu Vodă scrie carte lui Petru Cehan să aleagă părţile lui Sacotă peaic în Prigorceani, câte i s'au fost dat de Ştefan Vodă Tomşa, despre alţi răzeşi ai săi: Coste aprod de Buhăeşti, Ionaşco aprod de Tărăceni şi Gligore aprod de Criceşti.

In 1617 Dec. 9. Petre Cehan cumpără cu 20 taleri mari în *Prigorceani* părţile lui Vasile Fraţian, nepotul lui Brânduş (pg. 25). Nu ştim cu ce titlu cumpără Petre Cehan; era rudă? era răzeş cu vânzătorii? în orice caz el n'ar fi putut cumpăra fără dritul vechiu al răzeşiei.

§ 8. *Cine erau stăpânii vechi în Prigorceni?* Numele vechiu al Prigorceanilor a fost *Crăjani,* aşezat pe Sárata. Stăpân în secl.

XV-a era Oană Murgu, rudă cu vechii proprietari ai Murgeştilor, azi Bereasa, vecină despre nord cu Fereştii.

In 1486 Oct. 7. Oană Murgu vinde cu 30 zloţi tătăreşti întregi Cârjenii lui Toma Prigorcea (I. Bogdan Doc. I, 304).

In 1608 Mai 12 (pg. 14), Ionaşco Bolea vornicul cumpără cu 12 ughi, 25 taleri şi un poloboc de miere părţile lui Ionaşco Boziian şi ale Dumitrei, copiii Gligăi, nepoţi lui Fărămă; iar pentru alţi 60 taleri ia în zălog altă parte din Prigorceani de la Vasile diaconul din Vaslui. Tot pe atunci Ionaşco Bolea mai cumpără cu 30 taleri partea lui Alexa Maniacul, iar cu 25 taleri cumpără părţile lui Alexa Giurge din Buhăeşti (pg. 19).

Actul din 1611 Mai 12 (pg, 30) e şi mai lămurit, căci acelaş Ionaşco Bolea vornicul cumpără cu 30 taleri părţile Anei Drujoae, fata lui Fărămă, nepoata Tomei.

Unind aceste acte reese aceşti stăpâni în Prigorceni:

Toma (Prigorcea);
|
fată
= Fărămă
|
Gliga, Tudora, — Ana x = Drujă
|
Dumitra, fată = Ionaşco Boziian — Andrian, Mărica

Ana Drujoae stăpânia a patra parte din Prigorceani, *în spre răsărit*, ceia ce arată că Fărămă a avut 4 copii, din care actul nu pomeneşte de cât de trei din ei. Jumătatea a doua a Prigorcenilor ce vine spre răsărit se împărţia în 5 părţi, din care una era a lui Sacotă parcalab. dată danie de Ştefan Vodă Tomşa; iar alte trei cincimi le stăpâneau 3 aprozi şi anume Coste aprod de Buhăeşti, Ionaşco aprod de Tărăceni, şi Gligore aprod de Criceşti.

In o cincime din această jumătate de sat de Prigorceni întră stăpân prin cumpărare cu 20 taleri mari, care Petre Cehan cumpără de la Vasile, feciorul lui Fraţiian, nepotul lui Brânduş din Brânduşeni.

Iată schiţa proprietăţii în Prigorceni :

<table>
<tr><td colspan="13">Toma Prigorcea către 1486</td></tr>
<tr><td colspan="6">$^{1}/_{2}$ Fărâmă (apus)</td><td colspan="7">$^{1}/_{2}$ Brănduş (răsărit)</td></tr>
<tr><td colspan="2">¼ Gliga</td><td colspan="2">¼ Ana Drujă</td><td>¼ Tudora</td><td>¼ x.</td><td>$^{1}/_{5}$ Sacota parr.</td><td>$^{1}/_{5}$ Costea aprod</td><td>$^{1}/_{5}$ Ionaşco aprod</td><td>$^{1}/_{5}$ Gligore aprod</td><td colspan="3">$^{1}/_{5}$ Frăţian</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td colspan="3">Vasile</td></tr>
<tr><td>Ion Bozian</td><td>Dumitru</td><td>Marica</td><td>Andrian</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td colspan="3">Petre Cehan</td></tr>
</table>

Datele asupra Prigorcenilor vor fi lămurite şi mai bine prin actele ulterioare.

§ 9. *Fereşti.* In 1618 Aug. 12 (pg. 30), Radu Vodă Mihnea întăreşte lui Petre Cehan 2 zapise de cumpărătură *în Fereşti* şi anume: cu 120 taleri cumpără de la Irina, fata Turşei, o treime din Fereşti, iar cu 53 taleri cumpără de la Ionaşco Benea şi de la fraţii şi surorile sale: Hoţul, Gheorghe, Dumitru, Mariica, Todosica, Pinţa şi Pahilca (pg, 35)

Atât zapisele de cumpărătură cât şi uricul lui Vodă ne dau bogate lămuriri, asupra stării economice a satului Fereşti: era aici *vatră de sat*—deci sat întemeiat—, era *câmp*, era *ţarină*, deci loc de cultura grâului şi a păpuşoiului, împărţit în jirebii; era *fânaţ*, erau *poeni* în pădurea din apropierea satului şi a ţarinei, era *iaz* în apa satului, erau *grădini* de legume, erau *priseci*, erau *livezi*,—livada lui Popic—, erau *pomeate*—pomii lui Topor, „Acestea toate sânt în hotarul satului Fereşti", în fine mai spune uricul: „şi cu loc *de hreable*". Nu e uşor a spune ce erau *hreblele*? In ruteană *hreb* хрєв însamnă wirbel, roată de apă; iar *greblea* грєблѧ însamnă Damm, Heerstrasse = uliţă, drum, sleah. Cred mai aproape de adevăr senzul întâi, întru cât fiind livezi, grădini, iaz, era nevoe şi de roată de apă, *hreble pentru udat.*

§ 10. *Cine erau proprietarii vechi în Fereşti?* După primele zapise de cumpărătură se vede că aşezările gospodăreşti în Fereşti erau vechi şi întemeiate, dovadă că viaţa economică începută

către 1400 se însădise în cursul a 7 generaţii, urmaşi din bătrânul *Feaer*, şi se începuse şi grădinărie; erau priseci, erau livezi, sădite de unul *Topor*.

In 1587 Ghenar 31 (pg. 5). Antânas cumpără cu 150 zloţi de la Ion Turşea jumătate din partea sa din Fereşti, luată în schimb pentru părţile sale din Popeşti, de la sora sa Ana. Turşea îşi avea uric de întăritură de la Petru Vodă Rareş.

In 1588 April 17 (pg. 6) acelaş Antănas cumpără cu 300 zloţi a treia parte din a treia parte din jumătate de sat de la Pavăl şi soră-sa Frăsina, fii Nastei, nepoţi Sofiei. Sofia şi ea avea uric de întăritură de la Petru Vodă Rareş.

In 1590 Noembre 9 (pg. 6) fraţii Iachim, Lupul şi Floarea cu bărbatul ei Lupul cumpără cu 170 zloţi de la sora lor Annesica, preuteasa lui Gherman. Ei îşi împart răzeşia în două: jumătate iau Iachim şi Lupul şi jumătate Floarea cu soţul ei Lupul.

In 1607 Mai 31 (pg. 14) Erina fata Turşei întoarce 320 zloţi şi ia a treia parte din partea tătânisău, pe care fratele său Ion Turşea o vânduse rău lui Toader, fiul lui Sotir.

Iată dar o primă schiţă a vechilor proprietari în Fereşti.

<table>
<tr><td colspan="10">Feaer (1400)</td></tr>
<tr><td colspan="10">Topor 1500</td></tr>
<tr><td colspan="3">Turşea</td><td colspan="2">x</td><td colspan="5">Sofia 1540</td></tr>
<tr><td>Ion</td><td rowspan="2">Ana</td><td>Irina</td><td rowspan="2">Floarea cu pr. Gherman</td><td rowspan="2">Iachim, Lupu</td><td colspan="3">1/3 Nastea</td><td>1/3 x</td><td>1/3 y</td></tr>
<tr><td>Antănaş</td><td>Sotir
Toader
Irina
Petre Cehan</td><td>1/3 y</td><td>1/3 x</td><td>1/3 Pavăl, Frăsina
Antănaş</td><td></td><td>Ionaşco
Hoţul
Gheorghe
Dumitru
Mariia
Tudosiia
Pinţa
Pahilca | Benea
Petre Cehan</td></tr>
</table>

Antânaş e o formă ruteană a lui Anton. In Maghiară Anton se zice *Antal;* iar în ruteană se zice *Antin*, Antinona, *Antosu*, Antoh, Antoşco; Antonii, Antonina, *Antosca*.

Prin apropiere de formă, *Antânas* este foarte de aproape înrudit cu *Antonaş*, dim. de la *Anton*.

O dată Petre Cehan intrat stăpân în Fereşti, cumpărăturile se ţin lanţ şi din cuprinsul lor vom avea şi alte ştiri despre vechii proprietari în Fereşti.

§ 11. *Răii*. In 1620 August 10 (pg. 31) Petre Cehan cumpără cu 70 lei cu 2 vaci şi cu un cal bun — cam 150 lei peste tot — satul *Nerăii* pe apa Vasluiului de la Busca Loghina şi Vasile Bogza, feciorii Bogzăi logofătului.

Incă din 1618 Ianuar 30 Petre Cehan cumpărase cu 70 taleri, 2 boi şi un cal, o bucată de loc din satul *Răii* de la Busca şi Loghina, fetele lui Drăghici Bogza log. din direase ce şi ele le-au avut de la Eremia Vodă (Surete VIII. 257).

Bogza logofătul era stăpân în satul *Răii*, la malul Vasluiului încă supt C. Vodă Movilă, care în 1607 Noemb. 4 (pg. 17) dă carte de stăpânire lui Bogza log. să ţină locul de moară în Noem. 5 (pg. 16) acelaş domn C. Movilă încuviinţază lui Bogza log. să-şi facă moară în satul Răii la malul Vasluiului, după tocmala ce-a avut-o cu Veveriţă în zilele lui Eremia Vodă Movilă.

Zapisul de vânzare din 1620 Aug. e întărit de Vodă Stefan Tomşa în 1622 Mai 9 (pg. 39).

Satul *Răii*, zis şi *Nerăii*, pe Vaslui, e satul de azi *Valea Ră*.

Nu e fără interes a şti ceva despre Bogzeşti, cari erau boeri Vaslueni, căci logofătul Drăghici Bogza îşi avea case în Vaslui.

Supt Petre Rareş Vodă găsim ca uricar şi diac în divan pe Grigore Bogza, care iscăleşte şi Grigore Bogzovici şi scrie urice în 7036 şi 7037 în Huşi, Iaşi şi Vaslui.

Fiu sau nepot acestuia e Drăghici Bogza logofăt supt Eremia Vodă Moghilă între 1596—1601; Acesta a avut 3 copii cu jupâneasa lui Neacşa, nepoata Mămeşoaei, . Vasile Bogza comis, care în călugărie ia numele de Visarion, Busca şi Loghina.

Ei îşi împart averile lor, după moartea Buscăi în 1638, si Visarion Bogza îşi ia moşiile din ţara de sus, iar Loghina îşi ia moşiile din ţara de jos (Surete V. 299).

Visarion Bogza călugărul are de fiu pe Orăş Bogza (Surete XVI.132). Iar de alţi Bogza avem ştiri, ca de Lupul Bogza că-

măraş, care are Unguraşii pe Valea Neagră în 1654 (Surete IV. 290); Dumitraşco Bogza în 1677 (IV. 1.17 Ispisoace). Ionaşco Bogza vătăman de Scântee în 1648 (II 2.167) etc.

§ 12. *Strâmtura.* In 1623 Mart 1 Petre Cehan îşi scoate uric de la Ştefan Tomşa Vodă pentru cumpărăturile ce a făcut în Strâmtura cu loc de moară în apa Vasluiului (pg. 42) de la Ihnat duvalmul şi Ştefan, feciorii Anei, nepoţi popei Plătică, căci i-au fost perdut lui 5 străjiiaci şi 2 cai buni. Zapisul era scris de popa Vasilie, cărturarul popă al Fereştilor, nedatat (pg. 38) şi prezintă curioase fenomene fonetice: *Schiem* (scriem) *dovalmol, den, bonă, pentro. no, potut, on, bon, pagobă, făcot, sos* (sus). *loi* (lui) *vazido* (văzindu), *am pos; popo,* etc., apoi slavonisme presărate în text: zde zapis ot ucino ot silo, i brat ego, *sin,* ot vlost, pread, ottam, pisal, iscal.

§ 13. *Cine erau proprietarii vechi în Strâmtură?* Cea mai veche ştire de *Strâmtură* — scris pe alocurea şi *Strâmbătură*— o avem într'un act nedatat (pg. 4), prin care marele vatag de Vaslui — *Purcel* — urmaş al celui cu legenda movilei — primeşte însărcinare de la marii boeri Gavril logofăt, Vasile Hatman şi Zbiare vornic să ia samă că un *Criste spatarul* a răscumpărat cu 180 zloţi părţile sale din Strâmtura de la nepoatele lui Toader comis: Varvara, Ana şi Sofronia. Acest Toader comis a trebuit să trăiască supt Stefan cel Mare.

In uricul lui Eremia Vodă din 1605 Febr. 7 (pg. 7), avem mai bogate ştiri de vechile aşezări în Strâmtura pe Vaslui. Diacul Dragan Tăutul scrie Strâmbătura în loc de Strâmtura. Ionaşco Hohule fost parcalab şi Goga fost clucer cumpărase următoarele hlize: 1) a patra parte din jumătate sat din Strâmtura şi a patra parte din a opta parte din Mateeşeşti de la Lupa, Urâta şi Feda, fetele Moisăi, nepoatele Mărinei, care a trăit pe vremea lui Petre Rareş Vodă cătră 1530, curgătoare din Mic Şărbau — *gde bil Mic (Neculai) Şărban* — acestea cu 40 taleri, 2) a patra parte din jumătate sat cu 25 taleri de la Dochia, Palaghia, Sofia, Dimitrie şi Stroe, feciorii Cărstului, care a trăit supt Alexandru Vodă Lăpuşneanu şi Bogdan Vodă, cătră 1560. 3) partea lui Ion Ceornei cu 120 zloţi; 4) jumătate din a patra parte cu 50 zloţi de la Cristul, din părţile Micăi şi Marinei. 5) a treia parte din Matieşeşti cu 100 zloţi de la Cristea şi Maria, şi vărul lor Gheorghe, fiul Nicoarăi, nepoţi Cozmei. 6) a opta parte din Matieşeşti cu 45

taleri de la Costin ureadnic şi vărul său Cristul, fecior lui Necoară, nepot lui Ion Strâmtură. 7) părţile nepoţilor Nastei şi anume Burdun, fiul lui Turlui: Maria şi Mărica fetele Solomiei, nepoate Bibei; Părasca, Dragan şi Drăghici, ficiori lui Fădor, cu 20 taleri.

Iată schiţa proprietăţii în Strâmtură.

<table>
<tr><td colspan="14">Mic Șerban „gde bil" 1450</td></tr>
<tr><td colspan="6">Ion Strâmtură</td><td colspan="8">Mat'iaş</td></tr>
<tr><td colspan="4">1/2</td><td colspan="2">1/2</td><td colspan="8"></td></tr>
<tr><td>¼</td><td>¼</td><td>¼</td><td>¼</td><td>¼</td><td>¼</td><td>1/8</td><td>1/8</td><td>1/8</td><td>1/8</td><td>1/8</td><td>1/8</td><td>1/8</td><td>1/8</td></tr>
<tr><td colspan="3">Hohule şi Goga</td><td>Ion Ciornei
Huhulea şi Goga</td><td></td><td>Hohulea şi Goga</td><td colspan="3">Hohulea şi Goga</td><td>Huhule şi Goga</td><td></td><td></td><td></td><td>Hohulea şi Goga
1/4 Hohule şi Goga</td></tr>
</table>

Ionaşco Huhulea e cunoscut în diplomatica secl. XVI-a. Ionaşco Huhulea avea 2 surori: pe Magdalina şi Varvara, măritată cu Irimia Băseanul uricar, apoi vornic. Ei sunt copii lui Petre Hohulea parcalab şi stolnic prin 1550—1552. Petre Huhulea era fiul lui Dumitru Huhulea supt Iliaş Vodă şi al Odochiei fata marelui Ion Tăutul logofătul. Ionaşco Huhulea îşi împarte în 1591 moşiile cu surorile sale şi între altele i se vine jumătate din Scânteia la Vaslui (Ispisoace I. 1.196). Avea de soţie pe Dragna, fata Măndoaei, care avea alte 2 surori: Bosuicioasa şi Busca.

In acelaşi sat Strâmtura intră proprietar şi Bogza logofătul prin cumpărături. Incă din 1604 Iulie 6 (pg. 9). Hohulea şi Goga capătă carte de la Eremia Vodă Moghilă să oprească pe Bogza logofătul pentru vaduri de moară, ce îneacă, şi să tae iazul de-l va fi făcut. In 19 Iulie Voda Erimia scrie carte lui Roşca vornic să meargă la Strâmtură să cerceteze chestia iazului, ce este făcut

din bătrâne zile, şi de va afla că Bogza logofătul a făcut iazul pe locul Strâmturii să-l tae (pg. 6). In 7 August 1604 (pg. 10), marele Spatar Veaveriţă vine şi cerceteză pricina iazurilor Bogzei logofătul. Izbuteşte a l împaca pe Bogza cu vornicul Mogăldea pentru apa Călmăţuiului, şi cu Goga şi Hohulea pentru iazul pe locul Strâmturii Scheilor. Ca să fixeze hotărârea dispune că cine nu se va împăca cu judecata lui va plăti gloabă *15 boi*

Văzând Bogza logofătul că nu o scoate la capăt ca vecin, întră ca stăpân în Strâmtură prin cumpărătnri şi anume cumpără cu 15 taleri de la Blihan, fiul Mariei, nepot Măreşoae, ca unul ce este văr primar cu Neacşa jupâneasa Bogzei logofăt.

In 26 Iunie 1605 se scrie o nouă carte domnească a lui Eremia Vodă cătră Bogza logofătul, că nu s'au ţinut părţile de hotărârea lui Veaveriţă spatar, nici Mogâdea vornicul pentru iazul pe apa Călmăţuiului, nici Goga clucerul pentru iazul de la Strâmtură, se porunceşte ca Bogza să-şi ia 12 boi înapoi de la Goga, care n'a venit la zi, nici n-a stricat iazurile în răgaz de 2 săptămâni (p. 11).

— In 1606 Mai 11 (pg. 12) Ionaşco Hohulea parcalab şi Goga sulger capătă un nou uric de la Eremia Vodă Movilă pentru un şir de cumpărături în Strămtura şi Matieşeşti şi anume: 1) părţile lui Costin, fiul Nechitei şi nepot Bibei cu 30 taleri 2) părţile Mărioarei şi fiului ei Lupul cu 20 taleri, 3) părţile lui Cristea, fiul Solomiei, nepot Bibei cu 30 taleri, în Strămtura, iar în Mateşeşti părţile Micăi şi Măricăi. Pentru toate aceste părţi Biba avea uric de la Pătru Vodă Rareş şi de la Ilieş şi Ştefan Vodă.

Hohulea e numit vel vatag, ceia ce arată că era una şi aceiaşi slujbă a fi parcalab cu acea de a fi vel vatag — un fel de ispravnic de judeţ; iar Goga e diac şi clucer.

Cei 2 tovarăşi în actele de cumpărătură în Strămtură şi Matieşeşti se despart din următoarea împrejurare penală; Bogza logofătul avea un vezeteu la cai—duvalm—pe un Nechifor. Acesta îi fură lui Goga un cal şi alt tovar. Se cerceteză cazul şi Bogza pierde cauza, rămăind ca Goga post. să stăpânească toate părţile Bogzei din Strâmtură şi Matieşeşti, iar el să-şi caute cu Nechifor (1607 Ghenar 10, pg. 13).

— In Strâmtură mai găsim şi alţi proprietari pe o şesime din sat şi anume Nicoară, fiul Micăi, dărueşte vărului său Andronic Buciumaş şi mamei sale Tudora, fata lui Ion Buciumaş să fie

pomenit, pentru că l'a plătit de o datorie a lui, către Ion din Pungeşti cu 45 taleri şi 2 boi (pg. 19; 1611, April 28).

— Un alt proces se iscă între Măriica, jupâneasea postelnicului Goga şi între Crăciunaş, nepot Cristei cu mătuşa sa Cristoae, care tăgăduia că n'ar fi cumpărat părţi în Strâmtură. Se pun jurători 24 oameni, dar la zi ei nu jură, şi Mariica pune ferăe 12 zloţi şi închide procesul (1612 Dec. 21 ; pg. 21).

Un zapis fără dată, dar ulterior lui 1612 (pg. 52) şi anterior lui 1623 arată că Vasile Huhulea, fecior lui Ionaşco Huhulea, se împrumută cu 68 taleri de la Apostol feciorul lui Deli Gheorghe ; se pun amanet scrisorile Strâmturei, cum şi ispisocul de la Ieremia Vodă Movilă din 1606.

Aceste sunt ştirile ce le avem de la vechii proprietari în *Strâmtura Scheilor* înainte de a intra stăpân Petre Cehan în 1623.

§ 14. *Româneştii.* Un alt trup de moşie, în care intră cumpărător Petre Cehan, şi apoi se încorporează în moşia Fereştii prin istovirea răzeşilor şi desfiinţarea aşezărilor, e satul Româneşti, pe Vaslui. In 1622 Oct. 4 (pg. 41) Vodă Ştefan Tomşa întăreşte lui Petre Cehan următoarele cumpărături din Româneşti ; 1) părţile Magdalinei şi Brehnoae, surori cu 14 taleri. 2) partea Golancei din Vaslui cu 47 taleri, 3) părţile Anei şi Arvasiei, fetele Crăstei, cu 25 taleri, 4) partea Mariei Urâta, nepoata Ciorcei cu 30 taleri, 5) părţile Dumitrei şi a Măricăi, fetele lui Gavril Câcâcea cu 15 taleri : în totul 5 hlize răzeşeşti cu 131 taleri.

§ 15. *Cine erau stăpânii vechi în Româneşti?* Supt Petru Vodă Rareş trăiau pe locul Româneştilor 7 stăpâni : Trifan, Gherman, Anuşca, Dragolea, Tecla, Anuşca şi Ion Bălan, probabil toţi curgători din unul Roman, care a dat nume aşezării. In adevăr în 1490 Ian. 17. Ştefan Vodă cel Mare întăreşte popei Sima şi lui Gavril şi Martei, fraţi, satul de la gura Rebricioarii, *unde au fost Roman şi Hodco* — gde bil Roman i Hodco — de la Urâta, fata Malii, nepoata lui Jorj Piatră, cu 50 zloţi. (Ion Bogdan Doc. Ştefan I. 390). Cei 7 strămoşi ai vânzătorilor din 1613, trebue să fie urmaşi ai popei Sima din 1490, şi aşa dar s'a răsădit proprietatea în Româneşti în suta XIV şi XV-a.

In 1570 Iune 27 Bogdan Vodă dă uric pentru Româneştii de pe Vaslui (Acd. Rom. LXXXVII. 65). Cum însă doc. se află la Moscova, opisul nu spune nimic de cuprinsul uricului fiind slavon, ca multe alte urice slavone. Nepoţi şi strănepoţi celor 7 bătrâni

din Românești erau aceștia: *Fătul* cu fata ei Mărica; *Gheorghe* cu fii săi Ionașco și Cristeoae; *Matei* cu fiul său Ionel; Ioan Oancă cu fiul său Toader; *Leurdea* cu femeia lui Golanca și Isachie frate cu nepoata lor Erina (pg. 22). Toți aceștia vând cu 100 lei părțile lor din Românești lui Bogza logofătul cu uric de la Eremia Vodă Moghilă. Fiind însă tulburări mari între boeri în luptele dintre Movilești și apoi cu Tomșa Vodă, se pierde uricul lui Eremia Vodă.

Asupra Româneștilor veni o pacoste. Supt Aron Vodă s'a găsit cadavrul unui grec *'gealip* împărătesc; se puse la gloaba deșugubinei tot satul. Neputând plăti au scos de au plătit moartea de om Gheorghe fiul Anei Comișel, care a dat 3 cai buni, iar Toma și Onca au dat 1 cal, iar drept ciobote deșugubinarilor au mai plătit 25 ughi. Gaspar Vodă văzând zapisele vechi de la Aron Vodă hotărește că răzășii ce nu vor plăti la zi gloaba, vor pierde moșia; aceasta în 1620 (pg. 29), Mai târziu urmașii acestor răzeși își vând părțile lor lui Petre Cehan, dar după 1622 (pg. 36).

§ 16. *Dumbrăvenii.* Asupra acestui sat avem 2 zapise vechi foarte curioase: unul din 1614 Iunie 12 (pg. 23), prin care Nastasia fata Neanului, nepoata Lupei vinde lui Costantin *sin* Petre Cehan părțile sale din Dumbrăveni cu 5 taleri, dar tot în acel zapis însamnă că a luat 6 taleri de la Gr. Rogojannl tot pentru acea ocină. După 7 ani aceiași Nastasia cu ficiorii săi Simion și Grigore revând tot lui Costantin Cehan părțile lor din Dumbrăveni cu 15 taleri; aceasta în 1621 Mart 4 (pg. 63).

După 4 ani Constantin Petru Cehan cumpără cu 30 zloți și alte răzeșii în Dumbrăveni, și anume a treia parte din partea lui Nechifor, de la Toader nepot Gustoaei; aceasta în 1625 Mart 24 (pg. 45); vezi Surete VIII, 267).

Iată câteva nume de vechi stăpâni în Dumbrăveni: *Coșița* face o fântână, *Nechifor* face prisacă; Guste, etc.

§ 17. *Chiujdenii.* Tot satul Chiujdenil a fost încorporat în trupul moșilor Cehănești, prin o singură cumpărătură făcută de frații Apostol și Constantin Cehan, prin zapis fără dată, dar anterior lui 1630 (pg. 27). Cu 120 zloți cei 2 frați Cehănești cumpără toată moșia Chiujdeștilor de la 13 răzeși proprietari: Măricuța, Vasile, Anesia, Gavril, Gheorghe, Anghelina, Cerna, Matei, Gavril, Toader, Ionașco, Gligore și Toader (pg. 27).

Chiujdeni trebue să fie slavul чоужде străin, fremde étranger

§ 18. *Văvărăeştii.* Nu avem actele prin care P. Cehan cumpără acest sat, dar avem un ispisoc din 1609 Mai 12 de la Costantin Vodă Movilă, prin care Toader şătrărel cumpără părţile Tudorii şi ale lui Sava dărăbanul, perit în lupta de la Ştefăneşti între verii Movileşti, cu 53 taleri, din care 15 taleri s'au dat verii lor Alexandrei, căci l'a plătit pe Sava la dajde (pg. 17).

Şi acest sat venia pe Vaslui şi avea vechi aşezări, : vatră de sat, câmp, heleşteu, moară, livezi, arătură, pădure, pomete *curăţitură* etc.

§ 19. *Măneştii, Faurii şi Grumăzeştii.* In 1620 Gaspar Vodă dă 2 urice ce privesc aceste sate, şi anume Drăghici Bogza logofătul întrase rău cumpărător în Măneşti, în jumătatea de gios. Atunci Ionaşco Capotă biv comis şi Maftei çumnatul lui întorc 80 taleri şi iau moşia (pag. 28), de la feciorii lui Drăghici Bogza logofătul: Vasile Bogza parcalab, Busca şi Loghina.

Iar în 27 Iunie 1620 Gaspar Vodă întăreşte lui Petre Cehan cumpărătura ce a făcut cu 100 taleri şi un cal bun în a patra parte din satele Faurii şi Grumăzeştii, ce-s pe Vaslui. Nu ştiu din ce interes Apostol Cehan, fiul lui Petre Cehan, schimbă pe alocuri numele tatălui său, scriind pe deasupra Apostol (pg. 28).

Incă din 1619 Iulie 27 Gaspar Vodă întărise lui Apostol Cehan cumpărăturile sale în satele Faurii şi Grumăzeştii cu 100 taleri şi un cal bun, de la Vasile Bogza (Surete VIII, 260).

In acest ispisoc se arată înrudirile lui V. Bogza comis şi înaintaşii proprietari în Fauri. Cel mai vechiu proprietar a fost Crasneş, postelnicul şi apoi vornic supt Ştefan cel Mare în secl. XV-a; apoi a fost Simeon Crasneş. De la acesta cumpără Voico logofătul, din suta XVII; iar Ghedeon Voico, vinde cumnatului său Vasile Bogza comis părţile sale din Grumăzeşti şi Fauri—o pătrime.

În 1613 Mart 4 şoltuzul de Vaslui Andrieş şi cu cei 12 pârgari întăresc lui Voico vel log. cumpărătura ce a făcut cu 150 taleri de argint în Grumăzeşti—jumătate din jumătate—şi în Fauri—din jumătate, jumătate, de la Simeon Crasneş fiul Măricăi, nepot lui Giurgiu Crasneş (Surete VIII, 251). Iar în 1621 Mart 13 Alexandru Vodă Iliiaş întăreşte lui Petre Cehan şi fiului său Apostol alte cumpărături făcute în *Fauri*—o pătrime, şi din Gru-

măzeşti — o pătrime, cu vad de moară în apa Vasluiului. Cum uricul e foarte lămuritor asupra înaintaşilor stăpâni în Fauri, dăm în schiţă succesiunea proprietăţii :

A. Giurgea Crasneş, visternic 1470

Crasneş, — Călugăriţa

Simion, Trifan diac — acestia vănd lui Ionaşco Bolea vornic 1558 Faurii.

Nicula, Crasneş — aceştia vind lui Ionaşco Bolea vornic 1558, Grumăzeştii

B. Grigore Bogza diac

Drăghici Bogza logofăt

Busca, Loghina = Ionaşco Bolea vornic, Vasile Bogza (Visarion) (vinde lui Voico logofăt)

Vasile, Orăş, Tofana

Ghedeon Voico, Alexandra (vinde lui Petre Cehan)

Apostol Cehan

(vezi Surete VIII, 261)

Nu ştim nimic de vechii *Manea, Faur* şi *Grumezoae*, stăpâni de moşii pe aceste locuri. Fiind mici aşezări ele s'au spărcuit cu vânzările făcute în secl. XVII-a cătră Cehăneşti.

§ 20. *Alte cumpărături ale lui Petre Cehan.*

In *Frasini* Petre Cehan cumpără cu zapis nedatat cu 29 taleri a treia parte de la Lohan, iar acesta o avea cumpărată de la Petrea Bole (pg. 32).

In *Făştăci* Petre Cehan cumpără cu 11 taleri partea lui Nicoară (pg, 40).

In *Lieşti* Petre Cehan cumpără cu 25 taleri partea lui Be-

jan care şi acesta o avea cumpărată de la Nastasia fata lui Buză, vară-sa (pg. 20).

În *Prigorceni*, din vechiu *Cârjeni*, Petre Cehan cumpără cu 53 taleri părţile feciorilor Anesiei Popiţoae: Pavăl, Ion, Moisă şi Andronic (pg. 32).

Tot în *Prigorceni*, Petre Cehan cumpără—nu se arată preţul—părţile fraţilor Gavril, Gheorghe feciorii lui Ştefan din Cricesti, şi a Balaei fata popei Sohuleţ din Burdugani (33).

Burduganii veniau pe clina dealului spre Vaslueţ, căci dealului i se zice azi Buzdugan, în loc de Burdugan.

In *Prigorceni*, Petre Cehan cumpără cătră 1622 cu 22 ughi aur părţile Dumitroaei fata Gliganei, nepoata lui Fărămă. Cumpărător e şi Costachi Cehan, fiul lui Petre Cehan. In 15 April 1622 Stefan Vodă Tomşa întăreşte această vânzare (pg. 39).

Celelalte hlize în *Prigorceni* erau în stăpânirea lui Sacotă postelnic. ale căruia părţi le alesese Petre Cehan despre alţi răzeşi din 1617 supt Radu Vodă Mihnea (pg. 28). Acum Sacotă rămânând dator cu 66 galbeni lui Enachi postelnic i se ia moşia în 1623 Noem. 22 (pg, 43). Partea Cehănească din Prigorceni se contopeşte în masa mare a moşiilor Cehăneşti.

In *Fereşti* Petre Cehan cumpără cu un cal părţile lui Condrea din Fereşti, căci a fost chizeş el pentru Nicoară D. Erhan şi i-a plătit calul Petre Cehan. Zapisul e nedatat, dar după 1618 (pg. 34). In 1623 Mart Ştefan Vodă Tomşa întăreşte zapisul Condrei, pe care îl arată că era fiul Marinei nepot Savei, iar calul a fost biciuluit 44 taleri (pg. 43).

In *Fereşti*, Petre Cehan cumpără cu 12 taleri mari cu 5 taleri şi cu 4 vaci părţile lui Dodul şi Berbeace, din bătrânul Iachim (pg. 36).

In *Fereşti* Petre Cehan mai cumpără cu 20 ughi părţile Dumitroaei, fetei Todoricăi nepoata lui Anton Vreameş. Zapisul e întărit de Vodă Stefan Tomşa în 1622 April 15 şi zice că aceste părţi ale lui Vreameş vin despre Antănăseşti (pg. 38).

Feciorii lui Petre Cehan vor continua a cumpăra părţi în Fereşti.

In *Romaneşti* Petre Cehan cumpără cu 60 taleri părţile lui Matei şi Măricăi, feciorii Anei, nepoţi lui Gheorghe. Zapisul e după 1623 (pg. 36).

In *Romăneşti*, Petre Cehan cumpără cu 10 taleri părţile lui

Gavril, a Tudosiei şi Mariei, feciorii Chiiiei. nepoţi Hreanciului. Zapisul lor nedatat (pg. 36) zice 9 taleri, iar uricul domnului Stefan Tomşa din 1623 Mart zice 10 taleri (pg. 43).

In *Romăneşti*, Petre Cehan cumpără cu 50 taleri părţile lui Toma Tudorcea, fiul Maricăi (pg. 40).

In *Romăneşti*, Petre Cehan cumpără cu 25 taleri părţile lui Ion Teleajenul (pg. 40).

In *Cojocari* Petre Cehan cumpără cu 20 taleri părţile lui Brăilă de Foleşti. In 1622 Oct. 4 Stefan Vodă Tomşa întăreşte această vânzare (pg. 41).

In 1656 Mai 26 (Surete VIII 303). Gh. Stefan Vodă întăreşte lui Racoviţă Cehan biv log. între altele şi 2 zepise (din 1651 Noem. 10) prin care cumpără câte o jumătate de 2 bătrâni — Voinica şi Dragan, — cu 40 de lei de la Maria fata popei lui Cojoc şi de la Antemia preuteasa Crâstei.

In 1693 Mart 1 (Surete VIII 324) Ion Racoviţă vornic cumpărase de la Chirilă părţile lui din Cojocari pentru un poloboc de miere, încă supt Antonie Vodă Ruset.

In izvodul de bătrâni diu 1705 Iunie 10 (Surete VIII, 327) se arată toate cumpărăturile logofătului Racoviţă Cehan din Cojocari.

In sfârşit în 1755 Aug. 17 (Surete VIII, 761) pr. Neculai vinde logofătului Radul Pacoviţă bliza sa din Cojocari cu 25 lei, fiind singură rămasă în mijloeul moşiilor sale.

In *Strâmtura* Petre Cehan cumpără cu 10 zloţi, părţile Anei fata Varvarei, şi cu copiii ei Grigore şi Marzea; zapisul e nedatat (pg. 37).

In *Strâmtura* Petre Cehan capătă carte de stăpânire în 1625, de la Radul Vodă asupra părţilor Ioanei din cauză că o iapă i-ar fi căzut în o groapă de pâne a Tomei; dacă cineva din răzeşi are a pretinde protimisis, să-i plătească iapa şi să-şi ia ocina (pg. 46)

§ 20. *Inaintaşii şi urmaşii lui Petre Cehan.* Petre Cehan din 1600, este a patra generaţie de Cehani, care se găsiau în părţile de jos ale Moldovei, scoborîtori după străbuna lor Maruşca Cehăneasa din Coman Mărgilat, din gura Lăpuşnii; iar după Lazea, soţia lui Cehan bătrânul, scoborâtori din Tintiul, din olatul Grecenilor,

Cehan bătrânul a avut 4 copii: Măgdălina. Muşa, Toma Cehan din Tomceşti şi *Cehan marele vatag de Vaslui.*

Cehan vatagul are şi el 4 copii: *Petre Cehan, Ionaşco*

Cehan mare vornic, Balan Cehan şi T. Cehan sulger. Petre Cehan are de soţie pe *Ileana.*

Cel mai în vază este Ionaşco Cehan, marele vornic al ţării de jos în divanul lui Alexandru Radu Vodă (Surete VIII 265; Acad. Rom. peceţi 64).

Se vede că era cumnat cu Duca biv comis, de oare ce în 1637 Mart 10 Vodă Vasile Lupu le întăreşte prin marele său uric toate proprietăţile ce le aveau ei în ţară: *Novacii* la Fălciu, *Stăniieştii* pe Prut, *Volosenii* la Fălciu, *Măicanii* şi *Cerbicanii* cu 7 bălţi la Prut, *Dolheştii* pe Crasna, *Codăeştii* partea din jos, (Surete VIII, 272).

De acest Ioniţă Cehan vorbesc cronicile. Aşa în politica dusă contra lui Alexandru Radul Vodă Coconul, au plecat cu pâră la împărăţie Lupul Vasile vornicul, Ionaşco Cehan vornicul, Savin hatmanul, Costin postelnic, Ureche spatarul, Buhuş visternicul. Furtună comisul (Let I[2] 292).

Alexandru Vodă plănuise să omoare o sumă de boeri, între care pe Lupul Vasile vornicul, pe Ionaşco Cehan vornicul (Let I[2] 293).

Ionaşco Cehan vornicul fiind partizan domniei lui Moise Vodă Movilă, se puse în slujba Domnului său să prinză pe Vasile Lupul vornicul (Let I[2]. 298).

Petre Cehan are 7 copii: Toader Cehan, Zosin Cehan, Andrei Racoviţă postelnic, *Constantin Cehan*, Zlata Murguleţoae, *Apostol Cehan*, căsătorit cu fata Bolei vornic, *Racoviţa Cehan*, — călugărit Meftodie — căsătorit cu Tofana, fata lui Petre Șoldan vel logofăt.

In actele Fereştilor se găsesc cumpărători trei din copiii lui Petre Cehan: *Constantin. Apostol* şi *Racoviţă.*

§ 21. *Cumpărături Cehăneşti.*

In *Soleşti* Racoviţă Cehan şi Tofana capătă întărire de la Vasile Vodă Lupul pe părţile lor în marele uric din 1641 April 21 (Surete VIII 285).

In *Moiceşti* Racoviţă Cehan 2-a log. şi Tofana capătă întăritură de la Vasile Vodă pe părţile cumpărate de la V. Nădăbaico din Soleşti, în marele uric din 1641 April 21 (Surete VIII 285).

In *Strâmtură* Constantin Cehan avea moştenire părţile tatălui său Petre, pentru care căpătase carte domnească de stăpânire

de la Radul Vodă în 1625 Dec. 16 (pg. 45) Petre Cehan murise — se vede — în 1628, căci în 1629 Ghenar un Costantin Cehan capătă carte domnească de la Miron Vodă Barnovschie să-şi stăpânească ocinele sale din Strămtura, unde îşi făcuse o moară (pg. 46).

In *Zlătareşti* n'avem actul de cumpărătură Cehănesc, dar se vede din zapisul din 1630, scris în Zlătăreşti de popa Andreica, că un Gavril din Zlătăreşti, ce veniau pe apa Sărăţii, pe coasta dealului, ce şi azi se cheamă *dealul Zlatăreşti*, ce face unghiu cu dealul Bouşorilor — alt sat în secl. XVII-a — cumpără cu câte un leu bătut 95 pământuri de la Pavăl Potan „ales de răzeşi în partea de jos despre Mileşti până în capul zgheaburilor, cu loc de heleşteu în matca Sărăţii, păr în matca Titeştilor, în sus dealul pâră în hotarul Bouşorilor" (pg. 47).

In *Şendreşti-Căpoteşti* înainte de 1620 Mai (pg. 30) Dumitru Bantăş vânduse lui Andreiu al Şetrarului Ilie, pe lângă părţile sale drepte şi părţile surorii sale Palaghia Bantăş, amândoi copiii vornicului Bantaş. Gaşpar Vodă judecă pricina în Mart 1620 şi hotărăşte ca Palaghia să ţină părţile fratelui său din Vilaeşti şi *Grauri* pentru părţile sale vândute din Şendreşti Căpoteşti.

In alt zapis fără an, din 8 Sept. (pg. 136) Palaghina Bantăş cu feciorii săi Constantin şi Ionaşco vând lui *Racoviţă Cehan*, cu 3 ughi şi un poloboc de miere giumatate din bătrânul lui Bantaş, cu prisaca Chiului. Zapisul e scris de popa Vasile din Fereşti cu fonetica lui populară. In 24 April 1631 (pg. 53) Moise Vodă Moghilă întăreşte şi această vânzare, se zice că preţul a fost 12 ughi şi giumătate; ceia ce arată că *polobecul de miere a costat în bani 9 ughi în capăt.*

In *Vilneşti*. Răcoviţă Cehan mai cumpără şi cealaltă jumătate de bătrân de la Palaghia, fata lui Bantăş, de la feciorii ei Costachi şi Ionaşco, nepoţi Greacăi ; aceasta în 1632, căci în 15 Dec. 1632 Alexandru Iliaş Vodă întăreşte această vânzare. Preţul vânzării a fost de 3 poloboace *med*, şi nu uită a pomeni şi de vechea vânzare, făcută cu un an mai înainte (pg. 54).

In *Vilneşti* Racoviţă Cehan 2-a logofăt mai cumpără cu un cal bun părţile feciorilor lui *Dumitraşco Purcel:* Ardarie, Anesia, Nazaria şi Solonica; iar în 6 Mart 1636 Vasile Vodă întăreşte vânzarea (pg. 59).

In *Vilneşti* un zapis fără dată — dar după 1639 — acel

Racoviţă Cehan 2 logofăt cumpără cu 10 ughi partea Băşcăl, femeia lui Vasile Purcel (pg. 132).

In *Vilneşti* tot Racoviţă Cehan 2-a log. cumpără cătră 1639 cu 20 ughi părţile Loghinei Bogza şi a fratelui său Vasile Bogza călugărul; iar în 11 Sept. 1639 Vasile Vodă îi întăreşte această cumpărătură (pg. 67); Surete VIII. 285).

Vilneştiii veniau pe apa Telejnii latura de apus a moşiei Fereştilor.

Iată dar o încrăngătură de Purceiteşti în secol XVII-a:

Purcel

Dumitraşco Purcel = x	Vasile Purcel = Băşca	Purcel
Ardarie, Anesia, Nazaria, Solonica		Iordachi, Metodie

In *Făstăci* Racoviţă Cehan 2 log. primeşte danie de la Stefan cizmarul, feciorul Antemlei, partea lui din Făstăci în jumătatea din jos, pentru că i-a plătit capul de la moarte cu 10 ughi pentru furtuşagul unor stupi şi l'a scos de la Paraschiv parcalabul de Vaslui. Vodă Vasile Lupul întăreşte în 1637 Iulie 11 această danie (pg. 61) tij în marele uric din 1641 April 21 (Surete VIII 286).

In *Făstăci* Racoviţa Cehan şi Tofana capătă întărire în marele uric din 1641 April 21 (Surete VIII 285) pe vatra iazului cumpărat cu 25 taleri de la Gavrilaş Miron.

In *Făstâci* acelaşi Racoviţă Cehan, ajuns mare logofăt supt Gh. Ghica Vodă, supt Ştefan Vodă Lupul şi supt Evstratie Dabija Vodă capătă întărire de la Dabija Vodă în 1662 Dec. 24 (pg. 87) pentru alte 3 cumpărături făcute în Făstâci, din care *una* de la feciorii Guţăi Măgură: Ion, Chiriac şi Măricuţa cu 28 lei, şi *alte* 2 danii de la Juraşco şi Mierăuţă Obreajie.

In *Cursăci* Costantin Cehan cumpără în 1638 cu 20 ughi — preţul unui cal — şi 2 ughi postav părţile Cazacului, fecior Grozei lui Mihăilă.

Şi aici viaţa economică era destul de înfloritoare: prisacă bătrână, pomi în prisacă, zemnic în prisacă, selişte de vii şi cu pomi, zemnic de udat grădina (pg. 62).

Azi satul se zice *Curseşti* şi vine pe Racova şi a stat mulţi ani de judeţul Tutova.

In *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără cu 10 taleri părţile lui Zaharia feciorui lui Toader Ignat. In 1635 Ghenar 24 Vasile Vodă întăreşte această vânzare (pg. 55).

Apostol Cehan cumpără cu 90 taleri părţile a 5 răzeşi: Drăguţa şi Anghelina, fetele Trofanei, Ambrozie Savul, Popa Lipovan şi Anisia Nastei, toţi strănepoţi lui Toma Prigorcea, care avea uric de la Ştefan Vodă cel Mare (pg 48). Zapisul zice, din satul Cârjeni, ce acum se cheamă Prigorceni.

Cum satul Cârjenii veniau *lângă* deal, locuitorii după cărturarii vechi slavi i-au zis ***Pri-gor*** ceni=*lângă* deal; aceasta e şi etimologia lui *Prigorcea*. In 1642 Iulie 6 pg. 73) Vasile Vodă întăreşte această vânzare.

In *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără cu 16 taleri părţile Anisiei Nastea (pg. 49), pe care i-o întăreşte Vasile Vodă în 1640 April 22 (pg. 68).

In *Prigorceni,* Apostol Cehan cumpără cu 20 taleri părţile lui Simion şi a femei sale Alexandra Gavril Tihul (pg. 49).

In *Prigorceni,* Apostol Cehan cumpără cu 20 lei părţile lui Ambrozie Savul, în partea despre răsărit (pg. 50).

In *Prigorceni,* Apostol Cehan cumpără în 1641 Sept. 1 cu 25 lei părţile popei Lipovanul, fecior Anghelinei de Vaslui (pg. 71).

In *Prigorceni,* Apostol Cehan cumpără cu 25 lei părţile Drăguţei şi Anghelinei, fetele Trofanei, partea despre răsărit, (pg. 70).

Toate aceste vânzări sunt adeverite de şoltuzul de Vaslui cu cei 12 pârgari în 1641 Sept 1 (pg. 72).

In *Prigorceani* Apostol Cehan cumpără cu un poloboc de miere — socotit în 10 galbeni — şi 2 gabeni bani, părţile Loghinei şi a fiului ei Orăş (pg. 50).

În *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără cu 8 lei părţile lui Ionaşco şi a femeei sale Anghelina, în partea despre răsărit (pg. 50).

În *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără cu 25 lei părţile lui Hanţul Trifan, a treia parte din jumătate de sat, partea despre apus (pg. 51).

În *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără cu 15 lei părţile Varvarei fata lui Gavril Bustea (pg. 51)

Toate aceste trei din urmă vânzări sunt întărite de Vodă Vasile Lupul prin ispisocul său din 1639 April 29 (pg. 64).

În *Prigorceni* Apostol Cesan cumpără cu 10 ughi şi 10 potronici părţile lui Stefan, din jumătate de sat, partea despre apus, jumătate (pg. 51).

În 1635 vara se iscă un mare proces pentru Prigorceni. Apostol Cehan şi fratele său Racoviţă Cehan logofătul al doile pornesc pâră contra lui Moise din Olăneşti, care tăgăduia dreptul fraţilor Cehăneşti asupra Prigorcenilor, de oare ce socrul lui Apostol Cehan Ionaşco Bolea vornicul cii primise banii după legea protimisului de le Moise din Olăneşti. Afacerea se deferă vornicului de poartă Neaniul, şi se supun părţile prestărei de jurământ. Moise îşi aduce 24 jurători şi în adevăr jură că Bolea vornicul şi-a primit banii de la Moise. Văzând jurământul falş, cei 2 fraţi Racoviţeşti aduc mărturie lui Alexe şi Banul şi afirmă că ei au fost acei ce şi-au vândut ocinile, dar bani înapoi nu şi-au primit. Se află jurământul falş, dar a fost ertat de cei doi fraţi şi se împacă în faţa boerului judecător. Hotărârea boerului Alex. Neaniul dată în 18 Iulie 1635 e întărită de Vasile Vodă la 21 Iulie (pg. 55–59).

Apostol şi Racoviţă Cehan îşi vor stăpâni părţile dinspre apus, iar Moise îşi va stăpâni partea lai Berdila. Moise fiind însă acolisitor şi pe părţile fraţilor Cehăneşti. se provoacă o nouă cercetare la faţa locului în 1641 Sept. 6, când prin carte domnească vine să cerceteze Ghervasie de Olăneşti (pg. 73).

In *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără cu 25 taleri partea lui Simion şi a femeei sale Alexandra, fata Tihului, nepoţi Cogei, aceasta în 1636 Iulie 3 (pg. 60).

In *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără la 1638 părţile lui Orăş Bolea cu 15 ughi (pg. 63).

In *Prigorceui* Ionaşco Bole vornicul, socrul lui Apostol Cehan cumpără cu 46 taleri părţile a 4 răzeşi: Gaftone Onu, Isac Mica, Andronic Neaniul şi Zaharia Ignat Şoltuzul de Vaslui, Nicoară, adevereşte actul, pe care îl întăreşte Vasile Vodă în 1640 April 22 (pg. 58), iar Vodă Vasile Lupul întăreşte vănzarea în Iulie 6. 1642 (pg. 74).

In *Prigorceni* Apostol Cehan capătă întărire de la Vasile Vodă în 1642 Iulie 6 (pg, 73) pentru cumpărăturile făcute.

In *Prigorceni* Racoviţă Cehan 2-a logofăt cumpără în 1644

Iunie 9 cu 10 galbeni părţile nepoţilor Ghidului: Dumitraşco, Pascal şi Vasile (pg. 75). In 1636 April 12 Vasile Vodă întăreşte vânzarea. (Surete VIII 293).

In *Prigorceni* Apostol Cehan capătă carte de la Vasile Vodă, în 1645 Aug. 22, să-şi stăpânească părţile cumpărate de socrul său Ionaşco Bolea vornicul, de la Ionaşco Bozian şi de la socru-său Dumitru (pg. 75).

În *Prigorceni* Apostol Cehan cumpără cu 18 ughi părţile a 7 răzeşi: Ştefan, Crăciun, Agapi, Drăgălina, Necula şi Ştefania şi Maria Berdiloae, toţi nepoţi lui Gavril Troncheş; în 11 Iulie 1642 Vasile Vodă întăreşte această vânzare (pg. 80).

În 1643 April 28 (Surete VIII, 290) Vasile Vodă întăreşte lui Apostol Cehan cumpărăturile făcute cu 3 cai, 2 vaci cu viţei 20 ughi şi 14 stupi părţile ce le avea Vasile Bolişor în satele *Mărăţei, Poeneşti, Tăcmăneşi, Fauri, Prigorceni, Grumăzeşti, Petreşti* şi *Bărleşti*.

Iar ca încheere, tocmai în 1678 Ion Racoviţă marele spatar, tatăl lui Mihai Vodă Racoviţă, capătă danie de la Neculai Cehan, feciorul lui Apostol Cehan, heleşteul din Prigorceni, urmând să dea fraţilor săi Cehăneşti părţi în alte trupuri de moşie (pg. 101).

Povestea *Prigorcenilor* este lungă şi interesantă. Existau cu aşezări străvechi pe valea Sărăţii, unde un *Cârje* a descălicat întâi seliştea, apoi au intrat neamul Murgu, iar în 1486 Toma Prigorcea întră ca cumpărător. Două sute de ani s'a luptat în gura sătenilor din loc denumirea de Cârjeni cu cea de Prigorceni, cum însă Toma Prigorcea şi urmaşii săi au stabilit aşezări temeinice au isbutit să dea numele lor satului Cârjeni. Prin cumpărăturile sistematice a trei generaţii de Cehăneşti, s'a istovit tot satul, aşezările vechi ale Prigorceniior s'au surpat şi azi un mai e nici o amintire că pe valea Sărăţei a fost cândva satul Cârjeni, schimbat apoi după noii stăpâni în *Prigorceni*.

Despre *Tătărăni* n'avem multe acte, prin care să ştim de chipul cum au intrat în trupul Cehăneştilor. În 1657 Iulie 10 marele logofăt Racoviţă Cehan capătă carte domnească de la Gh. Ştefan Vodă să cerceteze păra dintre Neculcea şi Toma pentru Tătărăni şi dispune cum or fi stăpânit bătrânii să le ţie şi ei (pg. 81).

Tătaranii vin în sus de Fereştii de azi, unde e satul Tătărani.

În *Tătărani* Ion Racoviţă vel comis capătă danie o vie de la

feciorii Beanchei; Toma, Gheorghe, Ion, Maria, Sofronia, Marica lui Ostahie. In zapisul fără dată se mai zice: că pe lângă vie mai are dreptul să-şi mai lărgească pe din jos până la Buciumii lui Adriian şi la deal până în drum (pg. 134).

Ion Racoviţă e postelnic al doile în 1666 supt Duca Vodă, iar între 1669—1671 îl găsim vel comis în divanurile lui Duca Vodă în a 2-a a lui domnie. Deci zapisul de danie e din această vreme.

In 1680 Mai 5 (pag. 101). Ion Racoviţă, acum paharnic mare, capăt o altă danie în Tătărăni de la Vasile şi Tănasă o a treia parte din partea din mijloc pentru mult bine ce le-au făcut.

In 1690 Iunie 9 (pg. 106) C. Vodă Cantemir judecând pricina dintre Ştefan Milescul post. cu M. Racoviţă comis pentru averile Nastasiei Panhilloae, fata Zlatei comisoae, măritată în 1652 April 15 (pg. 80) hotăreşte ca Ştef. Milescul să ţină satul Tătărăni.

In uricul lui Matei Ghica Vodă din 1754 Mart 3 (Surete VIII, 356) se arată toate zapisele de cum au intrat Tătărăni în mâna Racoviţeştilor şi se aleg hotarăle Tătăranilor de C. Flondor, hotarnic după palma lui N. Tiron vornic de poartă: 51 fune (=1220 stânjeni), fruntea locului în curmeziş din jos de dealul Telejnii până în dumbrava ce se mărgineşte cu Mileştii şi Fereşti, iar lungul 69 palme până la locul lui Bumbătă; acestea s'au cuvenit log. Radu Racoviţă, iar rezeşilor de Tătărăni s'au venit 30 palme lungul şi 23 palme curmezişul.

In *Româneşti* Racoviţă Cehan vel logofăt cumpără în 1661 Iunie 14 cu 30 taleri părţile lui Vasile Duca şi Ionaşcu feciori Lucăi Clapă, nepoţi lui Herman (pg. 84).

— In **Româneşti** Racoviţă Cehan vel logofăt şi Neculai Racoviţă hatmanul capătă danie de la Ursul, fecior Gugiului, nepot lui Hărman (pg. 86).

— In *Româneşti* Racoviţă Cehan vel logofăt cumpără cu 18 lei părţile lui Gorie şi a femeii sale Chilichie.

Toate aceste trei cumpărături sânt întărite de Vodă Evstrate Dabija în 1662 Dec. 24 (pg. 86).

— In *Românesti* Racoviţă Cehan vel logofăt cumpără părţile lui Solomon Farcaş armaş şi a lui Nacul; aceesta în 1664 Ghenar 14 (pg. 89).

In *Burdugani*, din vechiu **Ungureni**, Grigori Miclescul postelnicul cumpără cu 20 lei părţile a 5 răzeşi: Antemia, Ştefan şi A-

gapie, feciorii lui Scridon; Chirilă şi Ţiganca, ficiorii lui Trifan, toţi nepoţi lui Cociubă (pg. 69).

Cociubă

Scridon — Antemia, Ştefan, Agapie

Trifan — Chirilă, Ţiganca

În actul de împărţala averilor Racoviţăşti, din 1753, se arată că satul Burduganii la Vaslui lângă hotarul Fereştilor, este cumpărat de părintele lui Mihai Vodă Racoviţă, Ion Comisul (pg. 124), În 1691 satul Burdugani, era a lui Mihai Racoviţă spatarul (pg, 124). Mai apoi Mihai Vodă a dat satul Burdugani lui Dumitraşco Racoviţă în schimbul Olăneştilor (pg. 125). Şi aşa satul Burdugani a rămas în partea lui Radu Racoviţă logofăt, feciorul lui Dumitraşco Racoviţă hatmanul.

În *Dolheşti* şi *Botneni* pe Crasna în 1648 Racoviţă Cehan 2-a logofăt cumpără cu 30 galbeni părţile lui *Pavăl căpitanul de* Vaslui, căci i-a plătit capul de la moarte, căci apucase a vinde 10 boi cu 30 galbeni, dar boii îi luase în silă de pe la curteni. Vasile Vodă întăreşte în 27 April 1648 această cumpărătură (Surete VIII, 297, 299), dar preţul îl fixază 36 ughi, nu 30 galbeni.

Pavăl căpitanul de Vaslui are de fraţi şi surori pe Ionaşco, Antonia, Protasia, Gligorcea; femeia lui o chema Sofronia.

— În *Dobroslăveşti* Racoviţă Cehan marele logofăt are a patra parte de sat, pentru care face jaloba la Vodă în 1657 Iulie 28 (Surete IV, 293; Surete VIII, 307).

În *Băbuşeni* Nec. Racoviţă hatmanul capătă danie în 1661 Oct. 6 (pg. 85) de la Dămian şi alţii ai lui:

x

Dămian
= x
Tanasă, Costantin, Gavril

Nastea
= Marco
Alexandru, Arsenie

— În *Moiceşti* Racoviţă Cehan 2-a logofăt cumpără cu 9 ughi a treia parte din Moiceşti, de la Toderaşco din Soleşti. În 1639 Sept. 11. Vasile Vodă întăreşte vânzarea; zapisul de vânzare s'a pierdut (pg. 66).

În *Titeşti* Dumitraşco Racoviţă hatmanul capătă danie 25 pământuri de la popa Arteni Bantăş. Titeştii se hotărau cu Milestii şi Sărata, (Surete VIII, 336).

— În *Strămtură* Racoviţă Cehan vel logofăt capătă danie în 1658 Mai 15 părţile Buzneştilor: Lazor M. Buzne, Gheorghe V. Buzne: Andrei Bejan Buznea (pg, 82). În 1662 Dec. 24 Evstratie Dabija Vodă întăreşte vânzarea (pg. 88).

În *Strămtură* Ion Racoviţă biv comis cumpără în 1676 Mai 25 toate părţile Buzneştilor de pe Bogza logofătul (pg. 100).

Pentru înţelesul lucrurilor dăm spiţa Buzneştilor:

Grigore Bogza uricar 1530

Bogza Drăghici logofăt
(supt Ion Vodă) a = b. = (supt Iancu Vodă Sasul

a) Lupul, Bogza; fată, Ionaşco Bogza = M. Buznea

b) Vasile, parcalab comis călugăr (Visarion); Busca, Dumitraşco Bogza (Surete X. 33); Loghina, Orăş; Varvara, Lazor (III, 184)

Vasile → Lupul camaraş (IV, 280)

fată = M. Buznea → Bejan, Vasile =Irina, Lazor [1])

Bejan → Andrei Batin Pat aşco clucer Axana fata=x → Creţul Vasile

Vasile =Irina → Pană Dochiţa Tofana

Lazor → Pavăl Apostol Anisia Irina

fata, Ilie Buzne → Ion Costantin Ştefan, Anton, Vasile (XI, 68).

1) Aceşti 3 fraţi îşi împărţesc în trei satul Curteni pe Lohan (Surete X, 138).

— În *Childeşti* Ion Racoviţă postelnic capătă danie a treia

parte din jumătate, partea Childei de la popa Dănăilă, ginerele Childei; zapisul nu e datat, dar e din 1666, când Ion Racoviţă era 2-a postelnic (pg 135).

În *Childeşti* Stahe din Tătărăni cumpără 10 pământuri de la Vasile Zgarbură câte 4 potronici pământul, iar 2 orţi a dat de băutură; aceasta în 1687 Febr, 20 (pg. 102).

În 1754 Mart 3 se ridică de C. Flondor şi N. Tiron vornic de poartă hotarnica Childeştilor odată cu Tătăranii. Lungul alăture cu Băliţenii şi Plochii şi Frangole 130 fune (= 2600 m), iar curmezişul 17 fune la răsărit şi 25 fune la apus. Din acestea s'au cuvenit log. Radul Racoviţă 3 funi curmezişi, iar răzeşilor 14 fune (Surete VIII, 358).

Astăzi *Childeştii* este o hliză, ce merge din trupul Fereştilor spre apus, în mărime de circa 60 Ha, şi trece apa Teleajnei spre Bârlad.

In *Portari* n'avem acte cum au intrat Cehăneştii stăpâni. Este însă un act din 1690 Iulie 20 (pg 106), prin care se arată că satul umblà pe 5 bătrâni, din care Portărescul cumpărase patru: Iftode, Solomia, Trohin si Păsat. Cum Portărescul a avut 3 copii: Toader, Alexandru şi preutul Gheorghe, şi-au împărţit nepoţii cei 4 bătrâni din Portari, toţi curgători din *Olarul*.

In *Ţigăneşti* ce-i pe Sarata, la Vaslui, Racoviţă Cehan 2 log. cumpără în 1646 April 12 cu 25 ughi de la feciorii lui P. Batco, Ignat, Ionaşco, Grigorie şi Sofronie, cu loc de iaz şi de horodişte (Surete VIII, 293).

In *Ţigăneşti* Racoviţa Cehan 2-a logofăt, cumpără în 1646 cu 50 ughi părţile Tudorii fata lui Toader din Portari (Surete VIII 295).

In *Ţigăneşti* Racoviţa Cehan vel log. cumpără în 1661 Febr. 26 (Surete VIII 310) cu 25 galbeni părţile lui Procopie şi Tomina feciorii lui Avraam, nepoţi Tunsului jumătate de bătrân, din cei 4 bătrâni cât umblă satul Stefan Vodă Lupul întăreşte vânzarea în aceiaşi zi (VIII, 311).

In Ţigăneşti Racoviţă Cehan vel logofăt cumpără cu 40 lei părţile lui Pătraşco de Olăneşti. Evstratie Dabija Vodă întăreşte în 1662 Dec. 24 această cumpărătură (pg. 87).

— In *Fetioneşti*, pe Sărata, Ion Racoviţă vel comis cumpără în 1671 Ghenar 14, 15 pământuri de la Chirilă şi ai lui cu 7 galbeni şi jumătate. preţul pământului fiind 10 costande (pg. 97).

Cum 10 costande făceau 15 jumătăţi de galbeni, *o costandă valora 3 sferturi de galbăn*.

— In *Fetioneşti* Safta Racoviţoae, soţia lui Ion Racoviţă vornicul cumpără în 1691 Ghenar o jumatate de bătrân, şi 16 pământuri de la Gavril Făstăceanul şi ai lui cu 10 lei — câte un zlot pământul (pg. 108). Cum în 10 lei sunt 400 parale, cei 16 zloţi daţi pe 16 pământuri arată că *zlotul valora 25 parale în 1691*.

Fetioneştii ne duc cu mintea la Fotion boerul fără titlu în divanurile lui Stefan Vodă cel Mare între 1458—1461 şi care şi-a legat numele de mai multe sate Fetioneşti, azi dispărute la Iaşi, la Vaslui, nu însă şi la Putna.

— In *Valea Ră* şi *Sărata*. Safta Vorniceasa, soţia lui Ion Racoviţa vornic, capătă danie de la bătrânul Gheorghe Cehan, feciorul lui Apostol Cehan în 1707 Iulie 20, părţile lui din Sărata şi Valea Ră, întru cât a căzut la sărăcie, şi cei 2 băeţi ai lui, Vasile şi Ion s'au dus în lume. Gheorghe Cehan venia văr primar cu Ion Racoviţă, iar Safta îi venia cumnată de văr (pg. 115).

— In *Obărşia Crăsniţei* Racoviţă Cehan capătă danie toată partea lui Petrea şi a Grozavei, fata lui Buzdugan, nepoata lui D. Covrig vatag. In 20 Dec. 1649 Vasile Vodă întăreşte această danie (pg. 79).

— In *Buhăeşti* Racoviţă Cehan 2-a logofăt cumpără în 1647 o prisacă cu livezi cu 6 ughi de la trei răzeşi: Vasile Pascal, şi cu nepotul lor Dumitraşco, fecior Costei, toţi nepoţi Trofanei. In Noembre 25 acelaş an Vasile Vodă întăreşte zapisul (pg. 79).

In *Lipova* Racoviţa Cehan 2 a log. capătă danie un loc de prisacă de la Stefan Lipov, fiul Avrămiei, nepot lui Gavril Lipov; cu menţiuue căprisaca şi-o poate aşeza în poiana din sus ori din jos. In 25 Noembre 1647 Vasile Vodă întăreşte această danie (pg. 78).

In *Greci* Ion Racoviţa spatar, tatăl lui Mihai Vodă cumpără cu 150 lei de de la Alexandru Ruset beizadea, fiul lui Antonie Ruset Vodă, şi ginere lui Gheorghe Hatmanul, fratele lui Vasile Vodă Lupul; Alexandru ţinea pe Aniţa. Vasile Vodă a avut danie satul Greci de la Gaspar Vodă, când l'a cununat pe Lupul vornic cu Tudosica, fata lui Coste Bucioc vornic. Ajungând Vodă Vasile Lupul dărueşte satul Grecii surorii sale Marga, măritată cu Dumitraşco Erali clucer. Murind D. Erali şi Marga, Vasile Vodă a

dăruit satul Grecii nepoatei sale de frate Aniţa, domniţa lui Cehan Racoviţă beizade (Surete VIII. 319). De Dumitru Erali tatăl, şi Marcu Erali fiul, vorbesc cele 2 zapise din 1646 Mai 17 şi 1639 Mart 3 (pg. 76), din care unul—o diată, şi altul—act de danie din partea lui Vasile Vodă a moşiei Meicanii pe Prut de ocolul Stănileştilor.

Ion Racoviţă spatarul intrând stăpân în Greci, ne explicăm prezenţa acestor 2 doc. în plicul Fereşti. Vezi Iorga „Studii şi Documente III 31, V 87, asupra înrudirilor cu casa lui Vasile Lupul.

In *Fereşti* Petre Cehan cumpără după 1618, cu 18 zloţi părţile Solomiei, fata lui Vreameş, din cari una cumpărată de la Ion Turşea şi alta cumpărată de la Mareş (pg. 25). Actul e întărit de Moise Vodă în 1631 April 24 (pg. 53).

In *Fereşti* Petre Cehan cumpără cu un cal bun—preţeluit 49 taleri—partea Condrei, fiul Maicăi, nepot Savei. (pg. 25).

In *Fereşti*, Petru Cehan cumpără cu 12 zloţi părţile lui Banul, fiul Gligorcei nepot lui Anton Vreameş, (pg. 26).

In *Fereşti*, Petre Cehan cumpără cu un cal bun părţile Condrei ce i-a fost chizeş lui Necoară D. Erhan pentru un cal furat. (pg. 34).

In *Fereşti*, Petre Cehan cumpără părţile lui Dodul şi Berbece, care se înprumutase cu 12 taleri mari, 5 taleri buni de s'au plătit de popa Onacă pentru un bou şi de Gligori şatrarul pentru 2 galbeni. Petre Cehan le ia hlizele rămânând să mai dea 4 vaci (pg. 36). Cum Petru Cehan murise către 1628, fiul său Racoviţă Cehan capătă de la Vodă Moise Moghilă ispisoc de întăritură în 1631 April 24 pe acestă cumpărătură (pg. 52).

In *Fereşti*, Racoviţă Cehan capătă carte domnească de stăpânit părţile lui Ghervasă, în 1631 Mart 22 (pg. 54).

In *Fereşti*, Racoviţă Cehan 2-lea logofăt cumpără în 1637 cu 10 ughi părţile Tudorii şi Căzacăi, fetele Dochiei, nepoate lui Anton, strănepoate lui Vreameş. Zapisul e întărit de Vasile Vodă Lupul în 11 Iulie 1637 (pg. 61) şi e trecut şi în marele uric al moşiilor lui Racoviţă Cehan din 1641 April 21 (pg. 79: Surete VIII. 2S5).

În *Fereşti* Racoviţă Cehan 2-a logofăt capătă danie locurile a 6 răzeşi, între cari şi popa Vasile. Atât zapisul, ce-i fără dată, (pg. 133) cât şi ispisocul lui Vasile Vodă din 1639 Sept, 1 (pg. 67) precizează că locul este dat „din matca iazului lui Răcoviţă

Cehan la deal pe iazu spre răsărti până în drum, apoi pe drum în sus până la zănoagă, deacii la vale".

În *Fereşti* Racoviţă Cehan primeşte danie de la 5 răzeşi, 4 fete ale Bălei şi Patraşco sin Măricăi, partea lor din viile lui Ionaşco Cehan; aceasta în 1639 Sept. 11 (pg. 67).

În *Fereşti* Racoviţă Cehan cumpără cu 5 ughl şi un cal bun părţile Gărlei cu fămeia sa Parasca şi copii lor Vasilca şi Gafiia. În 20 Decembrie 1649 Vasile Vodă întăreşte această vânzare (pg 79). Zapisul lor de vânzare nedatat scrie 4 galbeni, iar nu 5 (pg. 131).

În *Fereşti* Neculai Racoviţă postelnic, cumpără cu 20 lei de la Protasia Ciocârlie şi cu cei 5 copii ai ei o jumătate dintr'un bătrân şi a patra parte din alt bătrân, cu cari bani ei şi-au plătit capul la un negustor şi l'a aşteptat 7 ani şi neamurile n'au vrut să cumpere. Cum Nec. Racoviţă e postelnic pe la 1659 şi zapisul e din acel an (pg. 82).

În *Fereşti* Ion Racoviţă pah. cumpără în 1665 părţile celor 5 ficiorl ai Nec. Tărăceanul cu 7 lei şi 7 potronici (pg. 90). Aceiaşi vând lui Ioniţă Racoviţă pah. în 1669 Noembrie 20 a patra parte din partea Dochiei cu 8 lei (pg. 96)

În *Fereşti* Ion Racoviţă pah. cumpără în 1665 April 15 de la popa Ion şi Ruxanda, feciorii lui Dănăilă, nepoţi popei lui Vasile, 53 pământuri din cei trei bătrâni pe cari umbla satul Fereşti: *Feaer*, *Gugiul şi Timotin* şi anume 8 pământuri în Feaer a cincea parte din jumătate, 26 pământuri în Gugiul, din a treia parte, şi 19 pământuri în Timotin din a patra parte (pg. 91).

— În *Fereşti* ion Racoviţă paharnic cumpără în 1668 Oct. 20 o vie de la Ana Măldăroae şi cu 6 feciori ai săi cu 40 taleri (pg, 92)

În *Fereşti* Ion Racoviţă păh. cumpără cu 9 ughi 19 pământuri de la 8 răzeşi: Aniţa, Dorofteia şi Frăsina fiul Dochiei şi copii lor, (pg. 92). În alt zapis din 1668 Noembrie 20 aceiaşi vânzători fac alt zapis, prin cari arată că au vândut 19 pământuri lui Ion Racoviţă pah. cu 19 lei (pg. 95).

— În *Fereşti* Ion Racoviţă pah. capătă danie în 1668 Iulie 20 părţile lui Apostol din bătrânul *Gugiul* şi *Timotin*, Petre Fleaşcă are fiu pe Toader; acesta are fiu pe Apostol căsătorit cu Aniţa, şi aceştia au 2 copii: Ioniţă şi Paraschiva (pg. 94).

— În *Fereşti* Ion Racoviţă comisul cel mare cumpără cu 6

lei părţile lui Chirilă şi a Mariei; aceasta în 1671 Iulie 11 (pg. 98).

Cu acest lung pomelnic se încheie cumpărăturile Cehăneştilor şi Răcoviţăştilor în trupurile moşiilor din jurul Fereştilor şi în Fereşti. În mai mult de 100 de zapise Cehăneştii în trei generaţii au expropiat mai mult de 300 răzeşi de răzăşiile lor, mărind patrimoniul Cehănesc în măsura în care creşteau în vază politică membrii acestei familii, până ce au dat şi Voevozi din sinul lor ce umplu secl. XVIII, zis de epocă fanariotă.

§ 22 *Racoviţeştii în Fereşti.* Din actele Fereştilor întregim spiţa Racoviţască, publicată în Surete vol. VIII.—arborele genealogic.

Ion Racoviţă spatarul, tatăl lui Mihai Vodă Racoviţă a avut 2 jupânese: a) pe *Nastasiica*, fata vornicului Toma Cantacuzino şi a Anei. Toma vornicul muri în 1667, şi urmaşii îşi împart averile, din cari Ion Racoviţă paharnicul înşiră lista lor (pg. 94). Murind Nastasiica în cursul anului 1668, Iar Catrina sora-sa, măritându-se cu Velicico Costin, se face o nouă înpărţală, făcându-se schimbare şi în moşiile lui Ion Racoviţă—17 moşii (pg. 94): b) pe *Safta* Roset, fata lui Iordachi Roset, cu care face pe Dumitraşco Racoviţă hatmanul, şi 4 fete.

Zlata comisoaea e fata lui Petre Cehan şi soră cu Racoviţă Cehan marele logofăt. Ea mărită în 1652 pe fata ei Nastasia cu Panhilie.

In 1674 Aug. 13 Nastasiica îşi face o drată, prin care lasă averea sa soţului său Panhilie, şi în caz de moartea lui, o lasă *„fratelui său Ion Comisul* (pg. 99). Expresia *„fratelui“* meu e figurată, căci Zlata venia mătuşă după tată lui Ion Racoviţă Comisul, ca dovadă zice testatoarea „şi dumnealui *să-mi fie fecior“*.

Nastasiica Panhiloae trăia încă la 1690 Mart 13 când face o nouă diată şi se lasă danie jupânesei Saftei vorniceasa, soţia de a doua lui Ion Racoviţă vornic, *acum răposat* (pg. 104).

Incă din toamna lui 1688 se iscă proces între Mihai Racoviţă 2 comis şi maştiha sa Safta Racoviţoae vorniceasa pentru averi: stupi, oi, capre, iepe, boi, vaci. In cartea lui C. Cantemir Vodă din 21 Noembrie 1688 se dispune împărţirea acestor averi (pg. 103).

In 1690 primăvara moare Nastasiia Panhiloae, vară primară cu Ion Racoviţă vornicul şi mătuşă de văr fraţilor Mihalache şi Dumitraşco Racoviţă. Un proces se iscă între urmaşii Nastasiei pentru moştenire. Ştefan Milescul post., nepot de nepoată lI Panhi-

lioae (pg. 105). Se discută cele 2 diate (din 1674 şi 1690) cum şi foaea de zestre a Zlatei *îma fi* Panhilioae din 1652.

— In 1693 Iulie 7 (pg. 110) Dumitraşco Racoviţă postelnic, tânăr de 21 ani ia carte de la C. Duca Vodă să-şi stăpânească părţile lui Dodul şi Berbeci, de care se vorbeşte în ispisocul lui Moisie Vodă Moghilă din 1631 (pg. 52) că le-ar fi cumpărat Petre Cehan de la Dodul şi Berbeci (pg. 36). De la Petre Cehan, le-a moştenit Racoviţă Cehan logofătul; de la acesta Ion Racoviţă vornicul şi apoi D. Racoviţă hatmanul, nu Mihai Vodă.

Între 1746 şi 1753—deci 7 ani—se iscară un şir de procese între verii primari, urmaşii lui Mihai Vodă Racoviţă şi urmaşii lui Dumitraşco Racoviţă hatmanul. Dumitraşco hatmanul rămăsese dator cu 1122 lei la 2 Turci: Hagi Chiose din Roman şi Ahmet Murtaza Buicli din Iaşi. Amestecându-se în pâra boerilor contra lui Gr. Ghica Vodă la 1735, el fugi la Adelgherei Soltan, şi Vodă îi confiscă toate averile şi voia să peardă şi pe feciori săi. Se vând toate moşiile pentru plata datornicilor şi rămân numai trei sate: *Mileştii* d-sale Radul Racoviţă hatman, *Grecii* d-sale Dumitraşco Racoviţă şi *Fereştii* d-sale Ion Racoviţă spatar. (pg. 120). Fie care frate va plăti câte 374 lei şi 2 potronici, pentru plata datoriilor de 1122 lei şi jumătate; Judecata divanului este din 1746 Iulie 28 (pg. 116-120). Indată se mai iscă noi creditori; Ahmed aga Buicli din Iaşi, cu sinet de 896 lei; se scot la vânzare cele trei moşii. Cei doi fraţi Dumitraşco şi Ion nu se prezintă la zi să-şi plătească datoriile în termen de trei luni; iar dumnealui Radul Racoviţă a plătit toată datoria de 896 lei şi ia toate trei moşiile: Grecii, Fereştii şi Micleştii pe sama sa. Acestea în 1748 August 18 (pg. 121).

În 1753 Const. Mihai Vodă Cehan Racoviţă pleacă proces contra vărului său Radul Racoviţă pentru împărţirea moşiilor Racoviţăşti, dar perde procesul, cu toate că era Vodă, iar vărul său vel visternic îl câştigă. (pg. 123).

Îndată după terminarea procesului Ion Racoviţă biv vel şatrar se înţelege cu fratele său Radul Racoviţă vel visternic şi-i vinde în 1753 Iunie 1 cu 1842 lei 80 bani toate moşiile sale, între care Fereştii sat întreg cu casele şi toate nămestile din prejur, (pg. 128), Deci de la 1747 Aug. 18 Radul Racoviţă vist. a stăpânţi tustrele moşiile *Mileştii, Grecii şi Fereştii*; iar de la 1753 Iunie 1 şi-a sporit patrimoniul cu satele *Partenoşi*, *Sărata*, *Valea*

Ră, Tătărănii, Portarii, Olari, Prigorcenii, Țigăneștii, Bojoae, Chioae, Faurii, Bălițăni, Dracșeni, Ocoalele (pg. 128).

Radu Racoviță log. a lăsat 4 fete, din cari una a fost căsătorită cu ban Iordachi Roset, în a cărui mână trece prin căsătorie moșia Fereștii. În 1803 în condica liuzilor se arată ca stăpân în Ferești pe ban Iordachi Roset, (pg. 128, Uricar VIII 367).

De la ban Iordachi Roset moșiia Fereștii trece la fiul său Ion Roset ban, cum se găsește în catagrafia Moldovii din 1820 (pg. 139).

Ion Roset ban își mărită pe fiica sa Smaranda cu Scarlat Donici agă, cum se găsește la catagrafia Moldovei din 1831 (pg. 141).

De la Scarlat Donici moșia Ferești a trecut la fiul său Dumitru Donici ; iar după moartea lui moșia a trecut la casa Pavli apoi la Cristea T. Cristea și azi e a obștii satului prin împroprietărire.

§ 23. *Marturi oameni buni și bătrâni.* Din actele Fereștilor să relevăm mulțimea martorilor, cari iscălesc zapisele și adiverează vânzările. În rari pachete avem așa de multe nume de răzeși, trepte, ruptași, slujitori, ca în actele Fereștilor, cari ne oglindesc lumea rurală în plin secl. XVII-a. În procedura veche se cerea ca zapisele de vânzare să fie adeverite de oameni de credință, bătrâni și tineri, dar oameni buni. Era o expresie consacrată juridică: *„liudi stari i dobri = oameni bătrâni și buni“*. Unor asemenea zapise li se dădea toată credința la divan, și dacă se găsiau zapise adiverite numai cu punere de degete se contestă adeseori veracitatea lor ; trebuia să fie unul sau doi din marturi cari să iscălească. Acest serviciu public al adiveririi zapiselor îl îndeplineau preuții rurali, piserii din cancelarie, iar uneori chiar marii boeri, cari se găsesc iscăliți în zapise răzășești. Era acel cult al cărții, care reprezenta o stare generală, că cel ce știe să scrie era om mai de samă, căci atunci scrisul era mai rar ca cetitul, și scriitorii se aduceau de peste dealuri și era mult cinstit și bine răsplătit.

Iată un pomelnic de nume după sate :

Albeștii—Istrati paharnic.

Băbușeni—Necoară.

Băilești—Popa, Sima.

Benești—Luca diac, Nestor Pah, Gheorghe paharnic.

Bodeşti — Dracea hansărel.

Băliţeni — Coste aprod, Costin preut, Gh. Rogojanul preut Costantin Băliţanul, Vasile, Chirilă, Apostol Neagu, Apostol Moga, Pandeli, Toader Negrul.

Bouşori — Ion Bouşoru.

Buhăeşti — Dumitraşco.

Bulaţi — Gheorghe, Varvara, Vârnav.

Bosânceni — Onosie, Moisă, Nistor, Vasile, Trif, Gheorghe Grecul, Crăciun Roşca.

Bahriceni — Gavril Şnicău vatav, Stefan Dvedanul, David Bahrin.

Baleşti — Patraşco.

Codăeşti — Sirian Rogojanul, Maria Guzuc.

Cojocari — Balan.

Crăstinici — Inosie.

Crăsnăşeni — Petru vătav, Patrinschie.

Chiţivoeşti — Tiron, Arsăne.

Ciojeni — Apostol Ioanăş, Apostol preut, Diacul, Pandele, Stratul-Parca.

Dăneşti — Mihalce, Andreicu preut.

Dumbrăveni — Mihai preut, popa Lipovanul.

Florinteşti — Vasile daraban, Nicoriţa, Sima Palicot, Istodi Sima, Grigore Dodul, Nica daraban.

Fereşti — Dodul hănsărel, Toader Ţintă, Crăciun meşter, *popa Vasile*, Petre hănsărel, Berbeace hănsărel, Marco hănsărel, *popa Gligore*, Ciocărlie pitar, Bune diacon, Toader, Vas. Leaţia, Vrabie, Dănăilă sin popa Vasile, Murgoci, Parcă şatrarul, Marta, Berdean, Toma, popa Isache, Nistor, Necoară, Barco, Toma Toderică, Baldovici diac, Pantea, Andreiu Racoviţa, Nechita, Vasile Toader Flaşcă, *popa Grigore Vrabie*, Petre, Gavril, Moisă, popa Stefan, Gavril hănsărel, Gavril Beanchea, Parca şătrar, Dănăilă sulgerul, diacon Bosie, Lepădat, Filip, Gr. Prosie, Vasile Rajgan, Nechifor, Iftode Simion, Pantelei Flaşca, Ion, Grigore dascal, Stefan Parca, Stratul Parca, Necula, Patraşcan Mihai diaconul, Nicul Cehan, popa Paladi, popa Ioan, Mardare zet Tiron, Dănăilă şoltuz, Ionaşco Grozăveanul, Vasile Purcel, Vas. Călmăţuianul, popa Postul, Rogojanul, *Chirilă dascal.*
Apostol Purcel, popa Moldovan diac, Iorga, Vasile Cogălniceanul.

Gărcini — Bogonos pah., Albota, Cozma.

Giodeni — Vas. Şindilă, Ion Stratul, Mihai. Nica, Ion Chigeci.
Grumăzeşti — popa Ion Munteanul, popa Panhili.
Găneşti — Nistor paharnicul.
Gărbeşti — Gheorghe paharnicul.
Greci — Gligore preut, Gligorcea.
Gugeşti — popa Stefan.
Horgeşti — popa Damaschin, popa Lazăr.
Lieşti — Andronic Sulgerul.
Mileşti — Postolachi,
Mirceşti — Gligorce.
Murgeşti — Toader.
Mileşti — popa Spiridon,
Mânjeşti — Ionaşco butnar.
Negoeşti — Iordache.
Onceşti — Dumitraşco.
Olăneşti — Iordachi, Patraşco, Ianachi Bogos, Piratco, Toader Piratco iuzbaş, popa Sandulachi, Nacul aprod, Moisi, Cost., Pavăl, Tiron, *Ionaşco Logoş*, Pavăl Marco, Murgoci.
Olăşeşti — Vasile diacon.
Podeni — Leahul hănsărel.
Popeşti — Popa Andronic, Pătraşco.
Popşori — Popa Nicoară.
Poldeni — Ilea hănsărel.
Podoleni — Vas. Cogălniceanu vatav, Costantin vataman, popa Apostol.
Prigorceni — Popa Brânduşă, Vasile, Moise, Toader, Beanche.
Pungeşti — Maxim, Sim. Pealeş, Popa Toader.
Râsboeni — Popa Ciocărlan.
Săuleşti — Grosul.
Stângaci — Păcurar, Nechifor.
Soleşti — Ioan Neamiş, popa Costin, popa Gonţea, Ursul, Mih. Colivă, popa Gheorghe, Dumitraşco, Toader, Mihai Şoropul,
Stefcani — Mihăilă.
Scheie — Nicoară, Ion vătăman, Baico.
Scântee — Popa Ursul, Gheorghe neguţitor, Vas. Popa, Dumitraşco vătăman, Lazăr, Ion.
Şerboteşti — Artenie, Bălan, Apostol.
Şurineşti — Tomşa,
Şerbeşti — Mihalcea, Ionaşco Costicean. Vas. Burnă.

Stoița — Ion Mazere, Andreiaşi, Păcurar, popa Filip.

Slioborăni — Popa Toader, Cocială aprod, Tăbuci, Grozea armaş, Popa Rusul, Fătu, Toma, Andronic, Mihail.

Tătărăni — Îndrea, Lazor, Bearbece hănsărel, Onacă, Neagul, Liciul, Bilaşco, Gavril Beanchea, Vas. Benchişor, Ostahie, Toader Pandele, Tănasă Cogăiniceanu, Chirilă Păsat, Ionaşco diaconul, Stahie, Vasile zet Beanche, Chiriiac.

Tescani — Goescul, Zafer, Ion Bosanciu, Ion Barta.

Tăoşti — preut Ionaşco.

Titeşti — Steful, Ghedion.

Vaslui — Cioban, Onilă, Costantin, Andronic, Nechifor şoltuz, Nădăbaico vel vatag, popa Mihai, Gabăr parcalab, N. Onilă, Sim. Farcaş parcalab, Solomon Farcaş, Toader Croitor, Vas. Răjgău, Nicola Enachi, Nicoară şoltuz, T. Grasul şoltuz, Grigore Vărluganul, Ursul Prepliţă, Gl. Oprişor, Voitul, popa Gheorghe cal domnesc, Toader Plăcinţă, Gh. Machidon, Vas. Glavaşco, Dumitraşco a Comisoae, Gavril a Nazariei, Toader Flondor, Toader Piratco iuzbaşa, Pavăl, Lefter neguţător, Gh. a Donicăi, Florea, Gligore şoltuz.

Zăpodeni — Moise.

Zlătăreşti — Gavril sulgerul, Ardarie, Vas. Giurgea, Vasile diac, Dumitraşco, Dănăilă a Popei, Toader Fleşcă, Gh. Giurgea, Vas. Giurgea, Giurgea Căpitan, Toader Flondor, Mereuţă Todică, Teanciul cel bătrân, Dum. Ţeanciul, Paraschiv, Vas. Rusciorul, Daşco, Paraschiv Giurgea.

§ 24. *Cultura slavonă la sate* ; dieci şi preuţi de mir. Cum Fereştii era un sat, care a dat mari boeri şi domni, biserica din Fereşti s'a bucurat de anumite privilegii, iar preuţii s'au deosebit de restul preuţilor de mir, năzuind la o cultură, cerută de societatea secl. XVII-a. Cultura slavonă la noi s'a însădit prin mânăstiri, prin emigrarea călugărilor de la Pecersca Chievului în sec. XIII-a şi prin emigrarea călugărilor bulgari şi Sârbi de la Răla din Bulgaria în secl. XIV-a ; aici cu navala Turcilor, acolo cu năvala Tatarilor Mamai.

Domnii au zidit mănăstiri pentru pomenirea lor şi a familiilor lor : Cozia, Arnota, Argeşul; apoi Bistriţa, Putna, Probota, Slatina, Suceviţa în Moldova, iată atâtea centre de cultură slavonă. Peste toate era Neamţul, veche lavră din secl. XIV-a.

Pentru serviciile de ritual erau *ieromonaşii*, adică călugării

preuţi cu slujbă în mănăstiri ; stareţii dé după vremuri au fost carturarii aleşi ai noştri.

Încetul cu încetul în jurul mănăstirilor şi pe moşiile lor s'au urzit sate ; şi s'au făcut schituri cu călugări, dar şi cu preuţi *de mir*, adică pentru lume, pentru bisericile din sat, pentru poporani.

Cu cât vom găsi centre de viaţă străveche românească cu atât vom avea cei mai vechi *preuţi də mir*. Aceasta e regula în Ardeal, Maramureş, pe văile Oltului Jiului, a Mureşului şi a Someşului. Acola găsim urme de vechi mănăstiri şi de biserici de mir. Pe acolo mişunau vechile manuscripte slavo-române.

Dar şi în mănăstiri, în măsura în care elementul de fraţi şi călugări români s'au înmulţit, s'a simţit nevoe de carte românească — ad usum monachorum. Acesta e Secul din suta XVI-a, şi a XVII-a.

Dar şi bisericile de mir nu s'au lăsat mai pe jos. Unele biserici fiind ctitorii domneşti. sau de mari boeri, s'au bucurat de anumite privilegii, iar preuţii au trebuit să-şi însuşească o anumită cultură a timpului, slavizată pentru a fi pe placul boerului, ori a domnului ctitor.

Acesta e cazul cu biserica şi cu preuţii din Fereşti.

Biserica din Fereşti fiind veche ctitorie Cehănească, „carea besearecă iaste făcută de răposaţii strămoşii dumnealor a Ravoviţeştilor, unde zac şi trupurile lor“ (pg. 111), zice Antioh C. Vodă Cantemir în ispisocul său din 1705, care deosebeşte de altă ţară, pe cei 2 preuţi şi un diacon şi un ţircovnic de la biserica din Fereşti.

Vodă îi iartă şi îi lasă în pace :
de dajde împărătească,
de dajde vlădicească,
de pocloane,
de dări,
de angherii mari ori mici,
bucatele lor pentru alţii să nu le tragă,
cu statul să nu fie amestecaţi,
să scutească stupii de desetină,
să scutească mascurii şi oile de goşlină
să-şi scutească toate bucatele lor ;
să nu le ia cai de olac—olăcarii,
să nu le ia bucatele la Conace—Conăcarii

să nu se amestece cu ţara, căci
ei sânt deosebiţi de ţară ; ci ei
să păzească slujba la sf. biserică după cum e rânduiala să se roage pentru sănătatea lui Vodă, pentru domnie îndelungată şi pentru ertarea păcatelor.

Cultura slavonă a timpului o reprezentau în scris *diacii, uricarii, gramaticii, şi preuţii*. Iată o listă de nume de diaci de divan, ce vin în zapisele din acest volum.

Toader diac 1486, Popa 1587, 1591, Buzinco 1586, Drăgan Tăutul 1603, Chicer diac 1604, 1606, 1617, Nicoară 1606 1622. Dumitru 1608, 1617, Gheorghe 1608, Nistor 1608, Gligore 1607, Vasile uricar Talmaciu, Marmure 1611, 1612, 1613, Gligorcea 1611, Haraga 1617, 1618, Luca diac. 1617, Ion Focea uricar 1620, 1622, 1623, 1631, 1639, Băseanul 1620, Toma 1621, Gavril 1621, Sava 1622, 1733, Lupul 1624, Baldovici diac 1624, Gr. Vasilie diac. 1625, 1636, Ion diac 1625, Hillmon 1639, Tecman diac 1631, Ionaşco 1631, 1636, 1639, Cristea Damian 1632, Borleanul 1635, Dumitraşco diac. 1635, 1640, Ianoş 1635, Şaidir 1637, 1640. Moldovan, 1641, 1645, Corlat uşier 1642, 1647, 1649, 1650, Patraşco diac 1644. Borteanul 1639, Patraşco Buznei 1658. Andrei Mihuleţ diac 1661. Pană parcalab de Fălciu 1662, Apostol Tecucian 1662, Tiron diac 1664, 1671, Pascal Corlat 1665, Pavăl uricar 1676. Dănilă 1680, Savin uricar 1692, Axinte Uricar 112, Gheorghe uricar 112, Gheorghe logofăt 174.

Lista diecilor de divan, uricari şi gramatici din secl. XVII, reprezintă toată cultura slavonă a acelui secul. Ei încheie o epocă culturală, cea slavonă, şi întăreşte curentul românesc. Marii uricari au meritul unei solide pregătiri literare, căci atât în slavoneşte cât şi în româneşte au o corectitudine în scris, ba şi anumite particularităţi, cari constitue anumite curente şi şcoli literare. Cine va studia scrisul limbii slavone şi româneşti în diecii secl. XVII-a va face cea mai solidă cercetare critică asupra culturii literare acejui veac.

Pe când diecii de divan reprezentau o cultură literară solidă şi temeinică, preuţii de ţară—câţi erau mai cărturari nu numai din ceasoslov şi psaltire—reprezentau o pregătire mai slabă, atât în scrierea corectă a limbei româneşti, literare, cât şi un amestec f rţat de slavisme, acolo unde diecii erau mai circumspecţi.

In actele noastre găsim foarte multe zapise româneşti scrise de o serie de 10 preuţi cu începere de pe la 1620—1650:

1) *Popa Andronic din Popeşti* scrie: feciorol, ţloi, nepotol deîn, văîndut, ucină, diîn, Petreei, făcot, molţi, umen, bon; apoi slavisme; taleri *velichi* (mari) ot, (din) da sea znaeş (ca să ştii) văleat, (an) measiţa (luna) dni (zi).

2) *Popa Vasile din Fereşti,* scrie 9 zapise: com, loi, vândot, deîn, copărătoră, avot, coɁpărată, păreînti, coɁpărat, bonă densa, Ɂpresorată; apoi slavisme: ottam (de acolo) da sie znanie (de aceasta înştiinţăm), ot selo (din sat), *pread* (înaintea) Mihail, da sea znaet (să se ştie).

Como, Banol, nepotol, loi, văndot, fečorol, fečoroloi, Gligorčoi, asoprit, bonă, locol, Docăi, dascalaloi, Holpe, meaşterol, molţ, omene. bone, şă; co, acesti, zde est zapis (acesta este zapis); zde zapis ot oneno ot silo (aici zapis de ocină din satul...). s schiem, ot čast (din parte) loi, derepti, făcot, ot (din) pisal (a scris).—împresorat, comѫ, sopto, domisale, logofătoloi. diaconnl, am pos, popo, vazido, zde zapis ot ucino ot silo (aici zapis de ocina din satul...), brat ego (fratele lui) sin (fiul), al miu; Savolo, Domei, însomi, mărѫturesco, schisore, denѫ, deɁnѫ, am vădot, am dato *radi* (pentru)... Mifovie, feri (veri), com, ţinutol, năastra, au făst, tij, u (în), iscal, sîhie (să fie), moişie, drom, domisale pitri.

c) *Popa Spiridon de Miteşti* Zde zapis (aici zapis): bonă, ottam, ot; scrie corect şi cu îngrijire; era cărturar.

d) *Popa Andreico:* păr în..., *u* lui, săi hie, la tota seminţiei; scrie corect şi cu îngrijire; era cărturar.

e) *Popa Gligore...* featele, aşidere, acmu, dereptu, taleri ličnii (curaţi), sinѫ ego, ottam, ot, pisal, văzidu.

f) *Popa Vrabie* scrie literar şi corect; era cărturar.

g) *Popa Ursul de Scântee* scrie corect limba literară a secol. XVII.

h) *Popa Bosie de Fereşti:* nepotomiu, Crăčon, Moisoe, sorosa, sin (fiu), loi, Berdelăsoa, scri eu, am văndot, bona, asopriţi, apos. ğomătate, dinnaetia, molţi, owamen boni, ottam, pisal, miu pos peciţili, fečurii, a nostră bână voio, muşie, Firişti, ğomătate, Răcuviţa, diriptu, co, vinetul, satoloi, domisali, cocunilor, mam tucmit, zeat, ot, Busii.

Se ţine de scoala literară a popei Vasile, care era mai bătrân în Fereşti.

i) *Popa Lazer de Fereşti* face parte din scoala literară a popii Vasili (pg. 131).

j) *Popa Apostol* boni ot, ottam, pisal; az. da săznaet, scrie corect şi cu îngrijire; era un cărturar.

k) *diaconul Mihail:* scrisk ot; scrie corect şi cu îngrijire, era un cărturar.

l) *diaconul Gligoraş:* znatis (să se ştie) ot; scrie corect; era un cărturar.

Din 12 preuţi scriitori numai 4 din ei stau în legătură cu popa Vasile, care a izbutit să facă scoală cu urmaşii şi colaboratorii săi popa Andreico, popa Bosie şi popa Lazor.

Iaşi 30 Decembrie 1925.

GH. GHIBĂNESCU

SURETE ȘI IZVOADE (Vol. XVI)

FEREŞTI (VASLUI)

I. *6908 Febr., 11 (1400). [Suceava]* regeste. In uricul ce-l dă Alexandru Vodă cel Bun lui Dan vameşul, prin care îi întăreşte stăpânire peste 6 sate într'un hotar, şi anume *Şurineştii* (шꙋринещь), Mănjeştii (мѫнжещии), Todireştii (тодірещін), Şerboteştii (шерботещін), Lăţcanii (лѫцканін), şi Iacobeştii (ꙗковещїи), unde a trăit Iacob Orbul (ꙗковь слѣпаго) în descrierea ce face hotarălor acestor 6 sate, zice că «de la ruptură drept la apus prespre câmp la movila săpată, unde se întâlneşte hotarul cu hotarul lui Feair /.....ѿт рꙋптꙋрь право на запад черезь поли вѫ мовила копана, где сѫвѣретсѧ хотар сѫ хотар фѧер)

Obs. Vezi originalul slav publicat în Surete VIII, 81.

Aceasta este cea mai veche amintire despre *Feaer*, pe locul unde stă azi satul *Fereşti*. Asta arată că unul din neamul *Feher*= Feaer, *Feair*, *Feer*, de unde Fereşti, s'a fost aşezat în secl. XIV şi la Vaslui, în sus spre Şurineşti, unde găsim hotarul lui Feair cunoscut lui Dan Vameşul (дань митникь) în 1400.

II. *1402 April 7*, (regeste), *Vişegrad* «Datum în Wysegrad quarto die festi beati Ambrosii confessoris, anno domini millesimo quadringentesimo secundo». Palatinul Ungariei Detricu Bubec dă carte de stăpânire pe 22 sate şi moşii ale urmaşilor voevozilor Balk, Drag, şi Ioan; într e aceste sate este şi *Fereştii* „Feyrfalva"

Iată şirul de stăpâni în Fereşti :

Sas Moldovanul

Balk	Drag	Ioan Românul (Iohannis Volahy)
Demetrius, Alexandru	Şandrin, Gheorghe	Ladislau

cf. I. Mihaly de Apşa, «Diplome Maramureşane» 124.

III. *1405 Noem. 6 Vişegrad* „datum în Visegrad feria sexta proxima post festum omnium Sanctorum domini millesimo quadringentesimo quinto“, Sigismund Regele Ungariei întăreşte stăpânire „in personis Vench, Dragus, Sándor et Bud de Caszon“ peste 7 sate şi moşii, dintre care este şi Fereştii, *Fejerfalva*. Toate aceste 7 sate au format chenezatul de Cosen, numit după numele apei Cosen „vocatarum sub Keneziatu Caszov in comitatu Maramorisiensi existentium“.

Iată toate acele 7 sate: Bărbeştii (Barthfalva), Fereşti (Fehérfalva), Călineşti (Kalinfalva), Boloteşti (Balathafalva), Budeşti (Budfalva), Vinceşti (Vinchfalva) şi Văleni (Patak).

cf. I. Mihaly Diplome Maramureşene 133 şi 135 din 16 Dec. 1405.

In 1406 Febr. 10 se pomenesc ca trăind în Fereşti Neculai fiul lui Ioan, şi Ioan fiul lui Coste «vel Nicolaus filius Iohanis de Feyerfalva, seu Iohannes filius Kostpalya» (idem 137).

In 1407 Mai 28 e pomenit *Coste* de Fereşti «Kostha dictus de *Féyer*“ (idem 150).

IV. *1423 Iunie 18*, „datum feria quarto proximo post festum beatorum viri et Modesti, anno domini millesimo quadringentesimo vigesimo tertio“. Coste de Fereşti „Kostha Feyer de Kozzo comitatus Maramarosiensis“ dă împreună cu fiul său Ioan „pro Ivanus filio“ şi cu verii săi popa Draguş Ivan, şi Ioan, şi Radul fiii lui Gostoe „filiis Gozstholya“ moşia lor din Bărbeşti partea din jos numită „Belafalva“ possessionem Belafalva“ care e tot una cu Fejérfalva=Fereşti, căci Bela=Fejér=Alb; deci şi Belafalva=Fejerfalva=Fereşti (idem 260).

V. *1424 Iulie 15*. „Datum Bude feria tertia sexta proxima post festum beatae Margarethae virginis; anno domini millesimo quadringentesimo vigesimo quarto“. Petre fiul lui Nicolae ia în stăpânire cele 7 moşii, între care şi Fereştii „Fejerfalva“, fapt contra căruia protestează Ioan, fiul lui Koste din Cosen «Ioan filius Kozotha de dicto Kozo prohibuiset“, (idem. 264).

Obs. Coste de Fereşti «Koztha de Feyrfalva», e pomenit şi în 1450 Iulie 20, (idem 350). Documentele de supt Nr. 2-5, le-am pus aci spre a arăta că acest nume aşa de rar *Fereşti*

stă în legătură cu Fereşti din Maramureş, întrucât numai pe terenul statului Ungar din suta XI-XIV s'au putut maghiariza numele româneşti, ca *Albul* în Feher, *Negrea* în Fekete, etc.

VI. *6995 Ghenar 12 (1487), Suceava*. Ştefan Vodă întăreşte lui Ioan şi fraţilor săi cumpărătura, ce au făcut cu 40 zloţi tătărăşti în sus de Fereşti de la fetele lui Feir.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ştefan Voevod, Domn Ţării Moldaviei ; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li-se ; adică au venit înainte noastră şi înainte a lor noştri Moldoveneşti boiari *Mărena şi Titiana şi Muşa*, fetele (дочки) *lui Feair* (феировн), de a lor bunăvoe de nimene silite nici învăluite, şi au vândut a lor direaptă ocină din al lor drept şi adevărat uric, un sat anume Tătăreştii, mai sus de Feereşti (едно село нанмѣ тътърещіи повыше ѿт фееращи), pe acelaş pârău (на томже потоцѣ), şi a vândut cel sat slugilor noastre lui Ioan şi fraţilor săi Andrieş, şi Gavril şi Petru drept 40 zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat slugile noastre Ioan şi fraţii săi Andrieş şi Gavril şi Petru şi au plătit toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 40 zloţi tătărăşti în mânule Marinei şi Titianei, şi Muşei, featele lui Feir (дочки феировни), dinaintea noastră şi dinaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe şi pace între dânşi (и лагодѹ межиними), şi deplină plată, iar noi aşijderele şi de la noi am dat şi am întărit slugilor noastre lui Ioan şi fraţilor săi, lui Andrieş şi lui Gavril şi lui Petru, cel de mai sus zis sat anume Tătăraştii mai sus de Fereşti (повыше ѿт ферещи), să le fie lor de la noi uric şi cu toate veniturile lor şi copiilor lor întreg (равно) şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăstiaţilor lor (прѣщѹрѣтѡм их), şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşăit nici odinioară în veci. Iar hotarul celui sat (mai sus) de Fereşti se începe din gura îmbelor pârae, unde cad în drum drept preste pădure la capătul din jos al poenei în hotarul Titeştilor (почениш ѿт ѹстіе двома потока, где ѹпадает ѹдорогѹ простй черес лис до нижнїи конець полѣна ѹ хотар титещилорь), iar despre celelalte laturе pe vechiul hotar, pe unde din veac a înblat. Iar la aceasta iaste credinţa domnii noastre mai sus scrise Noi Ştefan Voevod şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Alexandru şi Bogdan Vlad şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Zbiare, credinţa pan Neagu, credinţa pan Duma,

credinţa pan Gangur, credinţa pan Dragoş vornicul, credinţa pan Hrăman, credinţa pan Iaţco Hudici, credinţa pan Dajbog, credinţa pan Ion şi credinţa pan Stefui parcalabi de Hotin, credinţa pan Nicola şi credinţa pan Reaţeş, parcalabi de Neamţ, credinţa pan Andrei Ciortorovschi, credinţa pan Grozav parcalab de Orhei, credinţa pan Ion Secară parcalab de Novograd, credinţa pan Clănău spatar, credinţa pan Boldur visternic, credinţa pan Petru stolnic, credinţa pan Andreico ceaşnic, credinţa pan Eremia postelnic, credinţa pan Şandru comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldovei sau din copii noştri, sau din al nostru neam, sau ori pe care altul îl va aleage Dumnezău să fie domn ţării noastre a Moldoviei, acela să nu strice a noastră danie şi întărire, ci mai vârtos să întărească şi să împutereascā, căci că înşine le-am dat şi le-am hotărât pentru a lor dreaptă slujbă, şi pentru că au cumpărat cu ai săi curaţi şi drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiarin Tăutul logofătul să scrie şi a noastră peceate s'o lege de această carte a noastră. A scris Toader în Suceava, la anul 6995, luna Ghenar 12 zile.

Apud Ion Bogdan, Documentele lui Ştefan Vodă I, 291. In notă ni se dă această etimologie: Fereşti (de la Feer, Feier, sau Feir ung., Fejér=Albul, sunt Fereştii de astăzi din jud Vaslui, plasa Mijloc, în apropierea cărora se află şi satul Tătărăştii acelaş cu cel de la 1487". Fereştii de pe Racova se numesc azi *Laza*.

VII. *6995 Octombre 9 (1496). Suceava.* (regeste) Mihul din Fereşti vinde cu 35 zloţi giumătate din satul Stărceşti, la gura Tutovei boerului Ursul.

слѹга наш михѹл ѿт феереци.. продал свою правѹю ѿтинѹ ....едно половина село наимѣ стърчеци.. на ѹстїе тѹтовѣ.... слѹзѣ нашемѹ ѹрсѹ за ле злат татарских...

apud Ion Bogdan o, c. I, 308.

VIII. *Fără dată de an, lună, zi şi loc* (*Vaslui*) (către 1565). Vatavul de Vaslui, Purcel scrie că Cristea spătarul a plătit 180 lei pentru ocină în Strâmtura.

Părintelui meu celui bun, pan *Gavriil marele logofăt* şi pan *Vasilie Ghetman* şi pan Zbiare marele dvornic, închinăciune dumnilor-voastre de la *Porcel marele vătag de ţinutul Vasluiului* şi

dau ştire dumilorvoastre pe sama (рєда) cestui om anume *Cristea spătărel*, ce-i din Strâmtură, cum a întors înaintea a oameni buni 180 zloţi tătăreşti, a scumpărat una a sa direapta ocină din satul Strâmtura de la Varvara şi de la Ana şi de la Sofronia, nepoatele lui Toader, biv comis. Aceasta dăm ştire dumilorvoastre că a plătit deplin Cristea dămu-vă ştire dumilorvoastre să fiţi sănătoşi, amin.

pecetea în ceară neagră, mică.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI-40.—Cei trei boeri se găsesc pomeniţi în actele timpului supt Alex. Lăpuşneanu în a doua lui domnie şi supt Bogdan Vodă Alexandrovici, fiul său, între 1562-1570. (vezi Uricarul XVIII *ad finem*).

IX. *7095 Ghenar 31 (1587). Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Antânas partea sa din Fereşti, cumpărată cu 150 zloţi de la Ion Turşe, care acesta o avea schimb cu sora sa Ana.

Pătru Voevod, din mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri *Ion* fiul *Turşei*, de a sa bună voe de nime silit nici împresurat şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie din direasele de intăritură ce le-a avut de la bătrânul Pătru Vodă, jumătate din partea surorii sale *Anna* ce i se va aleage din sat *Fereşti* /имал ѿт стараго петра воевода половина ѿт част сестри своѥи анна що сѣ изберет ѿт село ферещи/ care, acea parte iaste lui schimb cu sora sa Anna şi a dat el loc pentru loc, partea sa din satul *Popeşti*; aceia a vândut seminţeniei sale *Antânas* /антѫнас/ drept 150 zloţi; şi s'a sculat Antânas de i-a plătit lui toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 150 zloţi. Drept aceia văzând noi a lor de bună voe tocmal şi deplin plată; aşijderea i-am dat şi i-am întărit lui cea de mai sus scrisă parte ca să-i fie lui şi de la noi ocină şi cumpărătură cu toate veniturile şi altul să nu se ameastece înaintea acestii cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7095 Ghenar 31.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învăţat + Popa
şi a iscălit, Stroici logofăt.

Obs. Originalul slavon copiat din arhiva dr. C. Istrati, Bucureşti. Surete ms. XXXI-I.

Pecete în ceară roşie desprinsă.

X. *7096 April 17 (1588). Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Antânas cumpărătura ce a făcut cu 300 zloţi în Fereşti, a treia parte din a treia parte din jumătate de sat de la Pavăl şi Frăsina nepoţi Soficăi.

Pătru Vodă cu mila lui Dumnezeu Domn Ţării Moldaviei; adică a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari *Pavăl* şi sora sa *Frăsina* fiii *Nastei*... nepoţi *Sofiei*, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din jumătate sat *Fereşti*, din a treia parte a treia parte, /ѡт половина село ферещи ѡт третаа част третаа част/ din uric ce l'au avut de întăritură de la Pătru Vodă; aceia au vândut-o lui *Antânasu* drept 300 zloţi tătărăşti. Şi s'a sculat Antânasu şi a plătit toţi deplin acei bani trei sute zloţi tătărăşti în mânule celor zişi mai sus. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplin, iar noi iarăşi le-am dat şi am întărit slugii noastre lui Antănasu acea de mai sus zisă ocină şi în poiană (и оу полѣнꙋ), aşijderea ca să-i fie şi de la noi ocină şi cumpărătură cu toate veniturile şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7096 April 17.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit

Stroici logofăt + Buzinco.

Obs. Originalul hârtie, arhiva Dr. C. Istrati. Surete ms. XXXI. 2. Este şi un suret vechiu. Pecetea în ceară roşie desprinsă.

XI. *7099 Noembre 9 (1590) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Iachim şi Lupului cumpărătura ce au făcut cu 170 zloţi în Fereşti partea surorii lor Anesica, preuteasa pr. Gherman.

Pătru Vodă, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri boeri, *Annesica*, preuteasa lui Gherman, de a ei bună voe de nimeni silită nici învăluită şi a vândut a ei direaptă ocină şi cumpărătură ce dînsa a cumpărat cu popa Gherman, toată acea cumpărătură ce i se va alege din satul *Fereşti*, /панко с извберет ѡт село ферещи/ din ispisoc de cumpărătură, ce l'au avut de la domnia mea; aceia au vândut fraţilor săi *Iachim şi Lupului* şi cumnatului /кѡмнатꙋ/ lor Lupul drept 170 zloţi şi s'au sculat Iachim şi fratele său Lupul şi cumnatul lor Lupul şi femeia sa *Flore* şi au plătit deplin toţi acei de mai sus scrişi bani 170 zloţi în mânule

surorii sale Annesica, dinaintea noastră. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit lor acea de mai sus scrisă parte ca să le fie lor şi de la noi cu toate veniturile, însă jumătate din acea parte să fie lui Iachim şi fratelui său, iar cealaltă jumătate să fie a cumnatului lor Lupul şi femeii sale Flore. Şi altul să nu se amestice

Scris în Iaşi la anul 7099 Noemb. 9.

Domnul a zis,

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit. Stroici logofăt

+ Popa

Obs. Originalul hârtie, slavon ; pecetea în ceară roşie căzută. Arhiva dr. C. Istrati. Surete ms. XXXI.3. Este şi un suret vechiu.

XII. *7111 Febr.* 7 *(1603), Iaşi.* Eremia Vodă întăreşte lui Ionaşco Hohulea parcalab şi lui Goga clucer cumpărăturile ce au făcut cu 440 zloţi în Strămtura şi Mateeseşti de la obştiile de răzeşi.

Iω Eremia Moghila Voevd, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, cum a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari *Lupa* şi surorile sale *Urăta* şi *Feda*, featele *Moisăi*, nepoate Mărinii, de a lor bună voe de nimeni silite nici învăluite şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din privilegiile de danie şi de cumpărătură (за даанїен за викꙋпленїе), ce le-a avut baba lor (баба их), Marena de la bătrânul Pătru Vodă din jumătate sat *Strămbătura, unde a fost Mic Şarban* (ѿт половина село Стрѫмбѫтꙋра где бил Мик шербан), a patra parte şi din altă bucată de pământ (бꙋкатꙋ земли), numită Matieşeştii (Матїешещи) din a opta parte a patra parte şi cu loc de moară în Vaslui (ꙋ Васлꙋи) ; acelea le-a vândut slugilor noastre lui *Ionaşco Hohulea* fost parcalab şi lui Goga biv clucer, drept 40 taleri de argint. Şi aşijderele au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştri boiari *Dochia* şi surorile sale *Palaghia* şi *Gafiia* şi fraţii lor *Dumitru* şi *Stroe*, fii Crăstiului de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi cumpărătură, ce-a avut tatăl lor Crăstiul de la Alexandru Vodă şi de la Bogdan Vodă din jumătate sat Strâmbătura, a patra parte, ce i se va aleage partea lui Ion Strâmtură ; aceia iar au vândut la a noastră mai sus zisă slugă drept 25 taleri de argint. Şi într'acestea iarăşi a venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri sluga noastră Ion

Ciorneai de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit și a vândut a sa direaptă ocină şi cumpărătură din cele de mai sus scrise privilegii, acelea le-a vândut iarăşi mai sus scrisei slugii noastre drept 120 zloţi tătărăşti : Și într'acestea a mai venit inaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari sluga noastră *Cristul* de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit și a vândut a sa direaptă ocină şi moşie din aceleaşi de mai sus scrise privilegii, din a patra parte jumătate, însă din partea Micăi şi a Marincăi, iarăşi din acelaş de mai sus zis sat, aceia a vândut iarăşi la a noastră mai sus zisă slugă drept 50 zloţi tătăreşti. Și intr'acestea iarăşi a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari Cristea și sora lui Maria şi seminţenia lor Gheorghe, fii Nicoarei, nepoţi Cozmei, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din ceale de mai sus zise privilegii tot din acea bucată de pământ Matieşeştii, a treia partea aceia au vândut iarăşi la a noastră de mai sus zisă slugă drept 100 zloţi tătăreşti. Și într'acestea iarăşi au venit înaintea noastră și înaintea a lor noştri boiari sluga noastră *Costin biv ureadnic* şi seminţenia lui Cristea fiul Nicoarăi, nepot lui Strămtură, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din ceale de mai sus zise privilegii, din toată cea de mai sus zisă bucată de pământ Matieşeştii a opta parte însă tot din partea lui Ion Strâmtură drept 45 taleri de argint. Și într'acestea iarăşi a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari *Burdun* fiul lui *Turlui* nepot *Nastei* şi seminţeniile lor Măria şi sora ei Mărica, featele Salomiei, nepoate Babei, şi iarăşi seminţiile lor Părasca şi fratele său Drăghici şi Drăgan fii lui Fador, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din acele de mai sus scrise privilegii, toată partea lor ce li se va alege partea lor din acelaş sat mai sus Strâmtura şi din aceiaşi de mai sus scrisă bucată de pământ Matieşeştii, acelea le-a vândut iarăşi celor de mai sus zise slugi Hohulei şi Gogăi drept 20 taleri de argint. Drept aceia ca să le fie lor de la noi ocină şi cumpărătură şi cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece.

Domnul a zis. scris in Iaşi la anul 7111, Febr. 7

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit

Stroici logofăt

+ Drăgan Tăutul

Obs. Pecetea în ceară roşie aplicată e căzută, se păstrează şi 2 surete vechi.

Din aceiaşi zi de 7 Febr., se găseşte şi alt ispisoc de la Eremia Vodă scris de diacul Băseanul exact cu acelaş cuprins; de sigur că fiind doi cumpărători: Ionaşco Hohulea parcalabul şi Goga clucerul, au ţinut să aibă fiecare diresul său. In dosul cestui de al doile ispisoc stau notele: «Lupa şi Urăta n'au avut ocină în Matieşeşti; iar Măriica şi sora ei Marina, fetele Salomiei; Parasca şi fraţii săi Drăghici şi Dragan, fii lui Fădor n'au avut parte in Strâmtură, (не имала част ѵ Стрѫмтѵрѫ). Idem Surete ms. XXXI, 7.

XIII. *7112 Iulie 6 (1604), Băiceni.* (regeste) Eremia Movilă Vodă scrie carte lui Roşca dvornic în pâra ce a purces Hohulea biv părcalab cu Goga biv clucer, contra logofătului Bogza, pentru nişte vaduri de moară din apa Vasluiului, ce se ineacă unul pe altul. Scrie să meargă şi să cerceteze boerul, şi aceluia a cărui iaz se va dovedi că este mai vechiu să şi-l stăpânească, iar de se va dovedi că Bogza şi-a făcut iaz la Strâmtură să i-l tae. Scrie Chicer diacul.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXV, 30. Este identic cu cel dat în 19 zile tot în aceiaşi chestie şi scris tot în Băiceni.

XIV. *7112. Iulie 19 1604. Băiceni.* — Eremia Vodă scrie carte lui Roşca vornic să cerceteze pricina pentru două vaduri de moară la Vaslui intre Hohulea şi Bogza logofăt.

Іѡ Eremia Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, scriem boiarinului nostru credincios Roşca dvornic, dămu-ţi ştirea cum s'au părât de faţă înaintea noastră sluga noastră *Huhulea* biv parcalab şi *Goga* biv cluciar cu al nostru boiarin credincios Bogza logofăt pentru *nişte vaduri de moară ce sânt pe apa Vasluiului şi se ineacă unul pe alalt.* (ради нѣкиx брѵди за млин что сѫт на потоцѣ васлѹи и ѵтонѣет един на дрѹг), Drept aceaia te-au poftit pre tine să le fii hotarnic şi săsocoteşti şi să-i aşezi.

Drept aceaia cum vei vedea această carte a domniei meale, iară tu să mergi acolo şi să aduni oameni buni şi megiaşi de prin pregiur, şi să vezi vadurile de moară, şi privilegiile; aşij-

derea carele arată că a avut vad de moară din bătrâne zule, asemenea să aibă a stăpâni iarăşi moara, iar căruia ii veţi fi aflat că n'a avut vad de moară, iar el de acum înainte să nu aibă şi asemenea dacă va fi fost aşezat Bogza heleşteu pe locul Strâmturei, să aibă a-i tăia iazul ca să nu-i mai înece fânaţul, şi să le dai lor zi, şi să fie toţi la hotărât de astăzi luna Iulie 19 in doao săptămâni. Aceasta scriem şi dămu-ţi ştire.

Domnul a zis. in Băicem la anul 7112. Iulie 19.
vel logofăt a invăţat şi a iscălit
Stroici logofăt.

Obs. Este şi un suret vechiu. Originalul slavon în Surete ms. XXXV, 25.

XV. 7112 *August 7 1604.* Veaveriţă marele spătar dă mărturie cum a împăcat pe Bogza log. pe Hohulea parc. şi pe Goga clucer pentru vaduri de moară.

Adică eu Veaveriţă marele spătar, cum au venit înaintea noastră Bogza logofăt şi Hohulea părcălab şi Goga clucer şi s'au pârât pentru nescare locuri de moară. Deci s'au tocmit între ei cu oameni buni şi bătrâni să stăpânească şi să facă Bogza logofăt impreună cu Mogâldea dvornic mori în vadul vechiu al Călmăţuiului. Şi aşijderile s'au tocmit cu acei oameni buni cum Hohulea să poată a-şi face moară impreună cu Goga în locul Strâmturei Şcheilor (ꙋ мѣсто стрѫмтꙋрєи şi шкѣилор). Aceasta scriem şi dăm ştire cum s'au tocmit intre ei de bună voe; iar cui n'ar vrea să stăpânească cum scriem mai sus, *iar el să dea 15 boi,* şi spre mai mare tărie pus-am a noastră pecete, ca să se ştie.

Anul 7112 August 7.
Veaveriţă vel spatar (pecete: *o aneoră*).

Obs. Originalul slavon în Surete ms. XXXV, 28.

XVI. *7112 Avgust 7 (1604).* Veaveriţă spatar dă carte de mărturie cum Bogza log. a cumpărat cu *15* taleri parte in Strâmtura de la Blehan.

Iată eu Veaveriţă marele spătar, cum au venit înaintea noastră *Blihan*, fiul *Moisăi*, nepot *Mărеşoe*, de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit şi au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie câtă i se va aleage partea sa din satul Strâmtură, aceia a vândut fratelui nostru *Bogzăi logofătul* pentru 15 taleri, căci că iaste semin-

ţenie cneaghinei sale Neacşăi. (**почто ест племѣненіе кнѣгиніе нѣкшѧ**) şi s'a sculat fratele nostru Bogza logofăt, care scriem mai sus şi a dat lor bani toţi în mânule lui gata, denainte noastră şi dinainte lui Pătraşco Purcel şi denainte Lupului Duşascăi.

Deci noi văzând de bună voe lor tocmală şi deplină plată, şi spre mai mare tărie pus-am a noastră pecete şi iscălitură (**рѵкѹписаніе**), cum să aibă a-şi face privilegii, de pe acest zapis ca să se ştie.

anul 7112 Avgust 7.

Veaveriţă spatar, (pecetea : *o ancoră*)

„şi cu loc de moară în apa Vasluiului".

Obs. Originalul slavon în Surete ms. XXXV 28.

XVII. *7113 Iunie 26 (1605). Suceava*. Cartea lui Eremia Vodă către Bogza logofătul să-şi ia 12 boi de la Goga.

Іѡ Eremia Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, dat-am această carte a domniei meale credincosului nostru Bogza logofătul spreaceaia ca să fie tare şi putearnic cu această carte a noastră să-şi ia 12 boi de la Goga fost clucer înapoi, căci că i-a fost luat fără nici o vină ; de aceasta Bogza logofăt are şi carte de mărturie de la al nostru credincios Veaveriţă vel spatar, [cum s'au tocmit cu oameni buni pentru nişte mori ce şi-au fost făcut ei în apa Vasluiului, loc acolo n'au avut, ci au săpat lor iaz şi s'au tocmit ca să facă Bogza logofăt moară împreună cu Mogâldea dvornic, unde a fost vad vechiu al Călmăţuiului, şi să aibă asemenea să-şi facă şie moară Goga şi cu Hohulea în vadul vechiu al Strâmturii şi al Şcheailor (**шкѣим**) şi li s'a dat lor zi în 2 săptămâni ; şi să-şi tae singur iazurile ; şi Goga n'a stricat heleşteul până acum, şi nici Mogâldea şi zuua lor a trecut, şi să nu se mai ţie de tocmeală, cum s'au fost tocmit cu cartea domniei meale. Drept aceia nimeni să nu cuteaze a-i opri sau a stăpâni înaintea acestei cărţi a domniei meale.

Domnul a zis. scris în Suceava la anul 7113 Iunie 26.

Іѡ Eremia Moghilă Voevod.

vel logofăt a învăţat. Stroici logofăt.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXV. 30 ; este şi un suret vechiu.

XVIII. *7114 Mai* 11 (*1606*). *Iaşi.* Eremia Vodă întăreşte Hohulei şi Gogăi părţile cumpărate în Strâmtura şi Matieşeşti.

Iω Eremia Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldovei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari *Costin* fiul *Nichitei*, nepot *Bibei*, de nimeni silit nici învăluit şi a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie a sa parte câtă i se va aleage din satul Strâmtura şi din Matieşeşti pe apa Vasluiului ; acestea le a vândut slugilor noastre Hohulei părcălab şi Gogăi diiac pentru 30 taleri curaţi. Şi intr'acestea iarăşi au venit înaintea noastră Mărcoae şi a vândut cu fiul ei Lupul direaptă partea lor ce li se va aleage din satul Strâmtura tot Hohulei biv vel vatag şi Gogăi diac drept 20 taleri curaţi. Şi iarăşi au venit înaintea noastră Cristea fiul Solomiei, nepot Bibei şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie partea lor, ce li se va aleage din satul Strâmtura şi moşie şi cumpărătură ce iaste partea Micăi şi a Mărincăi şi iarăşi ceia ce iaste partea lor de moşie din satul Matieşesti; aceia au vândut slugilor noastre Hohulei şi Gogăi drept 30 taleri curaţi. Toate acestea au vândut din urice ce au avut moşii lor de la Iliaş Voevod şi de la Ştefan Vodă şi de la Pătru Vodă de danie şi de întăritură şi de cumpărătură. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmal şi deplin plată, iar noi aşijderele şi de la noi am dat, şi am intărit inşine mai sus scrisului Hohulei vel vătag şi Gogăi diiac aceale de mai sus zise părţi de ocină ce li-au fost cumpărat impreună, ca să le fie lor şi de la noi uric şi ocină cu toate veniturile şi altul să nu se amestece.

Domnul a zis. Scris în Iaşi la anul 7114 Mai 11

vel logofăt a învăţat şi a iscălit
Stroici logofăt

pecetea mică aplicată pe hârtie romboidolă.

+ Drăgan Tăutul

Obs. Originalul slavon în Surete ms. XXXI, 26—Este un a doilea ispisoc din 12 Mai scris în aceiaşi chestie de diacul Başotă cu acelaşi cuprins, cu mici modificări şi anume :

Костин = Костьн ; никити = Никита ; Бибеи = бибаи ; их правою = своа правда; част своа = част его; мътіещіещи = .на потоцѣ васлую ; хохулѣ = ...пръкалаб ; Гоги диак = гоги ключар ; част = правда част ; бибеи = бибіи ; их нравою = своа ; дѣде = дѣдове.

XIX. *7115 Ghenar 10 (1601). Iaşi.* Simion Vodă Movilă întăreşte lui Goga post, să stăpânească partea Bogzăi pentru că Nechifor duvalmul i-a furat un cal şi un tovar.

Ιω Simion Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţărei Moldovei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari ai noştri credincioşi boiari *Bogza logofăt* şi *Goga postelnic* şi s'au tocmit şi s'au împăciuit înaintea noastră pentru o pâră ce au avut pentru un duvalm (радї єдна дувалму) anume Nechifor ce i-a fost furat cel duvalm (тот дувалму) un cal Gogăi postelnic şi alt tovar (и иноє товару). Deci avut-a zi Bogza logofăt cum să aducă cel duvalm şi să-l pue defaţă ; deci când a fost la zi, iar el nu l'a pus, dar nici n'a avut de unde să-l ia, ci a rămas şi a dat Bogza logofăt Gogăi postelnic parte lui de ocină din satul Strâmtura, ce i-a fost lui cumpărătură dela Blehan fiul Mărişoae şi altă parte din satul Matieşeşti iarăşi i-a dat'o lui, ce i-a fost şi lui cumpărătură dela Florea din ispisoace de cumpărături ce a avut de la sfânt răposat fratele domniei meale Eremia Moghilă Voevod, *ce-s în ţinutul Vasluiului*. Deci de acum înainte de va afla Bogza logofăt acel duvalm pe nume Nechifor, să şi-l ia de la dânsul, chiar de ar avea cu ce să i-l plătească, iar de n'ar avea, iar dânsul să aibă a suferi (терпити) sau de a-l amâna, (повѣсит) iar cele părţi mai sus scrise de la Goga nici o dată să n'aibă ale lua. Altă pentru nişte mori, ce au avut, iarăşi pârâ împreună, încă s'au tocmit ca să şi-le stăpânească, cum a aflat el aceşti credincioşi Veaveriţa vel spatar cu oameni buni. Deci de acmu înainte să nu aibă Bogza logofăt a mai pârâ sau a se ames tecaîn cele părţi din Strâmtură şi din Mătieşeşti şi în morile lor nici o dănăoară în veci înainte acestei cărţi a noastre.

Domnul a poruncit. In Iaşi la anul 7115 Ghenar 10.
şi a iscălit Stroici vel logofăt + Nicoar.

Pecete mică cu exerga : + іω симіωн могила воєвода.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI, 32. Este şi un suret vechiu.

Duvalm (vsl двалма m) = укротитєлъ жєрєбѣти = a îmblânzi caii, fr. palefrenier, saegiu, rândaş la cai, dompteur. Cihac aduce cuvântul în anexă : ***duvalmă***, sorte de palefrenier aux salines de Valachie (mot inconnu en Moldavie) = equorum domitor ; vox obscura după Miklosich. Textul nostru desminte afir-

marea lui Cihac. In 1607 Bogza logofătul avea in serviciul său pe un Nechifor. care era *duvalm* la cai (saegiu). Acest Nechifor a furat un cal Gogăi postelnicul, şi alt *tovar* (sl. товаръ, s. m = la marchandise, le cuir).

XX. *7115 Mai 31* (1607) *Iaşi.* Simion Vodă intăreşte Irinei răscumpărare ce au făcut cu 320 zloţi in Fereşti.

Iω Simion Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari sluga noastră *Toader* fiul lui *Sotir* cu Erina fata Turşei. de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi s'au tocmit înaintea noastră şi a întors Erina 320 zloţi în mânule lui Toader pentru a lui parte de ocină din satul Fereşti, ce iaste partea ei, din cel sat din partea tatălui ei Turşei a treia parte, care acea ocină fost-a vândută de fratele ei Ion Turşea. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmal şi deplin plată scumpărare, iar noi aşijdere şi de la noi am dat şi am întărit înşine Erinei fata Turşei acea de mai sus zisă a treia parte din partea tatălui ei, din satul Fereşti. pe care ea singură a scumpărat'o, ca să-i fie şi de la noi uric şi ocină cu toate veniturile, şi altul să nu se ameastece.

Domnul a poruncit. Scris în Iaşi la anul 7115 Mai 31.

vel logofăt a învăţat

şi a iscălit, Stroici vel logofăt

+ Drăgan Tăutul.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI.35 ; este şi un suret vechiu, Pecetea în ceară aplicată pe hârtie, căzută.

XXI. *7116 Mai 12 (1608) Iaşi.* C. Vodă Movilă intăreşte lui Bole dvornic mai multe cumpărături in Prigorceni.

Iω Constantin Moghilă Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici credinciosul şi cinstitul boiarin al domniei mele **Bolea dvornic** cu un zapis de mărturie de la mulţi (**млого** *sic*) oameni buni şi bătrâni, de la Necoară de Babuşini, şi de la Popa de Băileşti, şi Păcurăr de Stângaci, şi Nechifor, şi de la Sima den Băileşti cum au vândut Ionaşco Bozian *şi sora lui Dumitra, fiii Gligăi toţi nepoţii Fărămei* [1]) toată partea lor de ocină şi de moşie din sat din Prigorceani, ce li se

1). Scris cu altă cerneală pe deasupra rândului.

va aleage credinciosului şi cinstitului boiarin al domniei meale lui Bolea dvornic [1]. Acestea au vândut mai sus scrisului şi a dat lor un poloboc de med., 12 ughi 25 taleri curaţi; şi s'a sculat credinciosul şi cinstit boiarin al domniei meale Bolea dvornicul şi a plătit lor deplin. Deci noi văzând această scrisoare de la mulţi (мʌого *sic*) oameni buni, am dat (sters дадн şi scris даʌн) şi am întărit boiarului domniei meale de la noi uric de cumpărătură şi de ocină ca să-i fie lui neruşăit nici odănăoară în veci. Drept aceia dat-am şi am întărit boiarinului domniei meale Bolei dvornicul de la noi întăritură (потврѫждениѥ), cum au adus un zapis de mărturie de la Necoară şoltuz şi 12 părgari (Пѫрга *sic*) şi oameni buni anume Cioban şi Onilă, şi Costandin şi Andronic din *târgul Vaslui*, cum au venit înaintea lor şi înaintea scaunului (прѣстол) lor Vasilie diacon *din târgul Vasluiu* şi a luat 60 taleri curaţi de la boiarinul domniei meali *şi* Bolea dvornicul şi a pus lui (положит ѥмȣ), o parte de ocină şi moşie din satul Prigorceani zălog (зѫлог), pentru aceşti bani la Învierea Domnului, după aceia Vasilie diaconul n'a dat aceşti bani la zi (недалсѣ пинѣзи на днь). Dec. noi văzând acest zapis de la oameni buni am dat şi am întărit de la noi mai sus scrisului ocină şi moşie şi de cumpărătură (и за кȣпежнȣ), neruşăit nici odănăoară în veaci.

Scris în Iaşi la anul 7116 Mai 12

+ Gligorce pisal

Pătraşco vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Dumitru

Pecetea în ceară aplicată sfărămată; se păstrează vata.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI, 43; Filigrama hârtiei un taur inaripat şi scris pe laturi мінос +.

Alăturând cele 2 acte ale Şoltuzului de Vaslui (vezi mai jos) cu ispisocul lui C. Vodă Movilă se naşte o îndoială în mintea cetitorului, de sânt sau nu adevărate.

După cele 2 zapise Ionaşco Bole cumpără în Prigorceni următoarele părţi: partea lui Alexa Măreşianul cu 30 taleri, partea lui Alexa al Giurgioae de Buhăeşti cu 25 taleri şi partea Anei (sau Tudora) sora Gligăi, fata lui Fărâmă, nepoata Tomei cu 30 taleri, a patra parte din partea dinspre răsărit. Deci el cumpărase cu 85 taleri *trei* porţiuni de moşie.

Ce întăreşte C. Vodă Movilă? Fiind răsături şi ştersături şi

1) Ras numele.

adaouse nu putem pune temei pe text, căci el a slujit o cauză nedreaptă în procese ulterioare, fără să le ştim preciza care anume. Vodă întăreşte partea lui Ionaşcu Boziian şi a Dumitrei, ficiori Gligăi, nepoţi lui Fărămă, datorie pentru un poloboc de mied drept 12 ughi şi pentru 25 taleri curaţi; asemenea şi partea lui Vasile diacon zălogită pentru 60 taleri.

Data ispisocului e de 7116 зрsi; dar cifra s e dreasă apoi şi tăiată cu o linie verticală, ca cum ar fi vrut să-l prefacă în θ şi are 2 scri tori pe *Gligorce* şi pe *Dumitru*.

Eu cred că diacul Gligorce care a scris zapisul din 7119 Mai 12 a *ras*, a *şters* şi *adaos* toate rândurile din ispisocul scris cu 3 ani mai înainte.

XXII. *7116. Iulie 23. (1608) Iaşi*: Constantin Vodă Movilă scrie urea dnicului de Bârlad să i se plătească lui Petre Cehan o datorie de 540 Ugh pentru 50 boi.

Iω Constantin Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, scriem slugei noastre *ureadnicului de Bârlad* şi *starostele de Totruş*, dămuvă voao de ştire că s'a jeluitu-s'a noao sluga noastră *Petre Cihan* pe Mihai Dămăcuş şi pe doi fii ai săi, şi pre *Imbre* din Totruş şi pre fratele său, şi ne-a arătat cum au luatu dela el 50 boi pentru 540 ughi de la sveate Neculai. şi acmu s'a împlinit lui zua şi bani lui nu i-au plătit, cum în zapis li se porunceaşte. Drept aceaia cum veţi vedea acasta carte a noastră voi să-i împliniţi lui de la Mihai cu fii săi şi de la Imbre şi fratele său plata pentru acei bani, câţi în zapis lor le scrie 540 ughi aur; iară de n'or avea cu ce plati, voi să daţi în mânule Petrei Cehan legătură, [свѣзанїе] iar de se va afla pentru ei nescare chizaşi tari [порѹки] precum că ei au a plătire cei bani celui de mai sus zis Petrei Cehan, voi să-i daţi de chezeşi [крѣпкихъ] şi să le daţi lor zi să-i plătească lui acei de mai sus zişi bani. Aceasta să ştiţi, şi altfel să nu faceţi.

Domnul a zis In Iaşi la anul 7116 Iulie 23.

Iω Constantin Voevod. + Gheorghie

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI. 39.

XXIII. *7117 Noembre 5 (1608). Iaşi.* Cartea lui C. Vodă Movilă pentru o moară în Vaslui a Bogzei logofăt.

Iω Constantin Moghilă Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; dat-am această carte a domniei mele credincio-

sului nostru boiarin Bogza logofăt spre aceaia ca să fie tare şi putearnic cu această carte a domniei meale să-şi facă şie o moară în *satul Răi la malul Vasluiului*, după cum s'a tocmit la aceasta cu Veaveriţă în zilele răposatului părintelui Domniei meale, Iω Eremia Voevod, iar cui se va părea cu strâmbul să stea de faţă înaintea noastră; drept care nime să nu cuteaze a stăpâni sau a opri înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis. Scris în Iaşi la anul 7117 Noembre 5.

Iω Costantin Voevod.

Ureache vel dvornic a învăţat

+ Nistor.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI 34.

In dosul aceluiaşi document pe fila a doua stă scris un alt ispisoc slavon, a căruia cuprindere e aceiaşi ca cel de mai sus:

XXIV. *7116, Noembre 4.* (*1607*) *Iaşi.*

Iω Constantin Moghilă Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, dat-am această carte a domniei meale, slugli noastre credinciosului Bogzea logofăt spre aceia ca să fie tare şi putearnic cu această carte a noastră să stăpânească al său drept loc de moară împreună cu Băisanul uricar, *pe apa Vasluiului în satul Răii*, să ţină el al său, drept aceea nime să nu cuteaze a i-l ţinea sau a-l opri înaintea acestei cărţi a noastre

Insuşi Domnul a zis. în Iaşi la anul 7116 Noembr. 4,

marii boiari au învăţat

+ Gligorie.

XXV, 7117 *Mai 12* (1609) Iaşi. Constantin Vodă Moghilă întăreşte lui Toader şătraru cumpărătura ce a făcut în Văvărăeşti pe Vaslui, cu 42 taleri dela Tudora şi Sava dărăbanul.

„Suretul ispisocului de la Constandin Moghilă, din văleat 7117 Mai 12".

Precum au venit înainte noastră şi înainte a lor noştri. Moldoveneaşti boiari *Tudora* fata Sofronii nepoata *Văvărăiasă*, de a ei bună voe de nime silită nici asuprită, şi şau vândut a sa direaptă ocină şi moşie câtă i să va veni parte ei din sat din *Văvărăeşti*, din vatra satului şi din câmpu şi cu loc de heleşteu

şi cu loç de moară şi cu livezi şi cu arătură ce iaste *la ţinutul Vasluiului*, aĉasta au vândut slugii noastre lui *Toader şătrarul* drept 27 de taleri, însă să să ştie că o cas(ă) în carea şiade ea, acea cas(ă) ia nau vânduto ce şiau lăsato şi iarăşi au vândut acea de mai sus scrisă Tudora fata Sofronii şi partea fratelui ei Savii cât să va alegi partea lui ditracelaş sat *Văvărăeşti*, din vatra satului şi din cămpu şi din pădure şi cu pomete şi *din curăţitură* şi din moară şi din hăleşteu, din partea lor; pentru căci fratele ei *Sava dărăbanul au pierit în oaste la Ştefăneşti*, şi au mărturisit precum nu iaste nime dintrânsul. Pentru aceaia au vândut sorusa Tudora şi partea lui cătă să va aleage, şau mărturisit pentru acei bani din partea fratelui ei Savei, au luat 15 taleri rudeaniia ei *Alexandra, pentru căci au* plătit pre *dânsul la dajde*. Iară alţi bani iau luat sorusa Tudora, care iaste mai sus scrisă, carea au văndut celui de mai sus scris lui Toader şătrărelul drept 26 de taleri, insă cându au vândut Tudora aceaste doaî părţi de ocină din sat din Văvărăeşti am întrebat pre alte neamuri mai de aproape din neamul ei ca să cumpere, iară ea au zis precum că area şi iau întrebat şi nau vrut să cumpere, pentraceaia au vândut cele de mai sus lui Toader şătrărelul. Deci noi deacă am văzut pre dânşii de bună voia lor tocmală şi deplin plată, noi încă aşijderelea liam dat şi liam întărit lor slugii noastre lui Toader şătrărelul pre acealea părţi de ocină din sat din Văvărăeşti, ca săi fie lui de la noi ocină şi cumpărătură cu tot venitul, şi altul să nu se ameastece preste aĉastă carte domnii meale. Aĉasta scriem.

Stroici vel logofăt a învăţat

„Eu Vasile Uricariul am tălmăcit de pe rusăe pe rumăneaşte şi am scris".

Obs. Arătările documentului că *Sava dărabanul*, fratele Tudorei, feciorul Sofroniei, nepot Văvărăiasăi, a murit în oaste la Stefăneşti confirmă spusele cronicii lui Miron Costin, care scrie că fosta acest războiu între verii Moghileşti *la Ştefăneşti*, şi a înfrânt oastea lui Costandin Vodă Moghilă pe oastea lui Mihălaş Vodă Moghilă. (Let. I² 260).

XXVI. *7119. April 28 (1611) Iaşi*: Costantin Vodă Moghilă întăreşte lui Buciumaş şi mamei sale părţile lui din Strâmtura.

Iω Costantin Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; cum au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldovineşti boiari sluga noastră Andronic Buciumaş şi înma lui Tudora, fata lui Ion Buciumaş, cu un zapis făcut de oameni buni anume Buciumaş dvornic de gloată şi Maxim şi Simeon Piialeş din Pungeşti şi pop Toader şi Pravăţ fost pitar şi Gligore fost părcălab şi Nechifor fost mare vătav, mărturisind cum au venit înaintea lor Nicoară fiul Micăi din satul Strâmtură, de nimeni silit nici învăluit şi a dat a sa direaptă ocină şi moşie a şesa parte din tot satul Strâmtura *dar prespre Vaslui* (**але через Васлюю**) şi loc de *moară în Vaslui pe îmbele malurile Vasluiului* (**по ωбѣ стороны васлюю**) aceea le-a dat seminţeniilor sale (**племенниковѣ своею**) dinsale Andonic Buciumaş şi înmei sale (**матнего**). Tudora, fata lui Ion Buciumaş, ca să aibă a-l grijire şi a-l pomenire (**како да имет ωни грижати его и помянати его**), şi s'a sculat sluga noastră mai sus scrisă cu înma ei şi a dat pentru pomenirea lui (**до памѣт его**) 45 taleri şi 2 boi (**два воли**) să plătească cât a fost dator Nicoară lui Ioan din Pungeşti. Deci noi când am văzut cel zapis de la atâţia oameni buni, iar noi am crezut şi aşijderele de la noi am dat şi am întărit înşinea cele de mai sus scrise; drept aceaia să le fie lor şi de la noi danie şi intăritură; şi altul să nu se amestece. Scris în Iaşi la anul 7119 April 28 zile

Insuşi Domnul a arătat.

Patraşco marele logofăt a învăţat şi a iscălit.

\+ Marmure

Obs. Textul slavon in Surete ms. XXXI 46.

Pecete mică în ceară aplicată pe hârtie romboidală. Sunt 2 surete.

XXVII. ***Fără dată de an, lună şi zi, Vaslui*** *(**către 7119 Mai 22**).* ***Act de la şoltuz pentru o vânzare.***

Nicoar Şoltuzu I şi 12 pârgari şi oameni buni, anume Ciobani Onilă i Costin i Andronic şi alţi mulţi oameni buni bătrâni şi tineri din târgul Vaslui (slavoneşte, apoi româneşte), adec au venit înnaintia noastră şi înnaintia scaunul nostru. Alexa Măniiacul, de nime nevoit nič înbiiat, ce de a lui bună voe, au vândut ω parte, de ωcină den

sat, den Prigorciani, şi acea parte, Alexeei iaste cumpărătur de la Costanda den Buhăeşti, deč au văndut, ğupănului *Ionaşco Bolee*, dreptu 30 de taler vel şi aşijderelea au venit Alexa fečorul. Giurgioae de Buhăeşti, de nime îmbiată nič nevoită, ce au vândut a sa očin dreptă şi moşie, ce să va aleage partia a lui den sat den Prigorciane au vândut giupânului Ionaşco Boleei dreptu 25 taleri, deč noi văzindu de bună voe şi tocmală, şi deplin plată, noi încă am făcut întăritur (ă), cu acestu zapis, giupănului Ionaşco Boleei, ce mai sus scrie, şi am pus pečatia oraşului ca sei hie lui de mărturie, altz nime să nu se ameasteč nici dănuor în veaci peste cest zapis al nostru.

pis (scris) u Vasluiu Maiu 20.
Pecete în ceară neagră căzută.

Obs. Textul slavo-român în Surete XXXI, 41. Este şi un suret vechiu. Despre neamul Bolea avem ştiri încă din sec. XVI. Un Bole stolnic se găseşte în 7066 supt Lăpuşneanu; apoi rădicat ca postelnic în 7071 supt Despot Vodă. (Isp. I. I. 127). Un Dan Bole e 2 log. in 7110 (Surete V. 235). Un Istratie — Stratul Bole — paharnic e pomenit între 7119 — 7141 (Surete V. 23 189; II. 113). Ni se dau aceste trei generaţii de Boleşti; Stratul Bole — Ionaşco Bole şi Orăş Bole înainte de 1633. — Data ne-o fixează zapisul următor. De Boleşti mai avem ştiri în I. Antonovici „Doc. Bârlădene III, la Hulpăşeni pe apa Similei la Tutova, aceasta către sfârşitul sec. XVIII-lea.

XXVIII. *7119 Mai 12* (*1611*). Vaslui, Şoltuzul de (Vaslui) atestă că Ionaşco Bole vornicul a cumpărat cu 30 taleri părţi în Prigorceni.

Adec eu Necoar, de târgu de Vasluiu şi doispreace părgari înşine mărturisim şi Cioban şi Onilă, şi Constantin şi Andronic, din târgu di Vasluiu înşine mărturisim cu cestu zapis al nostru, cum au vinit înnaintea noastră *şinaintia Scaunului nostru* Ana (dres, Tudora). Drujoae, sora Gligăi; fata lui Fărâmă, nepoate Tomei cu ficiorii săi cu Andreian şi Mărica de neme silită nici împresurată, ce de bună voia sa au vândut o parte de ocină şi de moşie, din sat din Prigorciani în parte despre răsărit a patra parte, aceaia au vândut giupănului Ionaşco Bolei dvornicului dereptu 30 de taleri, bani buni, deci şi noi deacam vădzut tocmindusă de bună voia lor şi deplin plătindule am făcut şi scri-

soare de la noi ca săş facă şi deres domnescu, ca să fie dumnisale ocină şi cumpărătură neclătit (ă) nič dănăoară în veaci.

văleat 7119 Mai 12.

+ Gligorčea pisal.

Obs. Marca târgului *două albine.*

Marca hărtiei este un soare cu aceste 3 inițiale S. H. I.

Iată o serie de stăpâni în Prigorceni.

Toma
|
fața
=Fărâmă
|

Gliga, Ana, Dumitru, Tudora, Ionaşco, Bozian
= Drujă
|
Andreian, Mărica.

XXIX. 7121 Decembrie 21 (1612) Iaşi. Ştefan Vodă judecă şi dă rămas pe Crăciunaş în pâra cu Măriuca lui Goga, care pune ferăe 12 zloți

Ştefan Voevod, din mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei cum au pârât (ѡж тегали) de față înaintea noastră şi înaintea alor noştri boiari *Crăciunaş* nepot Crăstei şi mătuşa lui Cristoae şi Bordun din satul Strâmtură pe Măriica cneaghina Gogăi postelnic pentru unele părți de ocină din satul Strămtura, şi astfel au arătat înaintea noastră cum ei n'au vândut părțile lor, nici că au luat ceva (а ни възѣли ништа), iar Măriica cneaghina lui Goga postelnic, dânsa a arătat înaintea noastră cum a cumpărat jupânul ei Goga postelnicul împreună cu dânsa(кѵпно съ нїѫ) pe bani gata şi au arătat înaintea noastră ispisoace (испнсоач) de cumpărătură de la Eremia Voevod. Deci noi am judecat lor cu tot sfatul nostru şi astfel am aflat lor leage (и сиц ѡбрѣтохом им законѵ) cum să aducă cei scrişi mai sus 24 oameni buni (кд людн добри) şi ocinaşi (за ѡтчинич) să aibă a jura pre svânta Evanghelie (да имает присѣгати на стое Євглїе) cum n'au vândut şi nici au luat ceva de la dânşii ca să facă cele ispisoace nedireapte (да сътворѣет тин исписоачи неправедни). Ei deci când au văzut aşa s'au împrăştiat în toate părțile şi n'au vrut să se pună jurători.

(ино ѡни егда видѣвше сиц раздошесѧ вх вхсѣх странах и не вхсхотѣл себе положити присѣжници). Deci Măriica cneaghina Gogăi postelnic, dînsa s'a îndireptat (ѡна ѡправиласѣ) şi şi-a pus şie *ferei* 12 zloţi (и поставила себе фереи кізлат), iar Crăciunaş şi mătuşa ei Crăsteoae şi Bordun ei au rămas denainte noastră din toată a noastră leage (ѡни зостали ѡт вес наш закона). Şi deacum înainte să nu aibă mai mult pentru aceaia a se pârî pentru această pâră niciodată înveaci înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7121 Dek. 21

Domnul a zis.

Voico vel logofăt a învăţat şi a iscălit

+ Marmure

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI, 47; Pecete în ceară aplicată căzută. Sunt şi 2 surete vechi.

XXX. *7121 August 7 (1613) Iaşi.* Ştefan Vodă Tomşa întăreşte lui Bogza log. cumpărăturile făcute cu 100 taleri in Româneşti, la Vaslui de la răzeşi.

Stefan Voevod ca mila lui Dumnezeu. Domn ţării Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari *Mariica* fata Fătului şi Cristoae şi *Ionaşco* fiul lui Gheorghie şi *Ionil* fiul lui Mateiu, şi *Toader* fiul lui Ioan Oancă, şi Leurdea cu fămeaea lui şi Golanca şi fratele lui Isachie şi nepoata lor Erina, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Trifan, şi Gherman, şi Anuşca, şi Dragolea şi Tecla şi Annuşca şi Ion Bălan, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din uric de mărturie de la bătrânul Petru Voevod; toate părţile lor câte li se vor aleage din satul Româneşti, ce-s pe.... *în ţinutul Vasluiului* (у волост васлуюскомү) şi cu loc de moară în Vaslui (у васлую), aceale ei le-au vândut mai sus scrise a noastre slugi Bogza fost logofăt pentru 100 taleri de argint, şi singuri ei au mărturisit înaintea noastră cum au fost vândut lui mai de demult (издавно) şi au avut ei ispisoace şi urice (исписоаче и уриче) de la Eremiea Voevod, ci le-au pierdut pe ele, când au fost acele turburări şi răscoale între boiari (кхда било тих валки и развалки меже болѣри). Deci noi când am văzut cum ei au avut ispisoace şi urice de demult (ѡт древнѣи), iar noi aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit înşine slugii noastre lui Bogza fost logofăt. Pentru aceia să-i fie lui şi de la

noi uric şi cumpărătură cu toate veniturile ; şi altul să nu se ameastece.

Domnul a zis. scris în Iaşi la anul 7121 August 2.

Voico vel logofăt a învăţat şi a iscălit

+ Marmure.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI, 49. Pecetea în ceară desprinsă. Este şi un suret vechiu.

XXXI. *7122 Iunie 12 (1614) fără loc (*românesc*)* zapisul lui Costantin Cehan pentru părţile sale cumpărate în Dumbrăveni cu 11 taleri.

Aici să mărturiseaşti cum au venit Nastasiia fata Neanului nepota lui Lupe cu feciorii săi de sat de Dumbrăveani, de nime siliţi nici asupriţi, ce de bună voia lor au văndut a lor parte de ocină ce se va aleage în tot locul cu loc de prisacă şi de fân şi ţarină şi vatra satului au văndut lui *Costantin* снь *Cehan* şi am luat bani 5 taleri bătute, denaintea lui Albotă de Grăcini, şi a Cozmei deacolea şi a lui *Filip de Fereşti* şi a *Savci ginerele Moisei de Fereşti* şi a lui Ionaşco Marmure de Grăcin şi a mulţi oameni buni

trei peceţi în fum

şi aşijdere mărturisescu eu Nastasiaia fata Neanului nepoata lui Lupe cu feciorii săi de sat de Dumbrăveani însă mărturisescu cum am luat 6 taleri bătuţi, de la Gligorie Rogojanul, iar pe ocină de la Dumbrăveani, denaintea a mulţi oameni buni tineri şi bătrâni.

văleat 7122 msţa (luna) iun(i) 12 дни (zile)

două peceţi în fum

Obs. Textul cu cirilice în româneşte Surete XXXI 50.

Costantin sin Cehan, e feciorul lui Petre Cehan logofăt, şi e frate cu Apostol Cehan şi cu Răcoviţa Cehan ftori logofăt supt Vasile Vodă. Vezi Surete VIII 331, şi Arborele genealogic *ad finem.*

XXXII. *7125. Chenar 21 (1617). Iaşi.* (românesc). Radu Vodă scrie carte lui Petre Cehan să aleagă părţile lui Sacotă în Prigorceni.

Іѡ Radul Voevoda, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, scriem la sluga noastră Petria Cehan (Пєтрα чєχαн) dauţi ştire că sau părăt de faţ înaintea dumii-meale anume Coste aprod de Buhăeşti şi Ionaşco ap (rod) den Tărăceani şi Gligorie

aprod de Criceşti şi cu ruda lor cu toată şi sau părât cu Sacotă ĉau fostu *peaic* (сакотжчамфостж пѣнк), prentru (sic) ѡ parte de sat a cincea parte ce sau ales den sat den Prigorceani şi acea a cincea parte den giumătate de sat despră soare răsare au fost dată şi miluit pre Sacotă de Ştefan Vod. iară alte părţi au fostu a slugilor noastre carii săntu scriş mai sus, prentraceaia daca veţi vedea cartea dumii meale (ДЅ мнї мѣле), iară tu ca să strângi oameni buni den sus şi den gios megiiaşi, ca să căutaţi şi să aleageţi acea parte din giumătate de sat a cincea parte lui căt să va aleage partea slugii noastre lui Sacotă ce iaste lui dătătur de Ştefan Vod. de cătră părţile slugilor noastre car'i săntu, scriş mai sus, şi să le stâlpiţi ca să să ştie, partea lui Sacotă de cătră părţile altor răzeaşi, ai săi de aciasta dăm ştire şi întralt chip să nu faci. сам господин велѣл (insuşi Domnul a poruncit) pis u (scris in) Iaş vlt. 7125 Ghenar 21.

Ghiaughea vel logofăt уч

+ Dumitru

Obs. Textul cu cirilice în Surete ms. XXXI, 51.
Pecete în tuş roş aplicată pe hârtie.

XXXII. 7125 *Februarie* 26 *(1617) Iaşi.* Radul Vodă judecă pricina pentru 6 boi, şi se pune ferie de partea căştigătoare.

Iѡ Radul Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, scriem şi dăm ştire cum s'au pârât de faţă inaintea noastră (еге тѣгал залнце) Ionaşco de Mărtineşti cu Marco şi cu Lazor ginerele (зѣт) Marcului din Burdugiani, pentru 6 boi ce a dat Ionaşco pentru Marco in zilele lui Aron Voevod (при дни Ярон воевода), de i-a plătit lui capul (заплатил емѕ глак), cum are carte şi de la Aron Vodă cum a rămas Ionaşco pe Marco (како зостал Ионашко на Марко) şi a fost lui una ocină zălog (заклад) la Ionaşco pentru 6 boi. Deci 4 boi a dat lui acum şi a rămas lui cu 2 boi. Astfel Ionaşco a rămas pe Marco (зостал на Марко) şi pe Lazăr ginerele lui, şi deinaintea noastră şi a pus şieşi *feriiu* (и поставил себѣ ферiѕ). Drept aceaia să plătească lui Lazăr şi acei 2 boi şi să ţină singur ocina, şi de acmu înainte să nu aibă a se pâri de această pără nici odănăoară înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a arătat. Scris in Iaşi la anul 7125 Fev. 26

+ Eremia dvornic a invăţat

+ Haraga

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI 61.

Pecete în tuş roş. Documentul cuprinde o pagină din istoria vechiului drept românesc despre *zălog şi ferăe.*

XXXIV. *7126 Dec. 9 (1617). fără loc.* (românesc) Petru Cehan cumpără cu 20 lei părţile lui Vasile din Prigorceni.

Adecă Vasile feciorol loi Frăţiian nepotol loi Brăndoş deîn Brăindoşeani, au venit de au văindut a sa dereaptă ucină diîn sat diîn Prigorceani *Petreei* lui Cihan dereptu 20 taleri velichi aiastă tocmal sau făcot deîn casa lui Gavril sul (ğeriul) de Zlătăreaşti, şi a molţi umen bon şi slugi domneşt Luca diiac ot Beneştl şi Dracea hăn (sărel) de Bodeşti şi Andronic sul (geriul) ot Leeşti şi Gavril u Săuleşti, şi popa Andronic de Popeşti. (Да сѣ знаеш (că să ştii), văleat 7126. msţi (luna) Dekevrii 9 dni (zile).

4 peceţi în fum.

XXXV. *Fără veleat* (ante 7128) Patru Zapise fără an prin care Petru şi Costantin ai lui Cehan cumpără părţi în Fereşti.

Com au venit Solomiia fata loi Vriameş de au vândot a sa deriaptă ѡcină dein copărătoră ce au avot coѧpărată, de păreînţi săi, de Vriameş, ce au fost coipărat o parte de la Ion Torşia, şi altă parte, de la Mareş, ce să vor alegi deîn satu deîn *Fereşti* din acele doaѡ părţ', di nime nevoită nici înpresorată ce de a sa bonă voe, şi au coipărat de la densa. *Petrea Cehan*, şi au dat pre acialia părţi, 18 zloţi bani boni şi acastă tocmală sau făcut denainte Petrei de Fereşti şi Gavrii olam şi Moisia. Да сїе знанїе (de aceasta inştiinţăm).

Pop Vasilie pisal (a scris).

Patru peceţi în fum.

XXXVI Zapis cum au vinit Condrea сих Maicăi, nepot Savei ѡтсело (din satul), Fereşti scriem cum am dat a mea parte de ocină ce să va aleage in tot locul, cu tot vinitul, ot Fereşti am dat Petrei lui Cehan pentru cal bun ce au fost Condrea chizeaş de acel cal şi calul au fost *biăuluit* dinnaintea a omeni buni, dereptu 44 de taleri bătute, deč cu altă nam avut cu ce plăti ce am dat

a mea parte de ocină din Fereşti cum şi mai sus scriem şi aciast tocmală sau făcut прѣд (înainte) Mihăil ot Steţcani и прѣд (şi denaintea). Inosie ot (din) Crăstenici. и прѣд (şi denainte) Berbeace hăn (sărel) ot Fereşti и прѣд Moisa ot Zăpodiani şi dinnaintea a mulţi ѡмени buni да сѣ знает (să se ştie).

O pecete în tuş, stearşă.

XXXVII. Constantin Cehan însum pre mene scriu cest zapis a meu cum am tocmit cu Bogza călugărul să i dau un cal bun armăsar să i placă pre un loc de prisacă unde au murit Vremaş, ţiganul şi izvorul prisăcii şi în tocmala nostră au fost popa Ciocărlan ot Războen şi Socoloschi căpitan şi Dumitraşco ot Onceşti, şi că (n) sau făcut aciastă tocmală calul nu ia l dat, ce să il de că (n)d va merge Bogza la dumnelui şi noi mărturisim ce mai sus scrie nem pus peceţile.

Eu popa Ciocărlan din Războian am fost întraciastă tocmală.

az Dumitraşco iscal.

in dos: Costantin. când va veni săi dai armăsarul.

XXXVIII. Como au venit Banol fečorol Gligorcei nepotol loi Anton Vreameşь ot Prigorceani, şă şeau văndot partea sa de ocină ce să va alege partea mănesa a Anei deîn sat deîn Fereşti, şă eu, văndot loi Constantin fečoroloi Cehan, şă iau dat bani gata 12 zlaţi com şă mai sus scrie, como au văndot Banol fečorol Anei Gligorčoi, de neme nenevoit neci asoprit ce de bonă voia sa şeau văndot partea sa deîn Fereşti, deîn tot locol deîn sat şă deîn ţarină, şă deîn fănaţi, pre unde vor hi şă sau văndot denaintea loi Costin ot trăg Hoş şă denaintea Docăi comis, şă denaintea Chirelei dascaloloi şă denaintea loi Gheorghiţă Rogojanoloi, şă denaintea loi Holpe fečorol Moisei Meaşteroloi şă denainte a molţi omene bone şă tenere şă bătrăni, deaciasta scriemь şă mărturisim ca să să ştie.

două peceţi

XXXIX. *Fără dată de an, lună zi și loc.* Costantin și Apostol Cehan cumpără cu 120 zloți tot satul Chiujdeni, cu moară în Vaslui de la obștea răzeșilor.

╳ Eu Măriicuța fata lui Călmățui și a Vărvarei și nepoții | mii Vasilii și Gavril și Anesi'a fata Tudorei și cu | feciorii mei Gavril și Ghiorghi și Anghelina și Cerna fa | tai Băle și feciorul meu Măteiu și nepoții | Tudorei. Toader și cu feciorii mii și Ionașco și Gligorii și Toader. mărturisim pre noi cu cest zapis | al nostru cumu ne am tocmit noi de bună voia nostră de | nime nevoiț sau împresurați neam tocmit cu *Costantin* | *și cu Apostol feciorii ui Cehan* și leam vândut satul Chiuj | deanii cu tot venitul ce iaste locul acelui sat cu vad de mor | în Vaslui și cu locuri de prăsăci și am vândut și partea Solomiei ce s cheamă parte boerească, iară boerii șor lua partea noastră dintraltu sat și neamne | guțat dereptu o sută și doao zăci de zloți bătuți.

11 puneri de degete.

Obs. Erau 13 răzăși propri tari în Chiujdeni, care își vând ocina lor fraților Cehănești.

Călmățui = Varvara

Măricuța, Tudora, Băle, Toader

Vasile, Gavril, Anesie — Cerna

Gavril, Gheorghe, Anghelina, — Mateiu — Ionașco, Gligore, Toader,

---

XL. *7128 Iulie 27 (1620) Iași:* Gaspar Vodă întărește lui Petru Cehan stăpânire pe părțile cumpărate cu 100 taleri în Grumazești și Fauri.

Ιω Gașpar Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei ; cum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boiari sluga noastră Vasile Bogza (fost comis. în suși) de a lui bună voie de nime silit nici impresurat și a vândut a sa (a lui) dreaptă ocină și cumpărătură (pe) a patra parte din îmbe satele (tot satul) Făurei și (din) Grumăzești (ce-s la apa

Vasluilui), cu vaduri de mori (cu vad de moară în imbe satele şi cu tot venitul ; aceia a vândut slugii noastre lui Petre Cehan drept una sută taleri bătuţi şi un cal bun) ce iaste lui cumpărătură acea parte de ocină de la cumnatul lui [iar slugii noastre lui Vasile Bogza este lui cumpărătură acea parte de ocină de la cumnatul lui]. Ghidion, fiul lui Voico logofătul [iar lui Voico logofăt iaste lui cumpărătură de la Simion Crasneş, din ispisoc de cumpărătură de la însumi Domniea mea] acestea le-am vândut slugii noastre Apostol Cehan (Petre), pentru una sută taleri de argint şi un cal bun. Drept aceaia noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderelea şi de la noi încă am dat şi am întărit înşine slugii noastre lui Apostol (Petre) Cehan pe cele de mai sus zise părţi pe a patra parte din toate îmbe satele (ѡт вьсѣ ѹбоки селове), Grumăzeşti şi Fauri ces în ţinutul Vasluiului (у волѡст васлуюскомѹ) cu vaduri de mori, ca să fie lor cu toate veniturile, ocine şi uric şi cumpărătură şi întăritură cu tot ce este pe acel loc, neruşeit în veaci, şi altul să nu se amestece.

Insuşi Domnul a poruncit. în Iaşi leat 7128 (dres 7), Iuli 27).

Ghianghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit

+ Focea

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI 64.

Pecete in ceară aplicată pe hârtie romboidală. Rândurile puse în paranteză sânt scrise de altă mână, care a schimbat redacţiunea, ştergând corectând şi dând altă ordine în redactare.

XLI. 7128 (1620) *Iaşi* ; Gaspar Vodă întăreşte lui Ionaşco Capotă comis. stăpânire în Mâneşti întorcând urmaşilor lui Bogza log. 80 taleri.

Iѡ Gaşpar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţărei Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştri boiari, ale noastre slugi Ionaşco Capotă biv. comis. şi Mafteiu cumnatul lui (кумнат его) şi au intors înaintea noastră ficiorilor *Bogzei logofătului, lui Vasilie* părcălabul şi surorilor lui *Buscăi* şi *Loghina* 80 taleri bătuţi pentru jumătate de jos a satului *Mâneştii*, ce-s pe Vaslui, ce le-a fost lor cumpărătură de la Mărica fata Fătului şi de la Crăstoae şi de la Ionaşco fii lui Gheorghie şi de la Ioan fiul lui Măteiu, căci că dânşii au fost rude mai de aproape (били сьродници мали ближнѣишїи) iar (din seminţia lui)

Bogza logofătul, nime mai mult într'acestea să nu aibă a se amestecare înaintea acestei cărţi a noastre.

scris în Iaşi la anul 7128.

Domnul a zis.

Gheanghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Băsianul

Obs. Textul slavon în Surete XXXI 66. Este şi un suret vechiu.

XLII. *7128.* (*1620*) *Iaşi.* Gaspar Vodă dă moşia Romaneştilor lui Gheorghe comişel pentru că au plătit o moarte de om cu 3 cai şi ciobote cu 25 galbeni.

Iω Gaşpar Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; cum au venit înaintea noastră şi înainte a lor noştri boiari, ale noastre slugi Gheorghie fiul Annei Comişel, şi Toma şi fratele lui Onca şi au adus înaintea noastră şi înainte sfatului nostru (**прѣд ншим съвѣтом**) o carte domnească de la răposatul Aron Voevod, cum ei au plătit însăşi o moarte de om (**една съмртъ члвскал**), pentru căci s'a omorit un grec gealip împărătesc (**за что сѣ ѹбила един грек џелепицрскїи**), în hotarul satului Româneştii, deci a dat Gheorghie 3 cai buni şi un cal a dat Toma şi fratele lui Onca pentru satul Romaneştii şi drept ciobote au dat 25 ughi (**й за чоботе дали ке уг**). Deci care din răzeşii săi vor voi să stăpânească ocina să aibă a întoarce celor de mai sus scrişi; iar când n'ar vrea să întoarcă să aibă a se lipsi de ocină (**да ймают сѧ лишѣти за ѡтинѵ**). din satul Romăneşti. Pentru aceaia nime mai mult să nu aibă a se amestecare sau a stăpâni înainte acestei cărţi a noastre.

scris în Iaşi la anul 7128.

Domnul a zis.

Gheanghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Băseanul.

Obs. Textul slavon în Surete XXXI, 67, este şi un suret vechiu, Pecetea este căzută. Documentul nostru cuprinde o pagină din vechiul obiceiu al ţării: moartea de om, plata capului, şi gloaba ciobotelor cum şi preţul lor în bani.

XLIII. *7128 Mai (1670). Iaşi* Gaspar Vodă împuterniceşte pe Palaghie să ţină părţile fratelui său din Vilneşti şi Grauri.

Iω Gaşpar Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldovei, cum a venit înaintea noastră Palaghie, fata lui Bantăş şi s'a părât de faţă cu fratele ei Dumitraşco pentru nescari părţi de ocină, ce ei au avut în satul *Şendreşti* şi din *Căpoteşti*; ceaste părţi de ocină, le-a vândut fratele ei Dumitru şi partea ei slugii noastre lui Andrei fiul Ilei şetrar. Drept aceaia deci Domniia mea făcutu-le-am lor leage direaptă (сътворихωм им закон права) cum să aibă a stăpâni Palaghia partea fratelui ei din satul Vilneşti şi din Grauri, pentru aceaia să nu aibă a mai pârâ Dumitru pe Palaghiia de aceste părţi pentru ocină nici o odănăoară în veaci înaintea acestei cărţi a domniei meale.

Insuşi Domnul a poroncit în Iaşi la anul 7128 Mai 16.

Pecete în ceară aplicată pe hârtie romboidală. + Focea. U(icar)

Obs. Textul slavon în Sureţe ms. XXXI. 68. Pe cuta din dos a actului stă scris: (вь некитност его милоѣт пань гѣнгь вел логофет у двор) (în nefiinţa milii sale pan Gheanghe vel logofăt la curte). az (eu) Nebojatco iscal.

XLIII. *7126 August* 12 (1618) *în tabără.* Radu Vodă Mihnea întăreşte lui Petre Cehan vatah cumpărăturile ce a făcut cu 258 taleri în Fereşti de la Erina Turşea şi Ionaşco Benea.

Iω Radul Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldoviei; adică a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici sluga noastră *Petrea Cehan vatah*, cu un zapis de mărturie de la *Nădăbaico vel vătah al Vasluiului*, şi Leahul hăn(sărel) din Podeni, şi Costea aprod din Beliţeni, şi Ion Neamişul din Solesti, şi pop Costin de acolea şi pop Toader din Sţioborăni, şi Cocială aprod şi Tăbuci din Sţioborăni şi Dodul Hănsărel din Fereşti, scriind într'acel zapis cum a venit înaintea lor Erina fata *Turşei*, de nimeni silităn ici învăluită, ci singură ea de a ei bună voe şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie, din partea tatălui ei Turşea a treia parte din satul Fereşti din judeţul Vaslui (ωт волωст вaслую), şi din vatră de sat şi cu loc de *hreble* (сь мѣстоза хребле) şi cu loc de vie сь мѣсто за вьртоградн) şi cu loc de prisacă şi cu livezi, (мѣсто за пасику и сь садооке), unde a fost livada

lui Pop сгде бкіст сади поповови), şi din ţarină (ѡтцарин8), şi din câmp (ѡт полѣ), şi din poeni (ѡт полѣи) şi din fâneţe (ѡт сеножати), acestea toate sunt în hotarul satului Fereşti (сиχ късаχ сѫт кх χотар8селѡ ферещи). Deci le-a vândut slugii noastre mai sus scrise lui Petrea Cehan vătah drept 205 taleri de argint. Şi iarăşi a adus înaintea noastră sluga noastră Petrea Cehan vatah şi alt zapis de la Andreiu din Tătăreni şi Lazăr ottam, şi Berheaci hănsarei, şi Toader Ţintă din Fereşti, şi Crăciun meşter (мистр8) deacolo şi dela mulţi oameni buni şi bătrâni din megieşii din prejur, cum a venit înaintea lor Ionaşco Benea şi cu alţi fraţi ai lor anume Hoţul şi Gheorghie şi Dumitru şi surorile lor Mărica şi Tudosia şi Pinţa Hilka, iarăşi de nime siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor parte de ocină ce li se va alege tij din satul Fereşti (ѡт село ферещи), aceia au vândut-o iarăşi mai sus scrisului lui Petrea Cehan vatah drept 53 taleri de argint. Deci Domnia mea şi cu tot sfatul nostru, când am văzut aceale zapise de mărturie (записе за март8рїе), de la atâţia oameni buni am crezut; deci şi de la noi am dat şi am întărit ca să fie lui şi de la noi danie şi cumpărătură cu tot venitul şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

a scris în tabără (пис оу табѫр) la anul 7126 Aug. 12

Insuşi Domnul a poruncit

Ghianghe vel logofăt a învăţat şi a iscălit

+ Haraga

Pecetea în ceară roşie aplicată; se citeşte exerga: + Іѡ Радꙋл воевода бжїю мл҃стїю гспдрь земли молдавскои +зркд. Cap de bou.

Obs. Originalul slavon hârtie. Surete ms. XXXI 62. Arhiva dr. C. Istrati.

XLV. *7128 August* 10 (*1620*). Petre Cehan cumpără cu un cal, o vacă şi 70 taleri ocina *Nerăii* de la feciorii lui Bogza logofătul.

Zapis şi mărturie de ѡcină cum au vi(ni)t Busca şi cu sorăsa | Loghina şi fratele lor Vasilie feciorii Bogzei logofăt de au vândut de a lor bună voe de nime siliţi nici nevoiţi | a lor direaptă ocină anume Nerăii în ţinutul Vasluiului | pre apa Vasluiu-

lui cu vad de moară in Vaslui au vândut *Petreai* | lui Cehan dreptu un cal bun şi 2 vaci şi 70 tal. bani | gata şi aciѣstă tocmală sau făcut dinaintia popi Vasilie | ot Fereşti i preot Costin ot Băliţeani i preot Gheorghiţă сиъ Rozojanul | i preot Ion Munteanul ot Grumăzişte i preot Panhilie ottam şi dinnaintia | a mulţi oameni buni deci noi văzându tocmală bună şi deplin plată noi pre mai *mare* mărturii neam pus peceţile de | aciasta scriem şi mărturisim.

Vlt. 7128 msţa Avg. 10 dni.

4 peceţi

XLVI. *7129 Mai 9 (1621) Iaşi.* Alexandru Vodă Iliaş intăreşte lu Apostol Cehan în Prigorceni cumpărăturile făcute cu 53 taleri de la răzeşi

Іѡ Alesandru Iliaşi Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, cum a venit înaintea noastră şi inaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari sluga noastră (слѹгє) *Apostol (*ras, *Petrea Cehan*), cu un zapis de mărturie de la Toader din Murgeşti şi de la Petrea hănsărel ot Fereşti şi de la Berbiaci ottam şi de la popa Vasilie ottam, scriind într'acel zapis, cum a venit înaintea lor Pavel şi fraţil săi Ion şi Moisă şi Andronic feciorii Anisiei Popiţoae, de nime siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie toată partea lor, ce li se va aleage din satul Prigorciani, ce iaste pe o despărţire a apei Vasluiului tot in ţinutul Vasluiului что єст на єдна раздєлѣнїа водѹ васлѹю пакиж оу волост васлѹю); aceia au vândut slugii noastre lui Apostol (ras Petre) Cehan, care e scris mai sus, drept 53 taleri bătuţi. Deci noi văzând cel zapis de la atâţia oameni buni şi noi am crezut lor, şi de la noi aşijderele am dat şi am intărit inşine slugii noastre lui Apostol (ras Petrei) Cehan, pe cea parte de ocină, ce mai sus scrie, ca să fie lui şi de la noi dreaptă ocină şi cumpărătură cu toate veniturile, neruşeit nici odănăoară în veaci, şi altul să nu se amestece.

Insuşi Domnul a zis. in Iaşi la anul 7129 Mai 9.

Ghianghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Toma.

Pecete in ceară căzătă.

Obs. Este şi un suret vechiu. Textul slavon, Surete ms. XXXI. 79.

XLVII. *7129 Mai 25 (1621) Iaşi.* Cartea lui Alex. Iliaş Vodă către Ionaşco diacul să cerceteze pâra între Ionaşco şi Lazor.

Iω Alexandru Iliiaş Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, scriem domniia mea slugii noastre (slavoneşte apoi românește) lui Ionaşco diiac din Gugeaşti, dăuţi ştire că ni sau jăluit Ionaşco Ungheanul ot Martineşti pre Lazor зѧт (ginere) Marco, din Burdugan, şi prea Moisei fecior Condrei, şi prea Pavăl зѧть (ginere) Condrei. şi prea toată ruda lor dzăcând că sau pârât cu dânşii, pentru ocină de acolea, câte spune un ispisoc lor şi au rămas pre dînşii din legea, pentru ceaia dacă vei vede cartea domnii meale, iar tu să mergi, acolea, şi cine vor fi lăcuind în parte lor, iai tu să scoţi pre dînşii afară, sau să hii ei vecini lui Ionaşco. Ungheanul şi să iai a dzeace din pâne lor şi din tot vinitul, şi din moră, şi din vadul morii, câtă să vor alege parte lor, (так да знаєт инак нє чинитє= astfel să ştiţi şi altfel să nu faceţi.

Domnul a poruncit. u Ias leat 7129 Maiu 25.

Ghianghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit

pecete în tuş roş. + Gavril.

Obs. Textul cu chirilice, Surete ms. XXXI, 78.

XLVIII. *Fără an.* Petre Cehan cumpără în Prigorceni părţile lui Gavril.

Adecă eu Gavril сн. Ştefan ot Criceşti i Gheorghe brat ego, i Balaia fata popei lui Suholeţ ot Burdugani *sam* mărьturem co cesti zapis al nostro com amu vândut a nostră dere*tâ* ocină şi moşie dein sat dein Prigorceani de nime nevoiţi şi de nime nepreasuraţi Petrei Cehan dereptъ să hie lor moşie i сньго şi această tocmală sau făcut denainte loi Domitraşco sulger ot Micleşti şi popei loi Vasilie ot Fereşti. Berbece otiam şi Petrea Hănsar otam şi noi nem pos peceţile şi Toma ot Româneşti.

2 peceţi: a) 2 paseri pe creangă.

b) o pasere.

XLIX. Fără an, Junie 21 Bacău. Petre Cehan plăteşte lui Iane Grecul 180 taleri, tălhăşugul făcut de nişte haidăi ai săi.

Eu şoltuzul şi 12 pârgari şi preutu (сщєнници) сь oameni buni şi bătrâni din târgul Bacăului (ωт тръг бакове | adică au venit

înaintea noastră *Petrea Cehan* şi cu Ianea Grecul (крек) la noi, pentru niscari făcători de reale (ради нѣкию злѡтворци), cari au prădat lui Iane ceia ce avut (что укрaх ꙗневи что имает). Deci Petre au plătit tot ceia cau arătat Iane cu sufletul său denainte noastră şi a dat preţ Petre Cehan 180 taleri în mâaule lui Iane Grecul (крек) denaintea noastră. Deacia Petre Cehan să aibă leage (да имает закон). cu acei făcători de reale (злѡтворци). să aibă a-i întoarce lui Petrea aceale bucate indărăpt (да емает ѡбернити Петреи тих комати назад). căci i-a plătit capul (почто изкадили главы) din pieire (ѡт изгибленіе). Aceste scriem şi mai pre marea credinţă (май велика вѣру). şi întăiire pus-am pecete oraşului (печат ѡрашом) la zapis

scris în Bacău Iunie 21

— „Este făcător de reale (творцилу) Ioan Herghelegiui a Coşescului. Măican Hergheleg iul“.

— „şi este făcător de reale (злотворци) alt Ion Herghelegiul a lui Ionaşco Cehan. Radul Haideul“.

— „şi alt Haideul este a lui pan Cehan sulgeariul, Ionaşco Văcariul (Вжкарул | a Petrei Cehan, să ştie, aceasta scriem.

— „Este făcător de reale Ion Telejean Haidău

Печете тръга Бакъу.

Obs. Textul slavon scris cu foarte multe greşeli de limbă şi cu forme populare in Surete ms. XXXI. 289.

L. *Fără veleat.* Sivit Fevr. 6. Cinci zapise prin care Petre Cehan cumpără cu 30 taleri o iapă şi un cal părţi în Fereşti de la mai mulţi răzăşi.

Eu Condrea din Fereşti mărturisescu cu aĉastă scriso | are a mea cum miam dat toată partea mea de ocină ce | să va aleage din sat din Fereşti printru ciam fost chizeaş | de Nicoară feciorul lui Dumitru Erhan printru un | cal ce iau fost furat şau fost săl plătească, şi Iau | apucat moartea şi nu i Iau plătit să ai | bă Petre Cehan al ţinea pânăi voi plăti şi când iam dat ocina mea fostau oameni buni | Ion Mazăre din Şiviţă şi Andreiaş dea acolea | şi Păcurar şi preutul popa Hilip tij şi mai maire credinţă pusam eu Andreiu peceatea | mea în câstă scrisoare.

— Şi mi am luat zi de acmu până în *zua* de Blagoveştenie de nu voiu plăti să hie locul pieitoriu.

peceate (o floare) pis u Şiviţ Febr. 6.

LI. Adecă eu Erena fata Turęei insămi pre mene mărturisescu cu cestu | zapis al miu cum de bună voia mia de nimene nevoită nici înpresurată | am vândut a mea direaptă ocină şi moşie din partia părintilui miu | Turęei, a treia parte din sat din Fereşti, cu tot venitul din câmpu şi din ţărin | şi din fâneţu şi din poeni şi din vatra satului şi cu loc de iaz şi cu | loc de grădin şi cu loc de prisăcia (прискчл) şi cu pomeate unde au fostui pomii lui | Topor aciasta eu am vândutu Petrei lui Cehan dereptu o sută şi doaî | dzeci de taler şi întraciastă tocmală au fost Nădabaico vătavul cel | mare a Vasluiului şi Elea Hănsărel din Poldeani şi Costandin Băliţeanu | şi Ion Neamişul din Soleşti şi popa Gonţea de acolo şi popa Toader din Ştiboreaní şi Cocială ap. şi Tăbuci din Ştiboreani şi Dodul | Hn din Fereşti. deci noi toţi vădzându a lor de bună voe tocmală | şi deplin plată cum mai sus scrie am făcut acestu zapis de la noi | ca de săş facâ Petria Cehan şi ispisoc domnescu pi mai pre mare | credinţa neam pus şi peceţile către acestu zapis ca de să să ştie | şi eu Dumitru uricariul lam scris cu mâna mea.

Dumitru uricar iscal.

4 peceţi

LII. Zde est zapis şi se mărturiseaşte cum au venit feciorii Cozmei de Beneşti anume Ionaşco Benea şi cu fraţii săi şi surorile sale anume Hoţul şi fratesău Gheorghe şi fratesău Dumitru şi surusa Măriica şi cu | sorusa Todosica şi cu sorusa Pinţa şi cu sorusa *Pahilca* de ne | me siliţi nici nevoiţi sau înpresuraţi, ce de bună voia lor ,au venet de şau | vândut a lor parte de ocină ce se va aleage de sat de Fereşti şi au luat bani 33 taler gata de mâna Petrei lui Cehan şi iau dat ocina | pe unde va fi loc de hrană în tot locul de sat de Fereşti cum i şi mai | sus scris denainte a mulţi omeni buni şi bătrâni a(n | ume) *Andreiu* de Tatăreani şi denaintea lui Lazor deacolea | şi denainte lui Berbeaci Hănsăr şi a lui Toder Ţintea de Fereşti | şi Crăciun meşterul deacolea şi mulţi omeni buni şi bătrâni de pe înpregiur megiiaş dea iasta mărturiseaşte.

4 peceţi

LIII. Adecă Dodol şi Berbeaci înşine pre noi mărturisim cu cestu zapis al nostro | cum am luat noi de la *Petrea Cehan* neşte | bani de am dat pentru partea lui Iachim | partea den Fereşti, luatam bani 12 tal | mari şi 5 taler buni de iam dat popei | Onacăi pentru un bou şi 2 galbeni | buni am dat lui Gligorie şetrar, deč | aceşti bani ni iau dat pentru acestu loc şi | noi locul lam dat Petrei lui Cehan pentra | ceşti bani, însă au fost să ne mai dea 4 vite | de vaci după acei bani şi întraciastă tocma(lă) fostau Crăciun Roşca şi Ghiorghi Grecul | şi Trif şi mai pre mare credinţa neam pus şi peceţile.

3 peceţi in cerneală

in dos: сътворила испісок = să se facă ispisoc

LIV. Zde zapis de ocină din sat din Româneşti. cum au vinitu Mafteiu | şi cu sorusa Măriica fičori Anii nepoţi lui | Ghiorghi, de nime siliţi nici înpresuraţi ce de a lor bonă | voe de au vândut partea lor de ocină partea de ǧos cu loc de | fânaţ şi cu loc de ţarină şi din vatra satului am vândut | noi ǧupânului *Petrei lui Cehan*, dereptu 60 de taleri şi | o iapă; şi aceasta tocmală sau făcut dinaintia a oameni | buni dinainte popei lui Vasile ot Fereşti şi dinaintea lui Marco Hăn(sărel) ottam şi dinainte lui Ciocărlie pit ottam | şi dinainte lui Onosie ot Bosănceani şi dinainte | a mulţi omeni buni şi tineri şi bătrâni, deč noi văzându tocma | lă bună între dânşii cum şi mai sus scrie noi mai maare mărtu | rie neam pus şi peceţile, eu popa Spiridon de Miteşti, am scris de aceas | ta dăm ştire.

4 peceţi în cerneală.

LV. *Fără an.* Petre Cehan cumpără cu 9 taleri, şi 5 boi părţi în Româneşti de la nepoţii Hreanciului şi de la I. Telejnoi.

зде запис ѿт ѿчинѫ ѿт сило Ромѫнещи скием şi mărturisim cum au venit Gavril i Todosie i Mariia fečorie | Chiliei, nepoţie Hreanъčului de neme nevoiţi | nece înpresoraţi, ce de alor bonă voe de şau vândut | a lorъ parte, ce să va alege deînsat de Româneşti | **дит часе** (parte de gios) şi am văndot Petreai loi Cehan derepto | 9 taleri şi ačastă tocmeală sau făcot denaente loi Bogonosie păh. ot Gărcine, i Petrea Hăn(sărel) ot Fereşte | i Marco Hăn(sărel) ottam i Glegorie ot Mirceşte | i popa Vasile pisal (a scris).

3 peceţi în fum.

Obs. Acelaşi popa Vasilie din Fereşti scrie cu fonetica lui populară şi plină de greşeli gramaticale: *schiem*, *mătorisim*, *nepoţii*. Apoi având ceva urme de cultură slavonă impestriţează stilul cu slavonisme ѕде ѕапис ѿт ѿчено ѿт сило Романъ (е) щи — acest zapis de ocină din satul Romăneşti; iar mai jos; deîn sat de Romăneşti, част (partea) ğos. etc.

LVI. *Fără an*. Petre Cehan cumpără in Frasini cu 29 taleri partea lui Lohan, de la Petru Băţ.

Zapisul de cumpărătură cum că au cumpărat Petre Cehan ocină Petrăi, parte ce au vândut Petre Băţ din Frasini lui Lohan, acela au văndut Petre Băţ lui Lohan drept... taleri tătărăşti şi în urmă au vândut Lohan ace ocină din Frasini a treia parte lui *Petre Cehan* drept acei bani şi au dat Cehan 29 taleri in mâna lui Lohan înainte multor oameni buni Gavril Şuicău vătav din Bahriceni şi Platon vătav din Trăsnăşani şi Pătransche tij şi Stefan Dvedanul şi David sinъ. Bahrin pah. din Bahriceni, *Goescul* din Tescani şi *Zafăr* cumnatul lui Ion Bosanciu şi Ion Barta. Iar hotaru acestor părţi din Frasini... drept 29 taleri şi să le fie lor ocină şi cumpărătură şi de către noi dăm această scrisoare.

I. p.

LVII *Fără an*. Petre Cehan cumpără cu 10 zloţi părţile Anei Vărvăroae din Strâmturi.

+ Eu Morgcŏ nepotol Copcie din Gogeşti însămi mărturisesco co acesto zapis de nime nevoet nece impresorat ce de a mia bonă voe comъ eu am dat locol de prisacă de sopto grădina domisale logofătoloi loi Răcoviţă şin aĉastă tocmală au fost diaconol Bone de Fereşti. Toaderъ ottam şi Vasile Leaţea ottam şi Danael otam.

X peciat Murgoč.

Eu popa Vasilie pisal (a scris)

LVIII. *Fără an*. Petre Cehan cumpără cu 10 zloţi părţile Anei din Strâmtură.

Zapis za otninu cum au vinit Ana fata Vârvarii şi cu feciorii săi Gligorie şi Mărzea din sat din Strâmtură de ni ı me siliţi nici nevoiţi ce de a lor bonă voe şi au vândut a lor ocină

şi moşie în tot locul ce să va aleagea parte lor din sat din Strâmtură, de au vândut ğupânului Petrei lui Cehan dereptu zeace zloţi bătuţi şi această tocmală sau făcut dinnaintea a mulţi oameni buni, dinnaintea lui Inosie de Crâstănici şi dinnaintea Moisei şi dinnaintea lui Nistor de Bosăncani şi dinnaintea lui Vasilie ottam şi dinnaintea a mulţi omeni buni tineri şi bătrâni de aciastă scriem şi mai mare mărturie neam pus şi peceţile.

3 peceţi în fum.

LIX. *Fără an. (7131) Februar 25.* Petre Cehan stăpâneşte în Strâmturi parte lui Ihnat Dovalmul, pentru că i-a perdut un cai şi 5 strijaci.

Zde zapis ѿт оучино ѿт сило *Stămtur* cum au venit Ihnat Dovalmul i brat eg Ştefan sin Anei nepoţi popei lui | Plătică den sat Strămtură ѿт viost Vasluiu скыем cum au | ei. dat de a lor bonă voe de nime siliţi, nici nevoiţi | de au ei dat parte lor de ocină şi moşie, ce să va aleage | den sat den Strămtură cu vad de moară şi cu tot veni | tul de au dat *Petreai lui Cehan* pentro ce au perdut Ihnat | Dovalmol 1 cal tretin şi 5 *strigiiači* de no şau potut | da sama nemică de acel cal şi aşişderilea iară şi fratesău Ştefan au perdut ѿн cal foarte bon deci pentru | ce sau făcut atâta pagobă noi iam făcot zapis Petreî | lui Cehan pre aciastă ѿcină cum şi mai sos scrie şi aciastă | tocmală sau făcot denainte a oameni .boni pread Marco | hăn. ot Fereşti, i pread Petrea Hăn. ottam i pread. Parcă şăt. ottam | i pread Necoară ot Schiai, i pread Ion vătămanol ottam i pread | Ioi Boico ottam deci noi *văzido* între dânşei tocmală bonă | noi neam pos peceţile eu popo Vasilie pisal.

Fev. 25.

Vasilie iscal.

4 peceţi în fum.

Obs. Cf. ispisocul lui Simion C. Movilă-Vodă din 7115 Ghenarie 10 pentru Nechifor duvalmul şi nota explicativă.

LX. *7130 April 15 (1622) Iaşi.* Stefan Vodă Tomşa întăreşte lui Petre Cehan şi fiiului său Costantin cumpăraturile ce au făcut cu 42 ughi în Fereşti şi Prigorceni.

їѡ Ştefan Tomşa voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldovei ; adică a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri

boiari sluga noastă *Petrea Cihan* cu fiul său Constantin (сѫ син его) şi au adus înaintea noastră un zapis de mărturie denaintea a oameni buni şi slugi domneşti şi preuţi anumea : pop Vasilĭ ot Fereşte, şi Petre hăn (sărel) deacole, şi Marta deacole, şi Ciocărlii tij, şi Berdean tij, şi Toma tij, şi mulţi oameni buni scriind şi mărturisindu, cum a venit înaintea lor *Dumitra* fata (дочка) Todorica, nepoata (внука) Anton Vreameş, de a ei bună voe de nime silită nici învăluită, şi a vândut a ei dreaptă ocină, toată partea ei câtă i se va aleage din satul *Fereşti* despre (ѡтко) Antănăseşti ; aceaia au vândut-o slugii noastre *Petrei Cihan* şi fiului său Costantin pentru 20 ughi zloţi. Şi întracestia iarăşi a vândut *Dumitra* fata *Glignii*, nepoata lui *Fărămă* toate părţile ei, cât i se vor aleage în satul Prigorceani cu tot venitul ; acelea iarăşi le-au vândut slugii noastre lui Petrea Cihan, şi fiului său Costantin pentru 22 ughi aur. Deci noi văzând a lor bun şi drept zapis de la oameni buni şi slugi domneşti, iar noi am crezut şi de la noi încă am dat şi am întărit slugii noastre lui Petre Cihan şi lui Costantin, pe aceale de mai sus scrisă părţi de ocină din satul Fereşti şi Prigorceni, ca să le fie lor şi de la noi uric şi întăritură cu toate veniturile neruşuit nici odinioară în veac. Şi altul nime să nu se ameastice.

In Iaşi la anul 7130 april 15.

Insuşi Domnul a poroncit.

Ghianghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Focea.

Obs. Original slavon hărtie în Surete ms. XXXI. 59. Arhiva Dr. C. Istrati. Pecete în ceară roşie sfărmată.

LXI. *7130 Mai 9 (1622) Iaşi.* Stefan Tomşa întăreşte lui P, Cehan cumpărăturile făcute cu 181 taleri, 2 vaci şi un cal pe 5 zapise în Răl, Făstăcĭ şi Romaneşti.

Iѡ Stefan Voevod Tomşa, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari a mari şi a mici, a noastră slugă Petrea Cehan (петра чехан) cu un zapis de mărturie de la mulţi oameni buni scriindu şi mărturisindu, cum au venit înaintea lor Busca şi sora ei Loghina featele (дщери) Bogzei logofătul, de a lor bună voe, de nime silite nici învăluite au vândut a lor dreaptă ocină şi mo-

şie satu Răii (село Рѫии), ce-i pe apa Vasluiului (на потоцѣ васлую), acela l-au vândut mai sus scrisei slugei noastre lui Petre Cehan (петри чехан) pentru un cal bun (за едина кон добрѫ) şi 2 vaci bune (два воли) şi 70 taleri bani gata. Deci noi văzând cel zapis de mărturii domnia me crezutam şi am dat şi am întărit ca să fie lor şi de la noi cu toate veniturile. Şi iarăşi ne au arătat înaintea noastră alt zapis (ин запис) de mărturie de la mulţi oameni buni, cum singur el a cumpărat de la Toma Tudorcea fiul Maicăi, toată partea lui de ocină, câtă i se va alege din satul Româneştii (ѿт села Ромѫнещии) din vatră de sat şi din făneţe şi din ţarină (ѿт царину) şi cu vad de moară în apa Vasluiului (на вода Васлую) de le-a cumpărat drept 50 taleri de argint. Şi alt zapis cum singur el a cumpărat de la Ion Telejanul (Тележанула) a treia parte din cel sat Româneşti drept 25 taleri de argint. Şi alt zapis cum singur el a cumpărat de la Bejan o parte de ocină din satul Lieştii, care acea parte de ocină i-a fost cumpărătură lui Bejan de la varăsa Nastasiia fata lui Buză (дочка Бузѫ) şi cu partea ce i se va aleage, aceiaş acumpărat cu 25 taleri de argint. Şi iarăşi alt zapis, cum singur el a cumpărat de la Nicoară toată partea lui câtă i se va aleage din satul Făstăcii (село фѫстѫчи) aceia a cumpărat pentru 11 taleri curaţi. Deci noi văzând ceale zapise de mărturie de la mulţi oameni buni şi slugi domneşti şi foşti militari (воини прѣднїи), cum el singur a cumpărat cu ai săi drepţi şi adevăraţi bani, Noi aşijedrea şi de la noi am dat şi am intărit veşnic slugii noastre lui Petre Cehan toate actele de mai sus scrisă părţi de ocină cum să-i fie lui şi de la noi uric şi ocină cu toate veniturile lui şi copiilor lui, neruşuit nici odănăoară în vecii vecilor; şi altul nici cum să nu să ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a poroncit.

Scris în Iaşi la anul 7130 Mai 9

Gheanghe vel logofăt a învăţat şi scris

+ Nicoară

Pecete domnească în ceară aplicată pe hârtiie, cu exerga;

+ Іѡ Стефан Томша воевода господар. земли молдавской. cap de bou

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI, 84.

LXII. 7131 Octomvrie 4 (1622) Iaşi. Ştefan Tomşa întăreşte lui Petre Cehan cumpărăturile sale în Româneşti şi în Cojocari de pe la răzeşi cu 126 taleri de argint.

Iω Ştefan Tomşea Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştri moldoveneşti boiari sluga noastră *Petre Cehan* şi a adus nascere zapise (нѣкн записе) de mărturie denainte a mulţi oameni buni şi milatari mai înainte, şi adică denainte lui Petre hănsărel din *satul Fereşti* şi denainte lui Toderiţă ottam şi pop Vasilie tij. şi Berbeace hănsărel ottam, pop Isachi şi dinainte lui Nistor ottam, aceste scriind şi marturisind în ceale zapise, cum au venit înainte Magdalena cu sora ei Brehnoae, de nime silite şi nici învăluite, ce de a lor bună voe şiau vândut a lor direaptă ocină şi moşie din satul *Romaneşti* ce se va aleage partea lor, din tot locul cu tot venitul, ce-i în ţinutul Vasluiului, aceaia a vândut slugii noastre lui Petre Cehan pentru 14 taleri bătuţi, şi arăşi au venit înaintea lor *Golanca* din Româneşti dela Vasluiu, şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie tot din satul Româneşti ce se va aleage partea ei din vatră de sat şi din ţarină şi din câmp şi din tot locul cu tot venitul; aceaia a vândut slugi noastre lui Petre Cehan pentru 47 taleri de arginţi bătuţi, banii gata. Şi iarăşi a venit înaintea lor Anna cu sora ei Arvasia featele Crăstei din Româneşti şi a vândut a lor direaptă ocină şi moşie tot din satul Româneşti de la Vaslui, ce se va aleage parte lor din tot locul cu tot venitul, şi a vândut'o slugei noastre lui Petre Cehan pentru 25 taleri de argínt bătuţi. Şi iarăşi a venit înainte lor Mărie, fata Urâtei nepoată Ciorciei şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie din satul Româneşti, ce se va alege partea ei din tot locul cu tot venitul, aceaia a vândut slugii noastre lu Petrea Cehan pentru 30 taleri curaţi; şi iarăşi a vândut Dumitra fata lui Gavril Cacacea (кхкачк) din satul Româneşti a sa direaptă ocină ce se va fi ales partea ei din tot locul cu tot venitul şi partea surorei sale Măricăi, tot cu tot venitul; aceaia a vândut slugii noastre Petrei Cehan pentru 15 taleri curaţi; şi iarăşi au adus inaintea domniei meale şi alt zapis de mărturie de la cei oameni buni mai sus scrişi, cum a venit înainte lor *Brăila* de Foleşti şi a vândut a sa parte de ocină din satul Cojocari cu tot venitul de la Vasluiu; aceaia a vândut slugii noastre Petrei Cehan pentru 20 taleri curaţi. Intr'acestea sluga noastră Petrea

Cehan s'a sculat şi a plătit lor toate aceale părţi de ocină din satul Româneşti şi din Cojocari, cum scriem mai sus. Drept care Domniia me cum am văzut de a lor bună voe tocmală şi deplină plată, şi ceale mărturii de la atâţia oameni buni şi preuţi, domnia mea am crezut şi dela noi încă am dat şi am întărit slugii noastre lui Petrea Cehan pe toate acele părţi de ocină din satul Româneşti şi din satul Cojocari ca să-i fie lui şi dela noi direaptă ocină şi cumpărătură cu toate veniturile; şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

scris în Iaşi la anul 7131 Oct. 4 zile

Domnul a arătat

Gheanghe vel logofăt a învăţat şi a iscălit

+ Savaa

Pecete în ceară aplicată, dar desprinsă

Obs. Textul slavon, Surete ms. XXXI. 80—83. Pe faţa a 3-a se începuse altă redactare. Este şi un suret vechiu.

LXIII. 7131. *Mart (1623) Iaşi.* Ştefan Vodă Tomşa întăreşte lui Petre Cehan cumpărăturile făcute în Strâmtura, Româneşti, şi în Fereşti de la răzeşi

Iω Ştefan Tomşea Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari sluga noastră Petrea Cihan şi a adus înaintea noastră un zapis de mărturie dinaintea a mulţi oameni buni şi slugi domneşti anume Marco Hănsărel din Fereşti şi Petrea Hănsărel deacolo şi Parca şetrărel tij, şi Necoar tij, şi Baica tij, şi pop Vasilie ot Fereşti, scriindu cum au venit înaintea lor Ihnat duvalmul şi fratele său Ştefan, ficiori Annei, nepoţi popii Plătică, de a lor bună voe au dat a lor direaptă ocină şi moşie câtă li sa va aleage din satul Strâmtura; din tot locul cu loc de moară (съ мѣст за млин), ce-i în apa Vasluiului; aceia a dat slugii noastre Petrei Cehan pentru căci i-a pierdut lui doi cai buni şi 5 strijiiaci (за что изгѹбила емѹ два кони добри и пѧт стрижїачи) şi n'a putut el singur a-i da samă de acei cai. Deci pentru acei cai au dat ei acele ale lor ocini. Şi într'acestea iarăşi au adus inainte noastră alt zapis denaintea lui Bogonos păharnicul din Gărcini, şi Petre Hănsărel din Fereşti, şi Marco Hăn-

sărel deacole, şi Gligorie din Mirceşti şi pop Vasilie d'n Fereşti scriindu şi mărturisindu cum au venit înaintea lor Gavril şi sora lui Todosie şi Măriia ficiorii Chiliei, nepoţii Hreanciului de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi cumpărătură toată partea lor câtă li se va aleage din satul Româneştii, care-i în ţinutul Vasluiului aceaia au vândut-o slugii noastre lui Petre Cehan drept 10 taleri bătuţi; Şi iarăşi au adus înaintea noastră un zapis de la oameni buni şi slugi domneşti, de la Inosie din Crăstinici şi *Berbeace Hănsărel din Fereşti* şi Moise din Zăpodeni şi Mihăilă din Steţcani, cum au venit înainte lor Condrea fiul Mariţei, nepot Savei, de a lui bună voe a dat a lui direaptă ocină şi moşie, câtă i se va aleage cu tot venitul din satul Fereşti (ѡт село фереци) în ţinutul Vasluiului (у волост Васлвіг |, căci că a fost el chizeş (поркк) pentru Nicoară fiul lui Erhan pentru un cal bun biciuluit (бичилован) pentru 44 taleri de argint, dinainte a oameni buni, cari mai sus s'au scris. Deci noi văzând ale lor dreapte şi adevere zapise, iar noi am crezut şi de la noi încă am dat şi am întărit slugii noastre lui Petre Cehan pe aceale de mai sus zise părţi de ocină, ca să-i fie lui şi copiilor lui ocină şi uric cu toate veniturile nerușeit nici o dănăoară în veaci. Şi altul să nu se ameastece.

Insuşi domnul a poruncit — scris în Iaşi la anul 7131 Mart 1 zile

Gheanghea vel logofăt a învăţat şi a iscălit

Pecetea de ceară, sfărmată — + Focea

Obs. Textul slavon în Surete ms XXXI, 230. Este şi un suret vechiu (idem XXXI 229).

LXIV. *7132 Noembrie 22 (1623). Iaşi.* Radul Vodă dă carte lui Enache postelnicul să ţină satul Prigorceni pentru 66 galbeni datorii.

+ Iѡ Radul Voevoda bojiiu milostiu gospodar zemli Moldavscoi. datam'cartea domniei meale a lui nostru | credincios şi cinstit boiarin Enache postelnic, ca să hie tare şi putearnic | cu cartea domnii meale a ţine şi opri satul Prigorceanii ce iaste in ţă | nutul Vasluiului ci au fost a lui Sacotă ceau fost postelnic pentru *şasă-dzăci şi şas galbeni* | ce iau fost dator iar cine va fi de oamene

lui Sacotă de | le va părea cu strămbul ei săi întoarcă banii înapoi şi şă şi ţie satul. тѣм ради нкто да не смѣют дѣржати ни wпирати прѣд сим листом гсп҃двами (Pentru aceia nimene să nu cuteaze a ţinea sau a opri înaintea cestei cărţi a domniei meale).

Insuşi Domnul a arătat. pis u (scris în) Ias lt 7132 Nov. 22

Pecete domnească în tuş ros

Obs. Originalul slavon în Surete ms. XXXI 87.

LXV. *7133. Dec.* 21 *(1624). Suceava.* Radu Vodă carte la Istrate aprod pentru pâra lui Racoviţ cu pop Gonţea pentru o moară. *Se pune ferăe.*

Iѡ Radul Voevod b. m. g. z. M. scriem domniia mea slugii noastre | lui Istratie ap. de Albeşti dămuţ ştiri cum au venit înnainte domniei meale de au | jeluit sluga noastră *Răcoviţă* pre popa Gonţea de Soleşti şi pre alţi răzeaşi dea aco | lo zăcându că au făcut o moară împreună cu popa deci popa. tot o au ţănut şi ›au loat | venitul morii; iar lui Racoviţă nu iau dat nemica nici lau lăsat să şi macine întrânsă | deci Racoviţă lau sorocit cu cartea domniei meale şi au avut *hrătie* de dzi ca să vie să stea de faţă *înaintea porţii domniei meale.* deci cându au fost la dzi Racoviţă | au fost de faţă şi au aşteptat după dzi până a patra dzi iar popa Gonţea tot nau venit deci | Răcoviţă au pus *hierăia* χiѣрѣѧ | în poarta domnii meale derept aceaia deacă veţ vedea carte domnii meale iar tu să socoteşti cu oameni buni săi fač leage direaptă | să ţie cumu să hie lui moşie şi cum vor şti oamenii întrace moşie un bătrânu | iar din bătrânul lui Răcoviţ de sa hi amestecat cineva să aibă Răcoviţ *ai toarce* | căci că i să vine lui moşiia. iar de vor vrea să facă şi altă moar. cum au făcut | častă moar înpreună aşe să facă şi ceaea de nu vor face iar să ţie ačastă | înpreună şi cât au ţănut popa moara făcută pănă acmu pre cât vor şti oameni buni a | tăta să o ţie şi Racoviţă deaciie o vor ţine înpreună. de ačasta scriem | nac ne budet pread sim listom gospod ami (şi altfel să nu fie. inaintea acestei cărţi a domniei miale).

✝ pis u Sučav lt 7133 Dec. 21.

gospodin veleal (Domnul a poruncit) Dumitraşco Ştefan vel logofet ucil (a învăţat) ✝ Lupul

Pecetea domnească în tuş roş

Obs. Textul românesc Surete ms. XXXI. 120.

LXVI. *Fără an (după 7133 Dec. 31).* Istrate paharnicul scrie cum a așezat pe Răcovița Cehan cu popa Goanță pentru o moară.

+ Eu Istratie păharnicul de Albești. scriem și dăm știri cum au venit *Răcoviț fečorul lui Cehan* | cu cinstita cartea domnii sale lui Vodă. la noi, cum săi ğudecăm cu oameni buni. cu popa Gon | țea de Solești. și cu ai săi răzeași pentro moară ce au făcut ei înpreună în apa Vasluiului. deč iam | ğudecat cu boiari și cu oameni buni ca să ție Răcoviț in moar inpreun cu popa Gonțea | cum i se va veni partea lui cu direptul și *de pre toate ce au cerșut* popa lui Răcoviț el au întorsu preutului iar venitul din moar ce au fost până acmu sau tocmit preutul cu | Răcoviț săi dea ce vor ști oameni buni și ce i să va cădea pre partea lui și dea | cmu înnainte să aibă a ținea împreun și înțelepțeaște și au toc | mit înaintea noastră cum de vor fač altă moar iarăș să lucreaze | împreun și iar să le hie împreun și întračasta tocmal au fost preu | tul Toader de Șteboreani și Grozea armășel și Petrea Hănsărel de | Ferești și Parca șetrărel de acolea și Ursu de Solești și Toma Toderič | de Ferești și eu *Baldovič* diiac am scris și pre mai mare credința neam | pus pecețile cum să se știe să nu să mai părască.

5 peceți in fum — pis u Solești, Ghen 9

Toma Toderič

Parca șetrărel

LXVII. *7133 Mart 24 (1625) fără loc.* Constantin feciorul lui Petre Cehan cumpără cu 30 zloți părți in Dumbrăveni de la nepoții Gustei.

Zapis de ocină să mărturiseaște cum am vinit eu Ionașco fečorul lui Toader | din Dumbrăveani nepotul *Gustei* de am vândut a treia parte din partea lui | Nechifor in sat în Dumbrăveni în vatra satului și în țarină și pre un | de va fi loc de fănață și loc de prisacă unde au *fostu presaca lui Ne | chifor, la fântăna Cosițăi* desupra Cosiței în pădure și cu loc de | grădină în isvorul fântânei Cosiței și în tot locul pre unde va hi avân | du ci am vândut lui Constantin fečorul Petrei Cehan și am luat 30 zloți | de la Constantin denaintea șultuzului cu 12 pârgari și denaintea popei lui Mihăilă și popa Lipovanul de acolea și denaintea Onacei de Tatărași și denainte Neagului și Ličol și Bilașco de ačasta | știm și noi toți și neam pus și pecetea ca să să știe.

văleat 7133. msța Mart 24

Vrabie pisal

LXVIII. *7134 Decemb. 16 (1626) Hârlău.* Radul Vodă dă carte lui Petre Cehan să stăpânească parte lui din Stramtură pentru o iapă dată in groapă.

Іѡ Радѹл воевод бжїю Млстїю гпдрь земли мѡлдавскы datam cartea dom | nii meali slugii noastre *Petrei* lui Cehan spreaceae ca să hie tare | şi putearnic cu cartea domnii meale la ţine şi a opri parte de ocin | a Tomei cel bătrân din sat din Strămturi cei in ţinutul Vasluiului | pentru o iap ce iau căzut întro *groapă* a Tomei iar cine va avea vreo strâm | bătate săi plătească iapa şi săş ţie ocina şi nime să nu cuteaze a ţinea sau a opri înnaintea cărţii domnii meale.

Sam Gospodinu veleal (însuşi domnul a poruncit)

u Hârlău 7134 Dec. 16

Pecetea domneasca in tuş roş ştearsă

+ Ion

LXIX. *7137. Ghenar 24 (7629) Iaşi.* Cartea lui Miron Vodă dată lui Con stautin Cehandin Fereşti să stăpânească o moară, ce are la Strămtura, pe apa Vasluiului.

Іѡ Мирон Барновски Могила Воевода бжїю млстїю господарь земли мѡлдавскои datam cartea domnii meale slugii | nostre lui Constantin din Fereşti spreaceaia să hie tari şi putearnic cu cartea domnii meale | a ţinea şi aşi apăra a sale dreapte cumpărături şi moşii pe unde va avea şi | o moar čau făcut la sat la Strămtura pe apa Vasluiului să aibă a s hrăni el cu dinsa iar | alţi răzeaşi carii nu vor hi ezit, nici vor hi lucrat acolea la acea moar să nu aibă | a s amesteca iar cui va părea cu strâmbu ei vor veni de vor sta de faţă cu dinsul naintea dom | nii meale. инак не ѹчинните. (şi altfel să nu faceţi)

u Ias vlt. 7137 Ghen. 14

Гспдиь реч. (Domnul a zis) Белицы колѣри ѹчил

pecete în tuş roş + Хилимон

LXX. 7138 (1630). Zlătăreşti. Gavril din Zlătăreşti cumpără cu 95 lei 95 pământuri in Zlătăreşti de la Potan Pavăl.

Adecă eu Pavăl fičor lui Potan din Zlătăreşti scriem şi mărturisimu cu cestu zapisu al nostru de nime silitu nici asuprit ce

de a noastră bună voe am vândutu a nostră direaptă ocină şi moşie din satu din Zlătăreşti la ţinutul Vasluiului moşie dereaptă şi cumpărătur ĉamu avutu care locu ni lau ales răzăşii totu de o parte în parte de ĝosu despre Mileşti pără în capulu jgheaburilor cu locu de hălăşteu in matca Sărăţii ce să hotărăşte cu locul Mileaşt'ior нзр in matca Titeştilor in sus dealul pără în hotarul Bouşorilor noîzăçe şi cinci de pământuri şi aceste tote le amu văndut dumisale lui *Gavril* din Zlătăreşti pământul câte1 *u* leu bătutu ca săi hie dumisale moşie în veci şi ĝupănesăi dumisale şi cuconilor şi la totă săminţiei dumisale şi bani ne au dat toţi întru mânule nostre şi am făcutu şi noi acestu zapis la mâna dumisale ca săi fie moşie în veĉ şi acestu zapis sau făcutu dinainte lui Ion Bouşoru din Bouşori şi denainte Ştefului din Titeşti şi denainte lui Ghedeon tij din Titeşti şi denainte lui Ionaşco Burnar de Mănjăşti şi denainte lui Artenie de Şerboteşti şi denainte lui Iordachi de Negoeşti şa lui Ardarie de Zlătăreşti şi Mihalce de Dăneşti şi eu popa Andreica am scris zapisul să s ştie.

u Zlătăreşli văleat 7138

X popa Andreica martur, X Pavăl sin Potan, X Ion Bouşoru martur, X Steful martur, X Ghedeon martur, X Ionaşco Burnar martur, X Ardarie martur, X Artenie martur, X Iordache martur X Mihalce martur.

LXXI. *7138. April 2 (1630) Fereşti.* Costandin şi Apostol Cehan cumpără cu 200 zloţi părţile din Chiujdeni de la răzeşi.

Eu Măricuţa fata lui Călmăţui şi a Varvarei cu nepoţii miei Vasilie şi Gavril şi Anesia fata Tudorei şi eu feĉorii miei Gavril şi Gheorghie şi Anghelina şi cu Cerna fata Bălei cu feĉorul mieu Măteiu şi eu Toader nepotul Tudorei cu feciorul mieu Ionaşco şi cu Gligorie şi Toader mărturisim noi cu cest zapis al nostru cum noi de bună voia noastră de nime nenevoiţi niĉ asupriţi am vândut a noastră direaptă moşie tot satul **кюждѣнїи** ce iaste pre apa Vasluiulul cu loc de moară şi cu locuri de prisăci şi cu tot venitul şi partea Salomiei ce să chiamă parte boerească acesta sat tot lam vândut lui Constantin şi lui Apostol Cehan dirept ДОѠѠ sute de zloţ bătuţi şi în tocmala noastră prilejitusau Ionaşco Cehan pitarul şi Focea uricar şi Gabăr părcălab şi Mierăuţă Coşescul şi *popa Mihaiu de trăg de Vasluiu* şi pop Da-

maschin de Horjeşti şi pop Ştefan de Gugeşti şi *popa Vasilie de Fereşti* şi Tomşa de Şurineşti şi Bălan de Şerboteşti şi Istratie de Olăneşti şi alţi mulţi oameni buni bătrâni şi tineri şi mai pe mare credinţa neam pus peceţile să s ştie.

pis u Fereşti 7138 april 2.

+ Cehan iscal (pecete чєλан) Ion Focea uricar iscal

Matei az. Vasilie iscal

şi eu Gheorghie Onilă încă mam prilejit la cea tocmală.

LXXII. *Fără an.* Apostol Cehan cumpără cu 90 taleri în Prigorceni (Cărjeni) părţile strănepoţilor Tomei Prigorcea.

Adecă eu Drăgula cu sorumea Anghelina featele Trofanei nepoatele Dumei strănepoate Tomei Prigorcei, *aşiderc* săminţiia lui Abrosie fečorul Savului nepot Dumei strenepot Tomei Prigorcei aşijderea au vinit săminţiia lor popa Lipovan fečorul Anghelinei din târgu din Vaslui nepot Dumei strenepot (Tomei) aşijderea au vinit săminţie lor Anăsiia fata Nastei nepoata Dumei strănepoată Tomei Prigorcei aeşte toţi nepoţi Dumei strenepoţi Tomei Prigorcei au vândut o parte de ocină şi de moşie din sat din Crăjeani ce acmu să cheamă Prigorceanii partea dinspre răsărit a patra partia aceaia au văndut din uric ciau avut de la bătrânul Ştefan Vd. şi au vândut lui Apostol Cehan dereptu 90 taleri ličnoii şi ačasta tocmală sau făcut denaintea a mulţi oameni buni denaintea popei lui Vasilie ot Fereşti i sinu ego Dănăilă şi Toader ottam şi denainte lu Pătraşco ot Baleşti şi popa Gligorie pisal şi noi vaz'du sic tocmnlă bună neam pus şi pecetile săş facă şi *domnescu* ca să să ştie.

× × × × × degete

Fără an. Apostol Cehan cumpără cu 19 taleri partea Anisiei din Prigorceni.

Adecă eu Anăsie fata Nastei, nepoate Dumei din sat din Pri | gorceni şi cu fiu miu Chirili şi fiicăme Marea scriem şi mărtu-

risim cu cestu zapis al nostru cum noi de bună voia | noastră de nime nevoiţi nici asupriţi am vândut a noastră dereaptă | ocină şi moşie din satu din Prigorceani ce să va alea | gi parte noastră şi o am vândut dumisale lui *Apostol fičorul* | *lui Cehan* direptu şease sprezeaci taler bătute ca să fie | lui şi ficiorilor şi nepoţilor lui dereptă ocină şi | moşie în veaci de acmu înainte şi acei bani ce mai sus scriem iam | luat dinnainta Dumei ce au fost scrisu şi dinaintea *Neculcei* | *fečorul lui Onilă* şi denainte lui Pătraşco de Băleşti | şi denainte şi a lui Gheorghiţă Rogojanul şi a Pantei | *şi a lui Andreiu fiul logofătului Răcoviţ* şi a mulţi oameni | buni şi pre mai mare credinţa nem pus degete în loc de pecete | ca să să ştie.

Obs. Pe dosul hârtiei se găseşte începută o altă redacţie : „adecă eu Anăsiei fata Nastei de Prigorceani şi cu feciorul miu Chirilă şi fiicămea Mirla scriem şi mărturisim cu cestu zapis al nostru, cum noi de bună voia noastră, de nimene nevoiţi nici asupriţi ce am vândut a noastră ocină şi moşie de dreptă ce am avut“ ...

az Costantin Cehan 2 puneri de degete

Eu Pătraşco diiac (l. p. numele)

az Andreiu pis. Gavril, Neculcei (l. p.

LXXIV. *Fără an.* Apostol Cehan cumpără cu 20 taleri părţile Tihului în Prigorceni.

Adecă au venit Simion cu femeaia sa Alexandra fata loi Gavril Tiholoi mărturisăscu cu cestu ispisocu al miu cum am vândut a mea direaptă ocină şi moşie din sat diin Prigorceani ot Vaslui partea Tiholoi ce se va aleage din tot locul despre apus de neme nevoită nici împreasurată ce de a sa bonă voe şi o au vândut lui Apostol Cehan dereaptu 20 de taleri bani buni şi aĉasta tocmală sau făcut denainte a omeni boni anume diiaconul Bosie şi Vasilie şi Gavril Beanchie şi Parca şi Moisia şi Toader dereptu acea şi noi văzindu tocmală bună între denşii noi încă ne am pos peceţile ca să să ştie.

X X X X diiaconul Bosie

Surete ms. XXXI.330. pop. Vasilie pisal

Surete XVI, (Fereşti).

LXXV. *Fără an.* Apostol Cehan cumpără cu 20 lei în Prigorceni părţile lui Ambrosie.

Adecă eu Ambrosie fečorul Savoloi nepot Domei strenepot... eu însomi mărъtoresco co ačastă skisore a me. com am vândot parte mia de ocină şi moşie denъ sat deînъ Prigorciani den parte despre răsărit. aciae amu vădotă de neme nevoitъ, nece împresoratu ce de a mia bănă voe. eu amъ vădot. loi, Apostolъ Cehanъ (şters ; şi am dato радн=pentru) şi eu amu vândot derepto 20 de lei şi načasta tocmală. au fost popa Vasilie den satu. de acolea. şi Dănăilă şi Toader i Vasilie Leaţea şi noi vazîndo bonă tomală şi plata neamъ pos şi peceţile

× × × × (patru puneri de degete)

Surete ms. XXXI, 331 pop Vasilie pisal

LXXVI. *Fară an.* Apostol Cehan cumpără in Prigorceani părţile Loghinei pentru un poloboc de mere (10 galbeni).

Adecă eu Loghina şi fečorul meu Orăş înşine mărturisim cu cest zapis al nostru, cum am vândut partea noastră de ocină den sat din Prigorceani. ce să va aleage şi cumpărătură lui Apostol Cehan şi neau dat un poloboc de miare dereptu zeaci galben işi doigalbeni bani gata, şi aiasta tocmală sau făcut denaintea a omenii buni denaintea lui Toader croitoriul şi lui Vasilie Răjgău, şi denaintea popei lui Bosie. şi popei iui Vasilie. şa lui Dănăila Vrabie pisal şi mai mare mărturie neam pus şi peceţile ca să să ştie.

× (o pecete) Eu popa Vasile (l. p.)

Surete ms. XXXI, 331 Gligorie iscal

LXXVII. *Fără an.* Apostol Cehan cumpără cu 8 lei in Prigorceani părţile lui Ionaşco.

Adecă eu Ionaşco şi cu femeaia me Anghelina şi fečorii noştri cu Grozava şi Costantin, Anghelina fata Trofanei nepoat Dumei [scris deasupra: strănepoata Tomei Prigorcei] înşine mărturisim cu cestu zapis al nostru. cum am vândut o parte de ocină şi de moşie din sat din Prigorceani. ce se va veni partea noa(stră) dinspre răsărit şi din sălişte, şi din câmpu şi din tot locul de nime sitiţi nič îm-

presuraţi ce de bună voia noas(tră) am vândut lui Apostol Cehan dereptu 8 lei bătuţi denaintea a oameni buni denaintea Nechitei şa lui Vasilie şi denaintea lui Dănăilă feciorul popei şa lui Toader Fleşcăi şa mulţi oameni buni pisal pop Vrabie ca să să ştie.

× (un deget)

LXXVIII. *Fără an.* Apostol Cehan cumpără cu 25 lei părţile Hanţului în Prigorceni.

Adecă eu Hanţul fičurul Trufanie niputul lui Andrunică sreneputul Ghidului însumi mărturisescu cu častă scrisuare a mea cum am vândut o parti de ocină din sat din Prigorceani în ţinutul Vasluiului în partea despre apus din ğumătate de sat a treia parte aceaia am văndut de neme înbiiaţi nice împresurat ce de a mea bună vue. am vândut lui Apustul Cehan dereptu 25 lei iasta tucmală sau făcut denaintea loi Vasilie de Băliţeani şi denaintea lu Dumitraşco de Buhăeşte şi denaintea a mulţi omeni buni şi mai mare credinţa ne am pos şi peceţile.

Eu Domitraşco de Buhăeşti încă la aiastă tocmală

Surete ms. XXXI. 336. 2 peceţi

LXXIX. *Fără an.* Apostol Cehan cumpără cu 15 lei părţile Varvarei, în Prigorceni.

Adecă eu Varvara fata lui Gavril Bustei de Buhăeşti srenepoată Ghidului de bună voie de nime îmbiiată nici împreasurată ce de me voe am vândut a mea dereptă ocenă şi moşie den sat den Prigorceani ce să va aleage parte tătâneameu lui Gavril Bustei. o am vândut lui Apostol Cehan dereptu 15 leai bătuţi şi acesta tocmală sau făcut dennaintea a omeni buni anume Vasilie Giurge de Zlătăreşti şi Gheorghie şi femeia me şi Vărnava de Bulaţi şi Vasilie de Băliţeani şi eu pop Ursul de Scănteai am scris prea mai mari creadinţa neam pus şi peaceţile să să ştie.

× × × × indiscifrabil

LXXX. *Fără an.* Apostol Cehan cumpără cu 10 ughi şi 10 potronici părţile lui Ştefan în Prigorceni.

Adecă eu Ştefan şi nepotomiu Crăčon şi nepotăme Gahiia Moisoe şi sorume Drăgâlina şi Necuia şi Ştefănee sorosa sin Ulina nepoţi loi Gavril Trocheş şi Măriie sin Gavril toţi nepoţi loi

Berdelăsoa sororisa a Todosie scri eu şi mărtorisim co cestu zapis al nostru di nime prisorat nici asopriţi ci de a nostră bonâ voie am văndot driaptâ ocinâ şi moşie din sat din Prigorceni parte despre apos din ğomătate de sat ğomătate dumisali. Apostol Cehan 17 ug 10 pot. săi fie ocinâ şi moşie şi aĉasta tocmală sau făcut din naetia a molţi oωameni boni Vasilie de Băliţiuni şi Dănăilă de Fereşti şi Vasilie Leţe ottam.

Surete ms. XXXI, 338 Eu popa Bosie pisal şi nim pos şi peciţili

---

LXXXI. *Fără an.* V Huhulea vinde cu 68 taleri lui Apostol Cehan partea sa din Strămtura-zălogită.

+ Eu Vasilie Huhulea mărturisăscu cu cest zapis al mieu cum am luat de la Apostol lui Deali Gheorghe şeas dzăci şi | optu de taler pentru ocină ce avut părintele mieu | Huhulea cu Goga postelnicul depreună cumpărată | şi iam dat şi zapisile ce am avut de la Irimie Vodă în mâna | lui şim luat aceşt bani pentru Strămtura despre apa Vasluiu | lui să să ştie denaintea Tomei din Părtănaş şi denaintea popei de acolea şi denainte lui Pavăl de acolea ca să să ştie—Vasilie Huhulea au scris (l. p.) şi întraĉasta tocmălă sau tămplat şi Gligorcea feĉorul lui Gheorghie Stemniceanului (l. p.).

Surete ms. XXXI. 93. zde pisal az Tecman diiac (aici scrisam eu Tecman diiac)

LXXXII. *7139 April 24 (1631) Iaşi.* Moise Movilă Vodă întăreşte lui Racoviţă Cehan părţile din Fereşti şi Vilneşti cumpărate de pe la răzeşi.

Iω Moisi Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici, sluga noastră Răcoviţă fiul Petrei Cehan şi a adus un zapis de mărturie de la Crăciun Roşca şi de la Gheorghe Grecul şi de la Trif din Bosănceani şi de la alţi oameni buni şi foşti militari, astfel scriind şi mărturisind în cel zapis cum au venit înainte lor Dodul şi Berbeace fii... din Fereşti (ωт ферещи) de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie toată partea lui Echim câtă se va aleage din satul Fereşti (кжсѣ част екима елико изберет вж село ферещи). pentru 33 taleri de argint; acea parte de ocină partea lui Echim ei au văndut mai sus scrisului Petrei Cehan, care acea parte a lui Echim a pierdut-o pentru dabile, căci au plătit pentru el acei de mai sus scrişi oameni la dare (что

тоа част екимов изгибла радї дабиле занеж платил на нег тїи вишписаннїи лїоди за дан) şi după acea ei au vândut partea lui cum scriem mai sus. Și întracestea iarăşi au adus un zapis de mărturie sluga noastră mai sus scrisă Răcoviţ Cehan de la Petre din Fereşti (ѡт петрѣ ѡт ферещи) şi de la Gavril deacole şi de la Moisea şi de la alţi oameni buni şi foşti militari (воини прѣднїи), astfel scriindu şi mărturisindu în acel zapis cum au venit înaintea lor Solomiia fata lui Vreameş de a ei bună voe de nimeni silită nici împresurată şi au vândut a ei dreaptă ocină şi cumpărătură ce au cumpărat tatăl ei Vreameş de la Ion Porşea şi de la Mareş, toată partea lor câtă se va alege din acelaşi sat Fereşti (ѡт того село ферещи). pentru 80 taleri de argint; aceale părţi de ocină ea le-a vândut părintelui slugii noastre mai sus scrisului Petrei Cehan (родителю слуги наш вишписан петрѣ чеханов) Şi iarăşi au adus un zapis de mărturie de la Nacul aprod din Olăneşti şi de la Petrea hăn(sărel) ot Fereşti (ѡт ферещи) şi de la Parca şetrărel de acole şi de la popa Ștefan de acole şi de la Gavril hăn(sărel) de acole şi de la alţi oameni buni şi foşti militari astfel scriind şi mărturisind în cel zapis, cum au venit înaintea a lor Palaghia cu fii ei Costandin şi Ionaşco, nepoţi lui Bantăş dvornic şi au vândut jumătate bătrân (пол стар)) din Vilneşti, partea fratelui ei Dumitraşco Bantăş, câtă i se va aleage în cel sat Vilneşti; aceaia ei au vândut-o slugii noastre mai sus scrisului Răcoviţ Cehan pentru 12½ ughi, bani buni. Drept aceaia Domnia mea cum am văzut aceale zapise de mărturie, domnia mea am crezut şi încă şi de la noi am dat şi am întărit lui pentr'aceia toate acealea mai sus scrise părţi de ocină cu loc de heleşteu, şi de mori şi cu priseci şi cu livezi şi cu tot venitul, ca să-i fie şi de la domnia mea slugii noastre mai sus scrisului Răcoviţ Cehan dreapte ocine şi moşii şi cumpărături şi uric şi întărire neruşeit nici odănăoară în veaci înaintea acestei cărţi a noastre.

Insuşi Domnul a poroncit

în Iaşi la anul 7139 April 24

Gheanghia vel logofăt a învăţat şi a iscălit

+ Ionaşco

Pecetea în ceară roşie: + Іѡ моиси могила воевода бжю милостию гспдрь земли молдавскои. cap de bou.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI, 233.

LXXXIII. *7139. Mart 22 (1631) Iaşi.* Moise Vodă Moghilă dă carte lui Racoviţa Cehan de stăpânire în Fereşti contra lui Ghervasie.

Iω Moise Moghilă Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; dat-am această carte a domnii mele slugii noastre lui *Racoviţă Cehan* spreaceaia ca să fie tare şi putearnic [моцен и силнн] cu cartea domniei meale a ţine şi a opri (держати и ωпирати) pe Ghervasie de la ocina sa, din satul Fereşti (ωт село ферещи) din partea lui până ce i se va aleage partea lui Ghervasie, câtă îi se va veni, iar mai mult să nu aibă a se amesteca; iar cui se va părea cu strâmbui să stea de faţă înaintea noastră şi altfel să nu fie

Domnul a zis In Iaşi la anul 7139 Mart 22

Ghianghea vel logofăt a învăţat

Pecetea în tuş roş

+ Focea

Obs. Originalul slavon hârtie. Surete ms. XXXI 69. Arhiva dr. C. Istrati.

LXXXIV *7141 Decembre 15 (1632) Iaşi.* Alex. Iliaş Vodă întăreşte lui Racoviţa Cehan spatar cumpărăturile făcute în Vilneşti de la răzeşi cu trei poloboace de miere.

Iω Alexandru Iliaş Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei. cum au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari, Palaghia tata lui Bantăş şi cu fii ei Costantin şi Ionaşco nepoţi Greacăi, de a lor bună voe de nime siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie jumătate dintr'un bătrân din satul Vilneşti (половина ωт едни стар ωт село вилнещи) ce-i în ţinutul Vasluiului (Васлуюскоωг) aceaia au vândut slugi noastre lui Racoviţă Cehan spătar pentru trei poloboace med (три полобоаче мед) şi au plătit lor deplin şi iarăşi mai înainte vreame (прѣжде врѣмене) iarăşi au vândut lor altă giumătate dintr'un bătrân (ωт единстар) din acelaş sat Vilneşti, partea lui Bantăş. Deci noi văzând între ei şi de bună voe tocmală şi deplină plată de la noi încă am dat şi am întărit înşine lui, ca să-i fie lui şi de la noi direaptă ocină şi cumpărătură cu toate veniturile neruşuit nici odănăoară în veci şi altul să nu se ameastece.

Domnul a zis în Iaşi vleat 7141 Dec. 15.

Gheanghe vel logofăt a învăţat şi a iscălit

+ Cristea Damian

Pecetea domnească în ceară roşie: Iω алеѯандрѹ Илиаш воевода бж. мл. гсподрь. земли молдавскои cap de bou.

Este şi un suret vechiu

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI 240.

LXXXV. 7143 *Ghenar* 24 (1635). *Iaşi*. **Vasile Vodă Lupul întăreşte fraţilor Apostol şi Racoviţă Cehan cumpărăturile făcute cu 10 taleri în Prigorceni.**

Іѡ Vasilie Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adecă acest adevărat al nostru credincios boiarin Racoviţă Cehan al doilea logofăt (фтори логофет) şi fratesău Apostol, au arătat înaintea noastră zapis de mârturie (запис за свѣдѣтелство) de la popa Vasilie din Fereşti (ѿт ферещи) şi de la Vasilie diiac din Zlătăreşti şi de la Vasilie diiac din Olăşeşti şi Petrea păharnicul din Fereşti si Ciocârlie de acole, şi denainte a mulţi oameni buni, cum au venit înaintea lor Toader diiac din Portar, de a lor bună voe de nime silit nici învăluit şi a vândut a sa dreaptă ocină şi cumpărătură o parte de ocină din satul Prigorceani, ce i-a fost lui cumpărătură de la Zahariia fiul lui Toader, nepot Ignătoae (игнѫтоае) sora lui Berdilă hatmanul, toată partea lui câtă i se va aleage din vatră din sat şi din câmp şi din tot venitul; aceia au vândut mai sus scrisului boiariului nostru Răcoviţă şi fratelui său Apostol drept 10 taleri buni. Deci Domnia mea cum am văzut cel zapis de la acei oameni buni de mărturie de la acei oameni, am crezut (ѹвѣровахом) drept aceaia ca să le fie lor şi de la Domniia mea dereaptă ocină şi cumpărătură şi întăritură cu toate veniturile. Şi altul să nu se ameastece.

Domnul a arătat.

scris în Iaşi la anul 7143 Ghenar 24

Pătraşco Başota vel logofăt a iscălit

+ Borleanul

Pecetea cu ceară aplicată pe hârtie: Іѡ Василие воевода, бжію. милостію гспдрь земли молдавской cap de bou.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI. 251.

LXXXVI. 7143 *Iulie* 18 (1635) *Iaşi*. **Nianiul vornicul de poartă cercetează în pâra dintre Cehăneşti şi Moise, de i-au întors sau nu banii pentru Prigorceni, Bolea dvornicul.**

Єтоаз (adică eu) Neaniul dvornic glotnei scriem şi mărturisim cu căstă scrisoare a noastră cumu sau | pârât de faţă înnaintea mării sale lui Vodă, Apostol Cehan şi Răcoviţă, logofătul cu

| Moisea din Olăneşti pentru nişte părţi de ocin din sat din Prigorčeni din partea despre | apus partea lui Berdilă şi partea Alexei Mănilacul şi parte altui Alecsăi ficorul | *Giurgioae* şi parte lui Toader de Portari şi partea Petrei şi a surorii lui a Teclei | ficorii Băcăi zicăndu Apostol că aceale părţi de ocin au fost cumpărătură socrosău | Bolei ce au fost vornic de la acei oameni ce mai sus scriem. iar Moisea au zis cu simenţiia | lui că aceale părţi de ocin ce au fost cumpărat Bole iau întorsu banii înapoi şi | are şi mărturii. oameni dinnaintla a cui au întorsu banii Bolei. deci măriia sa Vod mau trimes pre mene acolo. să străngem oameni buni şi să socotim de să va afla că au | cumpărat Bolea aceale părţi de ocin şi nu va fi întorsu Moisea cu ruda sa acei bani Bolei ca să aibă a le ţăne Apostol şi cu fraţii săi aceale părţi de ocin iar de | va avea Moisea mărturii cum au întorsu banii Bolei înapoi. el să le ţie Moisea şi cu semenţiia lui; deci noi am strânsu oameni buni. megiaşi preoţi şi slugi domneşti şi au mărt*urit* cum | au întorsu Moisei şi cu oamenii săi bani Bolei înapoi; deci eu nice aşea nu iam crezut ce leam dat | leage să jiure Moisa cu 24 de oameni pe staa Ivanghelie şi au ğurat cu toţi cu acei | ğurători cum au intorsu Bolei banii înapoi cât au fost dat pe aceale părţi de ocin. după aceaia sau sculat Apostol şi cu logofătul Răcoviţ au adus mărturi | pre Alecsa şi pre Banul şi mulţi oameni şi au mărturisit cum acei bani | nu iau întorsu Moisea Bolei ce au ğurat pe strămbul. deci Moisea vazând că au greşit | dintâiu înnaintea noastră şi înainte a mulţi fičori de boiari din curtea | dmsale lui Vvod şi au căzut şi sau rugat cu mulţi oameni buni dimprejur megiiaş dumisale logofatului lui Ră(co)viţa şi frăţinisau lui Apostol pentru | acel ğurământu ce au greşit cum nu să cade deci logofătul şi cu Apostol | pentru voia noastră şi a celolalţi oameni buni megiiaşi nau vrut săl mai părască pre | Moisea întralt chip. ce lau lăsat şi sau înpăcatu. dinnaintea noastră ca să aibă a ţinea | logofătul Răcoviţ şi cu Apostol şi cu alţi fraţi a lor. toate aceale | părţi de ocini din Prigorceani din partea dinspre apus numai dintraceale părţi | ce mai sus scriem ca să aibă a ţine Moisea şi cu sămintiia lui partea lui Berdilă. să o ţie cu tot venitul iară cu ceale părţi acelora oameni ce sau fostu amestecat intăiu. ca să nu aibă nici o trěbă aşa sau tocmit de bună voia lor dinnaintea noastră. deci noi încă leam făcut de la noi

ačasta mărturie şi mai pre mare credinţă. neam lepit şi pecețile cătră acestu zapis. şi am iscălit şi de acmu înainte ca să nu să mai păzască unul pe altul de ačastă pără nič odată în veaci. preste scrisoarea noastră şi eu Dumitraşco Diacul am scris acest zapis.

u Ias VIt 7143 Iulie 18

az Neaniul dvornic iscal

az Dumitraşco dvornic, iscal prilejuitumam şi eu

az Dumitru dvornic glotnii şi eu mam tâmplat întraceasta tocmal

Nicolas Nicoleţ vel şatrar iscal prilejitumam şi eu aici.

LXXXVII. 7143 *Iuli 21* (*1635*) *Iaşi*. Vasile Vodă judecă pâra între Moise şi fraţii Cehan pentru Prigorceani, şi dă rămas pe Moisă.

Iѡ Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, cum au venit, înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor nostri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici slugile noastre Apostol Cehan şi fratesău Răcoviţă logofăt şi s'au pârât de faţă înaintea noastră şi înaintea a tot svatul nostru cu Moisea din Olăneşti pentru o parte de ocină din satul Prigorceani din partea despre apus (ѡткъ запад), partea lui Berdilă şi Alexei Măniac şi părţile altui Alexă fiul Giurgioae (снъ џурџоае), şi partea lui Toader din Portari şi partea Petrei şi surorii. sale Tecla, fiii Băcai (снве Бъка), zicând Apostol Cehan cum aceale părţi de ocină fost-au cumpărătură socrului său (тестѵ имѵ) Bolea biv dvornic de la cei oameni ce scriem mai sus; iar Moisea şi seminţeniile sale zicăndu cum aceale părţi de ocină ce a fost cumpărat Bolea întors'au banii înapoi (вратили пѣзи назад), are şi marturie oameni înaintea cărora au întors banii Bolei (имает и свѣдѣтелство люди ѡт прѣд комо вратили пѣзи Болеви). Deci Domnia mea şi cu tot al nostru sfat aflat-am şi am trimes pe boiarul nostru Neaniul dvornic de gloată (дворник глотнїи) ca să adune (да спрѣчит) oameni buni şi bătrâni şi să arate cu acei oameni cum se va afla mai cu dreptul (май съ правдѵю); şi aşa au aflat cum a cumpărat Bolea acele părţi de ocină şi n'au întors Moisea cu seminţeniile lor banii Bolei îndărăt să aibă a stăpâni Apostol şi cu fraţii lor aceale părţi de ocină, iar Moisea şi seminţeniile sale cum să aibă marturie că au întors banii Bolei

înapoi ca să aibă a stăpâni ceale părţi de ocină Moisea şi cu seminţeniile lor. Astfel boiarinul nostru mai sus scris, Neaniul dvornic a strâns oameni buni şi bătrâni, ocolaşi megieşi şi preuţi şi slugi domneşti; şi astfel au mărtur'sit. cum au întors Moisea cu seminţeniile sale banii Bolei înapoi; iar boiarinul nostru Neaniul dvornic nici cum nu crezu lor, ci făcutu le-a lor leage (нъ сътворили их закон) dreaptă, cum să aibă a jura (да имает вожите) Moisea şi cu seminţeniile lor cu 24 oameni buni pe sfânta Evanghelie (съ двадесѣт и четири люди добри на стаа vглїи). Iar Moisea cu seminţeniile sale, ei s'au sculat cu cei oameni toţi 24 oameni buni şi au jurat pe sfânta Evanghelie (и божили) cum au întors cei bani Bolei înapoi (како вратили тих пнѕи Болеви назад) deplin câţi i-a fost dat Bolea pe aceale părţi de ocină. Iar după aceea s'au sculat slugile noastre Apostol şi frate-său Răcoviţ logofăt şi au adus mărturie pe Alexe şi Banul... cari au fost vândut aceale părţi de ocină şi mulţi alţi oameni buni şi astfel au mărturisit (мартvрисили) pe cum acei bani nu i-a întors Moisea Bolii, ci au aflat cum au jurat Moisea cu seminţeniile sale pe strâmbul (аж божили монсѣ съ племеници их на кривд). Deci Moisei cu seminţeniile sale văzând cum au jurat pe strâmbu. (аж божили на крив) strâns'au oameni buni boiari şi militari înainte (й прѣдиїн) de la curtea domnii meale şi s'au rugat de (воин) Apostol şi de fratele său Răcoviţ logofăt, căci că au jurat pe strâmbul (почто божилина кривдv) să nu se mai părască (да не мантѣгати), ci s'au împăcat şi s'au tocmit (нъ vмирнишѣсѣ и потокмилсѣ). Deci Apostol şi frate-său Racoviţa logofăt au iertat pe ei şi n'a mai vrut să mai părască pe Moisea (простил и невъсхоцинт нан тѣгати на Монсѣ) şi peseminţeniile sale, şiastfel s'au impăcat şi s'au tocmit intresine denaintea noastră şi denainte a tot svatul nostru să aibă a stăpâni Apostul şi cu fratesău Răcoviţă logofăt şi alţi fraţi ai lor toate aceale părţi de ocină din satul Prigorceani (ѿт село пригорчѣни) din partea dinspre apus, tocmai din aceale părţi, care mai sus sânt scrise, să aibă a stăpâni Moisea cu seminţeniile sale partea lui Berdil, iar cu alalte părţi să nu aibă nici o treabă (ни едно трѣбо). Deci Domniia mea şi cu tot al nostru svat cum am văzut că astfel s'au împăciuit şi s'au tocmit între sine de a.

lor bună voe şi Domniia mea încă am dat şi am intărit slugilor noastre lui Apostol Cehan şi fratelui sâu Racoviţă logofăt şi altor fraţi ai lor pe aceste de mai sus zise părţi de ocină, ce scriu mai sus să le fie şi de la domnia mea direaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întăritură cu toate veniturile, ce li se va aleage neruşuit nici odănăoară în veacii vecilor, şi să nu aibă a se mai pârâ de aceasta pâră; şi altul să nu se ameastice. Insuşi Domnul a poruncit.

în Iaşi la anul 7143 Iulie 21

Pătraşco Başotă vel logofăt a învăţăt şi a iscălit.

+ Ianos Іонжш (scris şi cu litere latine).

Pecetea domnească desprinsă.

Obs. Textul slavon. Surete ms. XXXI 253.

Cartea aceasta cuprinde în sine o pagină foarte importantă din istoria vechiului drept românesc: jurământul falş, jurătorii, împăcarea părţilor, curat vorba veche, de cât o judecată dreaptă mai bine o împăcare strâmbă.

LXXXVIII. *7144 Mart 6 (1636) Iași*. Vasile Vodă intrăreşte lui Racoviţă Cehan al doile logofăt cumpărăturile făcute cu un cal în Vilneşt pe Teleajin.

Іѡ Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei. cum a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici, boiarinul domnii meale credincios Racoviţă Cehan vtori logofăt şi a adus un zapis de mărturie de la Nestor păharnical din Beneşti şi de la Gheorghie păharnicul de acole, din Gărbeşti şi de la Gavril Benchea din Fereşti (ѿт Ферещи)şi de la Parca şetrar deacole şi de la Ciocârlie pitar deacole şi de la Dănăilă sulgerel (сулџерел) şi de la Vasilie Leaţea de acole şi de la alţi oameni buni şi foşti militari (воини прѣднїи) şi ocolaşi megiaşi, astfel scriindu şi mărturisindu în cel zapis cum au venit înaintea lor Ardarie fiul lui Purcel şi surorile lui Annesiia şi Nazaria şi Solonica de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie toată partea părintelui lor (ѿткъ им) Dumitru Purcel câtă li se va aleage din satul *Vilneşti pe Teleajen* ѿт село Вилнещи на телѣжена) ce-l în ţinutul Vasluiului (что

єст ѵ власт васлѵиской); aceaia au vândut-o boiarinului domniei meale mai sus scris lui Răcoviț Cehan *pentru un cal bun* (ради єдин кон добрїи). Deci domnia mea cum am văzut cel zapis de mărturie, Domniia mea am crezut şi încă şi de la noi am dat şi am întărit lui deci pe acea de mai sus scrisă parte de ocină din acel sat Vilneşti câtă i se va aleage partea lui Dumitru Purcel ca să-i fie şi de la domniia mea boiarinului nostru mai sus scris dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură şi uric şi întăritură cu toate veniturile, nereşuit lui nici odănăoară în veaci. Şi altul să nu se ameastece.

Insuşi Domnul a poruncit

In Iaşi la anul 7144 Martie 6

Pătraşco Başotă vel logofăt

+ Ionaşco

Pecete mare în ceară roşie, sfărmată

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI.245.

LXXXIX. *7144 Iuli 3 (1636) Iaşi.* Vasile Vodă întăreşte lui Apostol Cehan cumpărătura, ce a făcut cu 25 taleri în Prigorceni, de la răzeşi.

Iѡ Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei. adică această adevărată sluga noastră *Apostol Cihan* a arătat înaintea noastră un zapis de mărturie de la oameni buni şi slugi domneşti (и слѵги господарѫскиҳ) anume Bosie diiacon şi Moisea şi Vasilie şi Gavril Beanchia şi Toader şi Parca şi mulţi oameni buni, cum au venit înaintea lor Simion cu fămeaia lui Alexandra fata lui Gavril Tihul, nepoata Cogei (внѵка коџіи) de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină, toată partea ei câtă i se va aleage din satul Prigorceni (ѿт село пригорчѣни) ce-i în ţinutul Vasluiului (что ѵ волост васлѵю) aceaia au vândut lui Apostol Cihan (апостолови чиҳанѫ) drept 25 taleri de argint. Deci noi văzând zapisul lui, iar noi am crezut şi de la noi încă am dat şi am întărit slugii noastre lui Apostol Cehan acea de mai sus zisă parte Alexandrei, fată Tihului Gavril, nepoata Cogei din satul Prigorceani, ca să-i fie lui şi de la noi dreaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întăritură

cu toate veniturile neruşuit nici odănăoară în veaci şi altul să nu se ameastece.

Insuşi Domnul a poruncit
Gavril Măteiaş vel logofăt În Iaşi la anul 7144, Iulie 3
Pecetea in ceară, căzută
+ Focea

Obs. Textul slavon în Surete ms, XXXI, 249.

XC. *7145 Iulie 11 (1637) Iaşi.* Vasile Vodă întăreşte lui Racoviţa Cehan al doilea logofăt cumpărăturile din Făstăci şi Fereşti cu 20 ughi aur.

Iω Vasille Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; cum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici Tudora şi Căzaca fetele (дъщери) Dochiei, nepoatele lui Anton strănepoatele lui Vreameş, de a lor bună voe de nimeni silite nici învăluite şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie, câtă se va aleage partea lor din satul Fereştii (ѿт село фереции), ce-i în ţinutul Vasiuiului (что в власт Васлуюскомꙋ) din vatra de sat şi din câmp şi din tot venitul; aceaia au vândut la al nostru credincios boiarin Răcoviţă Cehan al doilea logofăt pentru 10 ughi (ѹгарских), galbeni. Deci boiarinul domnii meale Răcoviţ logofăt s'a sculat şi a plătit toţi deplin acei de mai sus scrişii bani 10 ughi în mânule Tudorii şi Cazacăi. Deci noi cum am văzut între dânşii de bună voe tocmală şi deplină plată, asemene de la noi am dat şi am întărit mai sus scris boiarinului domniei meale, Racoviţ logofăt pe cea de mai sus zisă parte de ocină din satul Fereşti, ca să-i fie lui direaptă ocină şi cumpăratură şi uric şi întăritură cu toate veniturile. Şi într'acestea iarăşi au arătat înaintea noastră mai susscrisul Răcoviţ Cehan logofăt un zapis de mărturie de la Şoltuz şi cu 12 pârgari din târgul Vaslui (ѿт шолтꙋз и съ двана десѧт пъргари ѿт тръг васлꙋюскомꙋ) şi de la alalţi mulţi oameni buni şi neguţători din acelaşi târgu (и кꙋпци ѿт тогож тръг), scriind şi mărturisind în acel zapis, cum au venit înaintea lor Ştefan cizmari (чизмари), fiul Antemiei, de a lui bună voe, de nimeni silit nici împresurat şi a dat a sa ocină şi moşie din satul Făstăci (ѿт село фъстъчи), ce-i în ţinutul Vasluiului, partea din gios, din vatra satului şi din câmp şi din tot venitul; aceia a dat iarăşi boiarinului nostru Răcoviţ Cehan logofăt, căci că a

plătit capul de moarte pentru nessari stupi ce i-a furat şi l'a plătit pe el la Paraschiv părcalab şi a dat pentru el 10 ughi de aur. (и заплатик глав ѿт смрти ради нѣкихпчели еже е ѹкрал и заплатил его ѡ параскива пъркълав и дал за него десѧт ѹгарских жолтих.) Drept aceia acele de mai sus zise părţi de ocină din satul Fereşti şi din Fâstâci să-i fie boiariului domniei meale Racoviţ Cehan logofăt direaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi intăritură cu toate veniturile şi neruşuit nici odinioară în veaci; şi altul să nu se amestece.

Insuşi Domnul a poruncit. în Iaşi la anul 7145 Iuli 11.

Gavril Mateiaş vel logofăt.

+ Şaidir

Pecete domnească în ceară roşie lipită, cazută.

Obs. Textul-slavon în Surete ms. XXXI 265.

XCI. *7146 (1638)*. Costantin Cehan cumpără cu un cal (20 ughi) o prisacă cu pomi şi cu zămnic la Curseci (Vaslui).

Adecă eu Căzacul fečorul popei lui Mihăilă *de Cursăč* însum mărturisăscu cu cestu zapis al meu cum am văndut presaca ča bătrână de pre valea pomilor cu zămnic în presacă şi cu pomi în presacă şi pre ğur presacă. şi o sălişte de vie cu pomi pre preğurul viei, aşijdere în valea pomilor. lângă presacă. şi un loc de zămnic în valea pomilor să fie de udat grădina. în vatra satului în Cursăči unde să va găsi loc de hrană. să aibă a să hrăni şi o am vândut lui *Costantin Cehan* dereptu un cal bun. şi am bičuluit calul. cu oamen bun dereptu 20 ug dobrii de nime nevoit. nič inpresurat ce de bună voia mea şi postav 2 ug. denaintea popei lui Bosie. de Fereşti. şi denaintea lui Lepădat. ot tam şi denaintea Moisăi ot tam. şi denaintea lui Siriian snъ Rogojan. şi a lui Marie. snъ Guzuc. ot Codăeşt. şi denaintea lui Andronic ot Părtănoş. şi denaintea a mulţi oamen bun. iar nime de fraţii miei. sau de oamenii să naibă a să amesteca întrača parte ce am vândut. nič dănăoară în veač. preste scrisoarea mea.

Gligorie Vraghie pisal. văleat 7146

„zapisul de (pri)saca ča bătrână Cursăştii acestu zapis mii de zestre".

Paladi agă

XCII. *7129 Martie 4 (1621).* Costantin Cehan cumpără cu 15 taleri în Dumbrăveni părţile Nastasiei.

Zapis de ocină să *mărturituriseaşte* cum au venit Nastasiia fata Neanului nepota lui Lupe cu fečoru său anume Sim on şi fata sa Grozava de sat de Dumbrăveani de nime siliţi nič împresuraţi ce de bună voia lor au vândut a lor parte de ocină....ce să va aleage toată partea lui cu tot venitul în sat în Dumbrăveani cu loc de prisac. şi de grădină şi de fânaţ şi ţarina în vatra satu(lu)i cu tot locul cumui şi mai sus scris au vândut lui Costantin snъ Cehan dereptu cinsprăzeač taler mari bani gata. înşine mărturisim cu acest zapis al nostru denaintea a omeni buni anume Albotă de Grăcini. şi Cozma deacolea şi a lui Filip *de Fereşti* şi a Savei zet Moisei de Fereşti şi mulţi oameni buni, şi bătrâni şi tineri au fostu întraciastă tocmală şi mai mare credinţă neam pus şi peceţile,

2 peceţi, un ogar, ofloare. vleat 7129 measeţa Martie 4 dnî

XCIII. *7146 (1638) fără loc şi zi.* Apostol Cehan cumpără cu 15 ughi părţile lui Orăş Bolea din Prigorceni şi alte sate.

Adecă eu Orăş feciorul Bolei mărturisăscu cu cestu zapis al mieu cum am vândut partea mea de ocină şi de cumpărătur. din sat Răteazi de ţinutul Tutovei. toată partea mea cu tot vinitul. aşijdere am vândut partea mea din Poeneşti de pre Racova cu tot vinitul. aşijdere am vândut partea mea din Pietreşti toată parea cu tot vinitul. aşijdere am vândut partea de la Prigorceani toată (partea cu tot vinitul, de ţinutul Vasluiului deci aceaste par. парци) ce mai sus scrie leam vândut lui Apostol Cehan 15 ugi bani buni denaintea a oameni buni denaintea lui Bălan de Cocari şi denaintea lui Gligorie Prosie de Fereşti şi a lui Vasilie Răşgău de acolea; şi denaintea popei lui Vasilie de acolea şi a diaconului Bosie şi denaintea lui Nechifor şi a lui Ion de acolea şi a lui Lepădat de acolea şi denaintea Tomei lui Toderici şi a mulţi oameni buni şi pre mai mare credinţă neam pus şi peceţile, Eu Gligorie Vrabie pisal.

vǎleat 7146

╳ Răzgan (l. p.) Balan (l. p.) popa Vasilie.

Prosie (l. p.) Toderici (l. p).

Orăş 7146 leat.

Surete ms. XXXI. 263.

XCIV. *7147 April 29 (1639) Iaşi.* Vasile Vodă întăreşte lui Apostol Cehan cumpărăturile în Prigorceani şi Băileşti cu 50 zloţi de la răzeşi.

Іѡ Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri boiari sluga noastră *Apostol Cehan* şi a adus (принесил) nescari zapise (записе) de mărturie denaintea lui Vasilie din Băliţeni şi Dumitraşco, şi denaintea lui Dănăilă fiul Popei şi Toader Flaşcă şi denainte lui Gheorghe şi Vasilie Giurgea din Zlătăzeşti şi denaintea lui Varnav din Bulaţi, şi popa Ursul din Scânteia şi denainte altor oameni buni din pregiur megiaşi, astfel scriindu şi mărturisindu în aceale zapise (вѣ тѣх записе) cum au venit înaintea lor Hamţul ficior Trofaniei, nepot lui Andronic strănepot Ghidului, de nimeni siliţi nici învăluiţi, ce de a lor bună voe şi au vândut a sa direaptă ocină şi moşie din jumătati sat *Prigorceani* (от половина село пригорчѣним), a treia parte despre apus (откѣ запад); aceia ei au vândut-o slugii uoastre mai sus scrisă Apostol Cehan drept 30 taleri bătuţi (бити). Şi iarăşi a mai cumpărat (маи кѵпил), el singur şi altă parte de ocină de la Varvara, fata lui Gavril, nepoata Bustei (бѵстѣви), strănepoata Ghidului din acelaşi sat **Prigorceani** din jumătate sat treia parte (трітаа част), tot despre apus, aceaia el singur a cumpărat de la ei cu 30 taleri bătuţi. Şi aşijderea a mai cumpărat (маи кѵпил), el insuşi şi altă bucată de ocină de la Ionaşco şi de la muiarea sa (ѡт жнниса), Anghelina şi de la ficiorii lor Grozava şi Constandin, nepoţi Dumii din acelaşi sat **Prigorceani** despre apus ce se va aleage partea lor cu toate veniturile; aceia el singur a cumpărat cu 20 taleri bătuţi. Şi iarăşi au adus sluga noastră Apostol Cehan şi alt zapis de mărturie denaintea lui Vasilie Dărăbanul din Florinteşti şi de la Vasile Giurgea din Zlătăreşti şi de la Nicoriţă din Florinteşti şi de la Sima **Pulicot** şi de la Istodi fiul Simei şi Gligorie Dodul şi de la Nicul fiul lui Dărăban, astfel scriind în cel zapis cum au venit dinaintea lor Dienis şi sora lui Aniţa şi Vasilina, copii Costinei, nepoţi Todosiei şi Ifrim şi Arvat, strănepoţi lui Bărlă. Şi iarăşi seminţenile lor Cazacul si sora lui Mirca, copii Maricăi nepoţi Tudosiei şi lui Ifrim şi lui Arvat, strănepoţi lui Băilă; şi aşijdere sămînţiile lor Marica fata Măricăi şi fiii ei Vasilie şi Ştefan şi Grigori şi Irodia şi Brânduşa şi Stanca, toţi nepoţi Tudosiei, şi Ifrim şi Arvat strănepoţi lui Băilă, de nimeni siliţi

nici asupriţi, ce de a lor bună voe şi au vândut a sa direaptă ocină şi moşie din satul Băileştii ce este pe Racova în ţinutul Tutovii, toată partea Todos'ei şi Ifrim şi Arvat din vatra satului şi din ţarină şi din fâneţe. (ѿт сѣножати), şi din poiane şi din tot venitul şi cu vad de moară în apa Racovei (и съ брѹд за млин въ рѣцѣ раковѣ) acelea ei au vândut denaintea lor iarăş slugii noastre lui Apostol Cehan cu 60 zloţi ughi. Deci Domniia mea cum am văzut cele zapise (тиχзаписе), de mărturii de la atâţia oameni buni şi foşti militari (воини прѣдни), şi slugile domniei meale, domnia mea am crezut şi de la noi încă am dat şi an întărit slugii noastre lui Apostol Cehan pe aceste părţi de ocină, ce scriem mai sus, din satul Prigorceani şi din satul Băileşti, ca să fie si copiilor lui direapte ocini şi moşii şi cumpărătură cu toate veniturile neruşeit nici odănăoară în veaci, şi altul să nu se ameastece.

Insuşi Domnul a poruncit.

In Iaşi la anul 7147 April 29 zile

Toader vel logofăt + Sava

Pecete în ceară, căzută.

Obs. Textul slavon în Surete ms, XXXI, 275. In satul Băileştii se dau aceste încrăngături ale vechilor răzeşi.

Băilă cel bătrân

Tudos'a, Arvat, Ifrim

Costică, Marica

Dima, Aniţa, Vasilica

Cazacul, Mirca, Maria

Vasilie, Ştefan, Grozav, Irodia, Brânduşa, Stanca

Iar în *Prigorceani* avem aceşti bătrâni în 1639:

<table>
<tr><td>1/2</td><td>x.</td><td colspan="3">1/2 Ghidul</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="4">răzeşi</td><td>1/3
Andronic</td><td>1/2
Buste</td><td>1/2
Duma</td><td></td></tr>
<tr><td>Trofana</td><td>Gavril</td><td>x</td><td rowspan="3">Răzeşi</td></tr>
<tr><td>Hanţul</td><td>Varvara</td><td>Anghelina Ionaşco
Grozav şi Constandin</td></tr>
<tr><td colspan="3">Apostol Cehan</td></tr>
</table>

XCV. *7148 Sept. 11 (1639). Iaşi.* Vasile Vodă întăreşte lui Racoviţă Cehan al 2 logofăt, cumpărăturile şi daniile ce are în Moiceşti, Fereşti, vii şi un ţigan rob.

Iω Vasilie Voevd, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi mici boiarinul domniei meale credincios Răcoviţă Cehan al doile logofăt şi a adus un zapis de mărturie de la Mihăilă Colivă din Soleşti şi de la Mihalcea din Şerbeşti şi de la Ionaşco Costicianul şi de la Vasile Burnăi şi de la alţi oameni buni, astfel scriindu şi mărturisindu în acel zapis, cum au venit înaintea lor Toderaşco din Soleşti, de a lui bună voe de nimene silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie a treia parte din satul *Moiceştii*; aceia au vândut boiarinului domniei meale mai sus scris Racoviţă logofăt drept 9 ughi bani buni. Şi într'acestea iarăşi a adus alt zapis de mărturie de la *erei Vasilie din Fereşti* şi de la Gavril Beachii şi de la Parca şi de la alţi oameni buni, astfel scriindu şi mărturisindu în cel zapis, cum au venit înaintea lor Loghina şi fratele ei Vasilie Călugărul ficiorii lui Bogza fost logofăt, de a lor bună voe de nimene siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor

dreaptă ocină şi moşie, toată partea lor câtă li se va aleage din satul Vilneaşti; aceia au vândut-o boiarinului domniei meale mai sus scris lui Racoviţ logofătul, pentru 20 ughi. Şi după aceaia iarăşi au adus alt zapis de mărturie de la *Gligore dascalul* şi de la Gavril Beachea şi de la alţi oameni buni şi foşti militari (й воини прѣднїи) astfel scriindu şi mărturisindu în cel zapis cum au venit inaintea lor Vasilie şi Parca şi pop Ştefan şi Toader Fleşca şi Vasilie Leaţca şi Ciocârlie, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi ş'au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din satul Fereşti (ѿт село феращи) din ghlena (matca) văii, care este iezătura heleşteului (ѿт гїени долини. что ест гребло став) care se numeşte a lui Racoviţă logofăt, la deal şi la râpă (на горо й нарѫпи) dispre apus până în drum, de acolea drumul (дорогу) in sus până la o zănoagă (даждое една зѫноцѣ), de acolea la vale; au dat şi au dăruit boiarinului nostru mai sus scris lui Racoviţă logofat. Şi într'acestea iarăşi au venit înaintea noastră şi inaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi mici Sovţa şi Marica şi Vărvara şi Nastasiia, featele Bălei (бхлав) şi Patrasco fiul Măricăi, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au dat şi au dăruit părţile, ce li se cuvin din vii din viile unchiului lor Ionaşco Cehan (что сим приходит виноград ѿт град уики их Иѡнашко чехан) aceale ei au dat mai sus scrisului Racoviţă logofăt. Şi într'a-; cestea iarăşi au venit înaintea noastră Necula fiul lui Enachie din târgul Vaslui (ѿт трѫг Баслую) de a lui bună voe de nimene silit nici învăluit şi a vândut un rob ţigan (един холопциган), numele lui Vasile frate Ursului, acel ţigan l'au vândut boiarinului domniei meale Răcoviţ Cehan logofăt pentru 22 ughi bani buni. Deci Domnia mea cum am văzut cele zapise de mărturie crezut-am şi de la noi i-am dat lui pentraceia cele de mai sus scrise părţi de ocină şi ceale (тѣх) şi cel (тот) ţigan să-i fie lui şi de la domniia mea ocină şi moşie şi cumpărătură şi uric şi întăritură lui nerruşuit nici odată în veci.

Insuşi Domnul a poruncit.

In Iaşi la anul 7148 Septembre 11.

Gavril Mateiaşi vel logofăt

Pecetea domnească în ceară. X Ionaşco.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI. 269.

XCVI *7148 April 22 (1640) Iaşi*. Vasilie Vodă întăreşte lui Apostol Cehan cumpărăturile făcute pe 62 taleri şi 63 ughi în Prigorceni, în Orăşeni şi în Rateaze de la diferiţi răzeşi.

Iѡ Vasile Voevod, cu mila lui Dumezeu domn ţării Moldaviei. Cum au venit înaintea noastră şi înainte tuturor a lor noştri boiari a mari şi a mici Annesia, fata Nastei, nepoata Dumei, şi cu fii ei Chirilă şi Mierla, din satul Prigorceni, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din satul Prigorceni, câtă se va aleage partea lor, din vatră (ватрꙋ) de sat, şi din câmp, şi din tot venitul, aceia au vândut slugii noastre lui Apostol Cehan drept 16 taleri curaţi; şi întracestea iarăşi a arătat înaintea noastră sluga noastră Apostol Cehan un zapis de mărturie de la Nicoară Şoltuz cu 12 pârgari şi de la mulţi oameni buni din târgul Vasluiului (ѿт Николрꙋ шѡлтꙋз съ вї пꙋргар и ѿт многих люди добри ѿт трьг Васлꙋюскомꙋ) scriindu şi mărturisindu în acel zapis cum au venit înaintea lor Gaftona fata lui Onu nepoata Micăi şi Isac fiul Micăi şi Andronic, fiul Neaniului, nepot Ţigănăşoae, şi Zaharia fiul lui Ignatie [pe deasupra adaus: şi Ignat şi Antemia, copii (дѣцıи) Băgei], de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din acelaşi sat Prigorceani, aceia au vândut socrului sau (тестꙋ своемꙋ) Ionaşco Bolea pentru 46 taleri curaţi. Şi într'acestea iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri, boiari Vasile Bolişor şi Orăş şi Stamati şi Ivaşco şi Sava şi Vasile Cărjeu (кѫржеѵ) nepoţii Stratului paharnic (чашник) de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie partea unchiului lor (ꙋнко) Stratul ceaşnic din giumătate sat de Orăşeani, a patra parte, ce-i în ţinutul Cernăuţului; aceaia iarăşi au vândut slugii noastre luî Apostol Cehan pentru 15 ughi (ꙋгарских). Şi într'acestea iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari Stamati şi Gheorghe şi Vasile Bolişor şi Orăş (ѡрꙋш), de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi au şi au vândut ale sale drepte ocini şi moşii din jumătate sat Orăşeani, doao părţi, partea lui Ionaşco Bolişor şi a Măricăi; aceaia iarăşi au vândut slugii noastre lui Apostol Cehan drept 30 ughi (ꙋгарских). Şi într'aceasta iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari Vasile Bolişor (Болишор) iarăşi de a lui bună voe şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie din satu

Răteaze *(Рѣтѣзе)* câtă i se va aleage partea lui, aceaia a vândut-o iarăşi slugii noastre lui Apostol Cehan pentru trei ughi. Şi într'aceasta iarăşi au venit înaintea noastră Orăş fiul Bolei (ѡрѫш снъ Болѣ) de a lui bună voe de nimeni silit nici asuprit, şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie câtă i se va aleage partea lui din satul Răteaze (ѡт село Рѣтѣзе) la Tutova şi din satul Poeneşti, pentru 15 ughi. Şi s'a sculat sluga noastră Apostol Cehan şi a plătit toţi deplin (вьсе исплънено) acei de mai sus scrişi bani în mânule celor de mai sus zişi oameni (члвци). Pentru toate aceste părţi de ocină, câte mai sus scriem, ca să fie mai sus scrisei noastre slugi lui Apostol Cehan direaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întărire cu toate veniturile neruşuit niciodănăoară în veci. Şi altul să nu se ameastece.

Insuşi Domnul a poruncit — In Iaşi la anul 7148

Gavril Mateiaş vel logofăt — April 22 zile

pecetea în ceară aplicată, căzută — + Şaidir

XCVII. *7148 Iulie 10 (1640) Vaslui.* Grigore postelnicul cumpără cu 20 lei părţile nepoţilor lui Coclobă în Ungureni.

Adecă eu Antemiia şi fratele meu Ştefan şi Agapie | fičorii lui Scridon nepoţi lui Cočubă şi Chirilă | cu sorumea Ţiganca fičorii lui Trifan nepoţi lui Cočubă | mărturisim cu cest zapis al nostru cum de bună voia mea de | nimene nevoiţi nici asupriţi. ce de bună voia noastră | am vândutu a noastră dereaptă moşie ce iaste anume Ungureani şi a părinţilor noştri. şi a moşilor noştri cât să va | alege den al ѡкоишел(е) bătrân [şters : şi din ğumatate de bătrân] doa | părţi cât să va (a)le(ge) den vatra satului şi den vad de moar şi | den tot venitul am vândutu dumsale lui Grigori postelnicul derept | doaozăci de lei deč dumnealui neau făcut plata deplin şi să fie dumsali | dereptă moşie şi nemine dentru oameni noştri ca s naibă | a mai intoarce în veaci şi întra ceastă tocmală au fost popa Ghiorghe | de Soleşti şi popa Ionaşco de Tăoşti. şi Dumitraşco de Soleşti | şi Toader de acolea. şi Mihail Şoropul şi mulţi oamen | buni şi eu Dumitraşco am scris.

pis u Vaslui lt 7148 Iulie 10

4 peceţi

«zapis de Burdugani»

Obs. In dos stă nota „zapis de Burdugani; deşi zapisul spune de Ungureni. Dumitraşco scriitorul e un modest cărturar al timpului, căci scrie *al obotele* bătrân în loc de *al optule.*

XCVIII. 7149 April 21 (1641), Iaşi, regeste.

In marele uric, prin care Vasile Vodă întăreşte lui Racoviţă Cehan al 2-a logofăt şi soţiei sale Tofanei, 16 sate, se aminteşte şi de Fereşti, când zice: „şi iarăşi partea Tudorei şi a surorii sale Cazacei, fetei Dochiei câtă i se va aleage din satul Fereşti, tot din acel ţinut al Vasluiului, ce au cumparat de la dânşii drept 10 ughi galbeni" (й тиж част Тꙋдореи й сестри еи Кѫзакы дѫщери Докиѧ. Єликосѣ изберет ѡт село Ферещим. тиж ѡт тогож-влост Васлꙋюскомꙋ, что ѡни кꙋпили ѡт них за десѣт ꙋгых жолтих).

Surete ms. VIII 281.

XCIX. *Fără an (ante 7150 Sept 1).* Apostol Cehan cumpără cu 25 lei părţile Drăguţei din Prigorceni.

Adică eu Drăguţa cu sorume Anghelina înşine mărturisim cu cestu zapis al nostru cum am vândut partea noastră de moşie şi de ocină din sat din Prigorceani ces pre apa Vasluiulni şi am vândut lui Apostol Cehan partea dispre răsărit 25 de lei şi am vândutu din câmpu şi din ţarină şi din în vatra satului şi din tot locul şi cu tot vinitul.

X X X X X X 6 puneri de degete.

Obs. Pe aceiaşi hârtie şi pe aceiaşi faţă stă scris răsturnat un alt zapis în acelaşi cuprins, cu mici schimbări de redactare;

C. Adecă eu Drăguţe cu sorumea Anghelina featele Trofanei nepoatele Toɷmei strănepoate Dumei înşine mărturisim cu cestu zapis al nostru cum am vândutu o parte de ocină şi mo(şi)e din sat din Prigorceani partea despre răsărit şi am vândut lui Apostol Cehan derept 25 de lei. şi în tocmala noastră au fostu popa Gligorie şi popa Vasilie şi Iftodi fečor *Sime* şi Gligorie de Greč şi Dănăilă de Fereşti şi Toader ottam pre mai mare mărturie ne am pus şi peceţile.

6 peceţi

CI. *Fără an* (*ante 7150 Sept. 1*). Apostol Cehan cumpără cu 20 lei părţile Lipovanului şi a popei Ion din Prigorceni.

Adică eu popa Lipovanul din Vasluiu însumi mărturisesco cu cestu zapis al mieu cum am vândut eu de bună voia mea ğupânului Apostol partea mea de la Prigorceanii. den partea Anghelinei ne*m*oata (sic) Dumei—Aşijderele şi eu popa Iωn snъ popei Vasilie ot Vaslui nepotul Demei (scris deasupra : strănepotul Tomei) de Prigorceani neam vândut partea mea a popei lui Vasilie şi am vândut dumisale ğupânului Apostol Cehan dereptu 20 de lei ca săi (fie) dumisale dereptă ocină şi moşie şi cumpărătură. iară de fe*č*orie mie şi de omenie mie ca să naibă nici o treabă în veac şi în tocmala noastră au fostu popa Vasilie ot Fereşti. Vasilie Leaţea. Toader Flaşco. Dănăil snъ popa Vasilie şi molţi oameni buni şi bătrâni ca să să ştie.

popa Lipovan iscal.

popa Vasile iscal.

CII. *7150 Sept. 1* (*1641*) *fără loc.* Apostol Cehan cumpără cu 25 lei părţile popei Lipovanului din Prigorceni.

Adecă eu popa Lipovanul snъ Anghelinie de Vasluiu nepotul Dumei, însumi mărturisăscu cu cestu zapis al mieu cum am vândut partea mea de la Prigorceani despre răsărit de *nimcerile* nenevoit şi *înnebiiat* dumsale ğupânului Apostol Cehan dereptu 25 de lei ca să fie dumisale dereaptă ocină şi cumpărătură ğupânesei dumsale şi cuconilor dumsale în veac şi în tocmala noastră au fostu popa Vasilie den Fereşti. Dănăil, Toader. Vasilie Leaţea. Vasilie Giurgei [scris deasupra Zlătăreşti] popa Gligori ot Gre*č* să să ştie, ca săş facă dearease dumneşti.

leat 7150 Sept 1.

X popa Vasilie iscal
az Vasilie iscal
az Lipovanul iscal

CIII. *7150 Sept. 1* (*1641*) *fără loc.* Apostol Cehan cumpără cu 100 taleri părţi in Prigorceni, zis înainte Cârjeni de la urmaşii lui Toma Prigorcea. Şoltuzul şi pârgarii de Vaslui atestă vânzarea.

Adecă eu Toader Grasul şoltuzul şi 12 pârgari de târgu de Vasluiu şi Gligorcea Vărlugaiul şi Ursu Prepeliţă şi Gligorcea Oprişori. din târgu din Vasluiu. înşine mărturisim cum au

vinit înnaintea noastră şi înnaintea scaunului nostru. Drăguţa cu sorusa Anghelina featele Trofanei nepoatele Dumei strănepoate Tomei Prigorcei. Aşijdere au vinit semenţia lor Abrosie fečorul Savuui nepot Dumei strănepot Tomei Prigorcea. Aşijdere au vinit sămenţia lor popa Lipovan fečorul Anghelinei nepot Dumei strănepot Tomei Prigorcea. şi sămenţia lui popa Ion (adaus snk Vasilie). Aşijderea au vinit sămenţia lui Anisiia cu ficiorii ei Chirilă şi Meria fata Nastei nepoată, Dumei strenepoată Tomei Prigorcea şi sămenţia lor. Aceşti toţi nepoţi Dumei strenepoţi Tomei Prigorcea au vândut o parte de ocină şi de moşie din sat din Crăjeani ce acmu să cheamă Prigorceanii partea despre răsărit a patra parte aceaia au vândut din uric ce au avut de la bătrânul Ştefan Vodă şau vândut dumisale lui Apostol Cehan derept 100 de taleri bătuţi dereptu acea şi noi deacă am văzutu tocmală bună între dânşii (şi) deplin plătindu noi încă iam făcut dumisale Apostului Cehan scrisoare de la noi ca săşi facă şi dires domnescu.

văleat 7150 Sept 1

popa Vrabie pisal

Eu Andronie ţircovnicul am fostu faţă

pecetea târgului Vaslui, 2 albine.

Obs. Din cuprinsul zapisului reiese aceşti urmaşi ai lui Toma Prigorcea, care avea uric de la Ştefan cel Mare.

1. Toma Prigorcea cătră 1500

2. Duma Prigorcea cătră 1550

3. Trofana, Savul, Anghelina, Vasilie, Nastea cătră 1600

4. Drăguţa, Anghelina | Ambrosie | pop Lipovanul | pop Ion | Anisia cătră 1640.

5. Chirilă, Mierla

CIV. *7150 Sept 6 (1641) Iaşi.* Cartea lui Vasile Vodă către Ghervasie de Olăneşti să cerceteze pâra fraţilor Cehan; Apostol şi Racoviţă log. contra lui Moise pentru Prigorceni.

Ιω Vasilie Voevoda bojiu milostiu gospodaru zemli Moldavscoi. scriem domniia mea la sluga noastră la Ghervasie din Olăneşti. dămuţi ştire că domnii meale sau jeluit boiarenul domnii meali Răcoviţ logofătul cu fratesău Apostol, zicând că au o moşie înpreună cu Moise din Olăneşti la sat la Prigorceani. iar Moise înpresoară şi ia şi mai multu, de cât iaste partea lui din fânaţ. pentru aceia deaca veţi vedea cartea domnii meali iar tu să socoteşti cu oameni buni di prinprejur şi să alegi partea Moisăi despre part a boiarenului nostru ce mai sus scriem săş ţână Moise partea sa cât să va aleage şi să faceţi şi scrisoari să s ştie cine câtă parte vor avea. toe pişem gospodstvami (aceasta scriem Domnia mea)

u Ias 7150 Săpt 6

Saam gospodin veleal (însuşi Domnul a poruncit)

Pecetea domnească în tuş roş.

Gavril Mateiaş vel logofăt + Moldovan

CV. *7150 Iulie 6 (1642) Iaşi.* Vasile Vodă întăreşte lui Apostol Cehan cumpărăturile sale din Prigorceni (Cârjeni) cu 130 taleri.

Ιω Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari, sluga noastră *Apostol Cehan* şi a adus un zapis de la *Voit* cu 12 pârgari din târgul Vasluiului (ѡт вѹит сь ві поргари ѡт тръг Васлвю) cu peciate oraşului (съ печат ѡрашѹм) scriindu într'acel zapis cum au venit înaintea lor Drăguţa şi sora ei Anghelina, featele Trofanei şi iarăşi verii lor Amvrosie, fiul Savei, şi iarăşi vărul lor popa Lipovan fiul Anghelinei şi vărul lor popa Ion fiul lui Vasilie, şi aşijdere şi Anesie cu fii săi Chirila şi Mierla, copii Nastei, toţi nepoţi şi strănepoţi Dumei Prigorcea, de a lor bună voe, de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie a treia parte din satul Cârjeani în judeţul (Vaslui) partea despre apus care acum se numeşte Prigorceani (третаа част ѡт село Кържани ѹ власт васлѹю част къ въстоком иже нна сѧ зѹвет Пригорчѣнии) din uricul bunului lor, ce dânsul l'a avut de la bătrânul Ştefan Voevod; aceaia ei au vândut slugii noastre mai sus scrisă lui

Apostol Cehan pentru 100 taleri bătuţi. Şi iarăşi au arătat înaintea noastră Apostol Cehan alt (ııı) zapis de mărturie de la Necoară Vuit cu 12 pârgari asemenea cu peceatea oraşului (сѫ печат ѡраш) scriindu într'acel zapis cum au venit înaintea lor Ana Drujoae, sora Gligăi fata lui Fărâmă, nepoata Tomei şi cu fii e Andriian şi Mărica, strănepoata Tomei Prigorcei, de a lor bună voe şi au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie, o parte din acelaşi sat Prigorceani, din partea dinspre apus (къ въстоком) a patra parte dinspre apus (ѡткъ въсток) aceaia ei au vândut-o lui Ionaşco Bolea fost vornic, socrul slugii noastre lui Apostol Cehan pentru 30 taleri bătuţi de argint, şi le-a plătit lor deplin pentru care să le fie şi de la domnia mea slugilor noastre lui Apostol Cehan şi lui Ionaşco Bolea biv vornic dreaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întărire cu toate veniturile. Drept aceaia şi Domnia mea cum am văzut ceale adevărate zapise cu peceatea târgului Vasluiu (сѫ печат тръг Васлѵю) crezut-am şi de la aşijderea noi am dat şi am întărit mai sus zisului Apostol Cehan pe acea parte de ocină din satul Cărjeani, care acum se numeşte Prigorceani (ѡт село Кържани нѣ сѧ зѹвет Пригорчѣни) să fie lui dreaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întăritură cu tot venitul. Şi altul să nu se ameastece.

Insuşi Domnul a arătat

In Iaşi la anul 7150 Iuli 6

Toderaşco vel logofăt

+ Corlat

Pecetea mare domnească în ceară, 1633.

Textul slavon Surete XXXI 127, 280

Obs. Pe aceiaşi hârtie este o altă redactare întreagă a acestui uric, cu multe deosebiri de ortografie. Iată câteva:

прѣд — прѫд,
болѣри — болѫри,
дѣща — дѫща.
прѣзници — прѫзници.
третал — четврѫтал.
кържани — кѫржани
сѧ зѵвет — сѧ зѹвет.
ѡтнииг — ѡтнииѹ, etc.

CVI. *7152 Iunie 9 (1644) fără loc.* Racoviţă Cehan logofăt cumpără cu 10 galbeni părţile nepoţilor Ghidului din Prigorceni, a şeasa parte.

Adecă eu Dumitraşco de Bohăeşti şi Pascal şi Vasilie nepoţii Ghidului de Prigorceani, scriem şi mărturisim pre noi cu ceastu zapis al nostru com noi de bună voe noastră de nimia nevoţi şi neasupriţ şi nesuparaţi ne am vândut toată partea noastră de ocin cătă se va aleagea (шѣста часш) din sat din Prigorceani din câmpu şi din vatra satului şi din tot locul partea tot hotarul şi o au vândut domsale logofătului Racoviţi Cehan derept zeaci galbeni ca să hie domsale ocină şi moşie ei o au vândut denaintea popei lui Vasile de Fereşti şi diaconul Bosie şi Gavril Beanchi de Tatărăni şi Toader de Fereaşti şi Leaţei de acolo şi a lui Dănăil de acolei şi denaintea a mulţi oameni bun şi bătrâni şi pentru credinţa ne am pus degeatele şi am iscălit ca să să ştie şi eu Pătraşco de Băleşti, am scris să să ştie.

vlt 7152 msţa Iuni 9 dni.

Dumitraşco + Pascal

+ popa Vasilie iscalь.

7 peceţi. diacon Bosiei iscal.

Obs. Popa Vasile ametică slavonisme în textul romănesc: шѣста част = a şeasa parte.

CVII. *7153 Avg. 22 (1645). Iaşi* Cartea lui Vasilie Vodă prin care împuterniceşte pe Apostol Cehan să stăpânească în Prigorceni părţile cumpărate de socru său Bolea.

Іѡ Vasilie Voevoda bojiiu milostiu gospodar zemli Moldavscoi. datam cartea domnii miali lui Apostol Cehan spre acea să hie tare şi puternic cu cartea domnii meale a ţine şi ia opri o parte de ocin ce au cumpărat *socrusău Bolea* de la Boziana şi de la sorusa Dumitra din sat din Prigorceani niminea să nu are sau să cosască prea acea partea nici să aibă o treabă iar cui va părea cu strâmbul să vie să stea de faţă înaintea domniei meale şi nime să nu cutează a ţine sau a opri preaspre cartea domniei meale.

u Ias leat 7153 Aug. 22.

Saam gospodinь veleal. Pecetea domnească în tuş roş

+ Moldovan.

CVIII. *1646 Mai 17, fără loc.* Testamentul Clucerului Dumitraşco Erali, omul de casa lui Vasiie Vodă.

Intru slava domnul nostru Is. Hr. stăpânitoriu vieţei şi a morţei întăi eu *Dumitraşco Erali cluciariul* de a vria a tot ţiitoriul domnul să mă cheame spre dânsul mă rog să priimiască sufletul mieu cu obicinuita a sa milostivire sămi iarte greşria a mulţimei pâcatelor miale. a doă mă rog şi mă(n)chin măriei sale Ion Vasilie Vodă domnului nostru să aibă grije fiilor miei ca cum aş fi eu însumi căci cum era câdu eram viu toată nedeajdea pe măria sa aşia şi după moartea mea tooat nedejdea fiilor mei la măria sa o las deci câte moşii şi banii ce am si aice unde mă afiu in cesta cias şi acolo în ţara Moldoviei, mişcătoari şi nemişcătoare, însă bani şi ciale mişcătoare ğumătate să să dea pentru spăsaeniia sufletului meu şi săş л şi giupăneasa mia partea ei ce i sa vini iar ceia laltă giumătate mişcătoare în bani şi sate să le ia a tocma fii mei şi să le aibă cu blagosloveniia lui Dumnezeu şi să le dăruiască Dumnezeu putiare să le adaogă şi să le mulţască. însă aflatusau aicea patru sute şi şias zăci şi şiapte de ug de aur fără un ug de aur ciau fostu zălog şi o sută şi patruzăci şi şiapte de ug potronici de argintu şi o bucată de aur trei zăci *de mătcaluri* şi un inel de aur, săl dea Zoiţei carele iaste ca bălas, şi doâ sute şi noă zăci şi 4 iei şi pol cu orţi şi treisprăzeace taleri cu nişte potronici acestea sàntu ce sau aflat la Ţarigrad, osăbit de aceaste am dat lui Isar pătru sute şi zăci de taleri să neguţătorească la Moscu pe soboli şi avem tocmeal cum sor vinde soboli lui aşia săm plătiască şi capetele şi dobânda, mai am 28 de poloboace de мміare acasă şi după cum sor vinde să aibă a le împărţi în tocmai iar hainele îm săntu la fii miei scrise anume iar surorime las doi boi şi doâ vaci şi săi fată şi un rândiu de haine, mai sântu dătorii patru zăci de lei lui ğumătate lui Enache şi de nu or hi plă it fii miei săi plătiască acestă scris cu datul lui Hs încă fiindu cu toat mintea în boaal.

Surete ms. XXXI 267. vit. 1646 Mai 17.

CIX. *7147 Mart 3 (1639). Iaşi.* Vasile Vodă dărueşte lui Marcu sin D. Erali satul Maicani, fost o dată a lui Ionaşcu Cehan vornic.

Іѡ Vasile Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei acest adevărat sluga noastră *Marcu Erali fiul lui Dumitraşco Erali vel clucer* au slujit noao cu dreptate şi cu cre-

dirță și noi văzând a lui drepte și credincioase slujbele câtu lam miluit cu deosebită a noastră milostivire iam dat și lam miluit cu un sat în pământul nostru a Moldaviei anume *Maicani* pe părăul Prutului la ținutul Fălciului care sat au fost *drept domnescu a ocolului Stănileștii*, care sat au fost dat prin miluire boerului nostru *Ionașco Cehan biv vornic de la alți domni și săvârșindusă din viață nu iau rămas copii din trupul lui și au rămas acest sat iarăș domnesc* și domnia me au dat și au miluit pe s'uga noastră sus numitul *Marcu Erali* pentru a lui credincioase slujbile ce au slujit domniei meale al doile când au fost și au venit Moisei Movilă Voevod aici în pământul Moldaviei la domnie atunce au trimes o samă de boeri că să piardă pe domniia me iar sluga noastră Marcul Erali făcând știre domniei mele cu ajutorul lui Dumnezeu am scăpat pentru aceia mai sus arătat sat anume *Maicani* să fie lui de către noi dreaptă ocină și danie și moștenire și uric lui nerușuit nici odănăoară în vecii vecilor iar după săvârșirea noastră să nu aibă a strica aceasta a noastră danie și miluire, iar dacă cineva sa ispiti a dărâma aciastă danie și miluire a noastră acela să fie blăstămat de domnul Dmzeu ziditorul cerului și a pământului și de la precurata maica domnului și de 318 părinți din cetate Nicheei și de toț sfinții părinți și alt nime să nu să ameastece.

sau scris în Iași lt. 7147 Mai 3.

Noi Vasile Voevod.

Borleanul.

Obs. Despre Marcu fiul acestui clucer D. Erali, vorbește ispisocul lui Vasile Vodă din 7147 Mai 3 (1639) prin care i se dăruește de Vodă satul Maicani pe Prut la Fălciu, care se dăduse din loc domnesc lui Ionașco Cehan biv dvornic, dar murind fără urmașii, a devenit moșie iarăși domnească.

CX. *Noembrie 25 (1646) Iași.* Vasilie Vodă întărește lui Cehan 2 log. cumpărăturile și daniile ce are în Buhăești, în FereștI și în Lipova.

Iω Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari a mari și a mici Vasilie și fratesău Pascal și nepotul lor de frate Dumitrașco, fiul Costei, nepot Trofanei din Buhăești, de

nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut un loc de prisacă cu livez din Buhăeşti, ce a fost acel loc al Trifenei; acela ei l'au vândut boiariului nostru lui Racoviţa Cehan al doilea logofăt drept 6 ughi bani buni. Şi iarăşi au arătat înaintea nostră un zapis de la Neculai cu fămeia sa Marie, fata Dumitrei scriind în cel zapis cum ei au dat şi au dăruit toată partea lor de ocină, cătă se *va aleage din satul Fereşti despre răsărit*, din vatră de sat şi din câmp şi din apă şi dîn tot venitul, aceia ei au dăruit boiariului nostru lui Racoviţa logofăt pentru sufletul lor şi a părinţilor lor. Şi iarăşi ne-au arătat înaintea noastră un zapis de la Ştefan din Lipova, fiul Avrămiei, nepot lui Gavril Lipov, făcut denainte a mulţi oameni buni cum ei au dat şi au dăruit pe boiarinul nostru mai sus scris cu un loc de prisacă la Lipova, în care prisacă îi va fi lui voia în poiana din sus sau din jos, unde vrea el să-şi pue acolo prisacă. Drept aceia Domnia mea cum am văzut de a lor bună voe tocmală şi deplină plată şi aceala zapis de dăruire şi de la noi iarăşi am dat şi am întărit boiarinului nostru mai sus zis Racoviţă logofăt pe aceale părţi de ocină şi loc de prisacă, ca să-i fie şi de la no direaptă ocină şi cumpărătură cu tot ven tul şi altul să nu se ameastice.

Insuşi Domnul a arătat

în Iaşi la anul 7156 Noembrie 25

Pecetea mare domnească, 1633

Toderaşco vel logofăt + Corlat

Obs. Textul slavon Surete ms. XXXI 124. se păstează şi un suret vechiu, fără să se arăte cine l'a traduce; se vede însă că nu e tradus de Evloghie Traducătorul traduce пасик prin *finaţ* în loc de prisacă în Lipova, in care câmp îi va fi voia sau din sus sau din jos unde îi va place să şi facă imaş (сѫєдно мѧсто за пасик на липовa вꙿ которіи полѣж бѫдет емꙋ волѣ вꙿ полѣна виш или ниж где хощет ѡн любити сꙿтворити там пасик).

CXI. *7158 Decembrie 20 (1649) Iaşi.* Vasile Vodă întăreşte lui Racoviţa Çehan 2 logofăt cumpărăturile ce a făcut în Fereşti şi Crăsniţă de la răzeşi.

Iѡ Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu domnu ţării Mol-

daviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari a mari şi a mici, Gârlea, nepot lui Vasilie Hârman (Хжрман), cu fămeaia lui Părasca şi cu featele lor Vasilca şi Gafiia de a lor bună voe de nimene siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie, giumătate dintr'un hotaru din satul Fereşti în ţinutul Vasluiului (половина ѡт един стар ѡт село фереши ѹ власт васлѹискомѵ), parte despre răsărit din vatră de sat şi din câmp şi din apă şi din tot venitul pentru un cal bun (ради един кон добрѵ), şi 5 ughi bani gata; şi au plătit lor deplin. Şi iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari Petrea şi fămeaia lui Grozava, fata lui Buzdugan din Botniani, nepoata lui Dumitru Covrig vatav, de a lor bună voe de nimene siliţi nici învăluiţi şi au dat şi au dăruit a lor driaptă ocină ş moşie din obârşia Crăsniţei (ѡт ѡвѣршиѵ кржсниц), toată partea câtă li se va aleage cu loc de fâneţe şi de ţarină şi cu loc de prisacă şi cu tot venitul; acelea ei au dăruit iarăşi boiarului nostru Racoviţă Cehan logofăt pentru sufletul lor şi a părinţilor lor. Pentru aceaia cum am văzut de a lor bună voe danie şi deplină plată şi de la noi aşijdere am dat şi am întărit boiariului nostru mai sus scris lui Racoviţă Cehan al doilea logofăt (вторїи лѡгофет), pe aceale părţi de ocină, giumătate dintr'un bătrân din Fereşti (половина ѡт един стар ѡт фереши), despre apus şi din obârşia Crăsniţei să fie lui direaptă ocină şi danie şi cumpărătură şi uric şi întărire cu toate veniturile, şi altul să nu se amestece.

Insuşi Domnul a zis

In Iaşi la anul 7158 Decembrie 20

Toderaşco vel logofăt

+ Corlat

Pecetea mare domnească în ceară aplicată, cu anul 1633.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI, 281.

CXII. *7158 Iulie 11 (1650) Iaşi.* Vasile Vodă întăreşte lui Apostol Cehan cumpărăturile făcute cu 68 ughi în satele Târzii (Tecuci) şi Prigorceani Vaslui).

Iѡ Vasile Voevod, cu mila lui Dumnezeu domnu ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari a mari şi mici Mihoci fiul Anei, nepot lui Dan Bolea, de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină a moşie din satul Târzii (ѡт село тржзїи)

ce-i în ţinutul Tecuciului, pe apa Zeletinului (напотоцѫ зелетин) din tot satul a 5-a parte, aceia el a vândut-o slugii noastre lu, Apostol Cehan pentru 50 ughi bani gata din vatra satului (ѡт ватрое село) şi din câmp şi din apă, cu vad de moară şi din tot venitul; şi au plătit lui deplin acei bani 50 ughi în mânule lui Mihoci, fiul Anei (снъ анеи), nepot lui Dan Bolea denaintea noastră şi denaintea a lor noştri boiari. Şi între acestea iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari Ştefan şi nepotul său Crăciun şi Agafiia şi sora ei Drăgălina şi Necula şi Ştefăniia fata Ulianei, nepoţii lui Gavril Troncheş; şi iarăşi Maria fata lui Gavril nepot lui Berdilă, de a lor bună voia de nimeni siliţi nici asuprit şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din satul Prigorceani din jumătate sat partea despre apus jumătate (ѡт село Пригорчѧни ѡт половина село част ѡткъ запад половина) din vatră de sat şi din câmp şi din apă şi din tot venitul: aceia ei au vândut iarăşi slugii noastre Apostol Cehan pentru 18 ughi şi a plătit lor deplin acei bani 18 ughi, denaintea noastră şi denaintea a lor noştri boiari. Pentru aceaia şi domnia mea, cum am văzut între ei de a lor bună voe tocmală şi deplină plată şi de la noi aşijderelea am dat şi am întărit slugii noastre mai sus scrisă, lui Apostol Cehan pe acele părţi de ocină, să fie lui direaptă ocină şi cumpărătură şi uric şi întăritură cu toate veniturile şi altul să nu se ameastece.

În Iaşi (в Iасоу) la anul 7158 Iuli 11.

Toderaşco vel logofăt. + Corlat

Pecetea domnească în ceară, desprinsă.

Obs. Textul slavon în Surete ms. XXXI 283.

CXIII. *7159 Noembre 16 (1650). Iaşi.* (*regeste*).

In zapisul prin care logofătul Racoviţă cumpără cu 20 lei părţile Măricăi fata lui popa Cojoc din Cujocari iscălesc, *Bejan den Fereşti şi Sava den Fereşti.*

Cf. Surete VIII.300.

CXIV. 7160 *April* 15 (1652). Izvodul de zestrele ce dă Zlata Comisoae fiicei sale Nastasia, măritată cu Panhitie.

Izvod de zestri ce am dat eu *Zlata Comisoae* hicămia Nastasâei şi hiiului lui Panhilie să s ştie. It. 7160 April 15.

50 de iape cu mânzi
3 perechi de Telegari
50 de vaci cu viţei
50 de gonitori
3 pluguri de boi
3 prisăci de stupi la sat la Curteşti în ţinutul Botoşanilor şi în prisaac câtia doao sute şi doazăci de stupi.
100 de măsari
20 de ineli de aur cu pietria
2 brăe de argintu făr de alte mărianţuşuri
6 piuliţ de argint
2 *coboaci*
2 cupia mari de argint
2 cupişoari mai mici tij de argintu
2 părechi de rafturi cu presăni
2 săbii ferecate
300 de lei 50 de boi de negoţ aceştia ni iau dat înmămia după ce nau înzăstrat
— O scăfărlie de argint
300 de stupi ni au dat ia sat la Chirceşti în ţinutul Vasluiului.
300 de oi.

CXV. 7165 *Iulie* 10 (1657) *Iaşi*. Cartea lui Gh. Ştefan Vodă către Răcoviţă Celian logofăt să cerceteze pâra între Neculce zet Budei şi Toma pentru Tătăreni.

Ию Gheorghe Ştefan Voevod bojiiu milostiu gospodaru zemli Moldavscoi. scriem domniia mea la boiarenul domnii meali la Răcoviţ logofăt. dămuţ ştiri că au venit naintea noastră Neculcea ginereli Budei şi cu alţi fraţii ai lui şi sau pârât cu Toma şi cu fraţii lui pentru sat pentru Tătăreani, pentraceaia deaca vei vedea cartea domniei meli iar dmeata să mergi acolo la cel sat şi să stringi oameni buni bătrâni din sus şi din gios carii vor şti rândul locului şi să li cercetezi foarte pe dereptate. să li alegi locul să ţie cum vor hi ţinut părinţi Tomei, şi cu socrul Neculcea cu Buda şi cum vor hi ţinut bătrânii lor aşea să ţie şi ei din vatra satului şi din câmpu şi din pădure şi dintr-

apă şi din tot locul şi cum vei alege dumneata şi cum vei afla mai cu dereptul. cene câtă parte vor avea să le faci scrisoare să ne dai ştire, şi foarte pe dereptate să li socoteşti. nemărui să nu făţăreşti. de iasta scriem domnia mea. întralt chip să nu hie. peste cartea domnii meali.

Saam gopdin veleal   It. 7165 Iuli 10

Pecete în tuş roş

Ionaşco Rusul vel logofăt

CXVI. *7166 Mai 15 (1658). Iaşi.* Racoviţă Cehan vel logofăt capătă danie în Strâmtură părţile Buzneştilor.

Adecă eu Lazor feciorul lui Mihăilă Buznâi şi cu ai mei nepoţi cu Gheorghie feciorul lui Vasilie Buznâi şi cu Andrei şi Toader şi Patraşco ficiuru frăţinimeu lui Bejan Buznâi. scriem şi mărturisim cu acestu zapis al nostru. cum noi toţi *neam învoitune.* de nime siliţi nici asupriţi ce de a noastră bună voe am dat părţile noastre de ocină di la Strâmtură toată partia ce ni sa aleage din câmpu şi cu vad de moară pe apa Vasluiului, o am dat dmsale lui Racoviţă Cehan marelui logofăt. ca să fii dmsale di la noi danie şi moşie în veaci. nime de ai noştri oameni ca să naibă a s amesteca peste scrisoarea noastră şi să a bă dumnealui săş facă şi zapis domnescu şi pentru credinţa neam pus şi peceţile şi eu Pătraşco Buznăi am scris ca săi fie dumsale de credinţă ca să s ştie.

u Iasoh 7166 Mai 15

Gheorghe,	Andreiu,	Lupu Buznea
pecete	pecete	pecete

az Pătraşco Buznâi iscal.

CXVII. *Fără an. (către* 7167). Racoviţă postelnic cumpără cu 20 lei părţile Protasiei Ciocărlie din Fereşti, plătindu-şi capul.

Adecă eu Protasiia femiae lui Ciocărlie şi cu feciorii mei anume Gavril şi Toader şi Ion şi cu feateli miale anume Aniţa şi Trofana scriem şi mărturisim cu al nostru adevărat zapis de nime nevoiţi nici asupriţi. amu dat a noastră parte de moşie din satul din Fereştl. dintrun bătrânu giumătate de bătrânu, şi dintraltu bătrânu a patra parte dumsale lui *Neculai Racoviţă postel-*

nicului pentru că amu căzutu la o datorie și la o nevoe ce amu plătit unui negustoru niște bani. care bani namu avutu bucate la casa noastră să plătim pentraciae amu înblatu pe la răzeașii mei de liamu zisu. să mi dea să mi plătească capul și să ție ei moșiia nici unul dintraceia nau avutu putiari sămi plătiască moșiia. pentraceia am căzutu la dumnialui postelniculu Răcoviță și mam rugatu dumisali de miau făcutu dumnialui bine și miau plătit capul și miau dat doozăci lei bătuți de miau plătit capul pentru ești bani ce miau făcutu dumlui bine mau îngăduitu *șiapti aii* ca să mă poci eu *însăma* de bani să mi răscumpăru moșie și să mi întrebu răzeașii ca sămi dea banii și să ție ei moșiia. nime dintru dânșii nau avutu puteare. să intoarcă nici eu namu avutu nice un prilej. pentracee dac amu văzutu că sau lăsatu și miau slobozitu de a lor voe, căci nau avutu nici o puteare întracei șapte ai de să întoarnă și pentru altele multele carele mau scos dumlui din dabili. și amu șezutu în păreți mei că namu avutu nice o puteare să mă plătescu eu pentraceia văzindu noi că *nau* făcut dumnialui atâta bine amu datu dumisali aceste părți ce mai susu scrie. cu totu venitul și din vatra satului și din câmpu și din hălășteu. și din totu vinitul ca să fie dumisali dreaptă ocină și moșie și cuconilor dmsale și a toată sămința dmsali și nime dintru ficiorii noștri sau din nepoți noștri, sau din răzeașii noștri ca să naibă a mai întoarce pentru căci întratâția *ai* ce mai susu scriem iam întrebatu și mau lăsatu că naau avutu puteare a întoarci. pentraceia ca să aibă dumnealui așì face și dresu domnescu și întraciastă tocmai au fostu oameni buni și bătrâni anume dumnealui Farcaș biv sulgiar. Ștefan Porca de Ferești. Pântelei Fleșca, ottam și Stratul sin Porca otam și femeia lui Vasilie Liațai otam și Necula сх Нсон ficiori popei lui Ștefan ottam și Costache ottam și Pandelie ottam, și Pătrașco de Olănești și Ionașco Bogos otam, și Piatco ottam și Toader Piratco iuzbășei otam și Vasilie Benkișor de Tătărani și mulți oameni buni și bătrâni megiiași și pentru credința miam pus pecețile și deagetele ca să s știe.

az Simon Farcaș parcalab iscal. l. p.

Protăsiia Ciocărloae pecete

Gavril pecete — Pandelea (deget)

Toader	deget	Piratco	peceate
Ion	„	Ionaşco	„
Trofana	„	Pătraşco	„
Aniţa	„	Vasilioae	„
Păntelei	„	Neculai	„
Stratul	pecete	Costache	„

az Ion Popovoae

CXVIII. *7169 Iunie 14* (1661) *Iaşi.* **Racoviţă Cehan vel log. cumpără cu 30 taleri părţile feciorilor Lucăi din Româneşti.**

† Adecă eu Vasilie şi Duca şi Ionaşco ficiorii Lucăii Clapei nepoţii lui Hărman din satu din Româneşti scriem şi mărturisim cu cestu zapis al nostru cum noi, de bună voia noastră de nime siliţi nici asupriţi ce de a noastră bună voe am vândut a noastră driaptă ocină şi moşie din saatu din Româneşti ce iaste pe apa Vasluiului toată partea părintelui nostru Lucăi ficiorul lui Hărman ce să va aleage din vatra satului şi din câmpu ce iaste cu ţarin şi cu făneaţe şi din pădure şi din vaad de moară ce iaste pre apa Vasluiului. şi din tot vinitul. ce va fi pe partea părintelui nostru Lucăi dintracestu saatu din Româneşti ce mai sus scriem aceaia parte de ocină. o am vândut dmsale lui Răcoviţă Cehan logofătul cel maare. drept trei zeci de taaleri bătuţi. şi neau făcut dmnalui plata deplin denaintea lui Vasile Corlat uricariul şi denaintea lui Ionaşco Rusul de Iaşi şi Vasilie Căpitanul de Fălciu şi Gheorghie neguţitoriul şi Vasilie Popa din Scânteae şi Dimitru vatămanul de Scânteae şi Lazor de acolo. şi Ion şi mulţi oameni buni. Pentraceaia ca săi fie dumisaăli în veaci driaptă ocină şi moşiie, şi cuconilor dumisaali şi să aibă dumnealui aş faace şi drease domneşti şi pentru mai maari credinţă am iscălit şi neamu pus peceţile cu aceşti oameni buni depreună cu toţi ca să fie de maari credinţă. şi eu Andrei Mihuleţ am scris zapisul дa с знаe (ca să se ştie).

u Iaş vltul 7169 Iuni 14 дны.

az Vasilie iscal.
Duca (l. p.).
Ionaşco (l. p.).
Popa Vasilie (l. p.).
az Vasilie Corlat uricarul iscal.
Vataman l. p.

CXIX. *7170 Oct. 6 (1661) fără loc.* Nec. Racoviţă hatmanul capătă danie în Băbuşeni, la Vaslui de la Damian pentru mult bine ce i-a făcut.

Adec eu Dămiian înpreun cu feciorii miei, anum(e) Tanasie şi Constantin şi Gavril, aşijderelea şi eu Marco, împreună cu fămeia mea, Nastea care iaste sora lui Damian, împreună cu feciorii mei, anume Alexandru şi cu fiemea Arsenia, scriem şi mărturisimu cu acestu, zapis al nostru de-a noastră bună voe, şi de nimene sîliţi, ce de a noastră bună voe am dat dumisale lui *Nicolae Racoviţ hatmanul*, toată partea noastră den satu den Bobuşeani câtă să va aleage den tot locul cu vad de moară în gârlă pentru un bine ce mea făcut dumnialui, deci noi văzând şi binele carele meu făcut dumnialui noi încă am dat această moşie ca săi fie dumisali moşie statornică în veci dumisale şi coconilor dumnisale şi nime dentru noi sau din feciorii noştri sau din nepoţii noştri să naibă a mai întoarce ciace noi am dat, de a noastră bună voe pentru un bine ce meu făcut dumnialui si la această tocmală a noastră foastau mulţi oameni buni boiari şi megiiaşi de pen pregiuru anume Paană părcălabul de Fălciu şi Cărăiman căpitanul şi Andreiu vamăşul de Fălciu şi Păşcan izbaşa ot Cărhăneşti şi Rusul izbaşi ot Lărgeni, şi Burlan ot Băleşti şi Vasilie.,.. ot Ghermăneşti şi Necula ot Peiceşti şi Lepădat ot Vădeni şi părintele călugărul Ilie ot Vădeni, vornicelul şi părintele Calin vornicelul de Gurbăneşti şi Vicol ficiorul Gligorcei, de Şolomoni şi alţi mulţi oameni buni şi megiiaşl de pen pregiur sau prilejit la tocmala noastră şi eu Paană părcălabul ot Fălcii am scris eu cu a mea mână şi noi pentru credinţa carele neam prilejit aici la această tocmkal nem pus peceţile şi Iscăliturile ca să se crează amin.

pus. Oct. 6 dni veleat
7170

Aşijderele prilejuindune şi noi mai pre urmă eu Kirice curteanul de Idrici şi eu Simion ottam şi eu Artine dea Giurcani, încă sântem marturi că am fostu de faaţă.

Eu Paană Părcălabul
X Eu Dămiian
X Eu Marco Izbaş
Caraîman (l. p.)
X Eu Paşcan Izbaşa

ανδρεάς Βαμεσος
μαρτηρά τά άνοθεν

X Rusul izbaşa
X Eu Vasilie *Căsoiul*
X Artini
X Simion
Eu Chirice ot Idrici
X Vicol

CXX. *7170 April 4 (1662) Iaşi.* Racoviţă Cehan vel log. capătă danie în Romaneşti de la Ursul Gugiul

Adecă eu Ursul ficiorul Gugiului nepot lui Hărman scriu şi mărturisescu cu acest zapis al mieu cum eu de nime silitu nice asupritu ce de a mea bună voe, am dat şi am dăruit toată partea mea de ocină din saat din *Romăneşti* ce sântu la ţinutul Vasluului câtă să va aleage din vatra satului şi din câmpu şi din pădure şi din tot vinitul aceaia o am dat şi am dăruit dum sale lui Răcoviţ *Cehan* logofătul cel maari şi dumisaale Neculai Răcoviţ hatmanul să le fie dumnilor saali în veci moşie şi cuconilor dumisaale pentru căci şi dumnealor mie maari bine miau făcut pentraceaia să aibă dumnalor aş face şi drease domneşti, şi aceasta parte de ocină o am dăruit dumilorsale denainte Giurgii căpitanul, şi denainte lui Ionaşco ce au fostu căpitan, şi Toader Flondor şi Mierăuţi Todică, şi Ţianciul cel bătrân şi Ion din Zlătăreşti şi Dumitraşco ficiorul Ţeanciului şi denainte a mulţi oameni buni. şi pentru credinţa neam pus peceţile şi iscăliturile ca să fie de credinţă сиџе дасм знаме (aceasta dăm ştire).

u Ias vlt. 7170 Ap. 4

X Ionaşco Căpitanul
X az Ianaş
Ursul Gugiul
X Iftimie
X Ţeanciul
az Vasilie

X Chirilă, X Burnar
X Dumitraşco
X Mierăuţ Todică
X Ion

CXXI. *7171 Decembri 24 (1662) Iaşi.* Evstratie Dabija Vodă întăreşte lui Racoviţa Cehan vel log. cumpărăturile făcute în satul Româneşti şi Ţigăneşti şi Făstâci şi Strâmtura pe 116 taleri şi 3 danii.

Iѡ Evstratie Dabija Voevod bojieiu milostieiu gospodaru zemii Moldavscoi. Adec au venit înantea noastră şi inaintea a toţi al

noştri moldoveneşti boiari mari şi mici Vasilie şi Duca şi Ionaşco feciorii Lucăi Clapei, nepoţii lui Hărman din sat din Româneşti de nime nevoiţi nici împresuraţi ce de bună voia lor au vândut a lor direaptă ocină şi moşie toată partea lor ce să va aleage partea părintelui lor Luca din sat din Româneşti ce iaste în ţinutul Vasluiului pre apa Vasluiului, din vatra satului şi din câmpu cu ţarină şi cu vad de moară în Vaslui şi cu pădure şi din fânaţ şi din tot locul cu tot venitul : Această parte de ocină o au vândut dumsale credincios şi cinstit boiarinul nostru *Racoviţă Cehan* marelui logofăt dreptu patruzăci de taleri bătuţ ş au plătit dumnealui toţi banii deplin ban gata întru mâinule acestor vânzători, pre zapis de mărturie ce neau arătat, şi iarăş *Gorie* cu femeaia sa *Chilichiia* fata Ţigancei de nime nevoiţi nic asupriţi ce de a lor bună voe. au vândut a lor dreaptă ocină ş moşie toată partea lor ce să va aleage partia Mirceştilor, iarăş dintraceleş sat Româneştii la acelaş ţănut din vatra satului şi din câmpu şi din apă şi din pădure şi cu loc de fânaţ şi din tot locul cu tot venitul dumisale boiarinului nostru Răcoviţ Cehan, marele logofăt dreptu optu spră zeace lei bătuţi, şi au plătit dumnealui toţi bani deplin bani gata întru mâinile lor. pre zapis ce neau arătat. Aşijderea Ursul ficiorul Gugiului nepot lui Hărman de nime nevoit nici asuprit, ce de bună voia lui au daat şi au dăruit toată partea lui de ocină câtă să va aleage din saat din Româneşti la acelaş ţărmul la Vaslui din vatra satului şi din câmpu şi din vad de moară şi din pădure şi din tot locul cu tot venitul de moară şi de pădure şi din tot locul cu tot venitnitul dmisale boiarinului nostru Răcoviţ Cehan marele logofăt Aşijdere Pătraşco de Olăneşti de neme nevoit nici asuprit ce de a lui bună voe au vândut a lui dreaptă ocină şi moşie toată partea lui din sat din Ţăgăneşti, ce iaste iar la ţânutul Vasluiului din vatra satului şi din câmpu şi din apă şi din pădure şi cu ţarină cu fânaţă şi din tot locul cu tot venitul aceaia o au vânduto dumisale boiarinului nostru Răcoviţ Cehan maarele logofăt dreptu patruzăci de lei bătuţi şi au plătit dumnealui cu bani gata toţi bani deplin întru mâna lui Pătraşco. Aşijderea Guţa Măguroae şi cu feciorii ei Iftimie şi Ion şi Chiriiac şi Măricuţa de nime nevoiţi nici siliţi, ce de bună voia lor au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie toată partea părintelui lor lui Măgură ce să va aleage despre alţi fraţi. din sat din Fâstâci ce iaste la

ţânutul Vasluiului, din vatra satului şi din câmpu şi dintrapă cu râmnic de peaşte şi cu pământuri în ţarină şi cu loc de fânaţă şi cu pomeţi şi cu locuri de prisăci şi cu tot locul şi cu tot venitul aceaia o au vândut iar dumisale boiarinului nostru Racoviţ Cehan marele logofăt drept doaă zăci şi opt lei bătuţi şi au platit dumnealui toţi banii deplin întru mănile lor. Aşijderea Iuraşco şi cu fečorii săi, de nime nevoiţ ce de a lui bună voe au dat şau dăruit a lui dreaptă očnă şi moşie toată partea lor ce se va aleage dintracelaş sat la Făstăci, iar la acelaş ţănut din vatra satului şi din câmpu şi dintrapă, cu rămnic de peaşte şi cu pământuri în ţarină, şi cu loc de fănaţe, şi cu pomeţi şi cu locuri de prisacă, şi cu tot venitul, din tot locul, boiarinului nostru Răcoviţ Cehan marele logofăt. Aşijderea Mierăuţă fečorul lui Obreajie din Făstăci, de nime nevoit nič asuprit, ce de a lui bună voe au dat şau dăruit a lui dreaptă očnă şi moşie toată partea tătănesău lui Obreajie dintracelaş sat din Făstâci, din ğumătate de bătrân a treia parte din partea călugăruiui din vatra satului şi din câmpu şi cu tot vinitul din tot locul ce scrie mai sus, boiarinului nostru Racoviţ Cehan marelui logofăt, şi aşijdiria Lazor fičorul lui Mihăiiă Buznăi cu nepoţii sei Gheorghi fičiorul lui Vasile Buznăi de nimeni nevoiţi nici siliţi ce de a lor bună voe au dat şau dăruit a lor dreaptă ocină şi moşie — toate *parţile lor* de ocină din sat din Strâmtură ce iaste la ţânutul Vasluiului ce se vor aleage din vatra satului şi din câmpu şi cu ţarină şi cu fânaţi şi cu vad de moară întrapa Vasluiului, şi cu tot venitul din tot locul iar boiarinului nostru Racoviţ Cehan marele logofăt. Pentraceaia domnia mea deacam văzut între dânşii de a lor bună voe tocmală şi deplină plată şi danie şi dăruiri şi zapise de la mâna lor cu multe mărturii boiari şi mulţi oameni buni, crezutam, datam; şi domniia mea şi am întărit boiarinului nostru ce scrie mai sus dumnealui Racoviţ Cehan marele logofăt cu aceaste toate *parţi* de očină din sat din Romaneşti în ţănutul Vasluiului şi la sat din Ţigăneşti şi din sat din Făstăci şi din sat din Strâmturi iar la acesta ţinut Vasluiul ca să fie şi de la domnia mea dreaptă očnă şi moşie cumpărături şi daanie şi uric şi întăritură cu tot venitul din tot locul şi coconilor

dumisale neclătit şi nerăşuit în veaci и ин да сѧ не ѹмишаєт прѣд сим истиним лист нашемѹ [şi altui să nu se amestece înaintea acestei adevărate cărţi a noastre].

pis u Iasoh vlt. 1771. msţa Dek. 24 dni

Іѡ Istrate Dabija Voevod.

+ Apostol Tecučan.

Pecetea domnească în ceară, desprinsă

CXXII. *7172 Ghenar 14 (1664) Iaşi.* Racoviţă Cehan logofăt cumpără de la nepoţii popei Fătul două părţi în satul Romaneştii.

Adecă noi Solomon Farcaş armaşul şi cu soţ mieu Ghiniia fata lui Loghin den Mirceşti, nepoata popei Fătului şi Nacul cu a lui femiae cu Aniţa fata lui Loghin nepoata Fătului scriim şi mărturisim cu acestu adivărat zapis al nostru cum noi de nime siliţ nič asupriţi ce de a noastră bună voe am vândut a noastră driaptă ocină şi moşie din saat din Românești, cei la ţinutul Vasluiului pe apa Vasluiului din bătrânul Fătului, care bătrân îmblă în cinci părţi, iar noi am vândut partea noastră a lui Loghin şi a Măricăi sora lui Loghin, cari părţi fac vândute doî părţi cu vatra de saat şi cu pământuri în ţarină şi cu loc de fânaţ şi cu tot vinitul din tot hotarul, aceale doâ (дѡж) părţi noi liam vândut dumsale lui Răcoviţ Cehan marele logofăt direptu (loc gol), lei bătut toţi bani gataa şi niau făcut dumealui plata deplin la mâna noastră şi acesta zapis noi laim făcut denaintea dumisale lui Gligorie marele păharnic şi au fost şi Frătiţă čau fost comis mare, şi Postolachie al doilea spătar şi Ştefan fratele Frătiţei, čau fost agă şi Costantin Caracaş sulgeariul al doilea şi Toader Viatreş şi Dumitraşco şi Ursul vornicii de la poarta a măriei sale lui Vodă şi mulţi oameni buni şi bătrâni şi pentru mai mare credinţa noi toţi am iscălit şi am pus şi pecete ca să fie dumisale driaptă ocină şi moşie acelea părţi de ocină carile sântu scrise mai sus şi să aibă dumnealui logofătul aş face şi direase domneşti pe acestu adivărat zapis al nostru şi eu Tiron diiacul am scris ca să să ştie.

u Iasoh vltѡ 7172.

msţa. Ghenar 14 dni.

az Solomon Farcaş armas iscal.

Ghenie l. p.
+ Nacul.
+ Anița.
az Gligorie vel čașnic | l. p.
az Frățiță vel comis-iscaal.
az Costantin Caracaș sulger iscal.
az Dumitrașco vornic iscal.
Vetreș vornic | l. p.
Ursul vornic l. p. врєвл.
az Apostol vtori spatar iscal.

CXXIII.. *Fără an (către 7173).* Ion Racovița pah. cumpără în Ferești părțile lui Costantin, de pe Oanță.

Adecă eu Costantin și frate meu Ștefan și Ion și cu surorile noastre anume Sofiia și Sofronia fečori Neculii Tărâceanului nepoți Dochiți, strănepoți Oancei scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zapis al nostru, cum noi de nimene nevoiți nici asupriți ce de a noastră bună voe, am vândut a noastră dereaptă ocină și moșie den sat den Ferești am vândut noi aceste părți dumsale păharnicului Ion Răcoviță dereptu... lei bătuți și acastă tocmală sau făcut denainte a mulți oameni buni și bătrâni anume Chirilă ot Bălițeni și Apostol Neaga otam și Apostol Ioanăș ot čofeani și Popa Apostol și Diiacul și Pandeliu și Stratul Parca și alți oameni buni și bătrâni și de pin pregur megiiaș, deč noi dacă neau făcut dumnealui plata deplin la mâna noastră, noi încă am făcut dumsale acestu zapis de la noi ca săi fie dumsale dereaptă ocină și moșie în veaci neclătită și pentru mai mare credința pusam noi și acești oameni buni pecețile și iscăliturile ca să fie de credințe și eu Diiaconul am scris.

× Chirilă × Apostol × Apostol × Pandelie,
× Stratul az popa Apostol pisal.

în dos: „7 lei și 7 potronici feciorii Neculai den na patra parte „den partea Dochiei ce au luat de la dumnalui de la paharni- „cul Ion Răcoviț să se știe.

XXCIV. 7173 April 15 (1665) Iași. Ion Racoviță paharnic cumpără cu 70 lei în Ferești părțile popei Ion din bătrânii *Feaer. Gugiu* și Timotin.

Adecă eu Popa Ion și sorumia Ruesanda fičori lui Dănăilă

nepoţii popii lui Vasile din Fereşti, scriem şi mărturis'm cu acestu zap's al nostru cum noi de bună voia noastră de nime nevo'ţ, nici asupriţi, ce de a nostră bună voe am vândut a noastră dreaptă ocină şi moş'e, şi cumpărătură din sat *din Fereşti* ce iaste în ţinutul Vasluiului ce ni sau ales dreaptă moşie de pe părinţii noştri din giumătate de bătrânul lui Feair a cincia parte ni sau ales opt pământurl şi din cumpărături, čam avut încă de părinţii noştri întracela sat în Fereşti din bătrânul Gugiului din atreia parte ni sau ales doaozăci şi 6 de pământuri şi din bătrânul lui Timotin ni sau ales din na patra parte noao sprăziaci pământuri şi giumătate acialia părţi de ocin liam vândut dumisale lui Ion Racoviţ paharnicul dreptu şeapte zeci de lei bătuţi şi miau plătit dumnealui aceşt bani toţi deplin pentraçeaia ca săi fie dumisale dreaptă ocină şi moş'e şi cumpărătură dumisale şi giupâniasei dumisale şi cuconilor dumilorsale şi dipre acestu zapis ca să aibă dumialui aşi face şi dres domnescu şi la aceasta tocmală au fost dumelui Andronie vtori Comis şi Ştefani Cerkezul treti como şi Veličco Costin postelnicul şi Toader Viatreş şi Ursul şi Silion şi Gherghel vornicii de poartă şi Ghiorghie Stărcia şi Apostul Cehan şi Chirilă ot Bătiţeani şi *Svrădel* capitanul şi mulţi oameni buni şi pentru credinţa pusuneam peceţile şi aceşti boiari toţi au iscălit şi eu Pascal fičorul lui Corlat uricariul am scris acesta adevărat zapis să să ştie.

u Ias vlt 7173 April 15 dni

az Pop Ioan iscal.

Ruxanda.

Ştefan comis (l. peceţi).

Androni vtori comis iscăl.

az Velicico Costin postelnic iscal.

Toader vornic | (l. p.)

X Apostol Cehan | (l. p.)

Ursul vornic | (l. p. ȣрсȣл.)

az Ghiorghie Stărcea iscal.

az Silion vornic iscal.

X Chirilă de Băliţeani,

az Stefan Ghearghel vornic iscal.

CXXV. *7175 Oct. 20 (1668).* Ion Racoviţă paharnicul cumpără cu 40 taleri via lui Mardare la Fereşti.

Adecă eu Anna Măldăroe şi cu ficiorul meu cu Marcu şi Costantin şi cu featele meale cu Alexandra şi Antoniia şi Măriia şi Gahiia scriem şi mărturisăscu cu cestu zapis al nostru. cum noi de nime siliţi nici nevoiţi nici impresuraţ ce de a noastră bună voe am vândut a noastră dreaptă ocină şi moşie ce este viia lui Mardar la sat la Fereşti o am vândut dmsale lui Ion Răcoviţ păharnicul direptu 40 de talere bătuţ. deci să hie dmsale driaptă ocină şi moşie în veaci şi să aibă dumnealui aş face şi diriasă domneşti şi în tocmala nostră au fost Ghiorghie de Fereşti şi Chirilă de Băliţeani şi Ostahie de Tă(tă)reani şi Pătraşco de Popeşti şi Vasilie Cogălnicianul vătav şi Costantin vataman ot Podolean şi pre mai mare credin(ţa) am iscălit şi peceţile neam pus să s ştie. az pop Apostol pisal.

vleat 7175 Oct. 20.

Cogălniceanu iscal.

X Anna, X Mariia, X Costantin, X Mariia, X Agahiia, X Chirilă, X Pătraşco, X Ghiorghie, X Costantin.

CXXVI. *Fără an (către 7175).* Ion Racoviţă păharnic cumpără cu 9 ughi părţile nepoţilor Oanţei, în Fereşti.

Adecă eu Aniţa, şi cu sorumea Doroftiia şi Frăsina featele Dochiei nepoate Oanţei, şi cu ficiorii noştri cu Dumitraşco şi cu Ion şi cu Grozava şi cu Nastasiia şi cu Mărica, scriem şi mărturisim cu cestu adevărat zapis al nostru. cum noi de nime siliţi nici înpresuraţi, ce de a nostră bună voe. am vândut a nostră direaptă ocină şi moşie din sat din *Fereşti* ce sau ales 19 pământuri aceaia am vândut dmsali lui Ion Racoviţ păharnicul dreptu 9 ughi şi aciastă tocmal sau făcut denaintea a mulţi omeni buni anume Diiaconul de Fereşti, Pandelie de acolo şi Chirilă de Băliţeani şi Apostol de Ciofeani şi Apostol de Băliţeani şi mulţi oameni buni şi bătrâni ca săi fi(e) dmisal. direaptă ocin şi moşie în veaci, şi să aibă dmnealui aş faci şi direas domneşti şi pentru credinţa am iscălit şi peceţi ne(m) pus ca să să ştie.

az pop Apostol pisal.
az Mihail diiaconul iscal.
X Pandelie
X Chirilă
X Apostol

în dos:

„13 lei 7 pot(ronici), ce au luat Aniţe cu surorile ei featile Dochiei să să ştie".

CXXVII 7175 Martie 9 (1667) Iaşi. Murind Toma Cantacuzino, marele vornic, urmaşii işi împart averile: şi anume Ştefan Cantacuzino paharnicul, Nastasia măritată cu Ion Racoviţă paharnicul şi Catrina.

......Iar în partea noastră lui Ion paharnicul şi a fămeiai meali Nastasiia, fata Tomei vornicul sau venit: *Sârbii* sat întreg cu heleşteu şi cu mori la ţinutul Dorohoiului, şi *Băltianii* sat întreg cu mori la ţinutul Vasluiului; şi *Clocuşna* sat într g la ţinutu Hotinului, şi *Hulubeştii* sat întreg la ţinutul Tecuciului şi *Pănceştii* sat întreg la ţinutul Iaşilor, şi giumătate de sat de *Vitrianca* la ţinutul Hotinului şi giumătate de sat de *Volniceni* la ţinutul Orheiului şi a treia parte de sat de *Costeşti* cu mori la ţinutul Romanului, şi a treia parte din *Popenţiani* la ţinutul Iaşilor şi *Cluccreşti*, selişte întreagă la ţinutul Dorohoiului, şi mai bine de giumătate de selişte de *Iteşti* la ţinutul Dorohoiului, şi *Giurgeştii* sălişte întreagă la ţinutul Dorohoiului, şi *Jărdeanii* sălişte întreagă la Dorohoi şi părţile din *Drislive*, ce se vor aleage la Dorohoiu, şi părţi din *Dăneşti* şi din *Bozianii* ce se vor aleage la Dorohoi şi părţile din Jugani la Dorohoiu, cât va vor aleage părţile din *Braniştiari* cât să vor aleage la Dorohoiu şi *patru falci* de vii la Piscup la Cotnar şi doâ falci în Mândrul la Cotnar, şi patru falci şi trei fârtae la Cotnari în Laslău şi doâ falci şi doâdzăci de prăjini la Iaşi în valea Irimiei".

Obs. In aceiaşi zi, 9 Martie, 7175, veilţii boeri de divan întăresc acest act de împărţală între clironomii lui Toma Cantacuzino vornicul (XXXI 360).

In cursul acestui an Nastasiia moare, iar Catrina se mărită cu Velişco Costin postelnicul, aşa că se procedează la o nouă împărţală de moşii. Iată ce anume sate şi averi intră în sama lui Ion Racoviţă paharnicul „soţul răposatei Nastasiicăi fata Tomei vornicul cel mare şi a jupânesei sale Anna:

...„Venitusau în partea dumilor sale lui Ion Racoviţă paharnicul şi giupânesii sale Nastasiia, doao părţi din *Cogeşti* cu

casă la ţinutul Cârligăturii, fără a treia parte cu loc de heleşteu şi cu casă gata şi *Negriţeşti*, sat întreg cu heleşteu pre Veardele la ţinutul Neamţului, şi *Răuseanii* sat întreg pe Jijia în ţinutul Hârlăului, şi giumătate de sat de *Mărişeanii* pe Prut în ţinutul Hotinului, şi *Băscăcianii* sat întreg pe Jijia în ţinutul Dorohoiului şi *Boteştii* (dres : Ciocuşna) sat întreg pe Moldna în ţinutul Sucevii, şi din *Bucium* doâ parţi la Neamţ fără a treia parte, şi din *Costeşti* doâ părţi fără a treia parte pe Prut la ţinutul Iaşilor şa treia parte de *Costeşti* pre Bahlui în ţinutul Romanului, şi giumătate de sat de *Porceşti* la ţinutul Niamţului şi *Cajna* sat întreg pe Prut în ţinutul Iaşilor şi din selişte, trei părţi din *Popeşti* la Neamţu pre Siretiu, fără a treia parte, şi din *Tuleşti* la Neamţu pre Siretiu ce se va aleage cu partea Crăstei, şi din *Galbeni* ce se va aleage pre Siretiu în ţinutul Neamţului, şi giumătate de sat de *Viezunii* pre Prut în ţinutul Iaşilor *şi giumătate de casă din Iaşi*, şi patru falci de vie la Cotnariu în Piscup, şi doâ falci de vie în Mândru, despre Roşcani şi patru falci şi trei fărtae de vie în Laslau, şi doâ falci şi doizeci de prăjini la Iaşi în valea Irimiei".

Din căsătoria lui Ion Racoviţă cu Nastasiia fata lui Toma Cantacuzino a avut un singur copil, Mihai Vodă Racoviţă.

(Surete ms. XXXI, 375, 379)

CXXVIII. 7175 Iunie 5 (1667). Iaşi (regeste).

In zapisele prin care Apostol Cehan cumpără părti în Petreşti pe Stemnic şi în Băileşti—din vechiu Ştirbeşti—la Tutova, iscălesc aceşti marturi din Fereşti, Petre Tuţco Gligoriţă Hăiul, Ştefan, Costache, apoi diaconul Mihăilă din Fereşti.

cf. Surete VIII. 315.

CXXIX. *7176. Iulie 20 (1668), fără loc.* Paharnicul Ion Racoviţă capătă danie în Fereşti de la Apostol de pe tatăl său T. P. Fleaşcă

Adecă eu Apostol şi cu fămeaia mia Aniţa şi cu cuconii noştri anume Ioniţă şi Paraschiva scriem şi mărturisim cu acestu zapis al nostru cum noi de nime nevoiţi nici asupriţi ce de a noastră bună voe, am dat al noastră dreaptă ocină şi moşie den sat den Fereşti, partea părinţilor noştri (**нощтри**) anume Toader **снъ** Petrea Fleşcăi ot Fereşti, câtă parte să va aleage den moşie

şi den cuinpărături den partea lui Timotin şi din partea Gugiului carele au cumpărat moşul nostru Petrea Fleşcă, acestea părţi leam dăruit dmsale *păharnicului Ion* ce mai sus scriem şi aciastă tocmală sau făcut denaintea a mulţi oameni buni şi bătrâni anume popa Apostol ot Fereşti şi Petrăşcan ottam şi Pandelie ottam şi Chirilă ot Băliţeani şi Apostol Moga ottam şi Costantin sкн Pavăl ot Olăneşti, i brat ego [şi fratele lui] ottam şi Apostol ot Şărboteşti şi Paraschiv ot Zlătăreşti şi Vasilie Rusciorul şi mulţi oameni buni şi bătrâni şi depe împregiur megiiaşi şi mai pre mare credinţa şi eu Mihail diaconul am scris ca să să ştie.

az popa Apostol iscal. leat 7176. meşta Iuli 20 dni.

X Apostol X Aniţa X Petrăşcan X Pandelie X Chirilă (l. p.) Apostol X Costantin X Ion X Apostol X Paraschiv X Vasilie.

XXX. 7177 Noem. 20 (1668) Vaslui. Ion Racoviţă paharnic, cumpără cu 19 lei în Fereşti părţile Aniîăi.

Adecă noi Aniţa şi cu sorumea Doroftiia şi Frăsina fiatele Dochiei nepoate Oanţăi, strănepoate lui Moscul şi cu ficioru nostru Dumitraşco şi Ion şi Grozava şi Nastasia şi Mariia, scriem şi mărturisim înşine pre noi, cu cestu zap's al nostru cum noi de bună voia noastră de nime nevoiţi nici asupriţi am vândut a noastră diriaptă ocină şi moşie dęn sat den *Fereşti* cu tot venitul ce să va aleage şi cu noao spre zece pământuri din ţarină ce iaste partea noastră. Aciastă parte de ocină am vândut dumsale lui Ioniţă Răcoviţ păharnicul direptu noao spre zece lei bătuţi bani gata şi neau făcut dumlui plata deplin la mâna noastră, ca să fii dumsale direaptă ocină şi moşie în viaci, nime dintru oamenii noştri să nu s amiastece. dinaintea lui Necoară Şoltuzul de Vaslui cu 12 părgari şi preutul Ghiorghie domnescu şi Ursul Prepeliţă, Toader Plăcintă, Gheorghie Machidon, Vasilie Glăvaşco, Dumitraşco ai Comisoae, Gavril a Nazariei, Costantin Pitar ot Iaş şi Toader Flondor şi Toader Piratco iuzbaş şi Pavel şi Lefter (лефер) neguţitor şi Apostol preutul de Fereşti, Mihail diacon de acolo şi Pandelie şi Chirilă de Băliţeani şi Stratul Parca şi mulţi oameni buni şi bătrâni pentru mai mare credinţa pusuniam peceţiie şi iscăliturile şi să aibă dumnialui aş face şi direase dom-

nești și eu Gligoraș d iaconul domnescu am scris (să să ști) знающе și sau pus și peceatia orașului.

u Vaslui lt 7177
mesța Noemv. 20 dni

X Anița. X Doroftia, Frăsina, pop Gheorghii iscal., az Costantin pitar iscal. X Necoară Șoltuz (l. p.) X Toader Flondor (l. p.) Pavel (l. p.), Lefter X Popa Apostol ot Ferești (l. p.), Mihil diiacul (l. p.), Chirilă ot Bălițeani (l. p.), X Apostol Moga (l. p) Apostol Ioanaș X Pandelie X Stratul Parca X az Toader Piratco iscal.

pecetea târgului : 2 albine cu exerga: печатеа стефан воєводъ.

CXXXI. *7177 Noembre 20 (1668) Vaslui.* Ion Răc viț paharnicul cumpără cu 8 lei în Ferești părțile lui Costantin de pe Oanță și Moscul.

Adecă noi Costantin și cu fratemieu Ion și Ștefan și surorile noastre anume Sofiia și Sofronia ficiori Neculei Tărăceanul nepoți Dochie, strenepoți Oanței și lui Moscul scriem și mărturisim înșine pre noi cu cestu zapis al nostru cum noi de bună voia noastră de nime nevoiți nici siliți am vândut a noastră diriaptă ocină și moșie den sat den *Ferești* a patra parte den partea Dochiei. Cu tot venitul ce să va aleage și cu optu pământuri den țărină aceaia am vândut dumsali lui Ioniț paharnicul dreptu optu lei bani gata, și neu făcut dumnealui plata deplin la mâna noastră ca să hie dumsale driaptă ocină și moșie în viaci. nime dintru oamini noștri să nu s amestece dinnaintia lui Necoar Șoltuz de Vaslui cu 12 prăgari și Toader Plăcintă și Ursul Prepeliță și Vasilie Glăvașco și Gheorghie a Donicăi și Machedon și Pavăl neguțitor și Lefter (лефтер) și Florea și mulți oameni buni și bătrâni și Chirilă de Bălițeani și Apostol Moga ottam și Apostol Ionaș de Ciofiani și preutul Apostol și diaconul Mihăil de Ferești și Pandelie și Stratul Parca și alți oameni bunii megieași deci văzindu acești oameni buni ce mai sus scrie plata deplin la mâna noastră șau pus pecețile și iscăliturile ca săș facă dumnalui și drease domnești pentru mai mare credință sau pus și pecetea orașului și eu Gligoraș diiaconul am scris. u Vaslui lt. 7177 Noemb. 20

X Costandin X Ștefan X Ion X Sohia X Sofronia

az Gheorghie iscal l. p. târgulu Vaslui 2 albine cu exerga: + печатеа стефан воєводъ.

Chirila pecete, Apostol pecete, *in* Apostol pecele, popa Apostol pecete, Diiaconul Mihail, Pandelie pecete, Stratul Parca pecete, az Toader Piratco iscal.

şi eu Pătraşco ţircovnicul mam prilejit.

Obs. Unind arătările acestor 2 zapise, reiese această legătură de pământ în Fereşti.

1. Moscul
2. Oanţă
3. Dochia
4. Aniţa, Dorofteia, Frăsina x = Necula Tărăceanul
5. Costantin, Ion, Ştefan, Sofia, Sofronia

CXXXII. *7179 Ghenar 14 (1671) Iaşi.* Ion Racoviţă comis cumpără cu 7 jumătate ughi 15 pământuri în Fetioneşti, la Vaslui, de la Chirilă.

Adecă eu Chirilă feciorul Nechitel din Fetioneşti şi cu feamela me Maghina şi cu toţi feciorii nostri anume Negruţă şi Anniţa şi surorile meale. anume Ţona şi Zlata şi nepoţii miei scriem şi noi toţi mărturisim cum noi de nime siliţi nici asupriţi ce de a noastră bună voe am vândut a noastră direaptă ocină şi moşie ciam avut noi la saat la Fetioneşti ces la ţinutul Vasluiului pre Sărata în vatră de saat şi cu cincisprezeaci pământuri în ţarinna şi cu locuri de fânaţ, aciasta noi o am vândut dmisale lui Ion Răcoviţ marile comis direptu şiapti galbeni şi giumătate, şi preţiul pământului *câte ziace costande,* şi dumnealui nea făcut plata deplin, la mâna noastră de aceea banii cari mai nu sântu scriş 7 ug. pol. şi noi cându am făcut acestu zapis şi tocmală aciastă fostau şi boerii mari din Curtea mării sale domnu nostru Duca Vodă, anume Ionaşco Talmač marele paharnic, şi Toader Paladi marele vistiernic şi Ilie Sturza marele stolnic şi Dubău al doile logofăt, şi Prodan ciau fostu şătrar mare şi Dumitraşcu Roşca şi Ursul şi Irimicia şi Pătrăşcan şi Ştefan Gheargheł vornicii de poartă

şi pentru mai mare credinţa pusuneam peceţi deagitele şi aceşti boiari au iscălit şi unii au pus şi peceţi ca să fie dumisale direaptă ocină şi moşie cu tot venitul şi să aibă dmnalui aş face şi direase domneşti, depre acesta adivărat zapis al nostru şi eu Tiron diiacul am scris să să ştie.

u Ias vlt 7179 Ghenar 14

X Chirila X Maghina X Negruţa X Aniţa X Ţona X Zlata

az Tălmaci vel ciaşnic iscal
az Toader Paladi vel vist. iscal
az Ilie Sturza vel stolnic iscal
az Prodan Drăguşescul biv şatrar iscal
az Dumitraşco Roşca dvornic iscal
az Tudosă Dubău vtori logofăt iscal
az Ursul vornicul (l. p. ȣрсȣл)
az Irimicia vornic iscal
az Pătrăşcan vornic iscal
az Ştefan Ghearghel vornic iscal

Obs. Preţul pământului e astfel socotit: Pământul e preţeluit 10 costande, deci 15 pământuri ar face 150 costande. In aceste 150 costande ni se spune că vin 7 jum. galbeni; deci un galbăn vini *20 costande.*

CXXXIII. 7179. *Iulie 11* (1671) *Iaşi.* Ion Racoviţă comis cumpără cu 6 lei părţile lui Chiriţă din Fereşti.

Adec eu Chiriţă şi cu fămeia mia Mărica din Zăpodiiani scriem şi mărturisîm cu cestu zapis al nostru precum am vândut partea mia de ocină din sat din *Fereşti* dumisale lui Ion Răcoviţ comisul cel mare şi miau dat dumnalui comisul şias lei până vom mearge acolo de ne vom aleage partea ce ni să va veni deci de ni să va mai veni să ne mai dea dumnalui bani nea mai da pre cât să va socoti. iar de nu va hi nevoe de acei şias lei ce ni iau dat săi mai întorcu eu dumsale comisului bani şi când mi iau dat dumnealui acei bani mi iau dat denaintea dumilorsale vornicilor de poartă anume Ghiorghe şi Ursul şi Pătrăşcan

şi Necule şi pentru credinţa eu miam pus peceatea şi dumnalor vornicii de poartă au iscălit să să ştie.

u Ias leat 7179 Iuli 11

X Chiriţă X Mărica

azi Pătrăşcan vornic iscal

Necula dvornic (l. p.)

Ursul vornic (l. p. ȣрсȣл)

az Gheorghiţ dvornic iscal

CXXXIV. 7182 *August* 13 (1674). Diata Nastasiei Panhiloae, care lasă averile sale fratelui său Ion Racoviţa comis.

Eu şarba lui Dumnăzău Nastasiica mărturisăscumă cu toate păcateli la datul sufletului meu duhovnicului meu precum am eu zapis de la maicămea ce mi au făcut mainte de sfârşania ei, şi mi au lăsat întracel zapis după moarte a ei şi făr ce şi au dat când mam căsătorit aiastea le las toate soţului meu să mă grijască până va hi viu şi să să hrăniască şi el iară de nu mă va griji să fie neertat de mine şi de Dumnezău, iară după moartea lui ce să va găsi din moşii şi dintralte ce vor mai rămânea deal meu să hie dat toate *fratelui meu lui Ion comisului* şi dmnalui săm fie ficior şi să mă grijască până la viiaţa dumisal precum sa îndura iară din nepoţ sau dintraltă rudă a mea trecleat şi proroclet să fie de Dumnezău şi de 318 oteţ şi de mine neertat cela ce va strica acesta ğudeţ carele am lăsat eu la datul sufletului meu.

X Eu Popa Apostol carele am fostu duhovnic dumisali aceştii giupâneas inain(te) de datul sufletului dmisali aşa mi au mărturisit aşa mărturisăscu şi eu cu sufletul meu.

Eu popa Ionaşco iscal.

şi eu popa Ghiorghie biv ot Vaslui mam prelejit.

az popa Ghiorghi iscal

az Mihail diiacon iscal

vlet 7182 msţa Aug. 13 dni

«Şi *eul* Nastasăei Panhilioai ciam fostu la datul sufletului ei *marturiszscu* eu *cu sufletul* meu cum sau dat dmsale comisului I(o)n Răcocoviţă *petru* credinţa ciam auzit am iscălit şi eu»

az Panhilioaea iscal

CXXXV. 7184 *Mai* 25 (1676) *Iaşi.* Ion Răcoviţă comis cumpără în Strâmtură părţile Buzneştilor, de pe Bogza logofătul.

Adecă eu Andreiu Buzni şi Batin şi Pătraşco Buzni şi Axana ficiori lui Bejan Buzni şi Pană şi Dochiţa şi Tofana ficiorii lui Vasile Buznii şi Irina fămeaia lui *V*asiiie şi Pavăl şi Apostol şi Annăsiia şi Irina ficiori lui Lazor Buzne şi cu nepoţii noştri Creţul şi Vasilie carii sântem toţi nepoţi lui Mihăil Buzne strănepoţi Bogzăi logofătului, scriem şi mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru cum noi de nime nevoiţi nici asupriţi ce de bună voia noastră, am vândut a noastră direaptă ocină şi cumpărătură din sat din Strâmtură ce ne să va aleage toate părţile noastre, cari neau fostu noao dreaptă cumpărătură de la străbunul nostru de la *Bodea* logofătul de la Blehan şi de la alţi oameni ai lui, aceastea părţi de ocină leam vândut dmisale lui Ion Răcoviţă biv comis mari din vatra satului şi din câmpu şi din ţarină şi din fânaţ şi din apă şi din pădure şi din tot locul cu tot vinitul şi neau dat dmnalui.... lei bătuţi bani gata, şi deacumu înainte ca săi hii dmisale direaptă ocină şi cumpărătură dumisale şi cuconilor şi nepoţilor dmisale în veaci, şi ca să aibă dmnalui credinţă săş facă şi direase domneşti şi la această vânzare sau prilejit dumnalui Ilie Moţoc vel medelnicear şi Prodan Drăguţescul vel med, şi Andronic biv vel armaş şi Gheorghe Manole şi Serghie, şi Alexandru Dodan şi Nechiţelea şi *Corban* vornicii de poartă Mării sale lui Vodă, şi pentru credinţa neam pus deagetele în loc de pecete şi aceşti boiari toţi au iscălit ca să hie de credinţa şi eu Pavel uricar am scris.

u Ias lt 7184 Mai 25 dni

az Adreiu Bozne

X Patraşco Buzne X Acsana X Pana X Dochiţa X Tofana X Irina X Pavăl X Apostol X Anasie X Irina.

Gheorghe Manole vornic
az Ilie Moţoc vel medelnicer Iscal
az Dimitraşco Corban vornic giotnii iscal
az Alexandru Nădăbaico vornic Iscal
az Andronic armaş iscal
az Toader Serghie iscal

CXXXVI. 7186 *Iunie 8* (1678) *Iaşi.* Ion Racoviţă spatar capătă danie de la Nec. Apostol Cehan heleşteul din satul Prigorceani.

Adecă eu Necula ficiorul lui Apostol Cehan scriu şi mărturisăscu însumi pre mine cu acestu adevărat zapis al meu cum eu de nime nevoit nici asuprit, ce de a mea bună voe, am dat şi am dăruit un heleşteu din satu din Prigorceani cât va înneca apa, dmisali lui Ion Racoviţă spatarul cel mare, pentru mult bine ce mlau făcut dumnialui ca să hie de la mine direaptă daanie, dumisale şi jupâneasei dmsale şi coconilor şi nepoţilor şi strănepoţilor dumişali iar cu fraţii miei carii am eu pre acestu heleşteu mam tocmit, să le dau eu dintraltă moşie ce am depreună cu dânşii iar la acestu hălăşteu să nu să ameastece întru nemica şi aciastă daanie o am datu şi am făcutu din divanul mării sale lui Vodă denaintea dumisale lui Pavăl Contăş marele stolnic şi Enache clucearlul cel mare şi Velicico biv vel comis şi Vasilie Gheuca vtori logofăt şi Ionaşco clucearlul şi Andreiu, şi Gheorghiţă *Făsutul* şi Sirghie şi *Istratie vornicii de poarta* mării sale lui Vodă şi ca să aibă dumnealui aş face şi direasă domneşti pre acestu heleşteu şi pentru credinţa am iscălit şi miam pus şi deagetul şi aceşti boiari, toţi au iscălit ca să fie de mare credinţa, acĕasta scriem să să ştie.

u Ias vlt 7186 Iunie 8.
az Contăş vel stolnic iscal. az Enache Clucer.
+ Nicola iscal.
ot Velicico Costin biv com. iscal.
sz Ionaşco clucer iscal.
az Gheorghie dvornic iscal martor.
Andrei Săpoteanul dvornic.
l. p. (un om cu băţul în mînă).
az Vasilie logofăt Istratie vornic l. p.

CXXXVII. *7188 Mai 5 1680) Iaşi.* Ion Racoviţa paharnic capătă danie în Tataraşi părţile lui Vasile, a treia parte din mijloc, pentru mult bine făcut şie.

+ Adecă eu Vasilie şi cu ficiorul mieu Tanasie, scriem şi mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, cum noi de nime siliţi nici înpresuraţi, ci di a noastră bună voe, am dat şi am dăruit aceastâ direaptă ocină şi moşie din a treia parte din satu

den Tatariani den partia den mijloc a triia parte, care iaste în ţinutul Vasluiului, aciasta o am dat şi o am dăruit, dumisale lui Ion Racoviţă păharnicului celui mare şi giupânesâi dumisale toată partea noastră, câtă să va aleage, pentru multu bine ce niau făcut dumnelui din vatra satului şi din câmpu şi din ţarină şi din pădure cu locuri de prisăci şi cu hăleşteu şi cu pomeţi şi cu tot venitul ca să le fie de la noi, dumisale direaptă ocină şi moşie în veaci şi aceasta danie şi zapis lam făcut denaintia dumilorsale boiarilor celor mari denaintia dumsale lui Gavril Costache vornicului celui mare de ţara de ğios şi denaintia dumisale lui Grigorie Ghianghie vornicul cel mare de ţara de sus şi a lui Chiriac Sturzea păharnicul şi a lui Vasilie Gheuca vistiarnicul cel mare şi Velicico Costin comisul cel mare şi Scarlat Şerban comisul şi Ilie Moţoc. medelnicearul cel mare şi Constantin Jora sărdarul şi Gheorghie Bogdan jitniciarul cel mare şi Ilie Drăguţescul armaşul cel mare şi Zosin Başotă şâtrarul şi Ion Apostolachie vtori spatariu şi Neculae vtori cluciar şi pentru mai mare credinţa neam pus deagetele şi dumnealor aceşti boiari au iscălit şi eu Dănila am scris.

u Ias vlto 7188 Mai 15.

\+ Vasilie. + Tanasâe.
az Gavril Costache vel vornic iscal.
az Gheorghe vornic iscal.
az Chiriac Sturza işcal.
az Vasilie vel vist. iscal.
az Ilie Moţoc vol med. iscal.
az Costantin Jora sardar iscal.
az Ilie Drăguţescul vel armaş iscal,
az Zosin Başot biv serdar iscal.
az Ion Apostolache spatar iscăl
az Neculai Antiohie clucer iscal.

CXXXVIII. 7195. *Febr. 20 (1687). Iaşi.* Stahie cumpără 10 pământuri în Tătărani de la Vasile Zgarbură, câte 4 potronici pământul.

Acăde eu Vasilie snh Zgarbură scriu şi mărturisescu cu cestu adevărat zapis al meu de nime nesi(li)t nici asuprit ce de bună voe me am vândut 10 pământuri din Childeşti din bătrânul lui Zgarbură ca săi hie lui Stahe din Tătărani, ca să

hie lui direaptă ocină şi moşie lui şi ficiorilor lui iară Vasilie căndu au vândut aiaste 10 pământuri lui Stahie şi au întrebat fraţi lui; şi omenii lui toţ ca săi le plătească şi nau vrut săi le plătească nici onul deci eu lia | m vândut lui Stahie şi asta tocmală să au făcut den cas lui Gligore Vătămanul şi a mulţi oameni buni anume Gligorie Vătămanul şi Postolachi şi Ion s i Anton şi Hodăş şi Alfodor şi Necula şi molţi omeni buni şi pentru credinţa neam pus şi peceaţile ca să hie de credinţă şi *preţul pământului au fostu câte 4 pot buni şi doi orţi au dat Stahie de băut să să ştie.*

u Ias lt 7195 Feb. 20 dnч.

+ Vasili. + Gligore X Postolache X Ioan X Anton. Simion

CXXXIX. *7196. Noemb. 20 (1687). Regeste.*

Intre marturii cari atestă dania ce o fac Ştefan şi Stratina fata lui Ojog cătră Ion Racoviţă păharnic. căruia îi dau părţile lor din Şurineşti este şi Mihai Racoviţă comisul din Fereşti „şi denaintea dumisale comisului Mihalachi ot Fereşti".

Obs. In iscălitură el iscăleşte „az Mihălachi Răcoviţ comis iscal".

(Surete (VIII 133).

CXL *7197 Noembri 2.* Mihalachi Racoviţa comisul işi imparte averile părinteşti cu fraţii săi.

Ιω Constandin Voevoda bojiiu milostiiu gospodaru zemli, Moldavscoi.

vlt 7197 Noemvrie 21.

Socotinţa dumsale vornicesăi răpăusatului Ion Racoviţ biv vel vornic, şi cu fiartrul dumsale lui Mihalachi Racoviţ vtori comis ce au avut pâră de faţă înaintea domniei meale şi a tot sfatul nostru.

1200 oi sau aflat din carele zis Mihalachi Comisul ia venit 500 oi de a maicăsa fata Tomei vornicului dece aşe sau socotitu dintraceste 500 oi să ia Mihalache comisul 300 oi iar celelalte să rămâe fraţilor lui Mihalachi, căci acele oi câte rămân mai multe sânt capre aşia sau aşăzat socotinduse că rămân cucon mai mici negrijiţi.

Pentru stupi câţi sau aflat de a *înmei* lui Mihalachi fata Tomei vornicul toţi sau dat lui Mihalachi comisul, iar stupi ce sau aflat de a răpăusatului Ion Răcoviţ vornicul lui Mihălachi nu i sau dat, căci sau aflat datorie noă sute de lei, ce acei stupi ce au rămas sau lăsat la fraţi şi să plătiască şi datoriile. — 50 de iape sau aflat careie sau împărţit frăţeaşte; dintraceste sau dat lui Mihalachi comisul 10 iape un armasar.— Vite de boi şi de vaci ce sau aflat iară sau împărţit frăţeşte, şi sau vinit lui Mihalachi comisul 20 boi 20 vaci 10 vite tinere, aşia sau aşezat după cum scriu condeile mai sus, căci au rămas şi datorii, şi grijăle asupra fraţilor celor mai mici să grijască şi datoriile să plătiască şintracest chip aşia sau socotit şi sau aşazat şi aciasta pără să nu să mai părască nici dănăoară în veaci.

Pecetea domnească în tuş roş, cu exerga: + Іѡ констан-тин воєвода бж҃їю мл҃стїю гсподь земли молдавскои лт зрчг

Capul de bou.

CXLI. *7198 Mart 13 (1690) fără loc.* Nastasia Panhiloae sora lui Ion Racoviţă vornic se dă danie cumnatei sale Safta vorniceasa.

Adec eu Nastasia stolniceasa lui Panhilie sciiu şi mărturisăscu cu această adevărată scrisoare a mea precum mai denainte vreame datumam cu tot al meu ce am avut dumisale vornicului Ion Racoviţ şi am făcut şi scrisoare la mâna dumisali, iar după dare sufletului dumisale ***fratelui meu Ion Racoviţă*** iarăş am chemat pre dumneaei Safta vorniceasa şi pre cuconii dmisale şi am chemat şi pre duhovnicul meu preutul Mihail di mam ispoveduit şi am *văţat* pre preutul de au făcut această scrisoare precum mam dat cu tot ciam eu dumisale Saftii vorniceasăi şi coconilor dumisali iar alt niam din săminţiia mea şi din nepoţii mei şi din tot ruda mea după moartea mea nime să nu să amestece la nimica că mam dat pre sama dumisale şi a coconilor dumisale sâm grijască sufletul meu, iar de ma griji dumneaei va da samă la Dumnezeu, deci pentru acesta lucru nime să nu aibă a să amesteca făr numai coconii dumisali vorniceasăi iar alţi cene să va ispiti la vo gâ(l)ceavă sau altă ceva acela să fie neertat de Dumnezeu, şi să fie lepădat de (u)nul tatăl lui şi a fiului şi a sventului duh şi de svînta şi precurata Precistă şi de patru Ivanghelişti şi de 12 apostoli şi să fie aforisit de 318 otţii ces

vă Nechee şi să ffi trecleat şi procleat şi săi fie sufletul lui întru loc cu Arie şi aciastă scrioare sau făcut la darea sufletului dumisale stolnicesăi cu învăţătura dumisale denaintea duhovnicului să fie dumisale vornicesăi de mare credinţa şi coconilor dumisale şi eu preutul Mihailă am scris şi mai gios am iscălit.

Iet 7198 Mart 13 dnea

Nastasăi Panhiliasă

l. p. az Erei Miha'l iscal

CXLII. *7198 Iuni 9 (1690) Iaşi.* Constantin Vodă Cantemir judecă pâra între feciorii lui Ion Racoviţă vornic (Mihai şi Dumitraşco) şi Ştefan Milescul post. pentru averile Panhiloaei, dând Milescului satul Tătăranii.

✝ Ꙗꙃѡ Costandin Voevod bojiiu milostiu gospodaru zemli Moldavscoi. Adecă sau pârât de faţă înnaintea domnii meli şi a tot sfatului nostru dumnalui *Ştefan Milescul postelnicul* cu dumnalui Mihăilache comisul şi cu Dumitraşco ficiorii răposatului Ion Răcoviţ ciau fost vornic mare pentru rămăşiţa Nastasii Panhiloae zicând Ştefan Milescul precum ţin toate ciau rămas de la Nastasia Panhiloae den danie den odoare den moşie şi din tot ciau avut şi lui nemică nui fac fiind şi el nepot de nepoată *li Panhiloae*, iară ficiorii dumisale vornicului ne aratară o diiat ciau fostu făcută de Panhiloae la mâna dumisali lui Ion vornicul in cari diiat era iscălit şi soţul dumisale Panhilie, precum sau dat după diiată şi cu tot ciau avut dumisale vornicului Ion şi altă diiat ne mai arătat şi ficiorii dumsale vornicului făcută de Panhiloae la moarte şi scriind cu limbă de moarte denainte duhovnicului său precum sau dat ficiorilor dumsale vornicului cu tot ciau avut şi din haine şi din odoar şi din moşii şi din vită să fie toate a dumilorsale iar dentralţi nepoţi sau săminţie neme la nemică treabă să naibă, nici să să ameastece iar Milescul. aşa răspunsă precum aciastă diiat nui făcut cu credinţă ce să hie făcută de dumnalor. deci feciorii dumsale vornicului au adus de faţă şi pe preutul Mihail, carele au fost dohovnic ii Panhiloae şau mărturisit cu bătrâneţele sale şi cu frica lui Dumnezeu înnainte domnii meali şi a tot sfatului nostru şi au râdicat cu sufletul său precum ace diiat cari mai sus scrie, iaste adevărat făcută de Panhiloae la moarte şi deci şi domnie me dinpreună cu tot sfatul nostru văzând cau mărturisit dohovnicul întracelaş chip

datam rămas pe Ştefan Milescul ca să naibă treabă la nemic de ai Panhiloaei nici în haine nicl în odoar nici în moşii nici în vită întru nimic să nu să amestece ce să aibă toate ali ţine şi ali stăpâni fičorii dumsale vornicului ori ce ar fi rămas de ai Panhiloae, aşijderile pe urma acestor ne arată şi Ştefan Milescul o diiat cari era făcut de moşesa *Zlata ima ii Panhitoae* in cari diiat scrie că iau dat numai satul Tătărăni şl cu loc de prisac şi viile de la Novaci iar altă nimic nu arată întrace diiat, deci şi fičorii dumsale vornicului mai aratară şi altă diiat făcută de Zlata preçum sau dat mai pre urmă la moarte ei cu tot čar hi avut *ii Panhiloae* fetii Zlatii şi întrace diat scrie şi viile, de la Novaci. Deci domnie me iarăş dinpreună cu tot sfatul nostru am socotit şi am judecat dintraceste să ţie Ştefan Milescul numai *Tătărăii* (тмтмрьи) şi acel loc de prisac iar viile dela Novaci să le ţie ficiorii dumsale vornicului şi leam dat aciastă carte a domnii mele la mâna ficiorilor dumisale vornicului pentru aciastă *păr(ă)* de acmu să nu să mai părască nici odănăoară în veci, peste carte domnii mele.

u las vlt 7198 Iuni 9

Saam gospodin velel

l. p. domneşti în tuş roş

Tudosă Dubău vel logofăt

CXLIII. *7198 Iulie 20 (1690 Iaşi.* Intre răzeşii din Portari, ce umbla pe 5 bătrâni se face o împăcăciune în faţa şoltuzului de Vaslui—era *Grigorie* şi 12 pârgari. După acest zapis de împăcăciune, dl. C. Vodă Cantemir întăreşte împărţala.

Suret scos întocmai de pe cel adevărat ispisoc din leat 7198 luna Iuli 20 de la dl. Costandin Voevod.

Adecă au venit înaintea domnii meli şi înaintea a noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici boiari Panaite părcălabul i nepotul său Mitre şi fratele său Ion ţă ficiorii lui Andrieş cu niamurile lor Carpu şi Gavril Potoracă şi nepot lor Misăila şi niau arătat înaintea noastră o mărturie încredinţată de la *Grigorie Şoltuzul şi doisprezece pârgari din târgu din Vaslui,* şi de la Foca uricarul şi de la Dumitraşco Zăpodie şi de la mulţi oameni buni bătrâni cu iscălituri şi cu peceţi scriindu întrace mărturie cum au venit înaintea lor preutul Gheorghie ot Portari ginerele Portărescului şi Toader Portărescul şi Alexandra

sora ior şi liau arătat patru zapise de mărturie şi de cumpărătură cum au cumpărat tatăl lor Portărescul patru bătrâni din cinci bătrâni ce au fost în Portari pre Iftode sin Olarul şi pe Solomiia sin Olariul şi pre Trohin sin Olariul şi de la Vasile Pasat şi Dinul şi Ştefan şi Tudor nepoţi Olariului şi şau împărţit lor acele ocini şi sau venit lor la câte trei câte un bătrân întreg şi câte a treia pământ dintrun bătrân şi sau dat în parte de gios preutului Gheorghie şi în mijloc Alexandra şi din sus Toader Portarescu lângă *orda* Olăreştilor şi în sălişte să şadă cu toţii pân şor face *dischişuri* fiştecare aşijderea n'au mai arătat un zapis de învoire făcut denainte boierilor din curte şi altor oameni buni de credinţă, anume dmlui Dumitrachi vel armaş i dmlui Mogâlde Brăescul biv sărdar şi dmlui Ilie ce au fost clucer mare şi dlui Iordache clucerul şi a lui Gavril Bancovici diiac de camară şi a lui Toderaşco Stârce şi a lui Apostol Talpeş şi alţi oameni buni scriindu întracel zapis cum sau învoit înainte lor ei în de ei fieştecarele unde şăş ţie parte şi sau vinit din gios să ţie Mitre cu fraţii lui şi sororile din parte preutului Ghiorgh moşului lor giumătate şi den partea preutului Gligoraş ginerele preutului Gheorghie ce o are cumpărătură de'a un Ţiga nepot Alexandrei iară giumătate şi iară cât ţine Mitre cu orda lui să ţie şi Panaite părcalabul alăture pe din sus şi apoi să ţie Carpu cu orda lui acince parte din Toader Portărescul alăture pe din sus de Panaiti şi pe din sus de Carp să ţie Gavril Potoracă i Misailă cu toată oarda Olăreştilor căci sau încuscrit unii cu alţii şi dintraceste patru părţi au să răspundă Potorăceşti trei părţi lu Chiratco izbaşa căci aşa sau învoit ei în de ei dinaintea acestor boiari şi oameni buni cari să scrie mai sus. Deci şi domnie m dacă am văzut a lor bună voe primire şi învoială datam şi de la domnie me şi am întărit lor şi săminţii lor săle fie ocină în veci iară alţii să naibă a să amesteca.

let 7198 luna Iuli 20

Tudosă Dubău vel logofăt

Fiind întocma cu cel adevărat lam întărit cu a noastre iscălituri,

Iordache Canta logofăt

Ştefan Bogdan vel logofat

7263 Iuli 3

Ion Roset spatar

Racoviţ vel vornic

CXLIV. *7199 Ghenar 8 (1691).* ***Fereşti.*** **Safta vorniceasa a răposatului Ion Racoviţă vornic cumpără cu 10 lei în Fetioneşti, la Vaslui părţile lui Gavril Făstăceanul.**

Adecă eu Gavril ficiorul lui Vasile Făstăcanul şi cu surorile meale, Gahiia şi Sohiica şi Dochiţa şi Sofroniia fata Nacului femeaia lui *Ion Tirlici* din Feteoneşti şi eu Gavril Puturac şi cu femeaia me cu Tofana şi cu cumnatu meu cu Toderachi şi cu ficiorii mei Misail şi cu fata mea Rucsanda iară din Feteoneşti scriem şi mărturisim cu cestu adevărat zapis al nostru de nimine siliţi nici asupriţi ce de a noastră bună voe am vândut a noastră driaptă ocină şi moşie ce avem noi de la părinţii noştri în Fetioneşti la ţinutul Vasluiului giumătate de bătrân partea noastră cu loc den vatra satului şi cu loc de fânaţ şi cu şiaspreziace pământnri loc de ţarină şi cu loc de grădină, aciastă moşie am vândut dmsale *Saftii* vornicesăi a răposatului Ion Racoviţa ce a fost vornic mare să hie diriaptă ocină şi moşie dmsale şi coconilor dmsale şi a toată săminţia dumisale în viaci neclătită şi aciastă moşie şi vânzare sau preţăluit dereptu zeace lei bani de argintu scris /deasupra câte un zlot pămintul/ şi cîndu saufăcut acestu zapis sau făcut denaintea a mulţi oameni buni şi bătrâni megiaşi de pen pregiur şi boiari dmnalui Lupul Costachie vel meldelnicer şi Chirilă de Băliţeani şi Tiron de Olăneşti şi Tanasie Cogălniceanul şi Toader Pandelie şi Chirila Păsat şi Ionaşco Dracsinul şi Stahie de Tătărăni şi eu Cozma am scris zapisul şi cu toţi ce mai sus scriem niam pus peceţile şi iscăliturile ca să hie de mare credinţa şi pre acestu zapis ca să aibă dumnalor aş face şi dres domnescu şi uricul cel vechi încă lam dat la mâna dumisale şi eu Toader Poroseaci încă mam prilejit cându sau făcut acestu zapis.

u Fereşti lt 7199 Ghenar 8

× Gavril Făstăcanul
× Gahie × Sohia
× Gavril Puturac
× Misail × Rucsanda
× Tiron × Chirilă Păsat
× Tanasie Cogălniceanul
Cozma iscal
az Toader Poroseaci

× Sofroniia × Tofana
× Toader Pandelie
× Chirilă ot Băliţeani
× Ionaşco Dracsinul

CXLV. 7199 Febr. 20 (1691) regeste.

In zapisul prin care Ion al Tomei vinde lui Ion Racoviţă pah., 2 pământuri în Şurineşti este şi Mih. Racoviţă comisul din Fereşti „şi denainte dumisali comisului Mihalache Răcoviţă ot Fereşti". *Vezi Surete VIII, 135*

CXLVI *7201 Dec. 12 (1692). Iaşi.* Cost. Vodă Cantemir judecă şi dă rămas pe Mieiăuţă în pâra ce a avut cu Ţarţachie pentru Leţcani la Vaslui se aduc 12 şi apoi 24 jurători.

✝ Ho Costantin Voevoda bojiiu m. g. z. M. adecă sau pârât de faţă înnaintea domnii meali şi a tot sfatul nostru Vasilie Ţirţachie cu Miräuţă pentru sat pentru Lăţcanii ce sânt în ţănutul Vasluiului care să împarte în doao părţi pre doi bătrâni zicând Ţirţachie cum au ţinut un bătrân el, însă un bătrân lau ţinut Mierăuţ iară acmu Mierăuţă sau sculat să scoaţă pe Vasilie Ţirţacă din moşie zicând că nare moşie nemica întracel sat şi iau luat şi uricul. deci domnia mea întâiu am fost făcut o carte la Tiron ca să pue pe Miräuţă şi pe răzeşii lui săş caute 12 oameni buni să giure cun nu are moşie Ţirţachi în sat în Lăţcani nici iaste de moşie de acolo şi dacă or giura să lipsască Ţirţachie din moşie şi no aflat oameni să giure. iară Ţarţachie şau aflat patru oameni anume Postolachie din Mileşti şi Ion Chichiţă din Dăneşti şi Stratul de acolo şi Vasilie Şindilă şi au adus înaintea domnii miale şi au mărturisit cum adevărat au avut şi moşu său şi tatăsău şi el pân acmu au ţinut. domnie me nu iam crezut nici pre acei oameni ce de iznoavă am scris şi carte la boiariul nostru Golăe vornicul de poartă cum săş aducă Mierăuţă şi cu răziaşii lui 24 de oameni înainte lui Golăe vornicul şi să giure cum nu iaste de moşie Ţirţachie de acolo den Lăţcani nece au avut treabă neminea să lipsască Ţirţachie din moşie. Deci mergând acolo de iznoavă cu carte domnii mele pusuliau zi Golăi vornicul de trei patru ori ca să aducă acei 24 oameni Mierăuţă cu răziaşii lui să giure şi dacă vor giura să ţie Mierăuţă cu răziaşii lui amândoi batrânii şi nau aflat Mierăuţă pre nime să giure iară Vasile Ţirţachie au strânsu oameni buni bătrâni şi tineri anume Vasilie Şindilă din Glodeani şi Postolachie din Mileşti şi Ion din Glodeani şi Stratul şi Mihail şi Nica şi Ion Chighiaci de au mărturisit cum iaste Vasilc Ţir—

ţachie om de acolo de Lâţcani de moşie şi au ţânut Vasilie Ţirţachie bătrânul lui Ivan cum aŭ ţinut moşul său şi tatăsău iar bătrânul lui Ion den Mierăuţă văzând că nare oameni să giure şi Vasile Ţirţachie şau adus acei oameni ce scriu mai sus de au mărturisit înaintea boiariuiui nostru lui Golăe vornicul cum iaste a lui Ţirţachie acel bătrân a lui Ivan şi îndreptânduse ei sau învoit Mirăuţă cu Vas'le Ţirţachie ca săş ţie cineş bătrânul iar ei sau aşezat denaintea a mulţi oameni buni precum miau arătat şi mărturie dela boiariul nostru Golăe vornicul şi de la mulţi megiiaşi deci domnia mea dac am văzut de a lor bună voe tocmală si aşezare domnia mea încă dăm şi întărim lui Vasile Ţirţachie ca săş ţie bătrânul său a lui Ivan săi hie diriaptă ocină şi moşie şi uric şi întăritură cu tot venitul în veaci neclătit.

u Ias vleat 7201 Dec. 12

и ни да сне ѕлмншаєт

l. p. ceară căzută

Tudos Dubău vel logofăt

+ Savin Uricar

CXLVII. *7201 Iulie 7 (1693)* ***Iaşi.*** Carta lui C. Duca Vodă dată lui D. Racoviţă post. să ia de a zăcea de pe părţile Dodului şi Berbeace, la Vaslui.

+ Ію Cos'andin Duca Voevoda b. m. g. z. M. datam carte domniimeale boiariului nostru lui Dumitraşco Răcoviţ postelnicul şi pe cine va trimite dumnalui să hie volnic cu carte domnii meale a merge la Vaslui şi să aibă a lua de a zăce de pe parte Dodului şa lui Berbece carii iaste dumisale cumpărătură să aibă a lua din ţarin din pădure şi din fânaţ şi din tot locul şi venitul şi nime să nu cuteză a sta împotriva cărţii domnii meale. Iar cui va părea cu strămbul să vie de faţă.

u Ias let 7201 Iuli 7

l. p. tuş roş

vel logofăt uo.

CXLVIII *7213 Iuli 12 (1705) Iaşi.* Antioh ConstantinCantemir Vodă scuteşte de tot felul de dăjdii pe 2 preuţi, un diacon şi un ţircovnic de la biserica din satul Fereşti, Vaslui, ctitorie veche Racoviţiască.

Іω Antioh Costantin Voevod. bjieiu milostiiu gspdrъ zemli Moldavscoi. adecă domnia mea. bine vrând cu a noastră bun

vrearia. şi socotindu din vremea că toată stăpânirea şi toată putarea. de la unul adevarat a tot stăpânitor şi ţiitori dumnzău iaste. după cum mărturiseşti. sfânta şi dumzăiască scriptură, aceastea iarăşi la Dumzău ca la un început şi fârşit celor bune a răzămă să cuvine. pentru aceia şi nwa dintruna şi singură m(i) la sfinţii sali. dăndumis stepenul domniei ţrăi Moldovei. socotitam că datorie avăm întăi cu ce neau arătat putincios. a pune ceale ce să cadi spre mulţămită şi slav(a) prea sfintei troiţă. întru aciasta dar luându aminte pentru rugătorii noştri doi preoţi. şi un diaoon. şi un ţircovnic carii sîntu la sfânta beseareca la sat la Fereşti. ai dumnealor Dumitrasco Răcoviţă ciau fost vel comis la ţinutul Vasluiului unda iaste hramul sfântului şi făr de trnp Voevod ingerescu arhistrateg Mihail. care besearec(ă) iaste făcută de răpăosaţi strămoşi dumnealor a Răcoviţeştilor. unda zac şi trupurile lor, Pentru aceia dară am dat şi am înoit şi am întărit cu blgoslovenie a patru a ţărai Moldovei sfinţi arhierei. Kfr Misail arhiepiscop şi Mitropolitul al Sucivei, şi exarhu a plaiului i kir Lavrentie episcopul de Roman i kir Ghedeon Episcopul de Rădăuţ i kir Varlaam Episcopul de Huş. şi cu tot al nostru sfat. domniia mia mam milostivit si am ertat pre aceşti doi preoţi şi un diacon şi ţircovnic ca să fie în păci de dajde împărătească şi de dajde vlădiciască. şi de pocloane. şi de toate dările si angherile ori mare ori mică. ce ar hi pre alţi preoţi în ţra domuiei miali. nime întru nimic să nui învăluiască. nice bucatali lor pentru alţii, să nu li s tragă. nice cu satul nimic să nu fie amestecaţi. că cin(i) sari ispiti ori din boiari ori din slujitori. sau măcar şi din săteanii satului. săl facă val peste carte domniei miali. vor fi de certare de la domniia mea. aşijderile mam milostivit domniia mea. şi am ertat pre aceşti doi preoţi şi pre diaconul şi ţircovnicul ca s aibă a scuti stupi de desiatin şi mascuri si oi de gorştin, ori câte bncate şari avea a lor drepte. toate să aibă a le scuti, pentru aceaia voi desiatnici de stupi şi gorştinari de oi şi de mascuri foarte să l(e) daţi bun pace, căci aşa late poro nca domniei meale numai ei să aibă a păzi cu slujba la sfânta besiărecă dup cum iaste rânduiala. şi să aibă a ruga pre milos tivul Dumnezeu pentru a noastră *sntte.* şi domnia delungată. şi pentru ertare păcatelor noastre şi a părinţilor şi a moşilor şi a strămoşilor noştri. şi să aibă a ne pomeni la sfântul jărtvănic, aşijderile şi voi olăcari şi podvodari şi conăcari toţi săl(i) daţi

bun pacѣ, nimea să nu le ia cai lor de olac. nici boi lor. sau carăle lor la podvezi. nici bucatѧli lor la conaci. Intru nimic să nul amesteace cu ţra. căci ei sintu osebiţi de altă ţră. Pentru aceae şi după a noastră viaţă şi domnie prѣ carele va milui Domnul Dumnezeu cu domnie ţrăi noastre a Moldovei. poftim ca să nu strici a noastră mlă şi intăritură ce mai vărtos să aibă a da şi intări pre ai săi rugători şi preoţi ca să le rămâѧ in urmă veacinică pomѣnirѣ. тѣм ради. ни нѣкто да не оумѣшаат прѧд сим листωм гспдвами.

оу ıас като зсгі ıюл кі

Io Antiohie Constantin Voevod

фторага гспдства, Acsinte uricar

Hărtie coală. Surete ms, XXVI, 487,—Pecete mică iu tnş roş.

Biserica din Fereşti. Din cuprinsul acestui ispisoc domnesc reiese că biserica din Fereşti e ctitorie Racoviţască din moşi şi strămoşi. Cu regret astăzi biserica din Fereşti nu păstrează nimic din vechĭ, nici icoane, nici cărţi, nici morminte Racoviţeşti, aşa că vremea a şters ori ce urme Racoviţeşti din Fereşti. Probabil însă că osemintele străbunilor lui Dumitraşco Racoviţă biv vel comis au fost strămutate de la Fereştii la Dobrovăţ. unde Nec. Racoviţă logofătul a făcut cu a sa cheltuială în 1663 o pivniţă de piatră, o casă pre pivniţă şi acoperemântul din nou la biserica cea mică.

Inrudiri domneşti. De ce Antioh C. Cantemir Vodă să dea scutire de dăjdii la preuţii de la biserica Racoviţască din Fereşti? In dosul actului de milă e faptul înrudirei de aproape a Racoviţeştilor cu Cantemireştii.

Mihai Racoviţă Vodă înainte de a se căsători cu Ana fata Dediului Codreanu de la Bărlad, a ţinut în căsătorie pe Elisaveta sora lui Dumitraşco şi Antohie Cantemir; deci erau cumnaţi între sine. Pe lângă aceasta ei mai erau şi alte rude, căcĭ D. Cantemir a ţinut pe Casandra, fata lui Şerban Vodă Cantacuzino din Muntenia, iar Dumitraşco Racoviţă hatman a ţinut pe Ilinca fata lui Mihaiu Cantacuzino spatarul, vară primară cu Casandra şi decĭ ei erau rude şi prin Cantacuzineşti.

Episcopii ţării. Ispisocul ne aduce credinţa celor 4 vlădici ai Moldovei: *Misail* arhiepiscop şi Mitropolit Moldovei (1707—1708);

Laurenție, Episcop al Romanului (1702—1705). *Ghedeon*, episcop de Rădăuți (1703—1708) și *Varlam* episcop de Huși (1691—1709).

Strămoșii Racovițești. Pentru a face o legătură între spusele acestui ispisoc și arătările documentelor aduse mai sus, iată care sînt generațiile de Cehănești și Racovițești începînd cu secl. al XV-a (pag. 246—288).

Generația întăia. Stan Horja între 1450—1500).

Generația a doua: Lazea, Bosanciu, Ion Gotcă și Horja (1500—1550)

Generația a treia: Cehan vătah, Toma, Nechifor și Măgdălina din Lazea; Grozav, Avram și Negrita din Bosanciu; Cărcea din Ion Gotcă; Jurj, Necoară și Marușca din Horja (1550—1600).

Generația a patra: Petre Cehan logofăt, Ionașco Cehan vel logofăt și Toader Cehan sulger, din Cehan vătah.

Generația a cincea: Apostol Cehan, Constantin Cehan și Racoviță Cehan logofătul, ficiori lui Petre Cehan logofătul.

Generația a șesea: Neculai Racoviță vel logofăt și Ion Racoviță ficiori Tofanei și a lui Racoviță Cehan vel log. călugărit sub numele de Metodie; mort în 7173 Dec. 15 (1664) sub Istratie Dabija.

Generația a șaptea: Ioan Racoviță, Andrei Racoviță postelnic mort în 7193 Iuli și Ecaterina moartă în 7183, fii lui Neculai Racoviță; iar Mihai Racoviță Vodă și Dumitrașco Racoviță hatman din Ion Racoviță comis.

La aceste generații de Racovițești face amintire Vodă Antiohie Cantemir când zice: „carea besearecă iaste făcută de răposații strămoșii dumnealor Racovițeștilor, unde zac și trupurile lor."

Astăzi trupurile Racovițeștilor zac îngropate la Dobrovăț și frumoase lespede de marmură albă cu slove mari și frumoase spun călătorilor de vechii Racovițești. Iată câteva din ele:

a) „Această piatră a făcut'o și a împodobit'o pan Neculai hatman și Ion părintelui lor *Racoviță Cehan vel logofăt*, care s'a pristăvit în zilele lui Ion Istratie Dabija Vodă la anul 7173 luna Dec. 15 zile (1664)

b) Această piatră a făcut'o și împodobit-o pan Ion Racoviță părintelui său Necolae biv vel logofăt, fiul lui *Cehan Metodie*

vel logofăt, care s'a pristăvit la veşnicile lăcaşuri în zilele lui Io Dumitraşco Vodă, la anul 7193 Mart 8 zile (1685).

c) Această piatră a făcut şi a împo obit pan Neculai hatman şi fratele său Ioan mumei lor Tofanei, care s'a pristăvit la veşnicile locaşuri în zilele lui Io Istratie Dabija Vodă la anul 7174 luna Dec. 31 zile" (1665).

d) Această piatră a făcut'o dumnealui Nicolae Racoviţă vel logofăt fiicei sale Ecaterina, care s'a mutat la veşnicile locaşuri în zilele lui Dumitraşco Vodă în anul 7183 (1675).

e) Aciastă piatră a făcut şi împodobit pan Ion Racoviţă fratelul său Andrei Racoviţă postelnic, fiul lui Neculai Racoviţă biv vel logofăt, fiul lui Cehan visternic(?) care s'a mutat la veşnicile locaşuri în zilele lui Io Dumitraşco Vodă la anul 7193 luna Iulie 21 zile (1685)

Cei mai vechi îngropaţi la Fereşti. apoi la Dobrovăţ au fost Racoviţă Cehan vel logofăt, zis din călugărie Meftodie şi cu femeia lui Tofana, morţi amândoi unul după altul între 1664 Dec. şi 1665 Decembrie. Acest Racoviţă Cehan a rădicat treptele boeriei sub Vasile Lupu, a fost logofăt al doile tot lungul sale domnii; iar mai apoi ajunge şi vel logofăt sub Ghica Vodă, Ştefan Vodă şi Istratie Dabija Vodă.

Alt mormînt a fost a Ecaterinei fata lui Neculai Racoviţă logofăt pristăvită la 7183 (1675); al treilea mormînt a fost a lui Neculai Racoviţă logofătul, care s'a pristăvit la 7193 Mart 8 (1685). Acest N. Racoviţă a avut o frumoasă carieră politică, ceia ce i-a atras o frumoasă stare economică: comis în 7168; spatar în 7169, hatman 7170—7179, vel logofăt la 7182, apoi la 7187—7192, după care moare în primăvara lui 1685.—După 4 luni se îngroapă la aceiaşi biserică Andrei Racoviţă postelnicul, mort în 7193 Iulie 21 (1685).

Se vede că toţi aceşti Racoviţeşti erau îngropaţi la Fereşti încă la 1705, şi n'apucase a fi mutaţi la Dobrovăţ în biserica cea mare.

Pomelnicul Racoviţesc. La biserica din satul Mirceşti, Vaslui, se păstrează un *triptih* al familiei Racoviţeştilor pe care părintele Bogos îl ştia că este în clopotniţa bisericei, dar ce se scria în el nu ştia nimeni din sat. In vara anului 1912 cercetând arhiva de acte vechi a d-lui Păncescu, am văzut şi biserica din

Mirceşti şi am şters colbul de pe triptihul Racoviţesc: Are 8 coloane pe ceie 3 laturi de lemn, laturea din stânga are 2 coloane, mijlocul are 4 coloane, laturea din dreapta are 2 coloane.

Pe coloana a 2-a a triptihului cetim aceste rânduri despre Racoviţeşti: пан Ифтодіє Чєхан и кнѣгинѣ єго Тофана и чадах єго. пан Некѹлан Ржковицж и кнѣгинѣ єго Маріє, и чадах єго; —Іwан и кнѣгинѣ єго Маріа; — пан Бєжан Балш и кнѣгинѣ єго Катрина.— (Surete ms. XXV, 387).

Nu greşesc dacă fixez vechimea pomelnicului la 1665.

Scutirile. Din ispisocul lui Antiohie Vodă se vede cam ce angaraie şi dăjdii plătiau popii pe lângă cealaltă ţară: a) dajdie împărătească, b) dajdie vlădicească, c) pocloane, d) dări şi angherii mari şi mici, ca trasul bucatelor pentru alţii sau amestecaţi la dări cu satul, e) desetina de stupi, f) gorştina pe oi şi mascuri, g) cai de olac, h) boi şi carele la podvezi, i) bucatele la conace. De toate aceste dări Vodă Antiohie scuteşte pe cei 2 popi, 1 diacon şi 1 ţircovnic de la Fereşti, Vasiui.

CXLIX. *7215 Iulie 20 (1707) Fereşti.* Gh. Cehan din Fereşti dă dania vornicesei lui Ion Răcoviţă partea lui din Valea *ră* şi Sárata.

Adecă eu Gheorghie Cehan scriu cu acest adevărat zapis al mieu de nime silit nici asuprit ce de a me bună voie văzându că mi sau dus ficiorii pentraite ţări şi eu căzându in lipsă şi în greale bătrâneţe am dat a me driaptă ocină şi moşie parte me ce să va alege dintralţi fraţi din *Valea Ră* şi din *Sărata* dmsale vornicesăi răposatului vornicului Ion Răcoviţă ca să i fie dumisale diriaptă ocină în veci neclătită şi dumneaei încă să aibă a mă griji pără când oi trăi şi după moarte mea iar nime din ficiori mei sau nepoţi mei şi strănepoţi să naibă treabă şi la aciastă tocmală sau întâmplat fratemeu Nicula Cehan din Fereşti şi preutul Paladi ottam şi preutul Ion ottam şi Mardare *zet* Tiron şi eu Preutul Sandul din Olăneşti am scris zapisul şi pentru credinţa am şi iscălit ca să fie de credinţa.

Fereşti lt 7215 Iuli 20

Necula, Eu popa Paladi, Ierei Sandul, Erei Ion Mardare.

CL. *7254 Iunie 28 (1746) Iaşi.* Cartea de judecată a divanului în pricina datoriilor lui Radu Răcoviţă logofăt la Turci—1122 lei.

Facem ştire cu aciastă carte a noastră de giudecată că den poronca mării sale luminatului domnului nostru Iw Ioan Nico | lae Vvod fiind rânduiţi diam luat sama dumisale fratelui nostru *Radul Racoviţă hatm.*, cu doi neguţitori turci anume *Hagi Ahmet* кеwсе den Roman şi Ahmet Murtaza din Iaşi cerând aceşti neguţitori turci datoriia lor ce au cu zapisă la răpoosatul | *Dumitraşco Răcoviţă hatm.*, care sau aflat la Ahmet Murtaza patru zapisă de datorie cu iscălitura răpăosatului 2 zapi | să din vlt 7234 care cuprind 593 lei pol. cu 11 lei ciau plătit deseatina pe nişte stupi, alte 2 zapisă din vleat 7235 | de 444 lei şi altu zapis din vlet 7234 August 1 la Hagi Keose de 250 lei care sau făcut peste tot 1287 lei pol, şi sau aflat | dintraceastă datorie plătită de răpăosatul 165 lei daţi lui Ahmet Murtaza şau rămas 1122 lei pol. driaptă datorie să să dea | de acmu însă fără dobânda banilor *care de vreame că mortul nu să cade a da dobândă nu sau socotit.* Care pentru aceste datorii | în anul trecut au mai cerşut aceşti neguţitori turci giudecată cu dumnalui Radul hat. la măria sa Vod şi dumnalui au răspunsu că aciastă datorie iaste părinţască, făcută după ciau eşit dmlui den casa părinţiască, şi mai are şi câţiva *bani daţi la primejdiia* | *părintelui* dumisale care sau arătat la rândul lor, şi aceale datorii sau făcut denpreună cu maica dumisale şi cu celalalţi fraţi | nui iaste cu dreptate a plăti dumnalui acele datorii; şi pe răspunsul dumisale au scris măriia sa Vodă la măria sa Constandin Vodă | domnul ţării Româneşti toată povestia şi măriia sa Constandin Vod | au rânduit la dumnealor boiarii cei mari de acolo ca să ia sama maicii | dumisale şi a fraţilor dumisale ce răspunsu dau şi după cum au arătat dumnalor pricinile cu caie au giudecat dumnalor boiari precum | am văzut şi suretul cărţii ceii... de giudecată. Dar pricinile precum liau arătat dmnalor nau fost aşia, ce întraitu chipu | sau dovedit. Intâia pricină au arătat dumnalor că toată clironomiia au rămas a dumnalui Radul hatm, de vreame că moşiile | den Moldova dumnealui lear fi stăpânind ca să să vânză den moşii şi să să plătească acea datorie. Deci dumnalui Radul hatm, au răspunsu că nare ce vinde, căci moşiile ciau arătat fraţii dumnalor să să vânză sau aflat vândute de părinţii

dumisale, precum arată în gios. Intăi den sălişteie ce să ţin de satul Fereştii îi iaste vândută dumisale o parte de părinţii săi cu zapisu den viet 7236 Aug. 27 iscălit | de părinţii dumisale hatm. Dumitraşco şi Ilinca hătmăneasa, pentru 411 lei ce arată zapisul că iiau făcut bine la nevoia lor săş răs | cumpere viaţa şi de nor da banii să rămâe o parte dintracele sate de lângă Fereşti cât sa socoti de acei bani a dumisale, însă | partea ce să hotăreaşte cu Mileştii dumisale Radului hatm, scris acel zapis cu hotărâre să nu să amestece alţi fraţi. Altu zapis iarăş | a părintelui dumisale Dumitraşco hatm., den vito 7236 Iunie 21 scriind precum iau făcut bine răpăosatul Constandin Costache hatm, cu 100 lei | iarăş la nevoia sa şi den poronca mării sale lui Grigore Vod, au plătit dumnalui Radul hat. aceşti bani. Aşijdere au mai arătat | dumnealui Radul hatman şi un izvod iscălit de *fratele dumisale Dumitraşco Răcoviţă*, scriind precum sau socotit de toate grijăle moaşii | dumnilorsale vornicesăi Racoviţoaei ciau cheltuit dmlui Radul hatm, şi den toată socotiala au rămas săi mai dea peste tot 115 lei 10 potr, iar 15 lei 10 potr. au rămas săi mai dea | fraţii dumisale 231 lei 8 potr, | şi iau dat Dumitraşco fratele dumisale Ion Răcoviţa şi nu iau dat care cuprind bani daţi de dumnalui Radul hatm, 626 lei 10 potr, şi dentraceştia bani cât şi de unde au luat dmlui arătăm. Murind sora *părintelui* | *dumilorsale Tofana spătăroae*, rămăşiţurile ei sau înpărţit pe fraţi odoară preţuite şi galbeni ungureşti, şi sau venit de frate | câte 100 galbeni câte 4 lei galbănul pe cum îmbla atuncia, şi odată câte de 384 lei, cari cuprind de frate câte 784 lei precum | arată izvodul de împărţală. Şi din partea răpăosatului Dumitraşco hatm, au luat Ilinca hatm. 400 lei o sută galbeni ungureşti, şi | 120 lei doao *coboace* (ковоачe) care fac 520, şi au dat dumisale Radului hatm. odoare de 264 lei un leftu de aur cu rubinuri o păreache | brăţări de aur cu jămalţu doao inele unul cu zanfir altul cu zmaragdu şi sau plinit partea hatmanului Dumitraşco, şi dumnaei | hătmăneasa Ilinca nau avut triabă cu aceaste odoară de vreame ce sînt frăţăşti a Răcoviţăştilor ce sau socotit pe fii dumilorsale pe 6 fraţi | acele 784 lei şi sau vinit de frat câte 130 lei 4 potr, şi aflândusă luaţi de dmlui Radul hatman odoară de 264 lei şi scoţindusă parte | dumisale 130 lei 8 potr. rămân luaţi mai mulţi 133 lei 4 potr. şi | sau scăzut den

soma ce arătată mai sus din 626 lei 30 potronici ce are a lua | şau rămas să mai la dumnealui 493 lei pol. şi iarăş i sau mai scăzut dentraceastă somă 411 lei pe zapisul părintelui dumisale pentru | o parte de moşie den satul Fereştii, cari sau trimes boiari să hotărască acee parte cât or socoti de aceşti bani după cum arată zapisul | părinţăscu şi mai rămăind să mai la dumiui 82 lei pol, de la fraţii dumsale iarăş i sau dat den satele ce sînt pre lângă Fereşti pe cât | or socoti acei boiari că să cade moşie de 493 lei pol. Căce satul Fereştii cu câte săleşte are împregiur nu sîntu de potrivă | altor sate ciau dat părinţii altor fraţi ce cu mult mai mult hotar. Care acest sat Fereştii iaste dat de hatmanul Dumitraşco fiiusău | celui mai mic lui Ion || Măcar că dumineaei Ilinca hătmăneasa răspunde că acei sat Fereştii iar fi dumsale dat de măriia sa Grigorie Vod pentru zăstrele dumsale ce i sar fi | prăpădit iap rimejdia răpoosatului soţul dumsale, dar şi aciasta pricină sau dovedit întracest chipu. Făcând Turcii | datornici carte de blâstăm de la preaosfinţitul patriarhul de Ţarigrad chir Neofitu asupra dumisale Radului Hatman şi | a maicii dumisale de nu vor arăta in adevăr toate rămăşiţurile şi satele ale hatmanului | Dumitraşco şi văzind acel blestăm dmnelui | Radul hatman, au arătat la giudecată ce sau făcut la Mitropolie întracesta chip. Că ispisocul ce sau făcut de la măriia sa Grigore Vod | diau dat satul Fereştii maicăi dmsale pentru zestrele ce singur dmnelui Radul hatman au grăit de sau făcut *aciastă iconomie* pentru | supărarea datornicilor dar maica dmsale Ilinca hatmănească nau dat den zăstrele sale la primejdiia aceia, de vreame că era | date featelor şi fiiului dumsale când iau căsătorit şi sint toate faţă pe la ginerii dumsale precum şi la dlui Radul hatman | o cămeaşe cu mărgărintari ciau dăruito dumneaei nurorisa giupănesii dumsale, şi de a dumsale odoară nemica nu sau dat | iar câte sau dat la primejdiia aceia toate au fostu cumpărate de răpoosatul Dumitraşco care sau scris anume: o păreche | cercei cu picioare cu diiamanturi şi din sus iarăşi cu diiamanturi, 5 inele cu diiamantari mari, mărgărintariu şi arginturi toate | acestea cumpărate de răpoosatul, iar nu zestri de a dumisale, care au mărturisit dumnealui Radul hatm. cu sufletul său înnaintea | sfinţii sale părintelui Mitropolitului şi a giudecăţii, cetinduise şi cartea de blăstămşi au rămas satul Fereştii | a lui Ioniţă fratele cel mai mic după cum i iau orânduit tată-

său precum şi satul Mileştii dumsale Radului hatman şi Grecii lui Dumitraşco | iarăş de părintele dumilorsale date Iar pentru casăle den Iaşi şi viile de la Iaşi şi viile de la Huşi care şi acestea le arăta fraţii să să | vânză niau aratat dumlui Radul hatman un zapis den vitu 7238 Dec. 14 de la maica dumsale Ilinca hătmăneasa iscălit de dumneaei şi cu peceate sa şi de fii | dumsale şi de alţi boiari mari rudenie scriind precum cau vândut mării sale lui Grigorie Vodă casăle cu viile de la Iaşi şi viile de la Huşi | drept 1700 lei bani gata daţi cu mâna dmsale Sandul Sturzea vel logofăt în casa dumsale Iordachi Cantacuzino hat. fiind Ilinca hătmăneasă | în casa dumsale precum au mărturisit şi dmnealor înaintea giudecăţii.

Aşijderea niau mai arătat dmnealui şi o mărturie de la toţi Arhiereii ţărăi de atunce şi a boiarilor celor mari tot dentracel văleat a zapisului întăritura pre acel zapis, precum pre largu arată toate pricinile | zapisul dumsale Ilincăi hătmăneasa şi mărturiia dumilorsale boiarilor de câtă pagubă au pricinuit ţărăi fuga dumilorsale la *Adelgherei Soltan*, şi au rămas | casele şi viile acelea toate a mării sale lui Grigorie Vodă driaptă cumpărătură şi liau fost dat fiului mării sale lui Scarlat Beizadia şi casăle | şi viile. Iar după trei ani la veleat 7241 April 23 jăluind dmnealui Radul hatmanul mării sale lui Grigorie Vodă că la fuga părinţilor dumsale | au trimis domniia săl prindă fiind la ţară la casa sa, nefiind nemică amestecat cu părintele dumisale la pricinile sale, şi scăpând | den mănele celor tremeşi iau luat ciau găsit la casa dmsale tot şi den lăuntru şi de afară preţ de 6 pungi şi mai bine de bani, care | le ştiia şi măriia sa Grigore Vodă ce i sau luat, şi au făcut Măria sa milă şi iau dat danie şi miluire casăle cu viile den Iaşi şi cu viile | de la Huşi precum ne arătă şi ispisocul mării sale den veleatu ce arată mai sus. 7241 April 23 şi altu ispisoc întăritură de la măriia sa Costandin Vodă pre aciastă danie tot dintracel an la Iunie 27 şi după dreptate pe aceste ispisoaci sau dat şi cu giudecata noastră casăle şi | viile la stăpânire dumsale Radului hatman să naibă triabă alţi fraţi sau maica dumisale. Pentru un vad de moară de la Tecuci cel | arată iarăş fraţii dumisale Radului hatman să să vânză sau aflat că sânt a dumisale Iordahe Cantacuzino hat. de la moşul dumisale Costandin vel post. unde au avut şi moară

şi i sau dat dumisale în giudecată la măriia sa Mihai Vodă până aice sau hotărât pricinile ciau fost între i fraţi pentru moşii şi pentru altele. După acestia am giudecat pentru datoriile răpăosatului hatman pentru 1222 lei poi | ce să afli datoriile la acei doi turci de mai sus numiţi de unde se va plăti şi întra cestu chip am găsit a fi cu dreptate den vresme ca alt | lucru părinţescu nau rămas să să vândă să să platiască datoriile fără numai satele ce sau dat de părinţi feciorilor înpărţite pe trei fraţi i adecă trei sate la trei fraţi rânduite, satul Mileştii dmsale Radului Hatm., satul Grecii cu vecinii lui Dumitraşco i satul Fereşti | iarăş cu vecini lui Ion spatar a căror sate nefiindule hotărâte tot o protivă sau socotit să să măsoare trustele satele | şi de la care sat va trece mai mult să să lipască la altu sat ce lipseaşte ca să să facă toate de o potrivă, afară de o bucată de loc | den Fereşti ce sau hotărât în partea dumisale Radului hatman pre zapisul părinţăscu precum arată mai sus.

Aşijderea şi pentru vecini | ce sor afla acelor sate precum şi ţigani ce sor afla şi alte părţi de moşie, ce sor afla pe aiurea, să să împartă iarăş frăţeaşte întocma i iar featile cu cât liau dat părinţii aşa au rămas, ce dar precum moşiile şi altele sau dat tuturor de o potrivă, aşa şi datoriia || sau socotit să să plătiască den mijlocul fraţilor, care după driapta cusama ce sau făcut pe acei 1122 ҂АРКВ lei poi datoriia | de mai sus aratată, sau vinit de frate căte 374 lei la 2 pot să dea, măcar că dumlui Radul hatman era eşit den casa părinţască | când sau făcut aceste datorii dar dânduşă satele de o potrivă precum şi vecinii şi ţiganii au primit şi dmlui | să intre la mijlocul datoriilor să dea pe cât i să vine partea şi partea dmsale 374 lei 2 pot au dat la datornici ; iar pentru 748 lei 4 pot ce rămân săi dea fraţii dmsale Dumitraşco şi Ion sau pus soroc până *(loc gol)* netremeţind | dmlor banii păr la vreamea sorocului să vor vinde den satul dmlorsale cât ar cuprinde de acei bani să vor plăti datornicilor | şi întracest chip sau primit şi datornicii păn la ziua (ЅНЅА) însămnată să le să aducă banii, şi pe hotărârea giudecăţii am dat aciastă carte de giudecată la mâna dumsale fratelui nostru Radul Hatman, ca săi fie de bună credinţe

u Ias vletu 7254 Iunie 28.

Nichifor Mitropolit
Sturzea vel logofăt
Iordachi Cantacuzino hatman
Ion Sturzea vel spatar
L. Costachi vel ban
Vasile Roset vel ban
Apostol stolnic

procit Neculai Paladi logofăt

CLI. *7255 August 18 (1747) Iaşi.* Gr. Ghica Vodă judecă datorii de bani şi întăreşte lui Radul Racoviţă uricu satul Greci şi Fereşti.

Iw Grigore Ghica Voevod bojieiu milostiu gospodaru zemli Moldavscoi.

Facem ştire tuturor cui să cade a şti că iată au venit înainte domni meale şi a tuturor boerilor noştri a mari şi mici, cinstit şi credincios boiariul nostru dmnalul *Radul* Racoviţa: vel vornic, şi niau arătat un zapis den vleto 7255, Iulie 15 de la dmnalui *Ahmet aga Luiucli* neguţitoriul de aice din Iaşi, făcut acel zapis denaintea sfinţii sale părintelui Mitropolitului Moldovei chir Nechifor şi a dmilorsale Sandul Sturzea vel logofăt i Iordache Cantacuzino hatm i Aristarh vel spatar; scriind şi mărturisind intracel zapis că având acel neguţitor datorie 1062 de lei pol. cu patru zapisă la răpăosatul Dumitraşco biv hatman părintele dumisale vornicului Radului driaptă datorie din care bani încă trăind răpăosatul Dumitraşco hatman au dat 110 vedre miiare pol. care socotindusă câte un leu şi giumătate vadra sau făcut 166 de lei, iar ceialalţi bani adecă 896 de lei pol au ramas pân acum neplătiţi şi mergând neguţitoriul în câteva rânduri în ţara românească la dumneei Ilinca giupâneasa răpăosatului Dumitraşco hatman şi la fii dmisale de şau cerşut banii dumelor lau orăndult aice la dmlui Radul Racoviţă vornic ca săi plătească banii, puind pricină ca dmlui stăpâneaşte moşiile răpăosatului Dumitraşco Racoviţă hatman; şi apucând neguţitoriul pe dmlui vornicu Radul aice la câteva giudecăţi înaintea a toată boerimea Moldovei, aducând şi carte de blăstăm de la sfinţiia sa părintele patriarhul de Ţarigrad asupra maicei dumisale şi a dumisale vornicului, care ar tăgădui ceva den rămăşiţurile răpăo-

satului Dumitraşco hatman şi înaintea giudecăţii nau putut tăgădui ce au mărturisit adevărul pe toate rămăşiţele câte au ştiut dmlui vornicul numai ciau zis că toate rămăşiţele au rămas pe mâna maicii dmisale şi a fraţilor săi Dumitraşco Racoviţă med, şi Ion spatar, iar pe mâna dumsale nau rămas nemica, fără numai moşiile ce au fost dumealui ca un epitrop pe dânsele. La care judecată aşia sau hotărât ca toată datoria pământului lui hatman Dumitraşco să o plătească fii dmisale Radul Racoviţă vel vornic şi Dumitraşco Racoviţă med, şi Ion Răcoviţă spatar de vreame ce şi toate rămăşiţele părintelui lor la stăpânirea dumilorsale sau aflat şi făcândusă datoriile în trei părţi şi dumnalui Radul Racoviţă vornic plătindu-şi partea dumisale de datorie la alţi neguţitori rămasau aceşti bani mai sus scriş ca săi plătească la acestu neguţitoriu fraţii dumsale Dumitraşco Racoviţă med. şi Ion Racoviţă spatar precum mai pre largu arată şi alte giudecăţi mai denainte şi din poronca domniei li sau pus soroc fraţilor dumisale vornicului până *în trei luni* or să de banii acestui neguţitoriu ori să li să vânză moşiele părţile lor adecă *Grecii* partea lui Dumitraşco med şi *Fereştii* partea lui Ion spatar şi făcândulisă ştire cu cartea domnii sale Ion Vodă nice răspunsu nau făcut. Şi mai pe urmă de iznoavă făcândule ştire dmlui *Ahmet aga* cu omul său sau fost pus soroc până la Paşte cor veni şi vor căuta de nevoia lor, şi trecând şi sorocul acesta nice banii iau dat, nice ei nau venit săş caute de nevoe, nice răspunsu nau dat. Şi pentru aceasta scoţind neguţitoriul aciaste sate la vânzare după carte ce i sau dat de giudeca a deia domnia sa Ion Vodă, şi cu ştirea domnii meale anume satul *Fereştii* şi *Grecii* nau îngăduit dmlui Radul Racoviţa vornic să le cumpere alţii, ce au dat dumnalui toţi banii de mai sus arătaţi 896 de lei pol, deplin în mânule neguţitorului şi iau dat neguţitoriul dumisale acele moşii satul *Fereştii* şi satul *Grecii*, care iau fost date lui să le vânză de la giudecată domnii şi a toată boerime şi iau dat şi carte de giudecata şi toate zapisăle datori lor la răpăosatului Dumitraşco hatm, şi cartea cia de blăstăm, şi deacum să nu mai aibă neguţitoriul a ceare nemică de la dmlor ca i sau plătit tot deplin, şi dmnlui vornic săş stăpânească aceli moşii în pace. Drept aceia şi domnila me dacă am văzut zapisul lui Ahmet aga făcut înnaintea sfinţiei sale parintelui Mitropolitului şi

a dumilorsale boiarilor celor mari scriind întracesta chipu datam şam întărit şi de la domniia mea de mai sus numitului cinstitului şi credincios boiariului nostru dmsale Radului Răcoviţă vel vornic peacele sate de mai sus pomenite satul *Grecii* şi satul *Fereştii* dela ţinutul Vasluiului den zapis de răscumpărătură ce niau arătat ca săi fie şi de la domnia mea drepte ocini şi moşii şi uric de răscumpărătură cu toate hotărâle şi cu toate veniturile s'a'ătoriu în veaci, şi nime altul să nu să ameastece peste această adevărată carte a domnii meale.

u Iaş vito 7255 Aug. 18

Io Grigore Ghica Voevod

I. p. mnc. Cap de bou—pasere

+ Gheorghie logofăt *pisal*

CLII. *7261 (1753) ante Iunie. Iaşi.* Carte de judecată a divanului în privinţa împărţirii averilor Racoviţeşti.

Arhiereii şi boerii carii mai gios niam iscălit facem ştire că din poronca prea înălţat domnului nostru Costandin Mihail Cehan Racoviţă Vodă niau orânduit ca să lu.ʎm sam a o samă de moşii a mării sale lui Mihai Vodă ce are pricina cu dmlui Radul Racoviţă vel vist. şi fraţii săi... făcând vechil despre partia mării sale pe dmlui Iordachi Stăvarachi spatar, dând şi înalţata cartea mării sale iscălită şi pecetluită la mâna dmsale spatarului în care arată toate pricinile moşiilor, scriind la noi la boiari, ca să lu.ʎm sama, încă şi cu blăstăm de vom face vre un hotar la giudecată. Deci strângândune noi toţi la sfânta Mitropolie, şi fiind şi dmlui spatar Iordachi şi dmlui Radul vel vist cu fraţii săi aflândusă aice din oare care pricină şi cetindusă cartea mării sale care moşii ceare măriia sa, la fieşte care moşie ce dovezi sau aflat la dmlui Radul vist. sau scris precum arată mai gios.

Pontul cel întâiu în cartea mării sale Mihai Vodă arată satul *Olăneştii* ot Vasluiu, cât stăpâneaşte Radul vist cu fraţii săi cu năpaste. Al doilea satul *Prigorceanii*. Al treilea *heleşteul* cel mare cu moşiia lui; Al patrulea satul Grumăzăşti. Al cincilea casăle din Iaşi cu locul lor Al şesele satul Mărăţăi cu vad de moară. acestea cuprind în cartea Mării sale ce iaste dată la dmlui spatar Iordache şi la cei din velet 7261 Mart 1.

Dumnelul Radul vist. înportriva acestor arătate mai sus au arătat aceste dovezi. Un zapis al mării sale Mihal Vodă *făcut din boerie* fiind comis din velet 7198 iscălit şi de alţi boeri de pe atuncea, scriind că sau invoit cu fraţii mării sale şi arat aceste moşii ce liau luat în partea mării sale: satul *Podolenii* ot Fălciu, cu vecini, satul *Burduganii* la Vaslui lângă hotarăle Fereştilor cu toate părţile câte sint cumpărate de părintele mării sale şi cu vad de moară în apa Vasluiului. Satul *Stodolna* la Orhei, însă giumătate de sat este a mării sale din ceialaltă giumătate de sat a şesea parte tij a mării sale, şi aciasta a şesea parte au dăruito fraţilor mării sale. Aşijderea să nu fie volnic măria sa a priimi danie sau a cumpăra de la cineva pe lângă părţile ciau rămas a fraţilor săi, precum şi fraţii mării sale nici a cumpăra nici a priimi danie pe lângă părţile mării sale ce i sau venit. Casăle din Iaşi cu locul lor giumătate a mării sale giumătate a fraţilor săi. Acestea toate cuprind întracel zapis a mării sale arătat mai sus că sau venit partea mării sale.

A doa dovadă ispisoc de la Cantemir Vodă din let 7199 întăritură mării sale lui Mihai Vodă şi fraţilor mării sale arătând că sau împărţit înainte Mării sale şi aceste sate ce cuprind în zapisul mării sale atâtea şi în ispisocul lui Cantemir Vodă anume satul *Podoleanii* cu vecinii şi *Burduganii*, giumătate de sat de *Stodolna*, giumătate de casăle din Iaşi cu locul lor. Iar fraţilor mării sale sau veni aceste sate: Satul *Fereştii*, satul *Olăneştii*, părţile din *Prigorceanii* şi întralte hotară ce sint pre lângă hotarul Fereştilor, şi întralte sate ce sint pe delături să nu aibă treabă Mihalachi vornicul... Toate acestea întracest chip le arată ispisocul lui Cantemir Vodă. Deci stând la socoteală ca să nu să vatăme dreptatea sau căutat şi la sfânta pravilă cap. 290 list 287. Armenopol „Toată tocmirea ce să tocmeaş e omul unul cu a tul pe un lucru cu scrisoare au fără scrisoare să fie adevărată".

Legea şi neară a lui Lev „togmala când să tocmeşte de voe, acela în chip şi aşază lucrurile sau tocmelile părţi or celor ce stau înpotrivă, şi mai mult acel lucru şi tocmală la giudecată nu merge. A doa pricină soma anilor trecuţi de când îi aşăzată pricina aceasta 63 de ani, şi măriia sa nau mai zis până acmu nemică şi tocmire între fraţi ca acestea nici decum nu să pot strica, ce am hotărât să să ţie şi să să păzască nestrămutată înpărţala aciasta

însă pentru satul *Olăneştii* ot Vasluiu, ce arată cartea mării sale căi stăpâneaşte Radul vist. cu năpaste aciastă pricină este ştiută şi de noi de toţi că cât au trăit hatm. Dumitraşco fratele mării sale şi până astăzi tot măria sa Mihai Vodă lau stăpânit, precum dovedescu casăle şi besearica de piatră şi ograda de bolovani ciau făcut măria sa, iar fraţii mării sale nu sau atinsu la acest sat măcar ca la înpărţărea arătată mai sus arată că acest sat Olăneştii este dat în partea fraţilor mării sale, şi sau întrebat pe Radul vist. şi pe fraţii săi cu ce pricină îl stăpâneaşte acest sat Măriia sa Mihai Vodă fiind dat la împărţală dumiorsale, şi întraceasta chip au răspunsu că după înpărţarea cea dintăi sau învoi fraţii amândoi şau făcut schimbu, au luat mărie sa Mihai Vodă satul Olăneştii de la frat le mării sale şi în locul Olăneştilor au dat satul Burduganii ce să veniră la înpărţală în partea mării sale. Asijderea şi pentru giumătate de casăle din Iaşi ce are pe giumătate partea mării sale au dat lui Dumitraşco hatman fratelui mării sale acea giumătate den casă cu locul lor partea mării sale şi au rămas casăle din Iaşi întregi cu tot locul lor a hatm. Dumitraşco; iar măriia sa Mihai Vodă au luat de la hatm. Dumitraşco giumătate de sat de *Stodolna* la ţinutul Orheiului, care să veniră la împărţală hatmanului Dumitraşco precum arată mai sus şi au rămas satul Stodolna întreg a Mării sale. Şi sau întrebat pre Radul visternicul are scrisoare de aciastă aşăzare şi au răspunsu că nare, că fiind fraţi sau crezut unul pe altul, dar dovada cea mai mare este stăpânirea că după împărţărea de la Cantemir Vodă tot aşe au stăpânit precum arată mai sus.

Pentru satul *Grumăzeştii* ot Vasluiu la împărţare nu este pus nici la un frate nici la altul şi acum îl ceare măriia sa Mihai Vodă cu un zapis din 7204 de la Nicola ficior lui Apostol Cehan danie mării sale Mihai Vodă un vad de moară în hotarul Grumăzeştilor, vadul numai cu toată ezătura cât iaste arătând că iaste şi lui *de pe moşusău Ghiorghie logofăt* dar moşiia Grumăzeştii nui dată. In potriva acestui zapis au arătat Radul vist., cu fraţii săi alt zapis, iar de la acest Nicolae sin Apostol Cehan din vlet 7193 cu 11 ani mai în[...] de daniia mării sale Mihai Vodă cu iscălitura lui şi a tot niamul lui şi a boiarilor depre atuncea în care zapis scrie că satul Grumăzeştii şi cu vad de moară in Vaslui lau dăruit lui Ion Răcoviţă vel pah., pentru mult bine

ce iau făcut. A doa dovadă alt zapis iar de la Nicola sin Apostol Cehan iscălit de dâ su şi de femeia lui şi cu fraţii săi şi de alţi boiari de pre atuncia din veleat 7215 cu 22 de an mai pe urmă de cât zapisul ciau dat danie, arătând că ajungând la sărăcie au rămas la vorniceasa Răcoviţoae şi la fiu său Dumitraşco hatmanul şau mai cerşut 80 lei şi iau dat banii şi iau făcut acest zapis de vânzare peste cel de danie. Al treile dovadă un izvod carele arată dmneaei Safta Răcoviţoae vorniceasa că după to te acestea iau mai dat lui Gheorghie Cehan şi Nicola milă agiungând la sărăcie nu tot odat ce pre rând care cuprinde 122 lei Luatam sama şi acestei pricini. Dania lui Ion Răcoviţă este mai înainte cu 11 ani şi tot de la acest Nicula este şi daniia mării sale Mihai Vodă numai vadul. Pentru acest vad doao pricini stau înprotiva cea întâiu că întâiu iau dat danie, a doa oară că sără cind au luat bani de la vorniceasa Răcoviţoae 200 lei şi iau făcut zapis de vânzare i a doa pricină ce M^aria sa Mihai Vodă sau legat singur în zapisul Mării sale să nu fie volnic nice a cumpăr nici a primi danie de la oricine pe lângă satele fraţilor Mării sale şi după cum sau hotărât Măria sa am hotărât şi noi să naibă măriia sa nice o triabă la acel vad de moară ciau primit danie peste tocmala zapisului ciau dat şi de vreame că ei au vândut cu bani Grumăzeştii nau fost volnic să mai dea şi danie.

Pentru satul *Mărăţăii* ot Vaslui cei ceare Măriia sa, nici acest sat la înpărţăre nu să află, dar pricina întracesta chip sau adeverit. Satul Mărăţăi este între hotaraăle ce sau venit fraţilor, mării sale pre carele hotăreaşte ispisocul lui Cantemir Vodă în partea lui Dumitraşco hatma , Fereştii, Prigorceanii şi întralte hotară ce sânt pe lângă aceste sate şi întralte sate ce sânt pe de lături să nu aibă triabă Mihalachi comis, şi între aceste sate sânt şi Mărăţăii. Măriia sa arată un zapis pre acest sat din let 7205 de la Gheorghie şi de la fratesău Nicolae, ficiorii lui Apostol Cehan arătând cau vândut trei părţi de sat de Mărăţăii in 300 lei, mării sale Mihai Vodă, care arată că iiau fost de pe moşul lor Petrea Cehan, iar lui Petrea Cehan iau fost cumpărătură deia Huhulea şi de la alţii. Dovada pentracest sat diiata lui Apostol Cehan si Petrea Cehan din let 7150 arată moşii ciau dat ficiorilor săi Nicolii şi lui Gheorghie şi fetiior : *Roşecii, Făcmăneştii la Pribeşti, Târzii, Grumazeştii, Beneieştii*, iar Mărăţăii nu sânt daţi lor la diiată

nau avut feciorii nici o triabă să vândă ca şi aceale zapise de la Huhule şi de la alţii ce le arată vânzătorii sânt toate la mâna Radului vist,, şi a fraţilor săi precnm şi diiata lui Apostol Celuir. A doa dovadă că de la înpărţare lui Cantemir Vodă şi până astăzi tot Dumitraşco hatmanul au stăpânit, a triia dovadă că nul lasă zapi ul mării sale şi ispisocul lui Cantemir Vodă a cumpăra moşii sau a primi danie pe lângă satele fraţilor săi, precum şi fraţii pre lângă satele mării sale. Aceste tocmale sânt legate cu iscălitura mării sale şi întărite cu ispisocul lui Cantemir Vodă, noi nu liam putut strica ce să stea aşa legate precum liau legat măriia sa şi măriia sa săş ieî banii de la cei ce iau vândut, de vreame că acest sat este în mijlocul moşiilor fraţilor săi. Pentru heleşteul cel mare cu moşia lui cel ceare măriia sa sau dovedit întracesta chip. Acest heleşteu este pe hotarul Prigorceanilor şi Prigorcea i la împărţală sunt daţi fraţilor mării sale, dar poftind măriia sa pe Dumitraşco hatm, săi dea voe săl ezască şi a mânca şi Dumit aşco, ploile lau ezit şi sau rupt de atunce stă uscat. Altă dovadă nu arată măriia sa pre acest hăleşteu şi de vreame căi pe hotarul Prigorceanilor care sat iaste dat fraţilor mării sale la înpărţală am hotărât săş ţie şi hăleşteul fiind pe hotarul satului. La aceste pricini arătate mai sus fiind vechil spatar Iordachi de faţă vechilul mării sale arătându-ne că măriia sa ne blastămă de nu vom face dreptate şi de nu vom face dreptate nu va priimi măriia sa şi alte zisă asemene acestora, ce şi noi toate acestea liam socotit căutând şi hotărârea sfintei pravile ce sau arătat mai sus, şi blăstămul mării sale ce niau fost stăpân arătând şi măriia sa acel blăstăm de nu vom face dreptate, ce noi altă giudecată nam făcut, ce am întărit cu iscăliturile noastre aleagirea mării sale ciau întărit singur cu zapisul mării sale iscălit şi întărite şi de Cantemir Vodă nam cutezat a strica găsindule toate cu cale şi cu dreptate ca săş stăpânească fieşte carele părţile după cum arată mai sus şi pentru credinţa am iscălit.

Iacov Mitropolitul Moldovei — It 7261
Iordachi Cantacuzino vel logofăt
Sturzea vel logofăt
Costachi Razul ve lvornic
Vasile Buhăescul vel medelnicer
2 iscălituri greceşti indiscifrabile

CLIII. *7261 Iunie 1 (1753).* Ion D. Racoviță satrar vinde cu 1845 lei, 80 bani fratelui său Radu Racoviță vist. toate moșiile sale, între care și Fereștii sat întreg.

Adecă eu Ion Racoviță biv vel șatrar fiiului răposatului Dumitrașco Racoviță hatman adeverezu cu aciastă a mea adevărată scrisoare precum să se știe că de a mea bună voe mam învoit cu dlui fratele mieu cel mai mare Radul Racoviță vel vist. și am vândut dsale toată partea mea de moșie de vii de aicea din Moldova, anume satul *Fireștii* întreg cu casăle și cu toate *namestiile* de pe înpregiur. *Pârtenii* cu heleșteu, *Sarata* cu heleșteu. *Valea ră* ce să zicia *Răii* cu moară gata în apa Vasluiului, părțile din *Tătărdai*, părțile din *Portari* și din *Olari*, *Prigorceni* sat întreg cu heleșteu părțile din *Țigănești* părțile din *Bofoae*, și din *Chioae*, *Faurii* sat întreg, un loc de prisacă din *Bălicani*, parte din *Drăcșanii*, satul din gura *Ocoalelor* la ținut Lăpușna, 7 pogoane de vie la *Timerleani*; toate acestea mai de sus cr s: moșii liam vândut dsale dreptu bani gata o mie optu sute patruzăci și cinci de lei, și optzăci de bani, cari bani toți de plin iam luat în mâinile mele, unde și dmlui nene Radul Racoviță vel visat. să aibă (a) stăpâni aceste moșii ce sau pus cu bani zăce dlui și cucoana dmsale și nepoții și strănepoii câți Dzău îi va dărui și pentru mai adevărata credință am iscălit și am pus și pecetea mea ca să să crează unde san iscălit și celalți frați.

Ieat 7261 Iunie 1.

Ion Racoviță biv șatrar eram față.

pecetea.

CLIV. *1803.* Din Condica liuzilor (Uricar VIII, 367).

In 1803 satul Ferești aparține casei banului Iordache Roset, ca și satul *Valea Ră*. In condica liuzilor se arată că în 1803 trăiau în Ferești 40 liuzi (oame i), cari plătiau la sfert 163 lei, iar pe an 652 lei, și că numai 2 liuzi erau fără bir în slujba boerului. Toți acești 40 liuzi se ocupau cu lucrul pământului.

Mai trăiau tot atunci în Ferești 16 breslași, cari plătiau pe sfert 75 lei iar pe întregul an 300 lei.

Deci în Ferești trăiau î 1803 56 oameni, ceia ce ar face circa 300 suflete, și că partea aferentă fiscului era de 952 lei pe an.

CLV. *Fără an.* Zapis de mărturie cum Mărmurean parcalab a cumpărat partea Gorei din Dobroslăvești.

† Moisea i Anton i Spinul i Gligorie i Purcar i Ion Horda i pop | Gligorie i Lupan și mulți oamini buni mărturisim noi | cu ciastă mărturie a noastră, cu ale noastre sufleti | de partea Gorei nepoților lui Crăciun din Dobroslăvești | că nu w au cumpărat Mărmurean părcălabul iar Mărmurean | au scos și un zapis cum au cumpărat acea parte și anume | oamini dintracei zapis cineau fost dintracela | zapis că șau dat banii pre partea Gorei, dăm știri | dumtai ca părintelui nostru mărturisitau șie | așea că nu știu cu sufletele lor să hie cumparată | așea știm ș.. d... m... pre dumneata... tu ver face | cum te va nästävi dumnădzău... ot g(ospod)i amin.

— și cineau fost mărturiile întracei zapis Ionașco și Simion și Petrea.

— ei lau lăsat zapisul de minciună.

3 locuri de peceți în ceară neagră.

Obs. Hârtia are marca *porcul.* (Surete ms. XXXI,95).

CLVI. *Fără an.* Gogoae cumpără cu 19 taleri partea Tudosiicăi lui Ghelasie din Strâmtură.

Zde zapis eu Tudosiia fàta loi Ghilasie com amu văindot | partea mea ce mi să vine deîn | sat deîn Strămtoră giupănea | *seei* Gogoae și au dat 19 | taler de argiпt diпntre w | mene buni Rusoi diîn Știlboreani | și Fătu ottam și popa diîn Popșorea și Nicuară utam... i mnoghi liudi | oameni bon megiiaș.

4 peceți în cerneală.

Mihail да сѫ знаниш (ca să știi). (Surete ms. XXXI,95).

CLVII. *Fără an.* Gogoaea cumpără cu 19 taleri partea Todosiei a lui Ghelasie din Strâmtură.

† Zde zapis cumu mărturisăscu eu Tudosiia fata lui Ghelasie, cu feciorii mei | și cu nepoții mei și cu toată semenția mea dau știre și scriem | cum am vândut toată partea mea ce mi să va veni din sat din Strâmtura | cis pre apa Vasluiului și în vatra satului și în câmpu și în ța | rină și cu vad de moară și cu tot

vinitul şi aciastă ocină | w am vândut *giupâneasăl Gogoae* de nime siliţi nici înpresuraţ ce | de bună voia noastră şi meu dat bani gata 19 taler | ll4nii denaintea a oameni buni. Rusului de Ştiboreani şi denain | tea Fătului ottam şa Popei din Popşorii, şa lui Necoară | ottam şa mulţi oamini buni şi negeaşi şi Mihăilă ottam ca | să să ştie şi mai mare credinţa nem pus şi peceţile.

3 peceţi în fum (Surete ms. XXXI, 92).

CLVIII. *Fără an.* Răcoviţă 2 logofăt cumpără pentru un cal părţile lui Ardarie sin D. Purcel din Vilneşti.

✝ Adecă au venit Ardarie feciorul lui Domitro Порьчол şi | co sororele loi, *ime* Anesie i Narazie, i Solonca com ei şaw văndot a lor dreptă ocină şi mo | şie den ·ʃ· sat de ·ʃ· Vilneşte ·ʃ· ţinotol Vasloiuiol | ce să va alege ciast parte loi Domitraşcw Porcel de | neme nevciţi nece ·ʃ·presoraţi, ce de a lor bonă voe | şi ei au vândot loi *Răcoviţă* форїе локофет | ради кон доври (al doile logofăt pentru un cal bun) şi această tocmală sau făcot de | nainte loi Nestorь păh, ot Găneştei şi Ghiorghie | tij păh, ot Gărbeşte i *Gavril Benke hăn ot Fereşte* | i Părca şetrărel ottam i чокърьлие pit. ottam i Dănăilă şolt, ottam i Vasilie Leţea ottam şi maie mare credenţă nemь pos şi peceţile.

Popa Vasilie pisal

6 peceţi în fum:

o cracatiţă, 2 păseri şi o figură

Obs. Popa Vasile care scrie zap'sul era un foarte modest cărturar: o drept v (u) şi are un fonetism popular.

(Surete ms. XXXI, 97).

CLIX. *Fără an.* Iulie 12. Logofătul Racoviţă Cehan capătă danie în Fereşti părţile lui Neculci şi a Maricăi.

Eu Neculaiu şi cu femeala me Mărica şi cu ai mei feciori | fati Dumitrei scriem şi mărturisim cu cest zapis al nostru | cum am dat partea noastră ce să va aleage din sat din Fereşti din partea | despre răsărit de bună voia nostră, de nime nevoit nice împresurat | ce să va aleage partea nostră o am dat logofătului | Răcoviţă Cehan *si* hle moişie direptă şie şi ficiorilor săi dinaintea a omeni buni anume popa Lazor ot Horgeşti | , i pop B -

siju ot Fereştii. Gavril Beanchea de Tătărani i Crăstea din gura | Lărgei şi Pandelie de Fereşti i Ionaşco Grozăvanul şi alţi | omeni buni şi mai pre mare credinţa neam pus şi peceţile.

pis measeţa Iuli 12

× Cristea

× Neculaiu

Popa Vasilie pisal

i ieu popa Laz r am scris acest zapis

3 peceţi în

Obs. Zapisul e scris de popa Lazor, se vede însă că după izvodul lui popa Vasile din Fereşti, căci n'are atâtea greşeli gramaticale; сн хне моншїє. (Surete ms. XXXI, 101).

CLX.. *Fără an.* Racoviţă Cehan logofătul capătă danie o prisacă de la Murgoci din Gugeşti.

† Eu Morgoci nepotol Copcie din Gogeşti ѧ somi mărturisesco că acesto zapis de nime nevoet nece ѧpresorat ce de a mia bonâ voe comѣ eu a dat locol prisaca ˛de sopto grăbia domisale logofătoloi loi Răcoviţă şin această tocmală au fost diiaconol Bosie de Fereşti. Toaderѣ ottam şi Vasilie Leaţea ottam şi Danael otam

× peciat Murgoci

Eu popa Vasilie pisal.

Obs. Popa Vasile din Fereşti îşi păstrează aceleaşi particurităţi fonetice. (Surete ms. XXXI, 274).

CLXI. *Fără an.* Cehan Răcoviţă logofătul cumpără cu 4 galbeni şi un cal bun părţile lui Gărle din Fereşti.

Adecă eu Grăle nepotul loi Vasilie Hărman şi u fămiaia mea Pârasca şi cu feciurii mii Vasilca şi cu Gahiia scriu şi mărtorisăscu cu cestu zapis al miu, de neme nevoiţ nici asupriţi ce de a nustră bână voio amu vândut, dereaptă ocină şi muşie din sat din ***Firişti*** giomătate de bătrân dumisale logofătulul Răcuviţă diriptu un cal bun şi patru galbeni boni co tot vinetul şi den vatra satoloi şi din ţarină şi din tut locul ce să va alege giumătate de bătrân săl fii domisali ocină şi muşie şi cocunilor domisale şi neme din răzeaşii mii ce au fust pre aciastă giomătate de bătrân

să naibă a să m'steca că mam tucmit de leam dat dintralte mu-ş'i şi denaintea a mulţi omeni buni sau tucmit Vasilie Leţe şi Dănâlă şi Ştefan Parca şi Păntelei ot Fereşti şi Gavril Bianchia şi Vasilii zeat Bianche, ot Tătâreni şi Ionaşco Logoş şi Pătraşcu şi Morgoci ot Olăn'ştik şi mai mare credinţa neam pos şi peceţili.

popa Busii pisal

7 peceţi şi 3 puneri de degete

Obs. Popa Bosie ca şi popa Vasilie scriu cu multe greşeli de limbă. (Surete ms. XXXI,319).

CLX'I. *Fără an. Iulie 31, Fereşti.* Racoviţă Cehan 2 logofăt cumpără cu 10 ughi părţi în Vilneşti de la Başca Purceloae.

Adecă eu Băşca femeaia lui Vasilie Purcel şi fecior loi Apostol şi *Mifovie* şi Iordachi şi *feri* noştri com de bună voie nostră de nimene nevoiţi nice înpresuraţi am vândut toată partea noastră di sat di Vilneşti, cei ţinutol Vasluiului dumsale logofătului Răcoviţă, dereptu zeace ug. aur şi întocmala năastră au *făst* popa Vasilie de Fereşti şi Gavril Beanchea de Ceatăreani şi Gligorie dascălul tij şi popa Bosie tij şi eu Apostol sin Vasilie Purcel am scris să să ştie.

u Fereşti Iuli 31.

Eu popa Moldovan dliacul încă mam priiejit intraiastă tocmală şi am iscălit az Moldovan iscal. (l. p.).

Apostol au scris
X deagetul lui Gavril Beanchea popa Bosie iscal.
Gligorie iscal. (Surete ms. XXXI,288).

CXXI. *Fără an, Fereşti Mart 3.* Racoviţă Cehan 2 logofăt cumpără cu 20 galbeni părţile Loghinei în Vilneşti.

Adică eu Loghina şi cu fratemiu Vasilie călugărul. feciorii Bogzei ce au fost logofăt şi ficiorul miu Orăş înşine de bună voia noastră scriem şi mărturisim cu cestu zapis al nostru, cum noi de bună voia noastră de nime siliţi nici înbliaţi, am vândut a noastră dereptă ocină toată partea noastră câtă să va aleage din satul din Vilneşti cel în ţinutul Vasluiului din tot locul cu tot vinitu aceaia parte ce mai sus scriem o am vândut dmsale lui Ră-

coviţă Cehan logofăt dereptu doaozăci de galbeni bani buni şi întraclastă tocmală au fost popa Vasilie din Fereşti şi Gavril Beanchea şi Parca şi Iorga şi alţi oameni buni şi pre mai mare credinţa pusunem şi peceţile ca s să ştie.

pis u Fereşti Mart 3.

pop Vasilie

3 peceţi în fum

(Surete ms. XXXI,236).

CLXIV. *Fără an Iunie 9.* Zapis de 11 galbeni ce dă Dumitraşcu de Bohăeşti logofătului Racoviţă, şi-i vinde Prigorcenii.

Eu Dumitraşco Bohâeşti şi Pascal şi Vasilie scriem şi mărturisim com am rămas datori dumisali logofătului Răcoviţ cu unsprăzeaci galbeni buni, făr de o moşie ciam vândut, dmisali de la sat de la Prigorceani din ţinotul Vasluiului iar aceai unsprăcea galbeni săi dăm dumisal banii la sfti Ilie pentru creadinţa ne am pus degeateli ca s să ştie. Iuni 9.

Dumitraşco, × Pascal × Vasilie

(Surete ms. XXXI,317).

CLXV. *Fără an.* Racoviţă Cehan al doilea logofăt capătă danie un locuşor la iaz de la răzeşii din Fereşti.

Adecă noi Fereştii popa Vasilie şi Parca şi popa Ştefan şi Toader Fleşca şi Vasile Leaţea şi Ciocrălie înşine pre noi mărturisim cu acestu zapis al nostro cum noi de bonă voia noastră am dat un locşor den matca cei iaz logofătului Răcoviţ la deal pre râpă spre răsărit până în drum pre drom în sos până la un zănogea, dea.li la vale, am dat domisale logofătoloi Răcoveţă săi fie domisali moşie şi coconelor dumisale şi pre mai mare credenţă am pos şi peceţele şi am iscălit şi am pos şi hotară pitri, să să ştie in viace, şi în tocmala nostră au fostu Gligorie dascalul şi Gavrel Beanchea şi alţi omeni boni să să ştie.

popa Vasilie pisal.

3 peceţi in fum.

Obs. Zapisul este scris de popa Vasilie.

(Surete ms XXXI,286).

CLXVI. *Fără an.* Răcoviță Cehan vel logofăt cumpără cu 7 ughi părțile Mariei Costăchioae din Fereşti.

Adecă eu Mărica Costăchioe şi cu ficiorii mei, cu Mihaila şi cu Chirița şi cu Todosie ficiorii lui Costache, scriem şi mărturisim cu cestu zapis al nostru cum noi de nime siliți nici nevoiți nice înpresurați ce de a noastră bună voe neam vândut a noastră direaptă ocină şi moşie din sat din Fereşti toată partea lui Costache câtă să va aleage din tot locul aceaia o am vândut dumisale Răcoviță vel logofăt dreptu 7 ug, ca să fie dumisale direaptă ocină şi moşie în veaci, şi să aibă dumnelui aş face şi direase domneşti ca să s ştii şi în tocmala noastră au fostu Vasilie Giurgiu ot Zlătăreşti şi Daşco şi Paraschii sin Giurgea şi Chirila ot Fereşti şi Vasilie Cogălniceanul şi Vasilie Călmățuianul şi alți mulți oamenii buni şi bătrâni şi pentru mai mare credința neam pus şi pecețile.

az Pop Apostol pisal
× Maria × Mihall × Chirila × Todosie × Vasile
(Surete ms. XXXI, 340). eu Cogălniceanul × Chirila × Daşco

CLXVII. *Fără an.* Ion Răcovița comis capătă danie de la ficiorii Beanchii o vie la Tătărăni.

Adecă eu Toma şi Gheorghie şi Ion şi Măriia şi Sofroniia şi Măria fămeia lui Ostahie toți ficiorii Beanchei, scriem şi mărturisim cu cestu zapis al n stru cum noi de nime siliți nici asupriți ce de a nostră bonă voe am dat şi am dăruit a nostră direaptă ocină şi moşie o vie ciam avut la sat la Tătăreani dumile lui Ion Răcoviță vel comis ca săi fie dumsale direaptă ocină şi moşie în veci cu tot vinitul; aşijderele am mai dat dumisale săş mai lărgiască pe din gios până la Buciumi lui Andreian şi la deal până în drum şi întraceastă tocmală a nostră au fostu mulți oameni buni anume Chirilă ot Bălițeani şi Apostol Moga ottam şi Apostol sin Ioanaş ot Ciofeani şi Toader Plăcintă ot trăg Vaslui şi Ursu Prepeliță ottam şi pentru mai mare credința am iscălit şi pecețile neam pus да сѫ знаєm. (ca să se ştie).

× Toma × Gheorghe × Ion × Mărica × Sofronia
× Chirile × Apostol (l. p.) × Mariia
az pop Apostol pisal
× Plăcintă × Prepeliță (Surete ms. XXXI, 330)

CLXVIII. *Fără an.* Ion Racoviță postelnic capătă danie în Childești părțile popei Dănăilă, ginerele Childei.

† Adecă (e)u popa Dănăil ot Todereşti, ginerele Childei ot Kildeşti scriem şi mărturisim cu cest zapis al meu cum eu de nimeni nevoit nice asuprit, ce de bună voia mea şi cu *toat podrugiia* mea, cum am dat partea mea din sat din Kildeşti partea Kildei den giumătate de loc a treia parte şi o am dat dumisale postelnicului Ion Răcoviţ[ă]ca săi fie dumisale ocină şi moşie în veaci neclătit şi acesta zapis sau fă(cut) denaintea a mulţi oameni buni şi bă râni, anume popa Dumitru ot Onceşti şi ficiorul lui Ioanaş ot Ciofeani şi Toader Negrul ot Bălițeani şi Diiaconul ot Fereşti şi popa Postul ottam şi Tiron ot Kiţivoeşti şi Arseni ottam, deci ca să fie dumnealui volnic aş face şi drease domneşti de pe aciastă parte şi mai pre mare credinţă neamu pus şi peceţile ca să să ştie. 7 peceţi

în dos pe faţa 4 se începe altă redactare:

„adecă eu popa Dănăei ot Todereşti scriu şi mărturisim cu acestu zapis al meu cum eu de nimene nevoit nice asuprit ce de a mea bună voe am dat dumsale postelnicului Ion Răcoviţ partea mea de Olăneşti carea este parte popei lui Toader ficiorul Petricăi den sat de Olăneşti, pre cât se va aleage partea lui la vatra satului şi la ţarină şi în tot locul şi acesta zapis care sau făcut denaintea acestora oameni buni şi bătrâni şi preuţi carei scrie şi mărturisi şi în cesta zapis de Childeşti.

(Surete ms. XXXI, 285).

CLXIX. *Fără an. Mart 28.* Pan Goga clucer cumpără cu 30 taleri părți în Strămtura și Mateeșești de la Cristea pitărel.

Est zapis (здє) cum a vândut (прvдал) Crăstea pitărel din Străntur (стрѫнтvр), a sa ocină din sat din Măteeşişti (ѡт мѫтєєшищі), şi din sat din Strâmtur din laturea apei Vasluiului (ѡт стѫрѫнѣ потока васлюєка), toată a lui parte, şi partea Mărincăei (Мѫринкѫєи) şi Micăei (Микѫєи), din partea bătrânului Ghibeei (Гибєєи), şi din partea (прєдєліє) care are e (є) şi de la bunul ei şi a vândut pan Gogăei (Гогѫєи), care a fost cluciar (иже бывь клочар), drept 30 taleri (талир) înainte a oameni buni Petrea şi la-

răşi Toma de acolo, şi Andruinic (Андрvиник) din Ştobeiani (Шъбеiан), şi Mihail tij, şi alţi oameni buni (дvбрi) din pregiur megiiaşi (wкрѫстъ мещѧш). De aceasta dăm ştire (вѣст) şi să te ţii sănătos (здраскоист) de la Domnul amin luna Mark 28 zile.

A scris гop Nistur (Нистvр)

2 peceţi în fum

Obs. Textul slavon vezi în Surete ms. XXXI,—94 Popa Nistur nu ştia slavoneşte,

---

CLXX. *Fără an Sept. 8.* Racoviţă cumpără cu 3 ughi părţile lui Palaghie din Vilneşti.

Com a venet Pălâghie şi co feciorie săi anome Constanten şi Ionaşco | de şau văndotu giomătate den bătrănol lor g omătate | parte loe Bantăşu fratele ei. de.ʌ sat de.ʌ Vilneşti | co loc de prisac unde au fosto prisaca Chilului şi sau văndot acia părte ce să va alege în deal şi în sat giomătate de bă | trâno şi *u a* compărat *Răcoviţă* de nime *neme* nevoiţi nece | .ʌmpresoraţi ce de a lor *bonă* voe şi au dat pre ace parte | г vг bani boni 1 poloboc de meare şi întraceastă tocmală | au fost Nacol ap, ot Olăneşti *Petrea Hn ot Fereşti* Parca şet ottam | popa Ştefan ottam, Gavril Hn ottam şi noi *văzindo* tocmală | bonă între denşie noi neamo pos peceţile şi eu popa Vasilie | amo scris за сие знание (de aceasta dăm ştire).

Sktvre 8 din (zile)

б peceţi în fum

eu Kostantin Cehan iscal

(Surete ms. XXXI, 99).

Obs. Acelaş popă Vasilie scrie cu o fonetică populară.

CLXXI. *Fără an.* Zapis de mărturie a lui Ion Vătăman cum Cehan are drept să ţină partea Tomei din Strâmtură pentru o iapă căzută în puţ.

Eu Ion vătămanul şi cu tot satul din **Scheai** anume | Baico ot am şi Nicoară ottam şi Tilie ottam şi Vasilie ottam şi tot satul Scheai noi cu sufletele oastre | mărturisim cum *am văzut noi cu ochii nostri* de o pagubă | a lui Cehan ce sau făcut de o iapă sură vânătă şi forte bună | ce au dat întru puţu în sel şte ce sau chemat satul Măteeşъ | şti în locul Strămturei şi acel puţu ce

au căzut acea | iapă el au fost făcut de Toma cel bătrân din Româneşti şi are | loc şi în Strâmtură şi în Româ eşti deci noi aşea mărturisim | şi ştim foarte bine că acel puţu au fostu făcut de acel To | mă deci noi am socotit cu tot satul de rândul aceii iape | şi am aflat leagea aşea să ţie Cehan acel loc a Tomei deci | de vor aduce de omenii Tomei ceneva să plătească acea | iapă ei săşi ţie locul cum şi lau ţinut iar de nu vor ve | ni op căi va ţinea Cehan (wпкълвацинѣ) că i sau făcut pagubă forte mare pentru | că acel puţu au fostu părăsit de câtiva ori, de aceasta scriem şi | mărturisim cu a nostre suflete.

5 peceţi în fum

Obs. Ioı Vătămanul de Scheae era cepeleag; el scrie носътрн, cu *s* drept *ş*; apoi găsim rarisimul *op* ca verb defectiv străvechiu, *„op căi va ţinea Cehan de nu vor veni"*.

(Surete ms. XXXI, 100).

CLXXII. *Fără an Noembr. 9.* Răcoviţa spătar cumpără în Vilneşti pentru 2 poloboace de miere părţile lui Bantăş.

+ Eu Palagheia fata loi Bantăş şă co feciorei miei anom Costantin, Ionaşco nepoţei Greacăi scriem şi mărtoresem cu cesto zapis al nostro com noi nenevoiţe nice înbilaţi ce dea nostră bonă voi amo vândot giomătate de bătrân den sat deѧ Vilneşti de ţănotol Vasloiulo lam vândot loi Răcoviţă spătar derepto 2 boloboce de *de* meare şă iamo mai vândot şealtă giomătate de bătrân diin Vilneşti partea loi Bantăş deci acieastă tocmală sau făcot deѧnaintea popei loi Vasille ot Fereşti şi deѧnaintea Petrea Hân ottam şă denaintea loi Gavril Hân tij şă denaintea Parcă şat, tij şă denaintea loi Ciocărlie pah, ottam şă denainte loi Bosie delaconoloi ottam şi denaintea Rogojeanoloi ottam şă denaintea Toderesi ottam şă lu însomi Chirila dascaloi amo scriso dea aciasta scriimo şă mărtorisim să să ştie.

pis Noiavri 9 dn.

Eu Kirilă iscaah

pop Vasille

diiacon Bosie

6 pecţei în fum

Obs. Dascalul Chirilă scrie cu o fonetică populară, ca un slab cărturar rural, întocmai ca şi popa Vasile din Fereşti.

Zapisul poartă 6 peceţi în fum: un steag, doi lei, o pasere, patru greble, o pasere, două paseri pe creangă.

(Surete ms. XXXI, 120).

CLXXIII. *Fără an Mai 20.* Parcalabul Stoian cumpără cu 100 taleri părţile lui Vartalui din Rădeani.

† Acest zapis, cumu au venit, Vartaluiu de Rădeani şi cu nepoţii săi anume Isac şi Nechita, i Ion şi Cligorie ş Drăgana, fata Dochiei, de nime neînbliaţi şi neasupriţi de şau vânxdut o-, cina de moşie, Vartaluiu cu nepoţie a treia parte de un bătrân iară Dragana fata Dochiei, a şiasia parte dentru bătrân. dereptu 100 de talere bătute, de partia *ii Dragole* a patra parti denaintia a omeni buni, anume popa Văscul şi Alecsa de Galaţi şi Stanciul Feleştean şi Bălan şi Tatul şi Dărăban şi Marco şi Pavâl şi Lazor pre partia *ei Dragole*, am dat feciurilor Dumei şi Floriicăei 100 de talere bătute de nime să naibâ nime a sa mesteca neme de ruda noastră, întraceia ocină, ce am vândut prăcălabului lu Stoian, şi feciurilor lui, şi nepoţilor lui şi să strănepoţilor lui şi a toată ruda lui. Aşa să ştiţi.

mesţa Maia 20 dni.

wt Tatarăni l. peceţii

Obs. Zapisul e scris cu slovă bisericească de vre-un călugăr. Se găsesc formele vechi *ii Dragole, ei Dragole.*

In dos are nota: „Zapis fără nume de moşie".

(Surete ms. XXXI, 109).

CLXXIV. *Fără an Decembrie 18 Iaşi.* Iachim Cociorvă cumpără cu 18 ughi părţile lui Toader şi Sofroniei din Tatăreni.

† Adecă eu Toader, scriu şi mărturiscu cu cestu zapis al meu, cum | am vândut, dreapta ocină şi moşie a me, de nimene silit | şi nevoit ci de bună voe me am vândut partia din Tătăreni lui Iachim Cociorvă, dreaptu 9 Ughi i în tocmala noastră au fostu popa *Sîdor de la sveati* θεωδορ şi părcălabul Iosif şi Chiriiac ot Tătăreani şi Vasilie Zahorna şi | Costin sin Dănilă şi alţi omeni buni carii au | fostu acolo intrace tocmală a mea, acesta zapis încă scriem şi mărturisim cum am cumpărat şi part a ţSo-

fronie | a fetei lui Toader a Fusii, dreaptu 9 ughi, şi întracească tocmală au fostu iarăşi aceşti omeni ce mai sus | scrie. dea iasta scriem şi mărturisim cum sii fii lui dreaptă | ocină şi moşie lui şi cuconilor lui şi pe mai | mare credinţă nam pus şi degetile.

pop Sidor
× părcalab Iosif
Chiriiac. Vasili,
× Chiriac u Ias Deckvri 18 dn.
× Costin sin Dănilă.

Obs. Intre marturi e şi popa Sidor de la sfiti Teodor din Iaşi: поп сидωр де ла свѣти Θεωдор.

CLXXV. *1820.* Catagrafia satului Fereşti a casăi banului Ioan Roset.

Starea I; are 167 liude, din care: *84 birnici* ce plătesc 306 lei bir pe sfert (1224 lei pe an) şi anume: Grigore Vătămanu, Stoica Macoveiu, Condre Căldare, Pavăl Tofercă, Todiraşcu butnar, C. Anton, V. Moroşan, C. Stolnicu. V. Ilie, I. Bobei, C. Ilie, I. Buzilică, Gr. Chiriţă, Mane Mocan, Gh. Chiriţa, V. Burcuţă, Lupu Filip, Pavăl Chiriţă, Nechita *zăt* Pavăl, Sim. Tudosie, Ianachi Tudosăl, Ion Boncu, St *sin* Diiacon, Gh. Micinelu, V. Antinic, V. a Babei, Urs chi a Babei, T. sin Butnarul, D. Olăriţii, T. Prundianu, St. a Babei, I. Pribăsco, V. Pribăscul, Iacob Cicerescu, Lupul Vacariu, T. sin Lupul, Şofron Rotariu, V. Rusu jitariu, I. Slusăru, I. a Roşcii, Iordachi Ilie, Opre Zărnescu, V. Butnariu, Sim. a Rădoaei, I. a Moşniagului, C. Mane, Coman Mane, P. Cămară, Loghin Haidău, Ion Roznov, C. Roznov, C. Simionică, C. Iacob Boncu, Gavril a Iftimiei, I. Toma Boncu, Leon e sin Loghin Haidău, Iacob Boncu; Ilie Ghiras, T. Stridie, V. Sărghi, V. Stridie, I. a Vădanei, I. Gorce, Nistor Cotleţ, Alexa Gorce, Gh. a Vădanii, Ion Gavril Sirghie, D. Simioniţă, Gh. Rotăraş, Andronic Gorce, Gh Gorce burlac, D. Ghirasă burlac, Gh. Climu, Pavăl a Ursulesăi, Ion Ghirasă (aceşti 17 birnici de la Ilie Gherasă—I. Ghirasă au fost a d ale Ilie Cogălniceanu osăbit condei prin tablă) Tanasă Tataru, Ion Găină, Gavril Moisa, St. Lazariuc, Alex. Patruroi, I. Albu, D. Butnariu, Gh. Rotariu, Timofte Răspopa, Gr. Fotariu.

Din aceştia 84 birnici, 29 sânt scutelnici, 20 bresl.şi şi 35 trecuţi.

— *11 bejenari daţi în bir de la sfertul al doilea anul 1817* Ioan Şăran, Casiian Ungurean, Alexa Jitariu, M. Climu, V. Mois. Ostahie Rusu, I. Creţu, Flore Păscariu, St. Toader Rusu, V. U..-gurean, I. Jitariu Acestia plătesc 40 lei bir pe an.

— *15 slugi boereşti:* N. Trufanda, Carpu Machidon, V. Scutar, Chirilă Istinic (aceştia a spat. P. Rose);—Gh Toma Manole, V. *zet* Pr băscul, Andrei *zet* Radioală (acestia a 'og. Lupu Balş);—C. Popa, Ilie Micinelu, I Popa, I. Radu, T. Trohin, P. Ilaşcu, Mihai Ilaşcu, St. Boţu (aceştia a casei ban. I. Roset).

— *20 bejenari fără bir supuşi la ispravnic de copii D. Măcărescul:* Lupu Vezăteu, Leonte Vezeleu, T. Dochiian, Ignat Leahu, T. Zbughină. I. Mihai, Manole Toma, M. Ştefan Rusu, Iftime Moscu, Gh. Toma, P. Hurjuiu, T. Moscul, Pintilie Moscul, Gr. Sofianu, Nechita Salahoru, A. Mazga, I. Porfirianu, Gavril Băetanu, V. Porfirian, T. Porfirian.

— *10 bejenari fără bir cari sânt pădurari şi plugari tocmiţi cu hac pentru trebuinţele moşiei:* I. Mocanu, T. Pânzariu, T. Merlia, T. Popovici, V. S roescul, Gh. Andrieşanu, I. Rusu Chelariu, Ioniţă, Hujdu pădurar, I. Rusu pădurar, Pricop Baciu pădurariu.

— Ioniţă Grecu este surugiu isprăvniciei.

— *16 copii din casă:* St. Donosă, M. Andonu, Artenie Pleşcanu, Gh. Cimpoacă, Stoica zet Cimpoacă, N. Butnariu, Lupu Butnariu St. Simionică, Ilaşcu Rusu, T. Moţoc, Ambrosie Mocanu, Gr. Donosă, I. Donosă, I. Cîmpoacă Ioniţă Crişu.

— m.. zet Boncul *portărel.*

— T.ohin Boncu *călăraş isprăvnicescu.*

— *un* postelnicel; — un mazil — Gavril şi Costachi *preuţi*; Grigore şi Costandin *dascali.*

— Costachi sin preut Gavril, neaşezat la dajde;

— Bercu, *jidov orândar,* care este în bir cu jidovii din târgu Vasluiului.

Observări: Soma tuturor liudelor este 167; alijverişul satului acestuia este cu lucrar. pământului şi cu cărăuşia şi cu cărătura lemnelor de foc la Eşi. loc de hrană au, iar pădure pre puţină. Starea satului de frunte, iar bejenarii ce sânt acolo să află săr aci.

CLXXVI. *1831*. Catagrafia satului Fereşti a dumisale agăi Scârlat Donici, (Arh. stat. Iaşi No. 267, Tom. IV, Transp. 644 opis 708).

5 slujitori bisericeşti; preot Costandin sin pr. Neculai Cernătescu, slujitor la biserica cu hramul Adormirea Maicii Domnului. Diiaconul Vasilie sin Neculai Niţă. Grigore sin Costantin Stolnic dascal. Ion sin Vasile Pester pălimar. Gh. sin pr. Irimiea staroste.

5 privilegiaţi : Ioniţă sin prent Gavril polcovnic, *privilegiat* cu 3 copii, (Carte de la Ion Sandul Sturza Vodă din 1823 are a scuti 100 oi, 100 stupi, i sfini (porci) şi 100 vedre vin).

Ioniţă sin preut Grigori Cutoavă postenicel, *privilegiat* cu 2 copii (Carte de la Calimah Vodă din 1814; are a scuti 100 oi, 100 stupi, i sfini şi 100 vedre vin).

Toader sin preot Gavril Cotoavă postelnicel, *privilegiat* (cu carte de la Ion Sandul Sturza Voevod din 1823 are a scuti 250 oi, 250 stupi, i sfini, şi 250 vedre vin.

Trofin sin Ştefan Boncul stegar, *privilegiat* cu 3 copii (cu carte la Ion Sturza Vodă din 1826 are a scuti 30 oi, 30 stupi i sfini şi 60 vedre vin.

Ambrosie zet preut Trofin Boncul stegar, *privilegiat* (cu carte de la Ion Sturza Vodă din 1826 are a scuti 30 oi, stupi i sfini, şi 60 vedre vin.

13 bătrâni nevolnici şi ertaţi de sat şi anume: Cost. Stolnicul bătrân) cu un copil, Gr, sin Ursul Chiriţă văduoiu, surpat) cu un copil; Ursachi a Babei (stricat de o mână), Lupul văcariul (bătrân) Dumitru si Gherasă (orb şi şchiop), Ioniţă vătăman (surpat), Ion Găină surpat) Simion Rădoaei, (tij) cu un copil, Vasili sin Pribescu văduv, (bătrân), Ion sin Gavril Serghie văduv (olog de picioare). Vasile sin Brânzan văduv slugă (bătrân), Chirilă sin Donosă văduv din birnici (neputincios) cu un copil Neculai Nica mazil (bătrân).

26 văduve: *Sămina* Machidoneasă mazilită (cu carte arbatului ei de la Mihai Suţul Vodă din 1793 şi a visteriei din 1803 de ertat) cu un copil; *Ruxanda* lui Sămion sin Tudosă birnic cu 2 copii; *Paraschiva* lui Ion sin Neculai Boncu birnic cu 2 copii, *Aniţa* lui Gheorghe sin Ion Chiriţă birnic cu un copil, *Ioana* lui Nistor Cotlet birnic, *Anisila* lui Antohi Rusul birnic; *Catrina* lui Alex. Mogza cu 2 copii, *Paraschiva* lui Ion Profirian cu un

copil, *Maria* iui Ion s'n M hai cu un copil, *Sofronia* lul Manoli sin Toma cu un copil, *Nastasiia* lui V. Porfirian; *Titiiana* lui Toader Moscul cu un copil, (aceste 6 văduve din bejenarii hrisoveliţi ai Măcărescului), *Mariia* lui Ioniţă sin Ion 'Ungurianu (din copil de casă), *Iliana* Climoae neputincioasă, *Nastasia* lui Gh. Toma tij, *Palaghia* lui Ştefan Donosă (nevolnică) *Maria* Oprei (tij), *Iftinca* dascălului Ioan cu un copil, (stricată de picioare şi nevolnică), *Ilinca* lui Ignat Mihul (nevolnică), *Maria* Hâjdui (tij), *Chiţa* plugăriţa (tij), cu un copil, *Catrina* Condrei (tij), *Ruxanda* Moscului (tij), *Gaghina* lui Gr, Vătăman (din birnici) *Niţa* lui T. Albu (din birnici), Irina lui Gh. Munteanu (tij).

2 mazili; Dumitru sin Mos:u (fecior de neguţitor şi la 1827 sau aşezat D. Sturza;—Gr. sin Mihaiu Popa (fecio de mazil sau aşezat la 1830 cu cartea divanului).

6 ficiori de privilegiaţi i mazilo-ruptaşi neintraţi la nici o treaptă; Grigore sin Ioniţă Cotoavă postelnicul, Costandin sin preot Simion, Neculai sin Ioniţă Cotoavă postelnicul, Ioan sin Lazăr Bulat (vatav la aga Scarlat Donici), Gheorghe zet Ioniţă Cotoavă, Ion sin Neculai Nica (poartă dajdia tatălui său nevolnic fiind).

2 oameni fără nici o dare scut'ndusă pentru feciorii lor daţi în strajă pământească: Ion sin Tacu vist, Ion Ungureanu scutar;

64 birnici havalagii: Toader, sin Ioniţă Vătăman, Costandin sin Anton Potorac, Stoica sin Macoveiu, (2 copii). Pavăl sin Todercă (2 copii), Pavăl sin V. Chiriţă (1 copil), Ioniţă sin Condre, Vasile sin Moroşan, Ion sin Ioniţă Ghidriman (cu 2 copii), Iordachi sin Ion Buzilică, Coste sin Grigoraş Chiriţă, Leon Bobeiu, Vasili sin Ilie Cucoş (un copil). Iordachi sin Cucoş văduoi (1 copil), Toader sin Lupul Filip, Lupul sin Filip, Condurachi sin Gh. Chiriţă, Coman sin Mane Mocan, Toader sin V. Prundian (2 copii) Costachi sin Mane Mocanul, Ion sin Pavăl Chiriţă, Vasile brat lui Ianachi sin Tudosă (1 copil) Ioan sin Vasilie butnariul, Ifteme sin Vasilcăl (1 copil) Costandin sin Lupul Filip (1 copil) Ioan Mocan Ştefan sin Moscul (2 copii), Ioniţă Zăpodian (1 copil) V. Muntean (1 copil), Dumitru Budean, Toader sin V. Butnariul, Ion sin Roznov (1 copil), Costandin sin Iacov Bocu, Vasile a Babei (1 copil) Ilie Mucinel (1 copil) Ioniţă sin Lupul Filip (1 copil), Vasile sin Gavrii vătăman (1 copil) Iacov Mirciul (1 copil), Toader

sin Lupul văcariul (1 copil), Neculai sin Toader a Lupei, Iacov sin Ioan Slugăr, (1 copil), Ion a Rustei; Vasilie sin Moisă, ion sin Moisă, 2 copii), Ch'rilac sin Lupul văcariul, Pavăl a Vădanei, Ioan a Vădanei, Vasile a Văda ei, Gheorghe a Vădanei, Ioan Nechita Gorce, Vasile Stridie (1 copil), Ion sin Stridie, Alexa si Nechita Gorce, Andronic brat lui, Pavăl sin N stor Coplet, C tandin sin Simion a Rădoaei, Grigore zet Lupul Filip, Grigoraş sin Gh, Chiriţă, Toader sin Ion Găină, Ion sin Ştefan a Diaconiţei, Alexandru Dărţu văduoiu, Vasile sin Toma Boncul, Toader Trohin văduoiu, Ștefan a Babei butnar (2 copii supus la spatar Gr. Codrianu).

20 birnici hrisovoliţi ai Măcarescului: Gr. Gherman, Toader sin Ioan Porfirian, Lupul vezeteul (2 copil), Ioan sin Gh. Andrieşan văduoiu, Vasile sin Gr. Sofiian, Vasile sin I. Albu, Vasile sin Axinte, Toader Chirilă, Dănilă sin Timofte Râspopa, Ion sin Gr. Sofiian, Ioan sin Petre Hărjeu burlac, Ioniţă Hujde, Dumitru sin Ion Mihaiu, Petre sin Gr. Sofiian, Andrei cojocar, Ilie sin Toader Moscul, Mihalachi Salahor, Iftime zet Iacov Boncul, Pricop Baciul (1 copil).

16 slugile a rangurilor i a moşiei şi alţi oameni fără bir supuşi la unii şi la alţii: [Costandin sin preot Sămion, trecut la feciori neaşezaţi], Iordachi sin Ignat Mihail, Gheorghe sin Costandin Stolnic, Ioniţă sin Radul, Dumitru sin Ilaşcu, Simion sin Sofronii, Gheorghe sin Manoli Toma, Gheorghe sin Alexandru Măzga, Costandin sin Ion Șărian, (1 copil), Vasile zet Mihai Rusul, Toader Moţoc, (1 copil) Ioan Rusul, (1 copil) Ioan Rusul Pădurar văduoiu, (2 copii), Mihai Rusul văduoiu, Chirilă Muntian (1 copil) Iordachi sin Neculai Trufangiu burlac (2 copii) *fraţi*; toţi aceștia ai moşiei agăi Scarlat Donici.

10 Copii din casă: Ștefan sin Simionică, Ianachi sin Ioan Ungurian, Lupul sin Ioan Butnariul, Mihaiu sin Anton Potorac, Cozma sin Todraşco butnar birnic, Arteni sin Vasile Plecanu, Andrei Cule, Vasile şi Alexandru Mazga, Neculai sin Ioan Butnariul, Arteni sin Trohin Boncul.

3 jidovi orândari. Avram sin Haim (acesta este cu statornicie lui în târgu Vasluiului şi cu *brişla* de acolo plăteşte bir), Șaim argat lui, burlac, Iancul tij argat burlac.

25 oameni streini fără căpstăiu tocmiţi cu hacni la unii şi

altii: Ioan Ignătescul vacar (5 copii), Nechita sin Nechita Gorce, Ioan Morăraşul plugar, Gavril sin Găluşsă plugar (aceştia la aga Scarlat Donici) Mihăiachi burlec (argat la diaconul Vasile), Ştefan sin Toma argat, Toader Burlac argat, Todosă sin Timofte Răspopa argat, Dumitru Burlacu cioban, V. Rusul argat, Dumitru sin Slugăr, Ştefan burlac argat, Toader sin Toma Boncul, argat, Nechita Machedon argat, Costin sin Timofti Răspopa cioban, Ion sin Moscul Burlac cioban, Toader brat lui Burlac cioban, Costachi Cioban la Lupu Vezeteu, Vasile Burlacu cioban la Ioniţă polcovnicul, Gheorghe Burlacu argat nevolnic, Carpu Mocanu burlac, Casian Ungurian (acesti 2 la Ştefăniţă Costandinu), Vasile sin preutul Irimlia burlac nevolnic, Petre sin Toader burlac (la sărdar Măcărescul).

Iar piste tot fac 197 lăcuitori in tot satul Fereşti.

1831 Avgust 30.

Scarlat Donici, Costandin preut, × Eu Vasile vornic, × Eu Toader a Lupului, × Eu Vasilie Stridie, × Eu Chirilă Supţirelu, × Eu Lupul Vezeteu.

„După poroncă primindusă reghistru satului arătat să adivereşte.

Iordachi Roset post, A. Donici comis, Toma Buzdugan serdar, Tuchididi Dormuz caminar, Grigore Carp serdar.

Obs. Catagrafia ne arată că în tot satul Fereşti erau 74 copii, la 197 locuitori.

INDICE ALFABETICE

TABLA DE MATERII

Din publicaţiile D-lui Gh. Ghibănescu

a) ISTORICE

1) Originile Huşilor, (extras din *Bârladul*) Bârlad 1888.
2) Epilogul izvodului lui Clănău, (extras din Uricar XVII) Iaşi 1893.
3) Uricar vol. XVIII, XXIII, XXIV (colecţia T. Codrescu) doc. slavo-române, Iaşi 1892—1894.
4) Documentul, studiu istoric şi arheologic. (prefaţa la vol. XXIII din Uricar) Iaşi 1894.
5) Originile Iaşilor, studiu istoric (extras din *Arhiva*) Iaşi 1904.
6) Ştefan cel Mare, studiu şi doc. slavo-române (extras din *Arhiva* Iaşi 1904.
7) Personalitatea religioasă a lui Ştefan cel Mare (extras din *Viitorul*) Iaşi 1904.
8) Centenarul Socolei (extras din *Evenimentul*) Iaşi, 1904.
9) Schiţă despre ţigani, după M. Cogălniceanu (extras din *Viitorul*), Iaşi 1900.
10) Opt urice slavone dela Ştefan cel Mare, Iaşi 1904.
11) Din trecutul bisericii române (Bisericile din Iaşi), Iaşi 1904.
12) Istoria unei moşii (Plotuneşti) în *Arhiva* I. 385.
13) Vlad Ţepeş, studiu de critică istorică, în *Arhiva* VIII, 373.
14) O sută palme domneşti, în *Arhiva* XIII, 154
15) Târgul Ocna, studiu istoric, în *Arhiva* II, 593.
16) Vlad Vodă Călugărul în *Arhiva* VII, 121.
17) Surete şi Izvoade vol. I (1440—1572 Iaşi 1906—Vol. II (1433—1634) Iaşi 1907. Vol. (III 1634—1653) Iaşi 1907.—Vol. IV (1488—1672) Iaşi 1907.—Vol. V (1423—1691) Iaşi 1908, =Vol. VI (1472—1715) (documente Munteneşti) Iaşi 1909. Vol. VII (Cuzeştii) Iaşi 1912. —Vol. VIII (Racoviţeştii) Iaşi 1914—Vol. IX (Doc. Basarabene — Catargieştii) Iaşi 1915. — Vol. X (docum. Răşcăneştii) Iaşi 1915, Vol. XI (doc. basarabene)—Iaşi 1922. Vol. XII (docum. Dorohoiului), Iaşi 1923. Vol. XIII (doc. Româneştilor) Huşi 1923. —Vol. XIV (documentele Şendricenilor, Dorohoi) Huşi 1925. Vol. XV Documentele Vasluiului, supt presă, Iaşi 1926 Vol. XVI Documentele Fereştilor (Vaslui) Iaşi 1926; Vol. XVII Documentele Drăcenilor (Huşi) supt presă.
18) Ispiscace şi Zapise, vol. I p. 1—1400—1600. Iaşi 1906—vol. I p. II 1600—1631. Iaşi 1907. vol. II p. I 1631—1641. Iaşi 1908, vol. II p. II 1641—1651. Iaşi 1909, vol. III p. I 1651—1663. Iaşi 1910, vol. III p II. Iaşi 1914, vol. IV p. II 1692—1694. Iaşi 1915, vol. V p. I 1694-seq., 1921. vol. V p. II 1696-seq., Iaşi 1922 Huşi 1924.-vol. VI p. I. documente Basarabene (supt presă).
19) Ponturile vămilor Munteniei 1827, (extras din Surete IV) Iaşi 1909.
20) Ideia Unirei, conferinţă (extras din *Opinia)* Iaşi 1909.
21) Breasla Armenilor din Roman (extras din *Arhiva*) Iaşi 1910.
22) Istoria unui sat din Basarabia—Cobâlele pe Nistru (prefaţa la vol. IX din Surete şi Izvoade) Iaşi 1914.
23) Istoria Docolinei, (extras din vol. V. p. I al ispisoacelor).
24) Catastihul vămilor Moldovei din 1755 (extras din *Ion Niculce*) Iaşi 1922.
25) Catastihul Iaşilor din 1755 (extras din *Ion Niculce*) Iaşi 1922.
26) Th. Codrescu revistă istorică anul I Octombrie 1915-1916 No. 1 şi 2 an II.
27) Roşieştii şi apa idriciului, studiu istoric (prefaţă la vol. II ispisoace) Huşi 1924.

28) Breasla mişeilor şi mahalaua calicilor din Iaşi, (extras din Ion Neculce), Iaşi 1924.
29) Uricile satelor Bereasa, Grumezoaia, Grajduri, Drănceni, Fălciu, bis. armeneşti din Iaşi şi pomelnicul Cantemireştilor în foi volante).
30) Surete şi izvoade, colecţie manuscriptă de documente slavo-române în 57 vol. mari, cuprinde peste 70.000 documente.

b) LITERARE, DIDACTICE PEDAGOGICE

1) Şcoala privită prin prizma socială (extras din Gh. Lazăr) Bârlad 1887.
2) Invăţământul primar în Bulgaria (extras din *Evenimentul*) Iaşi 1904.
3) Tradiţia literară la Români, conferinţă Buc. 1890.
4) Gheorghe Lazăr, revistă de pedagogie şi literatură (în colaborare) Bârlad 1887, 1888, 1889.
5) Gramatica l. române pentru cursul primar urban şi rural, 3 ediţii, Iaşi Tip. Dacia 1894—1904.
6) Gramatica l. române pentru clasa III şi IV urbană, pentru divizia III rurală, Bucureşti, Editura Şteinberg, 1914.
7) Gramatica l. române p. cursul secundar, 2 vol. Morfologia şi Sintaxa, Iaşi 1894.
8) Studiu critic anteproectului legei instrucţiunei, prezentat de d. Spiru Haret, Iaşi 1898.
9) Ţinerea clasului, după A. Vessiot, Piatra-Neamţ, 1899.
10) Baba Vodoaia şi Dascălul Dumitrachi nuvele, Iaşi 1892.
11) Şcoli normale din iniţiativă particulară, Iaşi 1906.
12) Bârladul, ziar politic-literar, Bârlad 1888.
13) Gramatica limbii slavone, traducere din ruseşte după Colosoff Iaşi, Tipografia Dacia 1900.
14) Glosarul psaltirei Scheiane, (extras din *Viitorul* Iaşi 1901.
15) Glosar Slavo-Român, (extras din Ispisoace şi Zapise) (III-2), Iaşi 1914.
16) Din traista cu vorbe, Iaşi 1906. Ediţia II în 2 volume, Iaşi 1924 1925.
17) Grafia Chirilică la Români, Bârlad 1888.
18) Leastviţa de Varlam Mitropolitul (extras din Arhiva), Iaşi 1914.
19) Articole politice şi studii literare-istorice în următoarele ziare: „Vocea Tutovei", Bârlad, „Bârladul" Bârlad, „Românul" Buc. „Lupta" Iaşi-Buc. „Evenimentul" Iaşi, „Sara" Iaşi, „Opinia" Iaşi, „Patria" Buc., „Ordinea" Buc., „Presa" Buc., „Gloria" Iaşi, „Ziua de mâine" Iaşi, „Jurnalul" Iaşi, „Poporul" Huşi, şi reviste: „Gheorghe Lazăr" Bârlad, „Arhiva" Iaşi, „Arhiva Genealogică" Iaşi, „Indrumarea" Iaşi, „Analele Literare" Buc., „Viitorul" şi „Ţara Nouă" Buc., „Şcoala Nouă" Bucureşti „Şcoala Normală" Iaşi, „Ion Neculce" Iaşi „Viaţa Creştină" Iaşi, „Revista Arhivelor" Bucureşti, „Conştiinţa Naţională" Bucureşti.

EXTRASELE DIN BULETINUL „ION NECULCE"

No. 1) Gh. Ghibănescu, Catastihul Ieşilor din 1755.
No. 2) Gh. Ghibănescu, Catastihul Vămilor Moldovei din 1763.
No. 3) Gh. Ghibănescu, Breasla mişeilor şi locul calicilor din Iaşi.
No. 4) Gh. Ghibănescu, Sămile visteriei Moldovei din 1763.
No. 5) Gh. Ghibănescu, Spiţa familiei Bădărău—Iaşi 1925.

